

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkisuunnittelulautakunta pöytäkirja 09.03.2021

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / HP	3
2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / HP	4
3 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / HP	5
4 § Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat / TLA	6
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmia	7
5 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / HP	8
6 § Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisen toiminnan vuosikatsaus 2020 / HP	9
- Vuosikatsaus 2020, kaupunkisuunnittelulautakunnan alainen toiminta	10
7 § Kivistön visio ja keskustan kaavarunko 021600 / 21 Piispankylä, 22 Keimola, 23 Kivistö, 24 Lapinkylä, 25 Myllymäki / TLA	33
- 021600 Kivistön keskustan kaavarunko 9.3.2021	41
- 021600 Lausunnot, mielipiteet ja niiden vastineet 9.3.2021	128
8 § Oikaisuvaatimus suunnittelutarveratkaisuun 12.1.2021 § 16 / Mosapakantie 7 / TLA	147
- Oikaisuvaatimus 26.1.2021_henkilötiedot peitetty	150
- Oikaisuvaatimuksen 26.1.2021 liitekarta_henkilötiedot peitetty	152
- Suunnittelutarveratkaisu 12.1.2021 §16_henkilötiedot peitetty	153
- Rakennus- ja huoneistorekisteriote_henkilötiedot peitetty	156
9 § Tarjouskilpailun järjestäminen asuinkerrostalotontista 13082/2 vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon Vapaalasta / AK	157
- karta tontista 13082/2 kilpailu	159
10 § Tarjouskilpailun järjestäminen asuinkerrostalotontista 15531/4 vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon Myyrmäestä / AK	160
- karta tontista 15531/4 kilpailu	162
11 § Vantaan asukasbarometri 2020 -kyselytutkimuksen raportti / AK	163
- Vantaan asukasbarometri 2020 raportti	165
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	200
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	202
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	204
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	205
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	210
Muutoksenhakuohje 6. Valitus poikkeamispäätökseen ja suunnittelutarveratkaisua koskevassa asiassa	211

Kaupunkisuunnittelulautakunnan kokous

Aika 9.3.2021 klo 17.00 - 20.00

Paikka Tikkurila, Kielotie 28, huone 447

Osallistujat

Paikalla

Jäsenet		Varajäsenet	
Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo, puheenjohtaja	x (etäyhteys)	Uskola Nina	
Eklund Tarja	x (etäyhteys)	Puurtinen Taru	
Elkama Daniel	x (etäyhteys)	Spets Jouni	
Josefsson Helen	x (etäyhteys)	Lindell Miia	
Forsberg Magnus	x (etäyhteys)	Rahkala Ville	
Kivimäki Otso	x (etäyhteys)	Lyyra Markus	
Kärki Niilo	x (etäyhteys)	Liinakoski Eija	
Lehmuskallio Paula, varapuheenjohtaja	x (etäyhteys)	Sipilä Marianne	
Lind Antti	x (etäyhteys)	Heinänen Juha-Pekka	
Merelä Mikko	x (etäyhteys)	Koivisto Jari	
Nguyen Chau	-	Romppainen Leena	x (etäyhteys)
Pajula Vesa	x (etäyhteys)	Koivuniemi Petri	
Räsänen Minna	x (etäyhteys)	Pokkinen Terhi	
Silvennoinen-Hiisku Sveta	x (etäyhteys)	Laakso Sari	
Valtanen Hanna	x (etäyhteys)	Miessmer Petra	
Vanhanen Maija	-	Isberg Jeppe	-
Åstrand Stefan	x (etäyhteys)	Halonen Solveig	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Kaira Lauri	x (etäyhteys)	Kähkönen Osmo	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Linnakangas Jaakko	x (etäyhteys) (§:t 3-11, klo 17.25-20.00)	Kyber Henri	
Muut osallistujat			
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja		x	
Kari Antti, kiinteistöjohtaja		x (etäyhteys)	
Laine Tarja, kaupunkisuunnittelujohtaja		x (etäyhteys)	
Hohti Jonna, talous- ja hallintojohtaja		x	
Hamari Milla, viestintäpäällikkö		x (etäyhteys)	
Nummi Katariina, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		x	
Kujala Anna-Riitta, aluearkkitehti		x (etäyhteys) (§:t 1-3, klo 17.00- 18.30)	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen

Pöytäkirjanpitäjä Katariina Nummi

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 11.3.2021 klo 11.00 mennessä

Daniel Elkama

Paula Lehmuskallio

Pykälä 8 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 12.3.2021 Vantaan kaupungin internetsivuilla, paatokset.vantaa.fi

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / HP**

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin.

2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / HP

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Daniel Elkama (varalla Stefan Åstrand ja Maija Vanhanen) ja Paula Lehmuskallio (varalla Mikko Merelä ja Otso Kivimäki).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjan tarkastajat ja,
- b) että pöytäkirja tarkastetaan torstaihin 11.3.2021 klo 11.00 mennessä.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Daniel Elkama ja Paula Lehmuskallio, ja
- b) että pöytäkirja tarkastetaan torstaihin 11.3.2021 klo 11.00 mennessä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi asiantuntijoiden / esittelijöiden selostukset sekä tiedotusasiat.

Käsittely:

Kuultiin seuraava selostus:

Asia 7 / Kivistön visio ja keskustan kaavarunko 021600 / aluearkkitehti Anna-Riitta Kujala

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

4 § Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat / TLA

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen julkaisemat kaavatöiden osallistumis- ja arviointisuunnitelmat.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 4

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine selosti asiaa kokouksessa.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liite:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmia

2.3.2021

Uusimmat ja tulevat MRL 63§ Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat

Kaava	Kaavan nimi	OAS julkaisupäivä	Linkki
161800	Palotie ja Yhtiönkuja (täydennetty aiemmin julkaistua OAS:a)	1.3.2021	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/156143_161800_Palotie_OAS3_1.3.2021.pdf
232600	Kivistön Onnenkivi	1.3.2021	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/156016_23260_Onnenkivi.pdf
014800	Kaivokselan kaavarunko	2.3.2021	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/156041_kaupsu_014800_oas_02032021_Kaivokselan_kaavarunko.pdf
014900	Pähkinärinteen kaavarunko	2.3.2021	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/156146_014900_OAS_Pahkinarinne.pdf
002438	Myyrmäen kirkko	2.3.2021	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/156145_002438_OAS_02_Myyrmaen_kirkko.pdf
002449	Raappavuorenrinne 2	2.3.2021	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/156043_kaupsu_002449_oas_02032021.pdf
002471	Kiulukkapolun päiväkot	2.3.2021	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/156144_002471_OAS_02.pdf

5 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / HP

16.2.2021 jälkeen julkaistut ottokelpoiset päätökset

Kiinteistöjohtaja Antti Kari

- § 12/2021 Maa-alueen vuokraaminen padelkenttiä varten Rajatorpassa / Nordic Padel Oy
§ 14/2021 Kiinteistöjen (retkeily-, ulkoilu- ja luonnonsuojelualueiden) 92-406-3-31 ja 92-406-3-33 sekä määrä-alan (lähivirkistysalueen) 92-405-8-32-M601 ostaminen Keimolan ja Petikon kaupunginosissa / YIT Oyj ja YIT Suomi Oy

Maankäyttöinsinööri Jouni Kahila

- § 5/2021 Maa-alueiden vaihto asemakaavan toteuttamiseksi Nikinmäessä, määräalat kiinteistöistä 92-401-6-568 ja 92-401-6-721

Puuttuvat pykälät ovat päätöksiä, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta käsittelyyn lautakunnalle toimitettuja ottamiskelpoisia päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö

- § 1/2021 92-418-4-88 As. Oy Vantaan Niittyvilla - tilan osto Seutulasta

Maankäyttöinsinööri Taina Andersson

- § 6/2021 Rasitesopimuksen hyväksyminen / Kivistön palvelukeskittymä
§ 7/2021 Maa-alueen vuokraus kolmen hevoson siirtotallia ja hiekkakenttää varten Sotungin kylästä

Maankäyttöinsinööri Jouni Kahila

- § 6/2021 Tilan 92-421-1-365 Haapala (katua) ostaminen Ilolassa / Asunto Oy Vantaan Haapala

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

6 §

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaisen toiminnan vuosikatsaus 2020 / HP

VD/1083/02.01.02.00/2021

HP/JH

Osavuositarkastuksissa, jotka laaditaan vuosikolmanneksittain, pääpaino on tiivistetysti kuvata toimialan toimintaa ja taloutta. Toimiala arvioi talousarvionsa toteutumista sekä käyttötalouden että investointien osalta perusteluineen. Vuoden kolmannessa osavuositarkastuksessa toimialat raportoivat sitovien tavoitteiden sekä strategisten päämäärien toteutumista.

Käyttötalouden toimiala yhteensä on otsikoitu vuosikatsauksessa:

1. Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020
2. Talousarvion toteutuminen 2020

Käyttötalouden tehtäväalueet on otsikoitu:

1. Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen
2. Talousarvion toteutuminen
3. Tunnusluvut

Investointien osalta raportoidaan keskeisimmät määrärahan käytön kohteet, valmistuneet investointikohteet sekä poikkeamat verrattuna alkuperäiseen ja muutettuun talousarvioon.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi vuoden 2020 vuosikatsaus ja toimittaa se edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti selosti asiaa kokouksessa.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liite:

- Vuosikatsaus 2020, kaupunkisuunnittelulautakunnan alainen toiminta

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 044 549 7991
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KAUPUNKISUUNNITTELU- LAUTAKUNTA VUOSIRAPORTTI 2020 9.3.2021

SISÄLLYSLUETTELO

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA.....	3
Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020	3
Talousarvion toteutuminen 2020	6
14 1 KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA YHTEENSÄ.....	9
14 10 Kaupunkisuunnittelulautakunta	9
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	9
14 20 Yhteiset palvelut	10
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	10
Talousarvion toteutuminen	12
14 30 Kiinteistöt ja tilat (pl. Tilakeskus)	13
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	13
Talousarvion toteutuminen	14
Tunnusluvut.....	14
14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö (pl. rakennusvalvonta ja ympäristökeskus)	
.....	15
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	15
Talousarvion toteutuminen	17
Tunnusluvut.....	17
14 75 Rakennusvalvonta (osana Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue)	
.....	18
Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen	18
Talousarvion toteutuminen	19
Tunnusluvut.....	19
14 INVESTOINNIT	20
94 Irtain omaisuus	20
95 Kiinteä omaisuus	20
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	20
95 2 Maa-alueiden kunnostus	21

LIITTEET

Liite 1: Sitovat tavoitteet 2020

Julkaisija

Vantaan kaupunki

03/2021

Kaupunkiympäristö

Kansikuva: Revontulet-taideteos, Jyri Huhtala

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
TOIMINTATUOTOT	286 187	292 847	102	-6 660
TOIMINTAKULUT	-260 930	-236 044	90	-24 887
TOIMINTAKATE	25 257	56 803	225	-31 547

Luvut sisältävät HSY:n.

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2020

Kaupunkiympäristön toimialan toiminnot ja palvelut ovat poikkeuksellisesta koronaviruspandemian sävyttämästä vuodesta huolimatta sujuneet liki normaalisti. Asiakaspalvelua ja -vuorovaikutusta sekä asiantuntijatyötä on tehty paljolti sähköisiä välineitä monipuolisesti hyödyntäen, ja etätyötä mahdollisuuksien mukaan suosien. Vuosi 2020 jääkin kaupunkiympäristön toimialan historiaan digitaalisen työnteon ja vuorovaikutustapojen omaksumisen vuotena. Uudet toimintatavat seuraavat meitä myös koronapandemian jälkeiseen aikaan.

Etätyöskentelyn sujuvuuden varmisti MATTI - Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmäkokonaisuus, jonka saatiin täysimääräisesti käyttöön kesällä 2020. MATTI-kokonaisuuden kautta pyörivät kymmenet toimialamme eri prosessit niin maankäyttöön, kaavoitukseen, ympäristökeskuksen, rakennusvalvonnan ja kuntateknisen infran elinkaaren hallintaan, sekä kartta- ja paikkatiedon tuotantoon ja hallintaan liittyen. MATTI mahdollistaa myös hankeyhteistyön eri sidosryhmien kanssa. Kyseessä on ollut valtava, liki viisivuotinen ponnistus, sillä MATTI on ainutlaatuisen laaja alamme digitaalinen kokonaisratkaisu - ainakin Suomessa, ellei jopa koko maailmassa. Kehitys ei kuitenkaan pysähdy tähän, vaan MATTIa jatkokehitetään ja sen tietojen hyödyntämistä laajennetaan myös tulevina vuosina. Näin MATTI säilyy toimialamme digikehittämisen kärkenä jatkossakin.

Vaikka yleinen taloudellinen tilanne heijastui rakentamiseen sitä hidastaen, Vantaalla päästiin yhä sille asetettuun asuntotuotantotavoitteeseen. Vuonna 2020 kaupunkiimme valmistui 2917 asuntoa (vuonna 2019 5014), joista 395 pientaloihin. Rakennuslupia myönnettiin 3977 hankkeelle, mikä enteilee vilkasta vuotta 2021. Valtion kanssa solmitussa maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksessa (MAL-sopimus) Vantaan vuotuiseksi asuntotuotantotavoitteeksi on määriteltä 2640

asuntoa ja vuotuiseksi asuntokaavoituksen uudeksi kerrosalaksi 240 000 kem². MAL-sopimus vuosille 2020–2031 allekirjoitettiin Helsingin seudun kuntien ja valtion välillä lokakuussa 2020. Sopimuksessa valtio sitoutuu myös Vantaan ratikan suunnittelun rahoitukseen 30 %:lla kustannuksista.

Vantaan uusi yleiskaava eteni vuonna 2020 kohti kaupunginvaltuuston hyväksymistä. Uusi yleiskaava viitoittaa vihreää, kestävän liikkumisen ja vahvojen keskustojen Vantaata vuoteen 2050 saakka. Yleiskaavan valmistelua ohjasi kaupunginhallituksen asettama yleiskaavatoimikunta. Kaavaehdotus oli nähtävillä huhti-kesäkuussa pidennetyn ajan koronapandemian aiheuttamista poikkeusoloista johtuen. Nähtävilläolon aikana asukasvuorovaikutuksessa hyödynnettiin monipuolisesti digitaalisia vuorovaikutusvälineitä. Yleiskaavan aluerajausta muutettiin kaupunginhallituksen päätöksestä marraskuussa siten, että Länsisalmi rajattiin pois. Ratkaisu liittyi Östersundomin yhteisen yhteiskaavan keskeneräiseen oikeusprosessiin. Näin ollen yleiskaavan hyväksyminen kaupunginvaltuustossa siirtyi tammikuulle 2021.

Vantaan ratikan jatkosuunnittelu käynnistyi vuoden 2020 alkaen ja ratikkahanketta luotsaamaan perustettiin viiden hengen poikkihallinnollinen ratikkatiimi. Marraskuussa 2020 valmistui ratikan asemakaavojen, kaavarungon sekä katu- ja puistosuunnittelun yhteinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Ratikan lähivuosien suunnittelun lähtökohtia erittelevän suunnitelman tiimoilta järjestettiin verkossa yleisötilaisuuksia ja kysyttiin kaupunkilaisilta ratikkakatuja ilmeestä ja taiteesta. Ratikka mahdollistaa kaupungin kasvua kestävästi vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varten uuden yleiskaavan edellyttämällä tavalla. Ratikan rakentamispäätös tuodaan kaupunginvaltuustoon vuonna 2023.

Vuonna 2020 katuja, puistoja ja toimitiloja suunniteltiin ja rakennettiin liki 109 miljoonalla eurolla. Myyrmäessä keskustan uudistuminen käynnistyi keskustakilpailun suunnitelmien pohjalta asuinkerrostalohankkeilla, urheilupuiston toiminnot täydentyivät muun muassa leikki- ja skeittipaikalla ja Hämeenkylässä koulu valmistui. Kivistössä rakennettiin keskusta-alueiden katuja ja Topaasiaukiota, ja palvelukeskittymän hanke eteni kesällä käydyin ilmoittautumismenettelyn pohjalta sopimukseen Lehto Group Oyj:n kanssa. Aviapoliksen monipuolista lentokenttäkaupunkia asuintoimeen, palveluineen ja työpaikkoineen mahdollistavia asemakaavamuutoksia hyväksyttiin viime vuonna useita, ja Aviapolis sai uuden maamerkin Tikkurilantien ja Lentoasemantien kainaloon entisöidystä Revontulet – valoteoksesta. Tikkurilassa jokirannan alueella valmistui Ävikin leikkipuisto, alueen

saavutettavuutta helpottavia uusia reittejä ja Vernissasilta. Kielotie 13:een suunnitteilla oleva kaupungin toimitilaa ja asuntoja sisältävä hybridirakennus eteni VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena urakoitsijan kilpailutukseen saakka, ja kokonaisuuden mahdollistava asemakaavamuutos eteni hyväksymiskäsittelyyn. Hakunilassa rakennettiin muun muassa uutta bussivarikkoa Ojankoon, mikä mahdollistaa Hakunilan nykyisen keskustan laajentumisen käytöstä poistuvalla varikkoalueella. Kuusijärven ulkoilualueen uudet, valaistut reitit olivat retkeilijöiden suosiossa ja Sipoonkorven kansallispuistoon johdettava silta sai nimekseen Sudentassu. Korson ja Koivukylän asukkaita palveleva, Vantaan tämän vuosikymmenen suurimman liikuntahankkeen, Elmon urheilupuiston suunnittelu eteni myös: uimahallin hankesuunnitelmaa ja urheilupuiston yleissuunnitelmaa valmisteltiin kohti päätöksentekoa, ja vuonna 2021 alkavaa alueen esirakentamista kohti. Päiväkummun, Rekolan ja Matarin alueiden ulkoilumahdollisuudet paranivat niitä yhdistävän kevyen liikenteen sillan ja uusien ulkoilureittien valmistuttua.

Toimialan palveluista, kuten rakennusluvista, rakennusvalvontamittauksista, tonttijaosta, kaavoituksesta ja ympäristötarkastuksista perittäviä maksuja tarkistettiin vastaamaan seudullista tasoa, ja kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman säästötavoitteista johtuen.

Kaupunkiympäristön toimialalla, kuin koko kaupunkiorganisaatiossakin, työskenneltiin vuonna 2020 myös monipuolisesti Vantaan hiilineutraaliustavoitteen 2030 eteen. Ympäristötyötä ohjataan resurssiviisauden tiekartalla, jonka päivitys uudelle valtuustokaudelle käynnistyi poikkihallinnollisen hiilineutraalius-strategiateeman johtoryhmän ohjaamana. Vantaan hiilidioksidipäästöt laskivat vuodesta 2019 noin 10 %. Vantaan kaupunki vaikutti päästökehitykseen etenkin energiatehokasta uutta rakentamista edellyttämällä niin omissa rakentamishankkeissaan kuin tontteja luovuttaessaankin. Merkittävin päästöihin vaikuttanut sektori oli kuitenkin energiantuotanto, jonka tuottamat päästöt vähenivät Vantaan Energian toimien ansiosta. Ilmastotyötä tehtiin myös monien hankkeiden puitteissa. Jo perinteeksi muodostuneet lähiluonnon teemavuodet jatkuivat ötökkäteemalla. Ötökkävuonna järjestettiin lähiluonto-oppaiden johdolla talkoita, retkiä ja esiteltiin Vantaan luontohelmiä videoilla, kannustaen kaupunkilaisia koronavuoden hengessä omatoimiseen retkeilyyn.

Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen myötä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala muuttui vuoden 2020 alussa kaupunkiympäristön toimialaksi. Toiminnot jakautuivat aiemman seitsemän tulosalueen sijaan kolmeen

palvelualueeseen: kadut ja puistot, kaupunkirakenne ja ympäristö, kiinteistöt ja tilat sekä yhteisten palveluiden palveluysikköön, johon keskitettiin muutoksen yhteydessä hallintoon sekä viestintään ja vuorovaikutukseen liittyviä tukipalveluita. Vuoden 2020 aikana toimialalla on kiinnitetty erityistä huomiota vanhat organisaatorajat ylittävän yhteistyön kehittämiseen. Toimialalle perustettiin poikkihallinnollista yhteistyötä edistävät, suuraluekohtaiset aluetiimit. Aluetiimit määrittelevät jokaiselle suuralueelle avainhankkeet, joita yhdessä viedään eteenpäin.

Uuden organisaation jalkauttaminen on vaatinut myös paljon käytännön työtä mm. talous- ja henkilöstöhallinnon, esimiestyön sekä päätöksenteon rakenteiden uudistamisen parissa. Myös palvelualueiden sisäisiä organisaatioita on kehitetty edelleen vuoden aikana. Syksyllä 2020 on valmistauduttu Uuden Vantaan organisaatiomuutoksen viimeiseen vaiheeseen, kesäkuussa 2021 voimaan tulevaan lautakuntarakenteen uudistukseen, jossa toimialan lautakuntarakenne muutetaan vastaamaan uutta organisaatiota. Lautakuntarakenteen muutos tulee vaikuttamaan toimintatapoihin kaikilla kaupunkiympäristön palvelualueilla sekä yhteisissä palveluissa.

Talousarvion toteutuminen 2020

Toimialan taloudellinen kokonaistulos (ilman HSY:n läpilaskutuseriä) oli huomattavasti parempi kuin alkuperäisen talousarvion tavoite vuodelle 2020. Toimialan toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 17,2 milj. eurolla. Tulot ylittivät talousarvion 12 milj. euroa ja menot alittivat alkuperäisen talousarvion 5,1 milj. euroa. Rakentamisen tahti Vantaalla on hidastunut ja maanmyyntivoittotavoitteen 31,3 miljoonaa euroa saavuttaminen ei ollut itsestäänselvyys. Toimialan kokonaistulojen määrään vaikutti maankäyttökorvaukset, jotka olivat 11,5 miljoonaa suuremmat kuin talousarviossa.

Toimialalle asetettiin (KH 4.5.2020) 2 milj. euron säästötavoite käyttötalouteen sekä 8 milj. euron säästötavoite julkisen käyttöomaisuuden investointeihin. Lisäksi Hämeenkyllän koulun rakentamiskustannukset tuli kattaa muita investointeja karsimalla. Rakentamisinvestointien osalta tavoite saavutettiin ja alkuperäinen talousarvio jopa alitettiin 8,1 milj. eurolla. Julkisen käyttöomaisuuden osalta säästötavoitteeseen ei päästy, koska 2020 rakentamisohjelmaan sisältyi keskeneräisistä rakennuskohteista ja -urakoista johtuvia vastuita. Toimialan

kokonaisinvestoinnit alittivat alkuperäisen talousarvion 2,6 milj. eurolla. Toimialan käyttötalousmenot alittivat alkuperäisen talousarvion 5,1 milj. eurolla.

Kokonaisuudessaan toimiala ylitti käyttötalouden säästötavoitteet huomattavasti, vaikka palvelualueille kohdistetut säästötoimet ei kaikilta osin toteutuneetkaan.

Vuoden 2020 aikana toimialalla tehtiin seuraavat määrärahamuutokset käyttötalousosaan:

- Joukkoliikenteen määrärahoja korotettiin 13 985 000 eurolla pandemian vaikutusten vuoksi.
- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahat, yhteensä 227 056 euroa lisättiin talousarvioon.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja kohdennettiin Kadut ja puistot -palvelualueelle 136 319 euroa ja Yhteiset palvelut -palveluyksikölle 40 944 euroa.

Vuoden 2020 aikana toimialalla tehtiin seuraavat määrärahamuutokset investointiosaan:

- Kiinteän omaisuuden ostomenoja korotettiin 5 milj. euroa.
- Hämeenkyllän koulu lisättiin vuoden 2020 rakentamisen investointiohjelmaan. Lisäys toteutettiin karsimalla muita rakennusinvestointeja.
 - Uudisrakentamisen määrärahoja korotettiin 6,47 milj. euroa,
 - korjausrakentamisen määrärahoja alennettiin 8,03 milj. euroa ja
 - vuokra- ja osaketilojen muutostöiden määrärahoja alennettiin 1,07 milj. euroa.
 - Rakentamisen investointien määrärahaa alennettiin yhteensä 2,63 milj. euroa.
- MEK-määrärahoja siirrettiin julkiseen käyttöomaisuuteen 292 194 euroa.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttaminen vuonna 2020

Toteutuu täysin:

- Maanmyyntivoitot vähintään 30 M€
- MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu
- Ekologiset viheryhteydet säilyvät
- Resurssiviisauden toimenpiteet toteutuvat
- Pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa

- Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy
- Asuntokaavoitus painottuu asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle
- Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät
- Sisäilmatilanne paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa
- Hallittu Uusi Vantaa organisaatiomuutos

Toteutuu osittain:

- Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030
- Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle
- Tikkurilan toimitilahanke etenee

Ei toteudu lainkaan:

- Joukkoliikenteen käyttö kasvaa

Toimialan kehittämisprojektit

Toimialalla on käynnissä useita erilaisia tietojärjestelmiin ja toiminnan kehittämiseen liittyviä projekteja, joista monet jatkuvat myös vuonna 2021. Keskeisimmät, Thinking Portfolio -projektihallintajärjestelmässä hallinnoitavat projektit on lueteltu alla. Käynnissä olevat rakennushankkeet esitellään puolestaan vuosikertomuksen investoinnit –osiossa ja niiden edistäminen tapahtuu MATTI-järjestelmässä.

- 6Aika: Ilmastoviisaat taloyhtiöt
- CIRCuIT eli kiertotaloutta edistävä Circular Construction in Regenerative Cities –hanke.
- Katupölyn lähteet, päästövähennyskeinot ja ilmanlaatuvaikutukset – tutkimushanke, toteutettu testamenttivaroin
- Kiinteistönhallinnan ohjausjärjestelmän kehitys
- MATTI (Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä) jatkokehitys
- Puurakentamisen kiertotalousratkaisut
- Pysäköinninvalvonnan kokonaisjärjestelmän kilpailutus
- SECAP, Sustainable Energy and Climate Action Plan

14 1

KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA

YHTEENSÄ

Vastuuhenkilö: Hannu Penttilä

Toimielin: Kaupunkisuunnittelulautakunta

Puheenjohtaja: Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
TOIMINTATUOTOT	43 270	45 247	105	-1 977
TOIMINTAKULUT	-17 379	-15 815	91	-1 564
TOIMINTAKATE	25 891	29 432	114	-3 541

Toiminnan kuvaus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksikköinä kaupunkisuunnittelulautakunta, yhteiset palvelut, kiinteistöt ja asuminen (pl. tilakeskus) sekä kaupunkirakenne ja ympäristö (pl. rakennusvalvonta ja ympäristökeskus). Nettobudjetoituna erikseen sitovana yksikkönä toimii rakennusvalvonta.

14 10 Kaupunkisuunnittelulautakunta

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
TOIMINTAKULUT	-97	-79	82	-18
TOIMINTAKATE	-97	-79	82	-18

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana 13 kertaa. Käsiteltyjä asioita oli yhteensä 264 eli keskimäärin noin 20 asiaa per kokous.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä oli vuoden aikana kaavoitusasioita eri

puolilta kaupunkia, mm. useita isoja asuin- ja liikerakentamisen kaavoja Aviapoliksen alueella, Backaksen kartanon suojelukaava, Kivistöntähti, kaupungin uusi toimitalo Tikkurilassa, Kuohukuja 1–3 Myyrmäessä sekä virkistysalueiden kehittämistä Kuusijärvellä ja Vaaralanlammilla. Lautakunnan tulevien vuosien työtä raamittaa uusi MAL-sopimus 2020–2031, jonka kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi omalta osaltaan elokuussa. Kiinteän omaisuuden hallinnan puolella lautakuntaa työllistivät tonttivaraukset sekä maan ostot, myynnit ja vuokraukset. Merkittäviä yksittäisiä kokonaisuuksia olivat mm. Myyrmäen keskustakorttelien alueen tonttimyyntit sekä Kivistön palvelukeskittymän markkinavuoropuhelun järjestäminen.

Kaupunkiympäristön toimialan yhteinen lautakuntaseminaari järjestettiin syksyllä. Kaupunkisuunnittelulautakunnan aloitteesta seminaarin teemaksi valikoitui asuinalueiden segregatio. Seminaari kuten myös valtaosa lautakunnan kokouksista järjestettiin koronatilanteen vuoksi ns. hybridikokouksina, eli suurin osa jäsenistä osallistui kokouksiin etäyhteydellä.

14 20 Yhteiset palvelut

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
TOIMINTATUOTOT	0	2		-2
TOIMINTAKULUT	-2 685	-2 115	79	-571
TOIMINTAKATE	-2 685	-2 112	79	-573

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialan yhteiset palvelut uudistuivat vuoden 2020 alussa, kun Uusi Vantaa -organisaatiouudistuksen myötä yhteisiin palveluihin keskitettiin uusina kokonaisuuksina toimialan vuorovaikutus- ja viestintäpalvelut, lakimiespalvelut, toimielinsihteeripalvelut sekä johdon assistenttipalvelut. Uusien tiimien tehtäviä ja työskentelytapoja on kehitetty vuoden aikana yhdessä henkilöstön kanssa hyödyntäen etäyhteyksiä sekä hybridityöskentelymenetelmiä. Yhteisten palveluiden tarjoamalla palveluilla on ollut myös merkittävä rooli palvelualueiden perustuksen tukemisessa sekä organisaatiomuutoksen jalkauttamisessa. Yhteiset palvelut ovat uudistuksen myötä läsnä kaikilla kaupunkiympäristön palvelualueilla.

Organisaatiouudistuksen jalkauttaminen jatkuu vuoden 2021 aikana, jolloin toimialan lautakuntarakenne uudistuu. Tämän muutoksen valmistelu lähti käyntiin vuoden 2020 aikana hallintosäännön päivittämisellä sekä poikkihallinnollisten työtapojen kehittämisellä.

Yhteiset palvelut on vuoden aikana osallistunut useisiin toimiala- ja kaupunkitasoisiin kehittämishankkeisiin. Maankäytön toimintamalli- ja tietojärjestelmäkokonaisuudella (MATTI) oli vuoden aikana useita käyttöönottoja. Hankkeen loputkin toiminnallisuudet saatiin käyttöön kesällä. MATTI:n myötä kaikki kaupunkiympäristön toimialalla käytössä olleet kaavoituksen, kaupunkimittauksen, maaomaisuuden hallinnan, rakentamisen ja infran elinkaaren hallinnan tietojärjestelmät ovat vaihtuneet uuteen, paikkatietopohjaiseen järjestelmäkokonaisuuteen, jota kehitetään edelleen yhteistyössä palvelualueiden kanssa. MATTI:n ohella yhteiset palvelut on selvittänyt vuoden aikana laajemminkin toimialan digiosaamisen tasoa ja välineitä osaamisen kehittämiseen. Lisäksi yhteiset palvelut on osallistunut osaltaan talousraportoinnin kehittämiseen SAP-projektissa. Myös saavutettavuusdirektiivin voimaantulo ja sen vaikutukset toimialan verkkosisältöihin ovat työllistäneet yhteisiä palveluita kuluneen vuoden aikana.

Aviapoliksessa on valmisteltu EU-elvytyshanketta ”Aviapolis - lentoliikenteen ja matkailun vihreä siirtymä”, jolla pyritään vauhdittamaan alueen nousua koronakriisistä ja käynnistämään talouden ja työllisyyden kannalta välttämättömät ”pullonkaulainvestoinnit”. Ilmailumuseo- ja Aviapolis X -tapahtumakeskushankkeita on viety eteenpäin. Asuntorakentaminen Perintötien varrella on edennyt. Aviapoliksen asemanseudulla, Annefredin ja Muuran alueilla on tehty pitkän tähtäimen kehittämistä. Tiedonvaihto kansaivälisten verrokkikohteiden kanssa on ollut tärkeää uusien koronan jälkeisten kehityssuuntien hahmottamiseksi.

Tikkurilan toimitalohanke, Kielotie 13 hybridirakennus -hanke, jonka tavoitteena on varmistaa turvalliset, terveelliset ja nykyaikaiset toimitilat kaupungin noin 800 työntekijälle on edennyt neuvottelujen jälkeen suunnitellusti lopullisten tarjousten vertailuvaiheeseen. Kielotie 15:n korttelissa on Peab Oy käynnistänyt ensimmäisten asuinrakennusten rakentamisen. Tikkurilan jokirannan suunnittelu ja toteuttaminen on edennyt ja mm. Ävikin leikkipuisto ja Vernissasilta ovat valmistuneet. Tikkurilan kirkko on avautunut ja kirkon korttelissa muu rakentaminen on käynnissä.

Kivistön kauppakeskuksen esisopimusten rauettua toukokuussa kaupunki päätti käynnistää ilmoittautumismenettelyn 10 000–30 000 kerrosneliömetrin kokoisen Kivistön palvelukeskittymän toteuttamiseksi. Palvelukeskittymään rakentuu kaupallisten palvelujen lisäksi myös terveysasema ja kaupunkikulttuurin tiloja. Kaupunki teki palvelukeskittymästä tarvittavat päätökset Lehto Tilat Oy:n kanssa joulukuussa. Myyrmäen keskustan toteutus alkoi syksyllä Kojamo Oyj:n ja Asoasunnot Uusimaa Oy:n asuinkerrostalojen rakentamisella.

Viestinnän ja vuorovaikutuksen saralla on työskennelty toimialan keskeisten suunnittelu- ja rakentamishankkeiden kuten ratikan, yleiskaavan sekä ympäristö- ja sisäilmaviestinnän parissa: sisäilmaviestintää on kehitetty viime vuosina systemaattisesti ja jokaisesta sisäilmatutkimusten vaiheesta tiedotetaan tilojen käyttäjille. Ratikan suunnittelun tueksi valmisteltiin viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma vuosille 2020–2023. Myös Vantaa.fi -verkkosivu-uudistus käynnistyi.

Toimialan osallisuusuunnitelmatyö aloitettiin kaupunkitasoisen osallisuusstrategiateeman tavoitteiden mukaisesti, sähköinen osallisuusympäristö Osallistuvavantaa.fi otettiin käyttöön ja asukasosallistumisen saralla toteutettiin uutena avauksena osallistuvaa budjetointia Martinlaakson ja Hakunilan alueilla. Kaupunkiympäristön toimialan myönteisen erityiskohtelun ohjelman toimenpiteitä koordinoitiin tiiviissä yhteistyössä kadut ja puistot –palvelualueen kanssa.

Yhteisissä palveluissa oli hoidettavana tilikauden aikana yhteensä 6 oikeudenkäyntiasiaa. Asioita käsiteltiin käräjäoikeudessa, markkinaoikeudessa, sekä kuluttajariitalautakunnassa. Tilikauden päättyessä edelleen keskeneräiseksi jäi 4 asiaa. Suurin osa oikeudenkäynneistä on hoidettu toimialan lakimiesten voimin.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintakulut alittivat talousarvion noin 0,6 milj. eurolla. Yhteisille palveluille asetettu 150 000 euron säästötavoite toteutui.

14 30 Kiinteistöt ja tilat (pl. Tilakeskus)

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
TOIMINTATUOTOT	38 446	39 890	104	-1 444
TOIMINTAKULUT	-6 741	-6 294	93	-447
TOIMINTAKATE	31 705	33 596	106	-1 891

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.6.2018 ja ne ovat voimassa toistaiseksi. Vuoden 2020 aikana laadittiin ensimmäinen maa- ja asuntopoliittisten linjausten seurantaraportti, jota käsiteltiin valtuustossa joulukuussa 2020. Siinä luotiin laaja-alainen katsaus kaupungin maa- ja asuntopoliittikan tilanteeseen ja raportoitiin linjausten tavoitteiden toteutumisesta viime vuosina.

Palvelualueelle valmisteltiin talousarviovuoden aikana Uusi Vantaa –organisaation mukaista uutta yksikkörakennetta, joka tulee voimaan vuoden 2021 alusta. Organisaatiouudistusta toteutetaan vielä vuoden 2021 aikana erityisesti uusien yksiköiden palveluita kehittämällä.

Maata hankittiin vapaaehtoisin kaupun, sopimuskorvauksina ja lunastuksella noin 93,7 ha alueilta, jotka tukevat MAL-sopimuksen ja kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämistä.

Maankäyttösopimuksia laadittiin ja saatiin päätöksentekoon noin 12 kpl. Tikkurila Oyj:n ja kaupungin välillä laadittiin yhteistyösopimus koskien tulevien vuosien maankäytön suunnittelua ja tulevia maankäyttösopimuksia.

Yritystontteja luovutettiin Piispankylästä, Vantaanlaaksosta, Viinikkalasta ja Nikinmäestä sekä sitovien tavoitteiden mukaisesti 5 kpl Vehkalan ja Aviapoliksen alueelta. Tontteja on myyty 5 ja vuokrattu 5 kpl.

Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin noin 15 kappaletta ja pientalotontteja omakotirakentamiseen 7 kappaletta. Asuntotonttien luovutuksessa yllettiin

toimintaympäristössä tapahtuneista nopeista koronaviruspandemian aiheuttamista muutoksista huolimatta pääosin asetettuihin tavoitteisiin.

MATTI-toimintamalli- ja tietojärjestelmäkokonaisuus laajeni toukokuussa kattamaan myös maaomaisuuden hallintaa, sisältäen sopimushankkeet ja sopimukset -, maanluovutus-, maanhankinta- ja lunastusprosessit. Kiinteistöt ja tilat -koontinäyttö, joka sisältää edellisten lisäksi myös asunto- ja työpaikkarakentamisennusteiden aineiston, otettiin käyttöön loppuvuonna 2020. Vuoden lopussa otettiin tuotantokäyttöön maanalaisten johtojen sijaintiselvitys- ja maastonäyttöprosessit. Sijaintiselvitykset siirtyvät automaattisesti julkisen kaupunkitilan katulupaprosesseista. MATTI-jatkoprojektin vaihe 1 toteutettiin loppuvuoden aikana, mm. 3D-kiinteistönmuodostuksen toiminnallisuus saatiin tuotantokäyttöön.

Ratikka-hankkeen esiselvityksiin ja suunnittelun valmisteluun osallistuttiin mm. tuottamalla hankkeen täydentävät maaperätutkimukset. Esirakentamisen ja pilaantuneen maan puhdistamisen merkittävin työmaa oli Tuupakan T-korttelin esirakentaminen. Työ jatkuu vuodelle 2021. Kaupungin massojenhallinnan kehittämistä ohjattiin resurssiviisauden tiekartan mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen toimintatuotot ylittivät talousarvion 1,4 miljoonaa euroa. Maanmyyntivoittojen tuottotavoite oli 30 miljoonaa euroa, joka ylittyi 1,3 miljoonalla eurolla. Toimintakulut alittivat talousarvion yli 0,4 miljoonaa euroa, joten palvelualueelle asetettu säästötavoite toteutui.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2020				
Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöt ja asuminen	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Valmistuneet asunnot	4 533	5 014	3 200	2 893
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	783	482	354	180
Maanmyyntitulot (t€) *	38 200	16 331	30 000	31 337
Vuokratulot (t€)	4 343	4 965	4 725	5 370
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	60	52	45	58

* Tunnusluku kertoo maanmyyntivoitot.

14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö (pl. rakennusvalvonta ja ympäristökeskus)

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
TOIMINTATUOTOT	264	279	106	-15
TOIMINTAKULUT	-4 174	-4 154	100	-20
TOIMINTAKATE	-3 910	-3 875	99	-35

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2020 alusta yhdistettiin kaupunkisuunnittelu, ympäristökeskus ja rakennusvalvonta Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueeksi. Se muodostuu viidestä palveluyksiköstä, joista ympäristökeskus on ympäristölautakunnan alaista toimintaa. Muutos on sujunut jouhevasti ja toiminta on vakiintunut.

Yllättävä siirtyminen etätyöhön maaliskuussa sujui hyvin. Kaikkien palveluyksiköiden työt ovat jatkuneet ja koko henkilöstö on pystynyt työskentelemään keskeytyksettä. Kaikissa palveluyksiköissä oli jo siirrytty sähköisiin toimintamalleihin, ja kaikilla on ollut käytössään riittävät työvälineet. Suurin toiminnallinen haaste liittyi kaavoituksessa vuorovaikutukseen. Uudet toimintamallit vastaavat Kuntaliiton suosituksia.

Toimintaympäristö on säilynyt vireänä eikä työtehtävien määrä ole vähentynyt. Ilmasto- ja muut ympäristökysymykset sekä osallistumisen rooli ovat tulleet entistä keskeisimmäksi. Uusi MAL-sopimuskausi alkoi vuoden 2020 alusta. Valtion ja kuntien MAL-sopimus 2020–2031 allekirjoitettiin lokakuussa 2020.

Sitovat tavoitteet ja tulokortin tavoitteet on pääosin saavutettu lukuun ottamatta yksittäisiä kehittämishankkeita, joiden vuorovaikutus ja työpajatyöskentely on hankalaa sähköisessä ympäristössä.

Koko toimialan yhteisenä hankkeena on Vantaan ratikan kaupunkikehittämishanke lähtenyt liikkeelle vuonna 2019. Se konkretisoitui resurssien varaamisena ja eritasoisten kaava- ja suunnitteluhankkeiden käynnistämisenä. Kaavarunkotyöt on

aloitettu ratikan vaikutusvyöhykkeen muuttamiseksi autokaupungista kävely- ja pyöräilykaupungiksi.

Yleiskaavaehdotus asetettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 6.4.2020 nähtäville ja siitä pyydettiin lausunnot. Poikkeustilanne edesauttoi digitaalisten vuorovaikutusvälineiden käyttöönottoa laajasti, mutta niiden rinnalla oli mahdollisuus keskustella myös puhelimitse suunnittelijoiden kanssa. Palautteiden pohjalta täsmennettiin pientaloalueiden määräyksiä. Viimeisinä selvityksinä laadittiin Natura-vaikutusten arviointi ja siitä pyydettiin lausunnot. Hyväksyttävä yleiskaava viimeisteltiin alkusyksyn aikana ja samalla koottiin vastineet saatuun palautteeseen. Yleiskaavan hyväksyminen alkoi yleiskaavatoimikunnasta 22.10.2020. Kaupunginhallitus hyväksyi yleiskaavan 16.11.2020 sekä vuorovaikutuksen vastineet, jotka toimitettiin lausunnon antajille sekä yhteystietonsa antaneille muistuttajille. Kaupunginhallitus muutti hyväksyttävän yleiskaavan aluerajausta 30.11.2020 siten, että Länsisalmi rajattiin pois. Ratkaisu liittyi Östersundomin yhteisen yhteiskaavan keskeneräiseen oikeusprosessiin. Yleiskaavan hyväksyminen kaupunginvaltuustossa siirtyi tammikuulle 2021.

Asuntojen asemakaavoituksessa saavutettiin Vantaalle asetettu MAL-sopimuksen mukainen kaavoitustavoite 240 000 k-m² likimain, sillä uutta asuntokerrosalaa on valmistunut 239 146 k-m². MAL-tavoite asuntojen lukumäärästä toteutui yli tavoitteiden. Työpaikka- ja palveluhankkeiden kaavoitus on edennyt tavoitteiden mukaan. Keskeisiä kaavahankkeita ovat olleet mm. Hakunilan keskustan laajennus 2, Tikkurilan kaavarungon päivitys, Annefredin asemakaavan muutos Aviapoliksessa, Kivistön keskustan kaavarunko sekä Myyrmäen asemakeskus.

Muut sitovat tavoitteet saavutettiin kohtuullisen hyvin. Kaupungin maan osuus kaavoitetusta maa-alasta oli 52 %, mikä jää hiukan tavoitteesta 55 %. Asuntokaavoitus painottui joukkoliikennevyöhykkeelle 82 % osuudella ylittäen asetetun tavoitteen (80 %). Vantaan ratikan asemakaavoitus on edennyt suunnitellusti. Tikkurilan uuden toimitilahankkeen asemakaavan muutos on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja etenee kaupunginhallitukseen ja kaupunginvaltuustoon alkuvuodesta 2021.

Vuoden aikana on hyväksytty 23 asemakaavaa tai asemakaavamuutosta. Uusia kaavahankkeita on pantu vireille 35 kpl. Asemakaavahankkeita on ollut valmisteltavana kaikkiaan 106 kpl.

MATTI-järjestelmä on otettu laajasti käyttöön ja esim. kaavoihin liittyvä toiminnanohjaus on selkeyttänyt palvelualueen toimintaa sekä prosesseja ja erityisesti kaavojen käsittelyn seuranta. Merkittävin uudistus vuonna 2020 ovat käyttöön otetut dynaamisesti päivittyvät tilannekuvat kaavoituksen etenemisestä. Tilannekuvia käytetään mm. toiminnan seuraamiseen sekä ennakkointiin.

Kaikki kaavoittajat toimivat MATTI-ympäristössä. MATTIn käyttöönotto muilla kaupunkiympäristön palvelualueilla on lisännyt yhteistyötä ja siitä saatavia hyötyjä. Toimintatapojen muutoksen tukea ja lisäkoulutusta tarvitaan kuitenkin yhä.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkirakenne ja ympäristön (pl. rakennusvalvonta ja ympäristökeskus) toiminta toteutui lähes talousarvion mukaisesti. Toimintakulut alittivat talousarvion 20 000 eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2020				
Kaupunkisuunnittelu	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Hyväksytyt asemakaavat kpl	28	28	40	23
Uusi asuntokerrosala k-m ²	170 536	196 841	240 000	239 146
Poikkeamispäätökset	54	75	90	94

14 75 Rakennusvalvonta (osana Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueetta)

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
TOIMINTATUOTOT	4 560	5 076	111	-516
TOIMINTAKULUT	-3 682	-3 174	86	-509
TOIMINTAKATE	878	1 903	217	-1 025

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Verrattuna 10 vuoden keskiarvoihin vuosi 2020 oli suhteellisen vilkas. Lupien kokonaismäärä jäi alle keskiarvon mutta rakennusten kokonaisala oli yli 10 % keskiarvoa suurempi (2020: 545 592 m², 2019: 514 659 m² ja kymmenen vuoden keskiarvo 489 939 m²). Rakennuslupan saaneiden asuntojen määrä ylitti samoin keskiarvon n.20 % ollen ajanjaksolla kolmanneksi vilkkain (2020: 3977 kpl, 2019: 2951 kpl ja kymmenen vuoden keskiarvo 3261 kpl). Myös valmistuneiden asuntojen määrät ylittivät keskiarvon. Asuntojen lukumäärä valmistuneissa rakennuksissa 2020: 2917 kpl, 2019: 5011 kpl ja kymmenen vuoden keskiarvo 2832 kpl. Sekä lupakäsittely että tarkastustoiminta ovatkin olleet täystyöllistettyjä.

Rakennusvalvonnan toiminta on kokonaan sähköistä. Tämä edesauttoi nopeaa siirtymistä etätyöskentelyyn rakennusvalvonnan lupa- ja tarkastustoimintojen osalta maaliskuun puolivälissä. Kahdessa päivässä tehtiin työmaiden etäkatsemuksista ohjeistus, joka otettiin käyttöön laajasti myös muualla Suomessa. Toimintapa perustuu luottamukseen ja korostaa rakennushankkeeseen ryhtyneen ja hänen palkkaamiensa asiantuntijoiden vastuuntuntoa. Etätyö on ollut rakennusvalvonnassa aiemminkin käytössä, mutta koko henkilökunnan siirtyminen etätyöskentelyyn on edelleen tehostanut sähköisten käytäntöjen kehittämistä. Naapureiden kuulemisessa siirryttiin sähköiseen palvelukonseptiin kopiolaitoksen palveluja hyödyntäen.

Rakennusvalvonta osallistui ”Korkea rakentaminen Vantaalla – selvitys 2020” laadintaan yhdessä asemakaavoituksen ja liikennesuunnittelun kanssa. Selvitys valmistui joulukuussa 2020. Rakennusjärjestyksen päivitys siirtyi vuodelle 2021 resurssien niukkuuden takia.

Rakennusvalvonnan taksa on pysynyt samana vuodesta 2015. Vuonna 2020 käynnistettiin taksauudistuksen valmistelu tavoitteena taksarakenteen yksinkertaistaminen ja helpompi soveltaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi esityksen uudesta taksasta tammikuussa 2021 ja uusi taksa tulee voimaan 1.2.2021. Taksan uudistamisen yhteydessä taksaa korotetaan. Korotuksen määrä on kustannusvaikutukseltaan noin 4,3 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 0,5 milj. eurolla ollen 5,1 milj. euroa. Toteutunut toimintakate ylitti talousarvion noin 1 miljoonalla eurolla. Rakennusvalvonnalle asetettu 150 000 euron säästötavoite saavutettiin.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut 2020				
Rakennusvalvonta	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TP 2020
Aloitettut asunnot	4 369	2 621	2 700	2 942
Kokonaisala, m ²	462 081	517 107	430 000	545 592
Menot/lupien kokonaisala (€/m ²)	8,10	7,16	7,38	5,77
Valmistuneet rakennukset, kpl	663	548	500	496
Toimitilat m ²	1 021	1 021	1 021	1021

14 INVESTOINNIT

94 Irtain omaisuus

Irtaimen omaisuuden hankinnat alittivat talousarvion 185 000 eurolla. Vuoden aikana geotekniikalle ja maatutkimukselle sekä kaupunkimittaukselle ostettiin mittauskalustoa.

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
Kaupunkisuunnittelulautakunta	-129	-100	78	-29
Mittausosasto	-94	-64	68	-30
Geotekniikka ja maatutkimus	-35	-36	103	1

95 Kiinteä omaisuus

95 1 Kiinteän omaisuuden osto

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
Kiinteän omaisuus	-8 500	-7 470	88	-1 030
TOIMINTATUOTOT	3 500	4 776	136	-1 277
TOIMINTAKULUT	-12 000	-12 247	102	247

Maata hankittiin vapaaehtoisin kaupun, sopimuskorvauksina ja lunastuksella noin 93,7 ha alueilta, jotka tukevat MAL-sopimuksen ja kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämistä.

Kiinteän omaisuuden oston määrärahoja korotettiin 5 miljoonaa euroa vuonna 2020. Kiinteän omaisuuden ja luonnonsuojelualueiden hankintaan käytettiin yhteensä 12,2 miljoonaa euroa, mikä ylittää korotetun talousarvion 0,2 miljoonaa euroa. Kiinteän omaisuuden tuottoja toteutui maanmyyntien hankintahinnoista noin 4,8 miljoonaa euroa, mikä ylittää talousarvion lähes 1,3 miljoonalla eurolla.

95 2 Maa-alueiden kunnostus

1000 EUR	Talousarvio 2020	Toteuma 1–12 / 2020	Toteuma-%	TA-Toteuma
Kiinteän omaisuus	-3 000	-2 253	75	-747
TOIMINTAKULUT	-3 000	-2 253	75	-747

Määrärahoja käytettiin yhteensä 2,3 M€ (talousarvio 3,0 M€) tonttimaan ja yleisten alueiden esirakentamiseen sekä pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen.

Merkittävimmät yksittäiset rakentamiskohteet 2020 olivat Tuupakka 9:n teollisuustontin esirakentaminen ja Vantaankosken vanhan koulun tontin purku ja esirakentaminen.

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1.- 31.12.2020	Tila
Turvaamme talouden tasapainon						
Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa	Maanmyyntivoitot	38,2 milj. euroa	30 milj. euroa Lisäksi seurataan maankäytön muita tuloja maanmyyntivoittojen ohella	Toimitilarakennusten tontteja on vuokrattu 4 kpl yht. 235 000 euron vuosivuokralla.	Maanmyyntivoittoja 31,3 miljoonaa euroa.	Toteutuu täysin
Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle	Kaupungin maaomaisuus uudiskaavoituksessa (vahvistuneet kaavat)	53 %	55 %	Työohjelman mukaiset asemakaavat.	52 %	Toteutuu osittain
Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien						
Ekologiset viherytteet säilyvät	Ekologiset yhteydet on huomioitu yleiskaavassa	Ekologisia yhteyksiä ei selvitetty yleiskaavassa 2007	Ekologiset yhteydet huomioitu yleiskaavassa 2020	Ekologiset runkoyhteydet on määritelty yleiskaavaehdotuksessa, joka oli nähtävillä 22.4.- 18.6.2020. Yleiskaava hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.11.2020. Valtuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021.	Ekologiset runkoyhteydet ovat hyväksytyn yleiskaavan oikeusvaikutteisella kaavakartalla määräysineen.	Toteutuu täysin
Asuntokaavoitus painottuu asemanseuduille ja joukkoliikenteen vyöhykkeelle	Asemakaavoitettu asuntokerrosala (netto) joukkoliikennevyöhykkeellä	70 %	80 %	Työohjelman mukaiset asemakaavat.	82 %	Toteutuu täysin
MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu	Toteutamme Helsingin seudulla sovitun asuntotuotannon määrän ottaen huomioon perheasuntojen tarve (MAL-tavoitteet tarkentuvat laadittavan sopimuksen mukaisiksi)	2400 asuntoa, 265 000 kem2 / MAL toteutumat: valmistuneita asuntoja 4533, 170 536 kem2	Valmistuneita asuntoja 2 640 asuntoa vuodessa ja uutta asuntokerrosalaa 240 000 kem2 vuodessa	Uuden MAL-sopimuksen neuvottelutulos saavutettiin 2.6.2020. Vantaan uusi asuntotuotantotavoite on 2 640 asuntoa vuosittain, josta 20 % eli 528 tulee olla valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja. Vuonna 2020 valmistui vain 7 pitkän korkotuen vuokra-asuntoa, joten valtion tukemassa tuotannossa ei päästy tavoitteeseen.	Hyväksyttyä uutta asumisen kerrosalaa 239 146 k-m2. Vuonna 2020 valmistui 2 893 asuntoa, joista erillispientaloihin 395, rivi- ja ketjutaloihin 90 ja kerrostaloihin ja muihin 2408 asuntoa.	Toteutuu täysin

Toimialan tavoite	Mittari	Lähtötaso v:n 2018 loppu	Tavoitetaso 2020	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2020	Mittarien tilanne 1.1.- 31.12.2020	Tila
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa						
Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät	Alueiden tontinluovutuksien määrä ja esirakentamisen tilanne	Vehkalan itäpuoli on esirakennettu. Aviapoliksen ja Vehkalan tontinluovutus on käynnistynyt ja ensimmäiset yritykset ovat aloittaneet toimintansa Vehkalan alueella. (v. 2018 loppu)	Vehkalasta ja Aviapoliksesta luovutetaan vähintään 4 tonttia rakentamiseen. Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis	Vehkalasta on myyty yksi tontti ja vuokrattu yksi tontti osto-optiolla. Aviapoliksen suuralueelta on myyty yksi tontti ja vuokrattu kaksi tonttia. Aviapoliksen alueella on meneillään usean yritystontin hankekaavoitus.	Aviapoliksen ja Vehkalan alueilla tehtiin luovutuksia 5 kpl.	Toteutuu täysin
Johdamme uudistuen ja osallistuen						
Tikkurilan toimitilahanke etenee	Hanke edistyy suunnitellusti	Hankesuunnitelma on hyväksytty. Rakennuttajakonsultti on hankittu. Asemakaavaluonnos on tekeillä	Kielotie 13:n vanha toimitalo on purettu, uuden toimitalon toteutuskilpailu on ratkaistu ja toteuttaja on valittu. Asemakaavamuutosehdotus on hyväksytty.	Kielotie 13:n vanhan toimitalon purkaminen on valmistunut. Uuden toimitalon toteutuskilpailu on käynnissä. Asemakaavamuutosehdotus on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa.	Hankinta ei ratkea vuoden 2020 aikana. Kaupunginhallitus päätti 11.1.2021 esittää asemakaavamuutosta hyväksyttäväksi kaupunginvaltuustossa ja asemakaavamuutos hyväksyttiin valtuustossa 25.1.2021.	Toteutuu osittain

7 § **Kivistön visio ja keskustan kaavarunko 021600 / 21 Piispankylä, 22 Keimola, 23 Kivistö, 24 Lapinkylä, 25 Myllymäki / TLA**

VD/2624/10.02.04.01/2017

TLA/ A-RK/SSA/HAH/EHA/AV/VIK

Kivistön keskustan kaavarunko esittää vision kestävästä, kahden aseman kaupunkikeskustasta tavoitevuodelle 2050. Kaavarungolla osoitetaan Lapinkylän aseman toteuttamisen ja käyttöönoton edellyttämä asukasmäärä mahdolliseksi. Kivistön tiivis ja vihreä kaupunkikeskusta mahdollistaa tulevaisuudessa asumista 45 000 asukkaalle ja merkittävän määrän työpaikkoja ja palveluja. Sekoittunut, pienimittakaavainen kaupunkirakenne perustuu kävelyyn ja kohtaamispaikkojen syntymiseen kaupunkiympäristössä sekä luontoarvot ja biodiversiteetin huomioivaan viherrakenteeseen.

Kivistön keskustan kaavarunko koskee Kivistön suuralueen kaupunginosia Piispankylä (21), Keimola (22), Kivistö (23), Lapinkylä (24) ja Myllymäki (25).

Kaavarungon suunnittelualue rajautuu noin 1 kilometrin etäisyydellä Kivistön sekä mahdollisen Lapinkylän asemista. Kaavarungon suunnittelualue kattaa noin 530 hehtaarin suuruisen alueen, josta noin puolet sijoittuu alueelle, jolla lentoliikenteen aiheuttama melutaso on korkeintaan Lden 55 dB. Tästä pinta-alasta noin 74 ha on potentiaalista maata uudelle asuinrakentamiselle sekä muille sekoittuneen kaupunkirakenteen toiminnoille. Lentomelukäyrien Lden 55–60 dB väliselle alueelle voidaan sijoittaa asumisen täydennysrakentamista sekä sekoittuneen kaupunkirakenteen toimintoja, jotka eivät ole herkkiä lentomelun haitoille.

Maanomistus

Kaavarunkoalueella on sekä kaupungin että yksityisten maanomistusta.

Kaavarungon valmisteluun osallistuneet

Kaavarunkotyön luonnosaineisto on tehty kaupungin omana työnä. Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi työn luonnosvaiheen valmisteluun ovat osallistuneet WSP Finland Oy ja Gehl Architects ApS konsultteina.

Tavoitteet työlle

Kaavarungolla tavoitellaan sosiaalisesti, ekologisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävää kaupunkiympäristöä Kivistöön. Pää tavoitteena on Kehäradan Lapinkylän aseman varmistaminen. Kaavarunkotyössä osoitetaan, että Lapinkylän aseman ympäristöön on mahdollista kaavoittaa asumista Lapinkylän aseman toteutumisen edellyttämälle asukasmäärälle. Kaavarungolla määritellään keskusta-alueen kaupunkirakenteen kehittämisen periaatteet ja mitoitus Kivistön ja Lapinkylän asemien vaikutusalueilla. Vaikutusalueella tarkoitetaan yhden kilometrin sädettä molemmista asemista. Kaavarungon tärkeänä tavoitteena on myös Kivistön liito-oravien elinympäristöjen ja viherrakenteen yhteensovittaminen Kivistön keskustassa.

Kivistön keskustan kaavarunko tulee toimimaan Kivistön keskustan asemakaavoitusta ohjaavana suunnitelmana. Kaavarungolla ei ole yleiskaavan tai asemakaavan kaltaisia oikeusvaikutuksia, vaan yksityiskohdista päätetään edelleen erikseen tarkempien suunnitelmien, kuten asemakaavojen yhteydessä. Kaavarunko toimii myös tausta- ja selvitysmateriaalina Vantaan käynnissä olevaan yleiskaavatyöhön ja voi tuottaa muutostarpeita yleiskaavaan 2020 Kivistön keskustassa.

Yleiskaava

Kaavarungon suunnittelualueella on voimassa Marja-Vantaan osayleiskaava (Kv 2006, lainvoimainen 2008), jossa alue on merkitty muun muassa keskustatoimintojen alueeksi (C), tehokkaaksi asuntoalueeksi (A1), matalaksi ja tiiviiksi asuntoalueeksi (A2), pientaloalueeksi (A3), palvelujen alueeksi (PY, P1, P2), kaupallisten palvelujen alueeksi (KM), teollisuusalueeksi (T, TT, TY), työpaikka-alueeksi (TP) ja lähivirkistysalueeksi (VL). Osayleiskaavan kaupunkirakenne perustuu Kivistön asemaan tukeutuvan kaupunkirakenteen kehittämiseen. Yleiskaavan päivitystyö on alkanut vuonna 2017. Tavoiteaikataulun mukaan yleiskaava valmistuisi vuoden 2020 loppuun mennessä.

Asemakaava

Kaavarunkoalue on osin asemakaavoittamatonta ja osin asemakaavoitettua aluetta. Alueelle on laadittu asemakaavoja usealla eri vuosikymmenellä.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Kivistön visiolle ja kaavarunkotyölle on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) 9.2.2017. OAS päivitettiin 25.9.2017, kun visiovaiheesta siirryttiin kaavarunkotyöhön.

Mielipiteitä saatiin päivitetystä OAS:sta 7 kpl. Mielipiteen antajina olivat Museovirasto, HSY, Fingrid Oyj, Vantaan Energia Oyj, Finavia Oyj, Gasum Oy ja Suomen luonnonsuojeluliitto.

Mielipiteet ja niihin annetut vastineet ovat esitetty erillisessä mielipiteet ja vastineet -liitteessä, joka on kaavarungon nettisivuilla: www.vantaa.fi/kiviston_visio_ja_kaavarunko.

Kivistön keskustan kaavarunkotyöllä on jatkettu erilaisia osallistamisen menetelmiä käyttäen hyödyksi myös visiovaiheessa kerättyä vuorovaikutusmateriaalia. Kaavarunkotyön luonnosvaiheessa vuorovaikutus on keskittynyt eri sidosryhmien ja yhteistyötahojen väliseen vuorovaikutukseen. Kaavarungon suunnittelutyötä on tehty kaavarungon työryhmän työpajoissa, yhteisissä teemakokouksissa sekä Kivistön aluetiimin kokouksissa. Kaavarunkotyötä on ohjannut koko luonnosvaiheen ajan ohjausryhmä. Kaavarungosta on tiedotettu alueen asukkaille ja toimijoille Kivistön yleisötilaisuuksissa. 24.10.2017 järjestettiin Kivistön taideseminaari, jossa työstiin kaavarungon taideteemaa. Kaavarunkotyön yhteydessä on järjestetty Kivistön keskustan arviointityöpaja yhteistyössä Gehl Architects ApS –arkkitehtitoimiston kanssa.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Kaavarunkotyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012, täydennetty ja tarkennettu KV 22.9.2014).

Kaavarunkoluonnoksen sisältö

Kaavarungon luonnosvaiheen aineisto koostuu neljästä eri osa-alueesta: johdanto, lähtökohdat, teemakartat ja suunnitteluperiaatteet sekä kaavarunkotyön eteneminen. Johdannossa esitellään työn taustoja ja tarkoitusta. Lähtökohdat osiossa esitellään Kivistön keskustan nykytilannetta ja historiaa, lähtökohtia kaavarungon suunnittelulle sekä kaavarungon tarkasteltuja vaihtoehtoja. Teemakartat ja suunnitteluperiaatteet osiossa esitellään teemakartat ja suunnitteluperiaatteet viidelle eri teemakokonaisuudelle: kaupunkirakenne, viherrakenne, liikkumisverkosto, palveluverkko ja teemanaapurustot. Viimeisessä osiossa on esitelty kaavarunkotyön etenemisaikataulu sekä kaavarungon ehdotusvaiheen tulevat toimenpiteet. Kaavarungon liitteinä on OAS-vaiheen mielipiteet ja vastineet, Kivistön keskustan kaavarungon liikenneselvitys (WSP Finland Oy 6/2018) ja Kivistön keskustan

arviointityöpajan aineistot (Gehl Architects ApS 4/2018). Kaavarungon luonnosaineisto ja liitteet ovat luettavissa nettisivuilla: www.vantaa.fi/kiviston_visio_ja_kaavarunko.

Kaavarunkoluonnos noudattaa Kivistön visio 2042:ta, joka hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 21.8.2017 kaavarungon suunnittelun pohjaksi sekä noudatettavaksi ohjeellisena maankäytön suunnittelussa Kivistön suuralueella. Kivistön suuralueen visioksi 2042 on määritelty Onnellinen Kivistö – vihreä ja aktiivinen kotikaupunki. Visiotyössä Kivistön suuralue on määritelty muodostuvan viidestä eri aluetyypistä: Kivistön keskusta, Tiivistyvä Kivistö, Kulttuurimaiseman Kivistö, Metsäinen Kivistö ja Elinkeinojen Kivistö. Kivistön keskustan aluetyypin tavoitetilaksi on määritelty: Kivistön keskusta on kahden asemanseudun muodostama monipuolinen ja värikäs kaupunki.

Kivistön keskustan kaavarungolla pyritään Kivistön suuralueen visiossa 2042 määritellyn tavoitetilan saavuttamiseen. Kivistön keskustan kaavarunko on Kehäradan nykyisen Kivistön aseman ja mahdollisen uuden Lapinkylän aseman vaikutusalueita koskeva suunnitelma, jossa määritellään Kivistön keskustan kaupunkirakenteen kehittämisen suuntaviivat. Kaavarunko on strateginen suunnitteluväline, joka esittää alueen kehittämisen keskeiset suunnitteluperiaatteet.

Kivistön keskustan kaavarungon lähtökohtana on ollut tutkia kahteen Kehäradan asemaan tukeutuvaa kaupunkirakennetta muuttaen Kivistön keskustan yhden aseman kaupungista kahden aseman kaupungiksi. Kivistön aikaisemmat suunnitelmat ovat perustuneet yhteen asemaan tukeutuvan asemanseudun kehittämiseen. Kivistön keskustan kaupunkirakenne on esitetty kaupunkirakennevaihtoehtoina VE 0+ ja VE 1. Vaihtoehto VE0+ perustuu yhteen asemaan tukeutuvaan kaupunkirakenteeseen ja VE 1 kahteen asemaan tukeutuvaan kaupunkirakenteeseen. Vaihtoehdossa VE0+: asemiin tukeutuvien alueiden (noin 1 km etäisyys) asukasmäärä olisi yhteensä noin 16 500 asukasta (muutos nykyiseen + 12 000 asukasta). Vaihtoehdossa VE1 asemiin tukeutuvien alueiden asukasmäärä olisi yhteensä noin 28 000–45 000 asukasta (muutos nykyiseen noin + 19 000–36 000 asukasta). Vaihtoehto 1 on työssä tarkemmin esitetty kaavarungon vaihtoehto ja VE0+ on sen vertailukohta.

Kaavarungossa kaupunkirakenteen täydentämisen periaatteena on tehokkaampi kaupunkirakenne erityisesti Kivistön ja mahdollisen Lapinkylän asemien välittömässä ympäristössä sekä näiden asemien välisellä alueella. Kaupunkirakenteen osalta keskeinen tavoite on tehdä Kivistön keskustasta rakenteeltaan tiivis, monimuotoinen ja vaihteleva kaupunkikeskus, joka tukeutuu Kivistön asemaan ja Lapinkylän asemaan. Kaupunkirakenne asemien ympärillä perustuu kolmeen eri kaupunkirakennetyyppiin: asemakorttelit, keskustakorttelit ja kaupunkikorttelit. Kaikilla kaupunkirakennetyypeillä tavoitteena on sekoittunut pienimittakaavainen kaupunkirakenne, joka mahdollistaa käveltävyys- ja kohtaamispaikkojen syntyminen kaupunkiympäristössä.

Viherrakenteen osalta keskeistä on vahvan viherrakenneverkoston vaaliminen ja kehittäminen. Kivistön keskustan vetovoimatekijänä on vihreä ja monimuotoinen kaupunkiekologisiin verkostoihin perustuva vihersuonisto, joka yhdistää identiteettimaisemat kaupunkiympäristöön ja tuottaa monipuolisia ekosysteemipalveluja. Liito-oravien elinolosuhteet turvataan kaavarungon alueella puustoisten verkostojen avulla. Vihreys ulottuu katu- ja tonttiviheänä kaikkialle kaupunkiympäristöön. Vihersuonisto on myös aktiivinen liikkumisen ja virkistymisen ympäristö, jossa toimintojen ja palveluiden keskittyminen toimivat vihreät ja yhteisölliset julkiset ulkotilat.

Liikkumisen osalta keskeisenä tavoitteena on, että Kivistössä liikutaan kestävästi, aktiivisesti ja turvallisesti kahden aseman keskustassa. Kävelyä ja pyöräilyä priorisoidaan kaikilla väylillä ja

kaupunkirakenteen mitoitus perustuu käveltävän ja pyöräiltävän kaupungin tavoitteeseen. Kaupunkirakenne tukee kestävien liikkumismuotojen edistämistä ja ne tuotetaan alueelle etupainotteisesti. Jalankulun ja pyöräilyn reitit tukeutuvat myös viherrakenteen verkostoihin ja ne täydentävät toisiaan. Koko keskusta-alueella on keskitetty pysäköintijärjestelmä. Kaavarungon luonnosvaiheessa laadittiin erillinen liikenneselvitys (laatijana WSP Finland Oy), jossa tutkittiin erityisesti esitetyn liikenneverkon toimivuutta maksimaalisella kuormituksella sekä tutkittiin joukkoliikenne- ja pyöräilyverkostoa. Lisäksi työssä laadittiin alustavat yleissuunnitelmat keskeisille uusille kaduille.

Palveluverkon osalta tavoitteena on, että Kivistö on lähipalveluiden kaupunki, jossa palveluiden verkosto muodostuu asukkaiden, kaupungin ja yritysten yhteistyönä. Kivistön ja Lapinkylän asemien ympärille rakentuvat keskustat ovat merkittäviä julkisten ja yksityisten palveluiden palvelukeskittymiä. Kivistön koko keskusta (noin 600 metriä molemmilta asemilta) rakentuu tehokkaaksi ja urbaaniksi jalankulkua suosivaksi kaupunkiympäristöksi sisältäen paljon monikäyttöistä kivijalkaliiketilaa. Kivistön keskustassa on monipuolisia hybridirakennuksia, jossa yhdistyvät asuminen ja monenlaiset arjen palvelut. Viheralueiden palvelut nivoutuvat kaupunkirakenteeseen.

Teemanaapurustojen osalta tavoitteena on, että Kivistö on asukkaidensa vehreä, aktiivinen ja värikäs kotikaupunki, jossa taide, vehreys ja monimuotoinen korttelirakenne luovat alueelle oman vahvan paikallisidentiteettinsä. Kivistöllä on vahva alueidentiteetti, joka pohjautuu alueen kulttuurihistoriaan, identiteettimaisemiin, nykyisiin alueellisiin identiteetteihin ja taiteeseen. Suunnittelualue jakautuu pienempiin alueellisiin teemanaapurustoihin. Jokaisella Kivistön asuin- ja työpaikka-alueella on oma identiteetti – jokainen voi löytää itselleen sopivan tavan asua, työskennellä ja elää arkea. Julkiset tilat toimivat kunkin teemanaapuruston identiteetin keskittyminä ja teemaverkostot sitovat yhteen erilaisia alueita muodostaen monimuotoisen naapurustokudelman.

Kaavarungon luonnosvaiheessa kartoilla ei ole vielä esitetty tarkempia tietoja, kuten esimerkiksi eri alueiden tehokkuus- tai kerroslukuja. Kaavarunkoluonnosaineistoa työstetään ja täydennetään nähtävilläolon jälkeen saadun palautteen ja vaikutusten arvioinnin pohjalta.

Sopimus

Kaavarunkoon ei liity toteuttamissopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.8.2018 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti 20.8.2018 päivätty kaavarunkoluonnos 021600, 21 Piispankylä, 22 Keimola, 23 Kivistö, 24 Lapinkylä, 25 Myllymäki / Kivistön keskustan kaavarunko
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 27.8.2018 § 13

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti 20.8.2018 päivätty kaavarunkoluonnos 021600, 21 Piispankylä, 22 Keimola, 23 Kivistö, 24 Lapinkylä, 25 Myllymäki / Kivistön keskustan kaavarunko, ja
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Kaavarunkoluonnos 021600 on ollut MRA 30 §:n nojalla nähtävillä 4.9.-3.10.2018. Tänä aikana jätettiin 7 mielipidettä. Mielipiteissä nousi esiin alueen suunnitteluhistoria, osalla toive lisätä asuinrakentamista, osalla maltillistaa sitä. Myös luontoarvoihin kiinnitettiin huomiota.

Kaavalausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 20.8.2018 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja saatiin 3 kpl.

Saadut lausunnot, mielipiteet ja niihin annetut vastineet ovat päätösesityksen liitteenä.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan uuden yleiskaavan 25.1.2021. Valtuuston päätös ei ole vielä lainvoimainen. Yleiskaava (2020) ohjaa tavoitteidensa mukaisesti kasvun kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen. Nykyisen kaupunkirakenteen täydentäminen turvaa laajoja viheralue- ja kulttuurimaisemakokonaisuuksia. Seudullinen viheraluejärjestelmä ja Vantaan viheralueverkosto säilyvät. Kivistön keskusta on kaupungin uusimpia keskustoja 2000-luvulta. Se on määritelty uudessa yleiskaavassa kaksinapaisena, kahteen asemanseutuun tukeutuvana keskustana. Kaupunkikeskustan alueita (C) on sekä Kehäradan Kivistön aseman että tulevan Lapinkylän aseman ympärillä. C-alueita yhdistää niiden välissä aluevarauksena näkyvä kaupunkikeskustan asuinalue (AC). Lapinkylän keskusta-alue ja asemanseudun asuinalueet on määritelty Kivistön keskustan kaavarungon suunnitelman pohjalta.

Kivistön keskustan kaavarunko 9.3.2021

Nähtävilläolon jälkeen kaavarunkoluonnosta on tarkasteltu saadun palautteen sekä laadittujen selvitysten pohjalta ja laadittu kaavarunko 9.3.2021.-

Kivistön keskustan kaavarunko 9.3.2021 koostuu kahdesta osiosta: Kivistön keskustan kaavarunko -selostuksesta karttoineen sekä Kestävä Kivistö 2050 manifestista.

Kivistön keskustan kaavarunko kokoa keskeiset tavoitteet (kappaleet 1-2) ja lähtökohtatiedot (3-5) sekä selostaa vuorovaikutuksen (6). Kaavarunko havainnollistetaan aluevaraus- ja teemakartoin (kappaleet 7-9). Kaavatyöhön osallistuneet ja kaavarunkoalueiden suunnittelun vaiheistus esitetään kappaleissa 10-11. Vaikutusten arviointi esitetään swot-analyysinä (kappale 12) ja lopuksi kerrotaan miten kaavarunkotyötä jatketaan kaavarungosta toteutukseen (13).

Kivistön monimuotoisen, kahden aseman kaupunkikeskustan suunnittelun keskeisenä lähtökohtana on varmistaa suunnittelun, toteutuksen ja ylläpidon näkökulmasta ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Vantaan kaupungin tavoite on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä, johon ohjauskeinoina ovat resurssiviisauden tiekartta ja toimialojen toteutussuunnitelmat. Tiiviin

kaupunkirakenteen kasvihuonekaasupäästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Maankäyttöä tiivistämällä ja toimintoja sekoittamalla vähennetään päästöjä tuottavaa liikkumistarvetta, monipuolistetaan asuntotuotantoa sekä tuetaan vastuullisen vantaalaisen toimintamahdollisuuksia. Kivistön keskustan kaavarunko vastaa näihin haasteisiin. Kaavarunko mahdollistaa vuonna 2050 asumista 45 000 asukkaalle kilometrin etäisyydellä asemista (nyt 7 850), hiilijalanjäljen 0 kg CO₂/asukas (nyt 3800), lähikauppoja 15 (nyt 2), päiväkoteja 30 (nyt 7).

Hupenevat resurssit, etenevä ilmastonmuutos ja köyhtyvä luonnon monimuotoisuus pakottavat kaupunkia löytämään uusia tapoja toimia luonnonvarojen säästämisen ja vähäpäästöisesti, myös kaupunkisuunnittelun keinoin. Keskeisiä lähtökohtia keinojen löytämiseen ovat olleet useat selvitykset ja niihin liittynyt ohjausryhmytyöskentely. Kaupallisten palveluiden ja työpaikkojen selvityksen mukaan Kivistön keskusta-alue voi tarjota monipuoliset kaupalliset palvelut perustuen ensisijaisesti Kivistön suuralueen ostovoimaan. Palveluiden verkostossa yhdistyvät asema-alueiden kaupalliset keskittymät sekä eri alueita yhdistävät, kivijalkaliikkeiden reunustamat kauppakadut. Myös toimitilarakentamiselle tunnustetaan merkittävää potentiaalia. Kivistön keskustalla on näin ollen mahdollisuus tarjota tulevaisuudessa merkittävä määrä työpaikkoja. Viher- ja virkistysalueiden päivitystyössä on määritetty periaatteet vihreälle Kivistön keskustalle. Erityistä huomiota on kiinnitettävä metsäalueiden laatuun ja riittävyteen sekä katualueiden vihreisiin vyöhykkeisiin eli niin sanottuihin flexzone-alueisiin, jotka ilmentävät sekä metsäisen Kivistön että kulttuurimaiseman Kivistön identiteettiä. Luontoselvityksiä on laadittu useita: lahokaviosammalen esiintymistä Kivistön keskustan kaavarunkoalueella ja laajemmin on selvitetty sekä toteutettu kattavat liito-oravaselvitykset kaava-runkoalueelta. Luontotyyppiselvityksessä Kivistön keskustan kaavarunkoalueella Murtobackan vanha metsä on luokiteltu potentiaaliseksi METSO-kohteeksi. Kivistön keskusta-alueen hulevesiselvityksen päivitystyössä on tarkasteltu hulevesialtaiden sijainti- ja tilavuusvaatimuksia; työ tarkentuu edelleen asemakaavavaiheisiin.

Kaavarunko tavoitteiden, selvitysten, saadun palautteen sekä aktiivisen vuorovaikutuksen pohjalta Kivistön keskusta on määritelty resurssiviisaaksi kävelykaupungiksi, jossa kaupunkiluonnon ja -elämisen monimuotoisuus on maksimoitu. Kävelykaupunki liittyy suoraan myös Kivistön suuralueen visiossa tunnistettuihin arvoihin: suuralueen visiossa tunnistetut ja asukaskyselyissä tärkeiksi koetut identiteettimaiset, metsäinen Kivistö ja kulttuurimaiseman Kivistö, luovat paikan tuntua ja liittävät tiiviin keskustan vihervestuksen luontevasti osaksi laajoja ympäröiviä viheralueita.

Kaavarunko jatkoimenpiteet osoittavat, että keskustan asemakaavoitus etenee vaiheittain tulevien vuosikymmenten aikana. Kaavarunko vaiheistus esittää asemakaavoituksen tavoitteet vuoteen 2030. Täydentyvien ja/tai uudistuvien alueiden asemakaavoitus toteutetaan yhteistyössä maanomistajien kanssa tulevina vuosikymmeninä. Myös hankelähtöiset asemakaavat arvioidaan kulloisenkin tilanteen mukaan. Jatkoimenpiteitä on jo käynnistynyt, kuten monitavoitearvioinnin ja vaikutusten arvioinnin kehitystyö, hiilineutraalit alueet -kaupungin sisäinen selvitystyö sekä kasvikkatolinjaukset. Vuonna 2021 on keskeisenä tarpeena kaavataloudellinen arviointi sekä pienilmastoon liittyvät selvitykset (kuten tuulisuus, varjoisuus).

Ajallisia haasteita arvioidaan vaikutusten arvioinnissa, joka esitetään nelikenttäänalyysinä (SWOT). Vahvuuksia ovat muun muassa Hiilineutraali Vantaa 2030 ja MAL-tavoitteiden saavuttaminen, kaupungin maanomistuksen hyödyntäminen, urbaanin luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä infrastruktuurin taloudellinen toteutus. Heikkoutena on muun muassa se, ettei Lapinkylän aseman toteutusajankohdasta ole päätöstä, paikallisten luontoarvojen heikkeneminen sekä se, ettei Kivistön keskustan koko potentiaalia ole vielä tunnistettu. Uhkana tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi uusia ratkaisuja infrastruktuurin toteuttamiseksi ei otettaisi käyttöön.

Kaavarungon ydintavoitteita havainnollistamaan on laadittu Kestävän Kivistön manifesti 2050, jonka kymmenen periaatetta ohjaavat resurssiviisaan kaupungin suunnittelua ja toteutusta havainnollisesti siten, että kävelykaupungin toteutuminen on mahdollista. Teesit ovat: (1) kävelijä aina ensin, (2) jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä, (3) jokainen kortteli on hybridi, (4) jokainen kortteli muodostuu erilaisista rakennuksista, (5) jokainen katto on käytössä, (6) jokaisesta ikkunasta näkyy puu, (7) luontoretellä Kivistön keskustassa, (8) Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla, (9) Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla, ja (10) Kivistössä luodaan kestävät puitteet elämiselle. Jokaisen manifestin periaatteen perustelut ja ratkaisut esitetään havainnollisesti, jotta periaatteita on mahdollista edellyttää noudatettaviksi suunnittelun eri tasoilla, kuten asemakaavoituksessa, liikenne- ja katusuunnittelussa sekä toteutuksessa. Manifestiin sisältyvät jatkosuunnittelun ”tsekkilistat” ovat hyödynnettävissä esimerkiksi asemakaavaselostuksissa tai niiden liiteaineistona, suunnittelun eri tasoilla.

Kivistön keskustan kaavarunko esittää vision kestävästä, kahden aseman kaupungista tavoitevuodelle 2050, joka toimii Kivistön keskustan asemakaavoja ohjaavana suunnitteluaineistona. Tarkempi maankäyttö ratkaistaan erillisillä asemakaavoilla ja asemakaavamuutoksilla.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet mielipiteisiin ja lausuntoihin,
- b) saatetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 9.3.2021 päivätty Kivistön kaavarunko 021600 noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa.

Käsittely:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Sveta Silvennoinen-Hiisku teki seuraavan muutosesityksen. Muutetaan päätösesityksen b-kohta muotoon (lisäys kursiivilla): ”Saatetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 9.3.2021 päivätty Kivistön kaavarunko 021600 noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa *erityisesti huomioiden alueen luontoarvot.*” Jäsenet Hanna Valtanen ja Daniel Elkama kannattivat muutosesitystä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenet Stefan Åstrand ja Mikko Merelä sekä varapuheenjohtaja Paula Lehmuskallio kannattivat kaupunkisuunnittelujohtajan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosesitys, josta joudutaan äänestämään.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunkisuunnittelujohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat Sveta Silvennoinen-Hiiskun tekemää muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Eklund, Forsberg, Josefsson, Kivimäki, Kärki, Lehmuskallio, Lind, Merelä, Romppainen, Pajula, Räsänen, Åstrand, Ala-Kapee-Hakulinen) ja 3 ei-ääntä (Elkama, Silvennoinen-Hiisku, Valtanen). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Liitteet:

- Kivistön keskustan kaavarunko 9.3.2021
- Lausunnot, mielipiteet ja niiden vastineet 9.3.2021

Kaikki kaavarungon erilliset liitteet löytyvät nettisivulta:

www.vantaa.fi/kiviston_visio_ja_kaavarunko

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Anna-Riitta Kujala, p. 050 302 8799,
asemakaava-arkkitehti Hertta Ahvenainen, p. 043 826 9012
asemakaava-arkkitehti Eija Hasu, p. 050 302 9427
asemakaava-arkkitehti Niina Rinne, p. 040 167 8305
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

ONNELLINEN KIVISTÖ

– VEHREÄ JA AKTIIVINEN KOTIKAUPUNKI

Kivistön keskustan kaavarunko
Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021
Kivistön asemakaavatiimi | Vantaan kaupunki

TIIVISTELMÄ

Kivistön keskustan kaavarunko

Vuonna 2050 Kivistön keskusta on tiivis ja vihreä 45 000 asukkaan kahden aseman kaupunkikeskusta, joka tukeutuu Kehäradan Kivistön ja Lapinkylän asemiin. Sekoittunut, pienimittakaavainen, inhimillisen kokoinen kaupunkirakenne perustuu kävelyyn ja kohtaamispaikkojen syntymiseen kaupunkiympäristössä.

Yllä olevan vision saavuttamiseksi olemme laatineet tämän Kivistön keskustan kaavarungon, joka koostuu kahdesta osiosta: selostus ja manifesti.

Kivistön keskustan kaavarunko -selostus karttoineen kuvaa suunnittelun lähtökohdat, tavoitteet ja prosessin. Selostus kokoa keskeiset tavoitteet ja lähtökohtatiedot sekä kuvaa vuorovaikutuksen. Kaavarunko havainnollistetaan aluevaraus- ja teemakartoin. Kaavatyöhön osallistuneet ja kaavarunkoalueiden suunnittelun vaiheistus esitetään kappaleissa. Vaikutusten arviointi esitetään swot-analysinä ja kaavataloutta arvioidaan alkuinvestointien osalta. Lopuksi kerrotaan, miten kaavarunkotyötä jatketaan kaavarungosta toteutukseen.

Kestävän Kivistön 2050 manifestilla tarkennamme, millaista kaupunkia tavoittelemme ja miten. Manifestin kymmenen periaatetta kuvaavat ja ohjaavat resurssiviisaan kaupungin suunnittelua ja toteutusta havainnollisesti siten, että kävelykaupungin toteutuminen on mahdollista. Teesit ovat: (1) kävelijä aina ensin, (2) jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä, (3) jokainen kortteli on hybridi, (4) jokainen kortteli muodostuu erilaisista rakennuksista, (5) jokainen katto on käytössä, (6) jokaisesta ikkunasta näkyy puu, (7) luontoretellä Kivistön keskustassa, (8) Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla, (9) Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla, ja (10) Kivistössä luodaan kestävät puitteet elämiselle. Jokaisen manifestin periaatteen perustelut ja ratkaisut esitetään havainnollisesti, jotta periaatteita on mahdollista edellyttää noudatettaviksi suunnittelun eri tasoilla, kuten asemakaavoituksessa, liikenne- ja katusuunnittelussa sekä toteutuksessa. Manifestiin sisältyvät jatkosuunnittelun ”tsekkilistat” ovat hyödynnettävissä esimerkiksi asemakaavaselostuksissa tai niiden liiteaineistona, suunnittelun eri tasoilla.

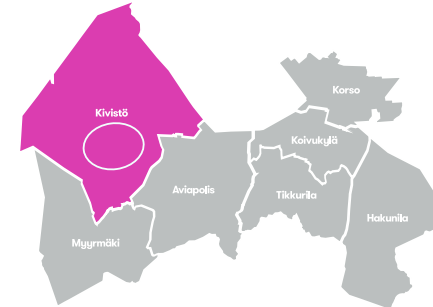
Miten kaavarungolla vastataan kaupungin tavoitteeseen olla hiilineutraali vuonna 2030?

Kivistön monimuotoisen, kahden aseman kaupunkikeskustan suunnittelun keskeisenä lähtökohtana on varmistaa suunnittelun, toteutuksen ja ylläpidon näkökulmasta ilmastomuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Vantaan kaupungin tavoite on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tiiviin kaupunkirakenteen kasvihuonekaasupäästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Maankäyttöä tiivistämällä ja toimintoja sekoittamalla vähennetään päästöjä tuottavaa liikkumistarvetta, monipuolistetaan asuntotuotantoa sekä tuetaan vastuullisen vantaalaisen eli kestävän kivistöläisen toimintamahdollisuuksia. Kivistön keskustan kaavarunko vastaa näihin haasteisiin mahdollistamalla vuonna 2050 asumista 45 000 asukkaalle kilometrin etäisyydellä asemista (nyt 7 850), hiilijalanjäljen 0 kg CO₂/asukas (nyt 3800), lähikauppoja 15 kappaletta (nyt 2), päiväkotia 30 kappaletta (nyt 7).

Millaisiin selvityksiin kaavarunkoratkaisu perustuu?

Hupenevat resurssit, etenevä ilmastomuutos ja köyhtyvä luonnon monimuotoisuus pakottavat kaupunkia löytämään uusia tapoja toimia luonnonvarojen säästämisen ja vähäpäästöisesti, myös kaupunkisuunnittelun keinoin. Keskeisiä lähtökohtia keinojen löytämiseen ovat olleet useat selvitykset ja niihin liittynyt ohjausryhmyöskentely. Kaupallisten palveluiden ja työpaikkojen selvityksen mukaan Kivistön keskusta-alue voi tarjota monipuoliset kaupalliset palvelut perustuen ensisijaisesti Kivistön suuralueen ostovoimaan. Palveluiden verkostossa yhdistyvät asema-alueiden kaupalliset keskittymät sekä eri alueita yhdistävät, kiviä ja kiviä liikenteiden reunustamat kauppakadut. Myös toimittarakentamiselle tunnustetaan merkittävää potentiaalia. Kivistön keskustalla on näin ollen mahdollisuus tarjota tulevaisuudessa merkittävä määrä työpaikkoja. Viher- ja virkistysalueiden

Kivistön keskustan kaavarunko esittää vision kestävästä kahden aseman kaupunkikeskustasta tavoitevuodelle 2050.

päivitystyössä on määritetty periaatteet vihreälle Kivistön keskustalle. Erityistä huomiota on kiinnitettävä metsäalueiden laatuun ja riittävyteen sekä katualueiden vihreisiin vyöhykkeisiin eli niin sanottuihin flexzone-alueisiin, jotka ilmentävät sekä metsäisen Kivistön että kulttuurimaiseman Kivistön identiteettiä. Luontoselvityksiä on laadittu useita: lahoakaviosammalten esiintymistä Kivistön keskustan kaavarunkoalueella ja laajemmin on selvitetty sekä toteutettu kattavat liito-oravaselvitykset kaava-runkoalueelta. Luontotyyppiselvityksessä Kivistön keskustan kaavarungon alueella Murtobackan vanha metsä on luokiteltu potentiaalseksi METSO-kohteeksi. Kivistön keskusta-alueen hulevesiselvityksen päivitystyössä on tarkasteltu hulevesialtaiden sijainti- ja tilavuusvaatimuksia; työ tarkentuu edelleen asemakaavavaiheisiin.

Millaista kaupunkia kaavarungolla tavoitellaan?

Kaavarungon tavoitteiden, selvitysten, saadun palautteen sekä aktiivisen vuorovaikutuksen pohjalta Kivistön keskusta on määritelty resurssiviisaaksi kävelykaupungiksi, jossa kaupunkiluonnon ja -elämisen monimuotoisuus on maksimoitu. Kävelykaupunki liittyy suoraan myös Kivistön suuralueen visiossa tunnistettuihin arvoihin: suuralueen visiossa tunnistetut ja asukaskyselyissä tärkeiksi koetut identiteettimaiset, metsäinen Kivistö ja kulttuurimaiseman Kivistö, luovat paikan tuntua ja liittävät tiiviin keskustan viherverkoston luontevasti osaksi laajoja ympäröiviä viheralueita.

Mitä seuraavaksi: kaavarungosta toteutukseen?

Kaavarungon jatkotoimenpiteet osoittavat, että keskustan asemakaavoitus etenee vaiheittain tulevien vuosikymmenten aikana. Kaavarungon vaiheistus esittää asemakaavoituksen tavoitteet vuoteen 2035. Täydentyvien ja/tai uudistuvien alueiden asemakaavoitus toteutetaan yhteistyössä maanomistajien kanssa tulevana vuosikymmeninä. Myös hankelähtöiset asemakaavat arvioidaan kulloisenkin tilanteen mukaan. Jatkotoimenpiteitä on jo käynnistynyt, kuten monitavoitearvioinnin ja vaikutusten arvioinnin kehitystyö, hiilineutraalit alueet -kaupungin sisäinen selvitystyö sekä kasvikkatolinjaustyö. Vuonna 2021 on keskeisenä tarpeena kaavataloudellinen arviointi sekä pienilmastoon liittyvät selvitykset (kuten tuulisuus, varjoisuus).

Millaisia vaikutuksia kaavarungolla on?

Ajallisia haasteita arvioidaan vaikutusten arvioinnissa, joka esitetään nelikenttäanalyysinä (SWOT). Vahvuuksia ovat muun muassa Hiilineutraali Vantaa 2030 ja MAL-tavoitteiden saavuttaminen, kaupungin maanomistuksen hyödyntäminen, urbaanin luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä infrastruktuurin taloudellinen toteutus. Heikkoutena on muun muassa se, ettei Lapinkylän aseman toteutusajankohdasta ole päätöstä, paikallisten luontoarvojen heikkeneminen sekä se, ettei Kivistön keskustan koko potentiaalia ole vielä tunnistettu. Uhkana tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi uusia ratkaisuja infrastruktuurin toteuttamiseksi ei otettaisi käyttöön.

Visio toteutetaan asemakaavoilla!

Kivistön keskustan kaavarunko esittää vision kestävästä, kahden aseman kaupungista tavoitevuodelle 2050, joka toimii Kivistön keskustan asemakaavoja ohjaavana suunnitteluaineistona. Tarkempi maankäyttö ratkaistaan erillisillä asemakaavoilla ja asemakaavamuutoksilla.

Tämä kaavarunko koostuu kahdesta osasta:

selostuksesta ja manifestista.

Kivistö on resurssiviisas kävelykaupunki, jossa kaupunkiluonnon ja -elämisen monimuotoisuus on maksimoitu!

SISÄLTÖ

Kivistön keskustan kaavarunko

Tiivistelmä.....	2
Sisältö.....	3

Kivistön keskustan kaavarunko

1. Kaavarunko numeroina.....	4
2. Hiilineutraali Vantaa 2030.....	6
3. Suunnittelualan yleiskuvaus.....	7
4. Tehdyt selvitykset.....	9
5. Suunnittelutilanne.....	10
• Kivistön suuralueen visio	
• Kivistön keskustan kaavarunkoluonnos	
• Vantaan yleiskaava 2020	
• Kivistön keskustan kaavarunko 2050	
6. Vuorovaikutus.....	12
7. Kaavarunkokartta.....	13
8. Kaavarungon teemakartat.....	15
9. Kaavarungon havainnekuva.....	20
10. Kaavarunkotyöhön osallistuneet.....	21
11. Kaavarungosta jatkosuunnitteluun.....	22
12. Vaikutusten arviointi.....	24
13. Kaavatalous.....	25
14. Kaavarungon jatkotyöt.....	26

Kestävän Kivistön manifesti 2050

1. Kävelijä aina ensin.....	28
2. Jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä.....	36
3. Jokainen kortteli on hybridi.....	41
4. Jokainen kortteli muodostuu erilaisista rakennuksista.....	46
5. Jokainen katto on käytössä.....	52
6. Jokaisesta ikkunasta näkyy puu.....	57
7. Luontoretellä Kivistön keskustassa.....	62
8. Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla.....	68
9. Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla.....	74
10. Kivistössä luodaan kestävät puitteet elämiselle.....	81

Liiteasiakirja: Lausunnot ja mielipiteet sekä niihin annetut vastineet

Luettelo muista kaavarunkoon liittyvistä aineistoista:

Aineistot ladattavissa osoitteessa

www.vantaa.fi/kiviston_visio_ja_kaavarunko

Hyväksymisvaiheen aineistot:

- Karttakyselyn loppuraportti 2019
- Kivistön keskustan kaupalliset palvelut ja työpaikat -selvitys (Sitowise Oy ja Realidea Oy, 09/2020)
- Vantaan Kivistön laho-kaviosammal- ja luontotyyppiselvitys (FCG Oy 10/2020)
- Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvitys ja Vantaan Kivistön seuranta-alueen liito-oravaselvitys (FCG Oy 6/2020)
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma (Faunatica 1/2020)
- Kivistön keskusta-alueen hulevesiselvitys (Sitowise Oy 6/2020)
- Kivistön kaavarunkoalueen viher- ja virkistysalueiden tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet, päivitys (Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, 3/2020)
- Lapinkylän lähijunaseisakkeen ympäristön täydennysrakentaminen (Arkkitehdin tutkinto-ohjelma, Diplomityö 5/2020, Ilona Mikkola)
- Mallinnukset Kivistön keskustan kaupunkirakenteesta (Tietoa Finland Oy)

Luonnosvaiheen aineistot:

- Kivistön keskustan kaavarunkoluonnoksen raportti 20.8.2018
Luonnosvaiheen aineisto koostuu neljästä eri osa-alueesta: (1) johdanto esittää työn taustat; (2) lähtökohdat kaavarunkoalueen ja sen suunnittelun historiaa ja nykytilanteen, kaavarungon tavoitteet sekä vaihtoehto- ja vaikutustarkastelut. (3) Teemakartat ja suunnitteluperiaatteet sisältää teemakartat ja suunnitteluperiaatteet viidelle eri teemakokonaisuudelle: kaupunkirakenne, viherrakenne, liikkumisverkosto, palveluverkko ja teemanaapurustot. (4) Kaavarunkotyön eteneminen esittää aikataulu sekä kaavarungon ehdotusvaiheen tulevat toimenpiteet.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) 25.9.2017
- OAS-vaiheen mielipiteet ja vastineet
- Kivistön keskustan kaavarungon liikenneselvitys (WSP Finland Oy, 6/2018)
- Kivistön keskustan nykytilanteen arviointityöpaja (Gehl Architects ApS, 4/2018)

1. KAAVARUNKO NUMEROINA

Kivistön
keskustan
kaavarunkoalueen
pinta-ala on 600
hehtaaria, josta yli
35 % on kaupungin
omistamaa maata.

**Kortteli-
kohtainen
vihertehokkuus
vähintään 1.**

**Jokaisessa
naapurustossa on
koirapuisto,
leikkipuisto ja/tai
urheilukenttä.**

**Säilytettävää
metsää
95 hehtaaria
kilometrin
säteellä
Kehäradan
asemista.**

**Viljelysmaisemaa
60 hehtaaria kilometrin
säteellä Kehäradan
asemista.**

**Pysäköintilaitosten
kattopinta-alaa
8 hehtaaria
oleskeluun ja
virkistykseen.**

**Asukaspysäköintiä
1 ap/130 k-m²**
**Kivistön keskustassa.
Nimeämättömät paikat
ja vuorottaispysäköinti
vähentää auto-
paikkatarvetta.**

**Kivistöläisen
umpikorttelin
läpimitta on
enintään
100 metriä.**

**Lähivirkitysalueita
45 m²/asukas kilometrin
säteellä Kehäradan asemista.**
**Maailman terveysjärjestön suositus on
minimissään 9 m²/asukas.**
**Lisäksi enintään 10 minuutin
kävelymatka virkistysyhteyksiä
pitkin laajoille viheralueille!**

**Minimi asukas-
tiheys Kivistön
keskustassa on
200 asukasta
hehtaarilla
vuonna 2050
(20 000 as/km²).**

**Kivistön
suuralue on
ruokaomavarainen
vuonna 2050.**

**Ruokaomavaraisuuden saavuttamiseksi
tarvitaan laskennallisesti 1 000 m²/asu-
kas viljelysmaata. Kivistön suuralueen
asukasluku on 55 000 vuonna 2050, jol-
loin jokaisella on laskennallisesti maapin-
ta-alaa 1 300 m² Kivistön suuralueesta.**

**Kehäradan asema
on korkeintaan
kilometrin päässä,
bussipysäkki
lähes aina enintään
300 m päässä.**

**Kivistön keskusta
on energia-
positiivinen
vuonna 2050.**

**Rakennusten
kerrosluvut ovat
keskimäärin
3–7 kerrosta.**

**Korkeammat massat ovat mah-
dollisia, mikäli eivät olennaisesti
huononna mikroilmastoa, esi-
merkiksi korttelin nurkissa tai/ja
pohjoislaidoilla.**

Asukkaita
vuonna 2020
7850

1700 uutta asukasta
vuonna 2019!

Asukkaita
vuonna 2050
45 000

Hiilijalanjälki
vuonna 2020
3800
kg CO₂e
/ kivistöläinen

Hiilijalanjälki
vuonna 2050
0
kg CO₂e
/ kivistöläinen

Lähikauppoja
vuonna 2020
2

Lähikauppoja
vuonna 2050
15

Päiväkoteja
vuonna 2020
7

Päiväkoteja
vuonna 2050
30

2. HIILINEUTRAALI VANTAA 2030

Kestävän Kivistön lähtökohtana

Hupenevat resurssit, etenevä ilmastonmuutos ja köyhtyvä luonnon monimuotoisuus pakottavat kaupungit ympäri maailman löytämään uusia tapoja toimia luonnonvaroja säästämällä ja vähäpäästöisesti. Tähän haasteeseen Vantaan kaupunki vastaa resurssiviisauden tiekartalla.

Resurssiviisauden tiekartta ohjaa Vantaan kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia, jossa ei ylikuluteta. Vantaan tiekartalla edetään neljällä kaistalla, jotka ovat energiantuotanto ja -kulutus, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen. Jokaiselle kaistalle on määritetty vuoteen 2030 kuvaava tavoitetilä, jota pitkin kuljetaan kohti resurssiviisasta Vantaata.

Vantaa on sitoutunut olemaan hiilineutraali kaupunki vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaa, että Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjään 80 prosenttia vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi rahoittamalla vähähiilisyteen tähtääviä hankkeita muualla.

Ilmastonmuutoksen hillinnässä ja muiden ympäristövaikutusten ehkäisemisessä kaupungit ja kaupunkiseudut ovat ratkaisevassa asemassa. Kaupunkien yhdyskuntarakenne vaikuttaa merkittävästi kaupunkien kestävyteen.

Vantaalla resurssiviisauden tiekartassa ja toimialojen toteutussuunnitelmien tavoitteissa tähdätään kestäväan kaupunkirakentamiseen tiivistämällä maankäyttöä ja sekoittamalla toimintoja, jolloin myös liikkumistarpeet vähenevät. Tiivistyvän kaupunkirakenteen kasvihuonekaasupäästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Lisäksi tiivis kaupunkirakenne mahdollistaa palveluiden helpomman saavutettavuuden ja säästää viheralueita. Suunniteltaessa tiivistä kaupunkirakennetta huomioidaan myös ilmansuojelu.

Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita määrittää resurssiviisauden tiekartta. Sen avulla tavoitellaan hiilineutraalia ja jätteetöntä tulevaisuuden kaupunkia, jossa luonnonvarojä käytetään säästeliäästi – samalla luoden edellytyksiä kestävälle hyvinvoinnille. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi resurssiviisauden tiekartan 18.6.2018.

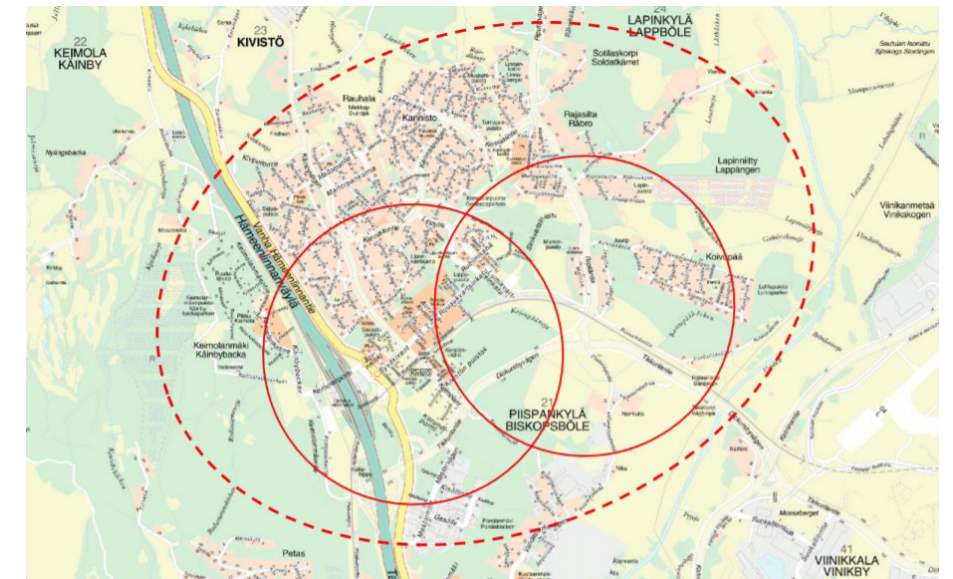
3. SUUNNITTELUALUEEN YLEISKUVAUS

Kaavarunkoalueesta 60 %
on asemakaavoittamatonta
aluetta.

Kivistön keskustan kaavarunkoalue kattaa noin 600 hehtaarin suuruisen alueen Kivistön suuralueen eteläosassa Vantaalla. Kaavarungon suunnittelualueena on kilometrin säteet Kivistön ja Lapinkylän asemista. Kaavarungon tarkastelualueeksi on määritelty asemien vaikutusalueet kahden kilometrin säteellä. Kaavarunkoalue sijoittuu pääkaupunkiseudulla kaupunkirakenteen ja maaseutumaisen ympäristön vaihtumisvyöhykkeelle. Kaavarungon tarkastelualueella kohtaavat urbaani ja tiivis Kivistön keskustan kaupunkirakenne, pientalovaltaiset asuinalueet, teollisuusalueet sekä maaseudun kyläasutus ja laajat metsäalueet. Alueella on viitteitä eri kehitysvaiheista, kuten Linnan kartanon maat, Kivistön kirkko vuodelta 1967, eri aikoina rakentuneet aikaansa kuvaavat pientaloalueet sekä alueen läpi kulkevat vanhat kylätiet. Kaavarunkoalueen merkittävänä kehityksen edistäjänä on viime vuosien ajan ollut Kehäradan Kivistön asema, jonka ansiosta kaavarunkoalue on helposti saavutettavissa joukkoliikenteellä. Toisena merkittävä liikenneyhteytenä, ja toisaalta aluetta jakavana elementtinä, on Hämeenlinnanväylä.

Ilmakuva (2019). Kivistön keskustan nykytilanne.

Kaavarungon suunnittelualue (yhtenäinen viiva) ja tarkastelualue (katkoviiva) kaupunkikartan päällä.

Ajantasa-asemakaava. Kaavarunkoalueesta 60 % on asemakaavoittamatonta ja siten kaavarungon keskeistä suunnittelualuetta.

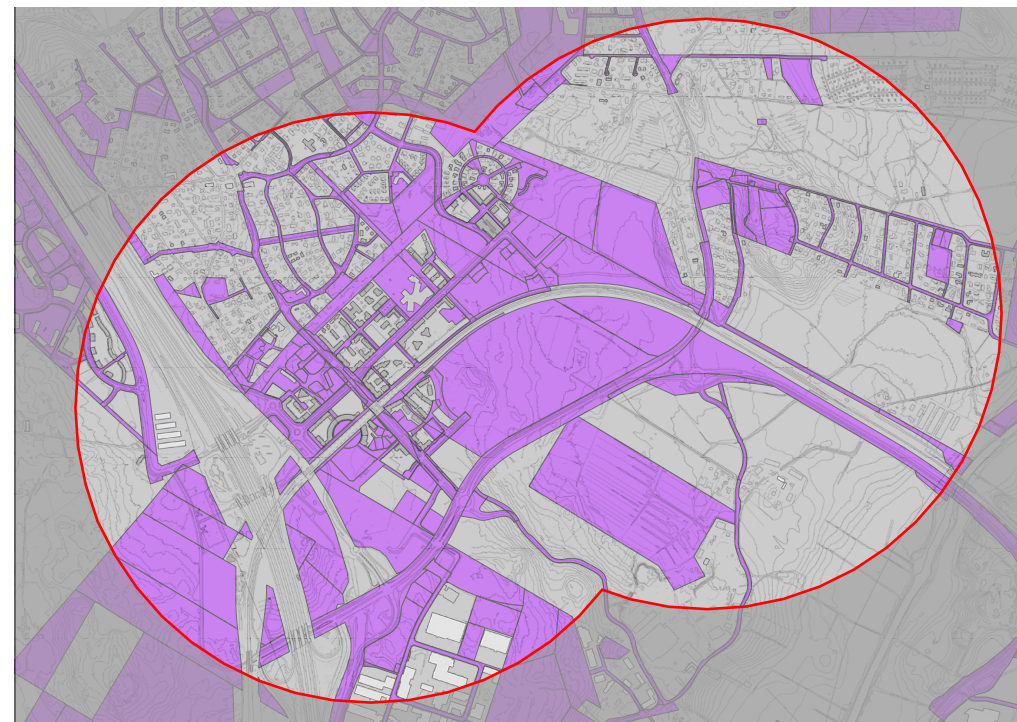
Kaavarunon tarkastelualueen keskelle sijoittuu Kivistön aseman ympärille rakentuva Kivistön uusi urbaani kaupunkikeskusta, jonne on asemakaavoitettu uusia asuinalueita ja rakennettu vuoteen 2020 mennessä koti jo lähes 7850 uudelle asukkaalle. Kivistön keskustassa järjestettiin asuntomessut vuonna 2015. Kivistön keskustaan avautui Aurinkokiven palvelukeskus vuonna 2016. Lisäksi alueella on nykyisinä palveluina useita ravintoloita, ruokakauppa, päiväkoteja sekä kivijalkaliikkeitä ja pienyrityksiä. Kivistön keskustan jatkaa tulevana vuosina voimakasta kasvuaan. Hämeenlinnanväylän länsipuolella on vanhan moottoriradan alueelle sijoittuva Keimolanmäen rakentuva kerrostaloalue noin 2500 uudelle asukkaalle. Keimolanmäen länsipuolelle sijoittuu virkistys- ja retkeilyalueena toimivat Petikon laajat metsäalueet, joilta on reittiyhteydet aina Nuuksiin asti. Petikon alueella sijaitsee mm. Isosuo suojeltu suoalue, kaksi golfkenttää sekä luonnonsuojelualueita. Petikon lisäksi kaavarunon eteläpuolelle sijoittuu yleiskaavan teollisuus- ja työpaikka-aluevarauksia.

Kaavarunkoalueen pohjoisosassa sijaitsee Kivistön ja Kanniston vanhat pientaloalueet. Kivistön kaupalliset palvelut ovat aiemmin keskittyneet Kivistön pientaloalueelle. Kanniston itäpuolella sijaitsee Lapinniityn siirtolapuutarha-alue, Koivupään omakotitaloalue sekä Riipiläntien varren omakotitaloalueet. Omakotitaloalueet rajautuvat peltoaukeisiin ja metsäalueisiin. Kaavarunkoalueen eteläosassa sijaitsee Mestariintien, Åbyn sekä Piispankylän pienteollisuus- ja yritysalueita, Vantaanpuiston asuinalue sekä Parolanmäen laaja metsäalue.

Kaavarunkoalueen itäreunalla tarkastelualue rajoittuu Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueeseen. Vantaanjoen ympäristössä sijaitsee useita historiallisia kerrostumia, kuten kivikautisia ja keskiaikaisia muinaismuistoja, vanhaa kyläasutusta sekä historiallisia maatiloja. Alueelle on luonteenomaista pitkät ja laajat kumpuilevat peltomaiset. Maisema-alueen itäpuolella sijaitsee Helsinki-Vantaan lentokenttä.

Maanpeite. Kaavarunkoalueen rakentamattomien alueiden maanpeite on pääosin metsää ja peltomaita.

Maanomistus. Kaavarunkoalueen maista yli 35 % on kaupungin omistamaa.

Maalajit. Kaavarunkoalueen maaperä on pääosin silttiä ja savea. Lisäksi alueella on moreeniselänteitä ja hiekkamaata.

Maastonmuodot. Kaavarunkoalue on maastomuodoiltaan hyvin tasaista. Korkein kohta sijaitsee Riipiläntien itäpuolella Koivupään pientaloalueella.

4. TEHDYT SELVITYKSET

Kaavarunkotyön yhteydessä on tehty useita selvityksiä. Suunnittelun lähtökohdat on koottu Kivistön keskustan luonnosraporttiin. Luonnosvaiheen jälkeen aineistoa on täydennetty seuraavilla selvityksillä. Kaikki selvitysten tulokset on otettu huomioon kaavarungon lähtöaineistona.

Kivistön keskustan kaupalliset palvelut ja työpaikat -selvitys (Sitowise Oy ja Realidea Oy 09/2020)

Selvityksessä on arvioitu suunnitteilla olevan Kivistön keskustan kaavarunkoalueen työpaikkoihin ja kaupallisiin palveluihin liittyvä potentiaali ja vaikutukset. Osana selvitystä on määritelty kaavarunkoalueen kaupallisten palveluiden mitoitusta, lähtökohtana paikallinen ostovoima. Kaavarungolla mahdollistuva palveluverkko tukee tiiviin yhdyskuntarakenteen toteutumista ja viihtyisän kaupunkitilan muodostumista. Pääosin kaavarungon lentomelu-vyöhykkeelle 2 (Lden 55–60 dB) sijoittuvien työpaikkatoimintojen potentiaalinen rakentamisen määrä tunnistettiin erittäin suureksi.

Kivistön kaavarunkoalueen viher- ja virkistysalueiden tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet, päivitys (Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, 3/2020)

Työssä on määritelty tavoitteita ja suunnitteluperiaatteita Kivistön keskustan viher- ja virkistysalueille, selvitetty Kivistön kaavoittamattomien ja rakentamattomien metsäalueiden erityispiirteitä, laadittu vihreän vyöhykkeen eli *flexzone*-alueiden suunnittelun yleisperiaatteet sekä laadittu elementtikirjasto ohjaamaan kaupunkivihreän suunnittelua.

Kivistön keskusta-alueen hulevesiselvitys (Sitowise Oy 6/2020)

Hulevesiselvityksessä tarkastellaan Koivupäänoja-nimisen puron valuma-aluetta Vantaanjokeen saakka. Tavoitteena on ollut suunnitella ja mitoittaa hulevesien virtausreitit sekä hulevesien viivytysaltaat kaavarungon mukaisella rakentamisella siten, että hulevedet voidaan hallita mahdollisimman luonnonmukaisesti.

Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma (Faunatica 1/2020)

Selvityksessä on tutkittu lahokaviosammaleen esiintymistä koko Vantaan alueella osana Vantaan yleiskaavatyötä sekä laadittu suojelusuunnitelma lahokaviosammaleen suotuisan suojelutason säilymiseksi Vantaalla.

Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvitys (FCG Oy 10/2020)

Selvityksen tavoitteena oli selvittää alueen luonnonympäristön yleispiirteet ja löytää suojelua ja säilyttämistä vaativat luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet. Lähtökohtana on, että alueen suunnittelussa voidaan huomioida huomionarvoisten eläin- ja kasvilajien, arvokkaiden luontotyyppien ja ekologisten yhteyksien kannalta arvokkaat alueet sekä edistää niiden ominaispiirteiden säilymistä. Työssä on luontotyyppien lisäksi kartoitettu lahokaviosammalen esiintyminen selvitysalueella.

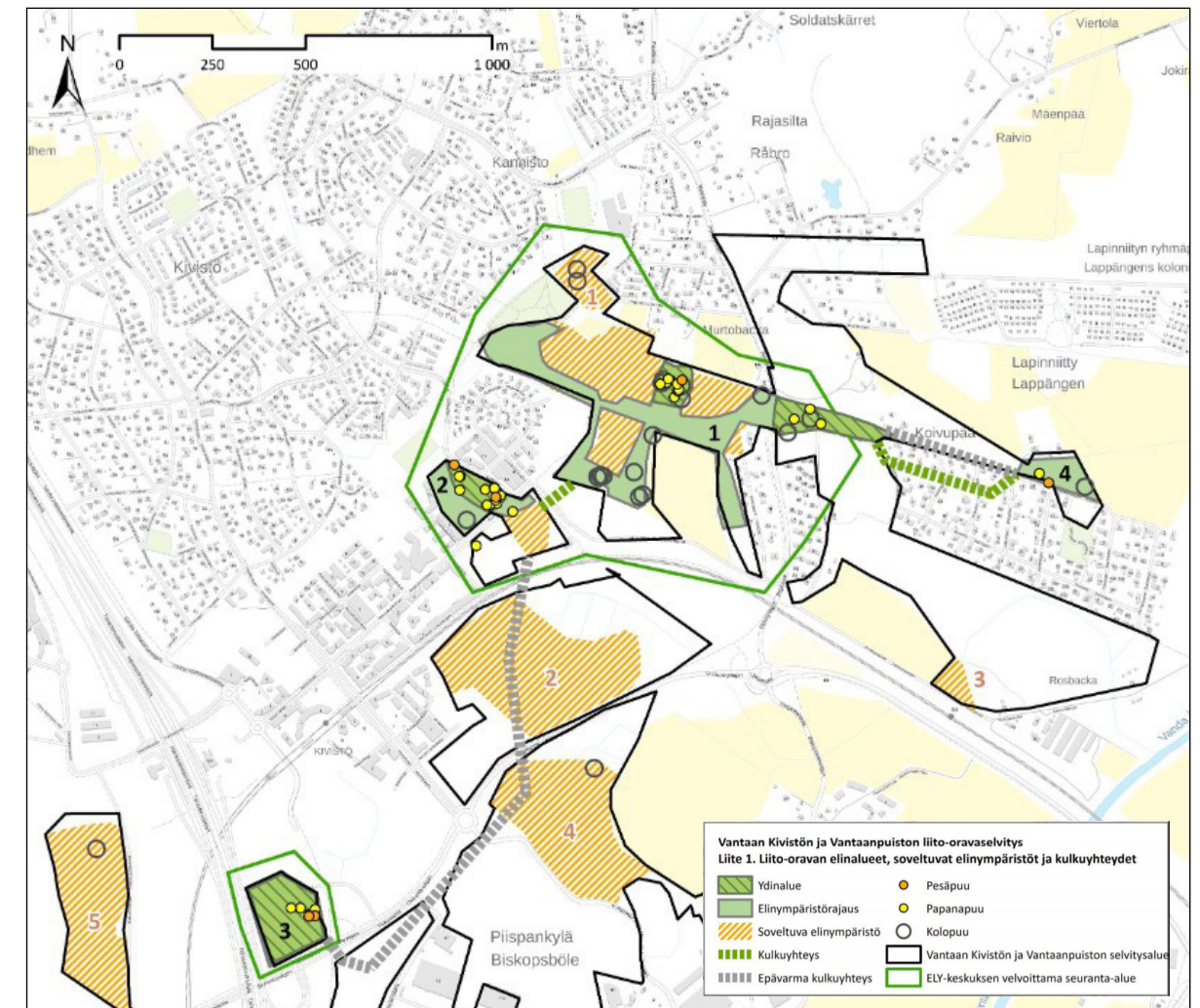
Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvitys ja Vantaan Kivistön seuranta-alueen liito-oravaselvitys (FCG Oy 6/2020)

Selvitysten tarkoituksena oli löytää Kivistön keskustan kaavarungon taustatiedoiksi liito-oravan kannalta suojelua tarvitsevat alueet ja kohteet sekä esittää suosituksia maankäyttöön. Lähtökohtana on, että alueen suunnittelussa voidaan huomioida liito-oravien kannalta arvokkaat elinympäristöt sekä edistää niiden ominaispiirteiden säilymistä.

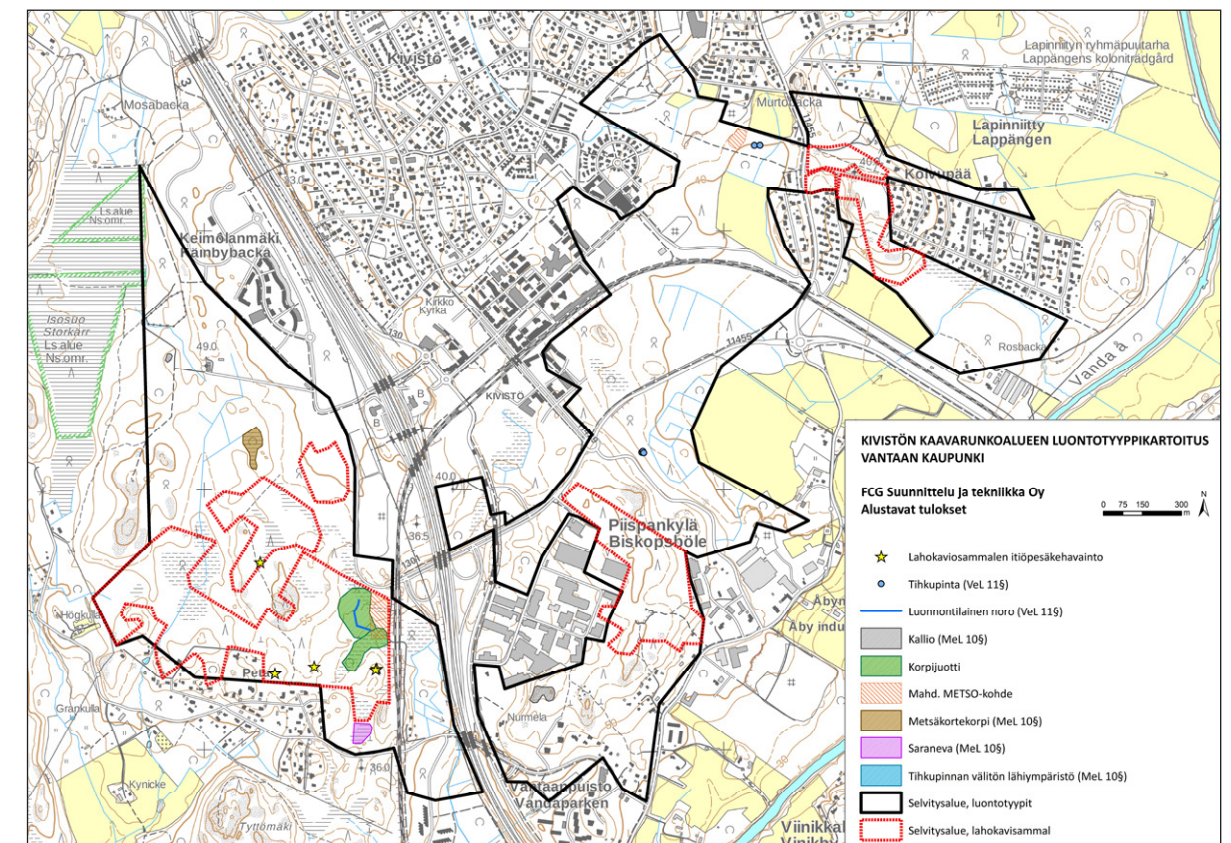
Lapinkylän lähijunaseisakkeen ympäristön täydennysrakentaminen (Arkkitehdin tutkinto-ohjelma, Diplomityö 5/2020, Ilona Mikkola)

Diplomityö tutkii lähijunaseisakkeen ympärille rakentuvaa uutta kaupunkia ja täydennysrakentamisen vaiheistusta pientalovaltaisella asuinalueella Vantaan Lapinkylässä. Vantaan kaupungin tavoite, jonka pohjalta diplomityö on laadittu, on nostaa alueen asukastiheys 20 000 asukkaaseen kilometrin säteellä Kehäradan tulevasta Lapinkylän rautatieasemasta.

Luonnosvaiheessa tehtiin lisäksi selvitys liikenteestä: Kivistön keskustan kaavarungon liikenneselvitys (WSP Finland Oy, 6/2018)

Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvitys (FCG Oy 6/2020), ote selostuksesta

Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvitys (FCG Oy 10/2020), ote selostuksesta

5. SUUNNITTELUTILANNE

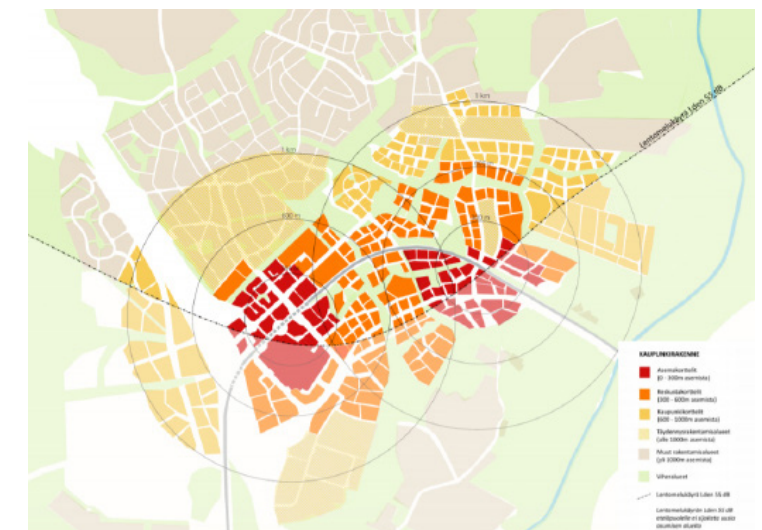
Visiosta kaavarunkoon

Kivistön keskustan kaavarunko perustuu Kivistön suuralueen laaja-alaiseen selvitystyöhön, jonka perusteella Kivistön suuralueelle laadittiin visio vuonna 2017. Visiota seurasi Kivistön keskustan kaavarunkoluonnos, jossa määriteltiin Kivistö kahden aseman kaupunkikeskustaksi ja tuotettiin taustamateriaalia Vantaan yleiskaavaa 2020 varten. Vuonna 2017 käynnistetyssä Vantaan yleiskaavatyössä on hyödynnetty kaavarunkon aineistoja ja Kivistön keskusta on määritelty yleiskaavassa kahteen asemanseutuun tukeutuvaksi keskustaksi. Vantaan yleiskaava 2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2021. Kivistön kaavarunkoluonnos on tarkennettu Kivistön keskustan kaavarungoksi ja se etenee hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2021 keväällä. Kaavarunko tulee toimimaan Kivistön keskustan asemakaavoja ja jatkosuunnittelua sekä toteutusta ohjaavana suunnitteluaineistona. Sillä ei kuitenkaan ole yleiskaavan tai asemakaavan kaltaisia oikeusvaikutuksia, vaan yksityiskohdista päätetään edelleen erikseen tarkempien suunnitelmien, kuten asemakaavojen yhteydessä.

Kivistön suuralueen visio 2042 (2017)

Kivistön suuralueen visioksi 2042 on määritelty Onnellinen Kivistö – vihreä ja aktiivinen kotikaupunki. Kivistön suuraluetta on tarkasteltu osana kehittyvää Vantaata ja pääkaupunkiseutua. Visiotyön tavoitteena on ollut löytää yhteinen näkemys Kivistön suuralueen tulevaisuudesta sekä tunnistaa alueelliset erityispiirteet. Visiotyössä Kivistön suuralue on määritelty muodostuvan viidestä eri aluetyypistä: Kivistön keskusta, Tiivistyvä Kivistö, Kulttuurimaiseman Kivistö, Metsäinen Kivistö ja Elinkeinojen Kivistö. Kivistön keskustan aluetyypin tavoitetilaksi on määritelty *Kivistön keskusta on kahden asemanseudun muodostama monipuolinen ja värikäs kaupunki*. Kivistön visio ja kaavarunkotyö aloitettiin syksyllä 2016. Koko Kivistön suuralueen kattava visio vuodelle 2042 valmistui kesällä 2017 ja kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vision 21.8.2017 kaavarunkon suunnittelun pohjaksi sekä noudatettavaksi ohjeellisena maankäytön suunnittelussa Kivistön suuralueella.

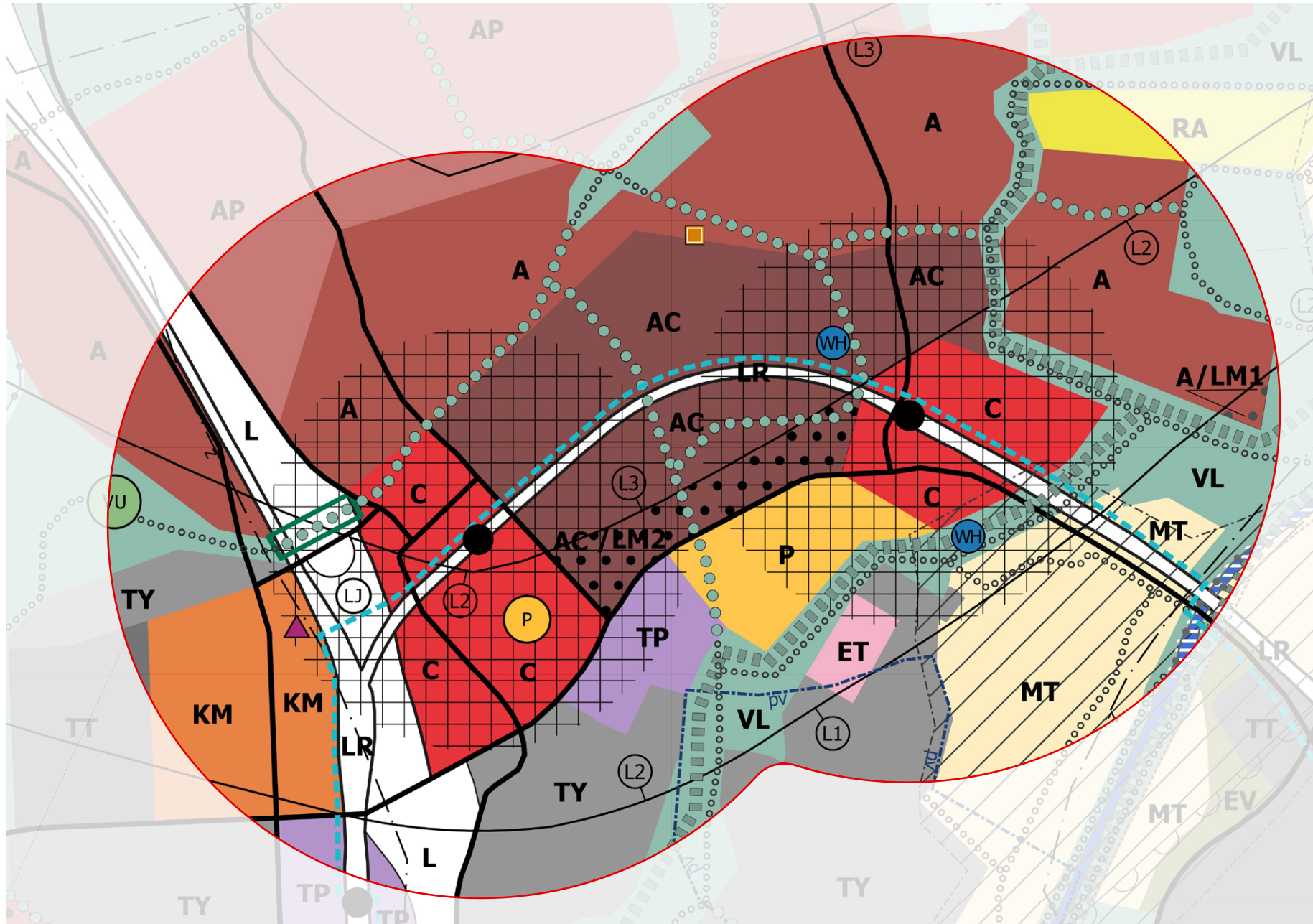

Kivistön keskustan kaavarunkoluonnos (2018)

Kivistön keskustan kaavarungolla pyritään Kivistön suuralueen visiossa 2042 määritellyn tavoittilan saavuttamiseen. Kivistön keskustan kaavarunko on Kehäradan nykyisen Kivistön aseman ja tulevan Lapinkylän aseman vaikutusalueita koskeva suunnitelma, jossa määritellään Kivistön keskustan kaupunkirakenteen kehittämisen suuntaviivat. Kaupunkirakenne asemien ympärillä perustui luonnosvaiheessa kolmeen eri kaupunkirakennetyyhykkeeseen: asemakorttelit, keskustakorttelit ja kaupunkikorttelit. Kaavarunko on strateginen suunnitteluväline, joka esittää suunnitteluperiaatteita keskeisissä teemoissa, joita ovat esimerkiksi liikkuminen, viherrakenne, palvelut ja alueidentiteetti. Kaavarunkotyö on toiminut tausta- ja selvitysmateriaalina Vantaan käynnissä olevaan yleiskaavatyöhön sekä luo raamit Kivistön keskustan tulevalle asemakaavoitukselle.

Kaavarunkoluonnos oli kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä 20.8.2018 ja kaupunginhallituksen käsittelyssä 27.8.2018. Kaupunginhallitus asetti kaavarunkoluonnoksen nähtävillä syksyllä 2018 ja siitä pyydettiin lausunnot.

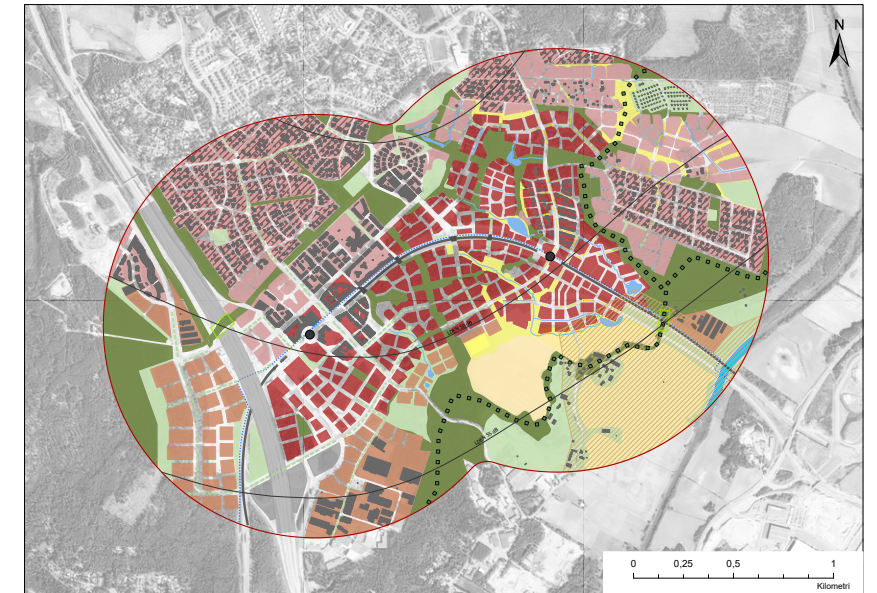
5. Vantaan yleiskaavaa 2020 toteuttamassa

Vantaan yleiskaava (2020)

Yleiskaava ohjaa tavoitteidensa mukaisesti kasvun kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen. Nykyisen kaupunkirakenteen täydentäminen turvaa laajoja viheralue- ja kulttuurimaisemakokonaisuuksia. Seudullinen viheraluejärjestelmä ja Vantaan viheralueverkosto säilyvät.

Kivistön keskusta on kaupungin uusimpia keskustoja 2000-luvulta. Se on määritelty yleiskaavassa kaksinapaisena, kahteen asemanseutuun tukeutuvana keskustana. Kaupunkikeskustan alueita (C) on sekä Kehäradan Kivistön aseman että tulevan Lapinkylän aseman ympärillä. C-alueita yhdistää niiden välissä aluevarauksena näkyvä kaupunkikeskustan asuinalue (AC). Lapinkylän keskusta-alue ja asemanseudun asuinalueet on määritelty Kivistön keskustan kaavarungon suunnitelman pohjalta (Vantaan yleiskaavan 2020 selostus). Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021.

Kivistön keskustan kaavarunko 2050 (2020)

Kaavarunko luo vahvan tulevaisuuskuvan Kivistön keskustalle – Kestävän Kivistön vision vuodelle 2050. Kivistön keskustan kaavarungolla tavoitellaan sosiaalisesti, ekologisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä elävää kaupunkiympäristöä Kivistöön. Vantaan tavoite olla hiilineutraali vuonna 2030 on kaavarungon lähtökohta. Kaavarungon keskeinen sisältö on Kestävän Kivistön 2050 manifesti, jossa määritellään 10 kestävän kaupungin periaatetta, jotka ohjaavat Kivistön keskustan asemakaavoitusta, jatkosuunnittelua ja toteutusta tulevien vuosien aikana.

Kaavarunkoselostus toimii täydentävänä ja tarkentavana aineistona Kivistön keskustan kaavarungon luonnosraportille. Luonnosraportissa on määritelty Kivistön keskustan nykytila ja lähtökohdat. Luonnosraportin teemakarttoja ja suunnitteluperiaatteita on tarkennettu ja määritelty suunnitteluperiaatteita erityisesti tulevaa asemakaavoitusta varten. Luonnosvaiheen kolme eri kaupunkirakennevyöhykettä on ollut edelleen suunnittelun lähtökohtana, mutta jatkosuunnittelun yhteydessä laadukkaan kävely-ympäristön painotus ja erilaisten joukkoliikennemuotojen tarkempi suunnittelu on johtanut kaupunkirakenteen monipuolistumiseen, eikä selkeää jakoa kolmeen asemaan ympärillä olevaan kaupunkirakennevyöhykkeeseen enää ole.

6. VUOROVAIKUTUS

Kaavarungon vuorovaikutus

Kivistön keskustan kaavarunkotyössä vuorovaikutus on ollut oleellinen osa työskentelyä – ja sitä jatketaan tulevaisuudessakin.

Kaavarunkotyön tavoitteet on esitelty päivitettyssä [Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa](#) (OAS). Suunnitelmaan saadut mielipiteet ja niihin annetut vastineet ovat esitetty [erillisessä mielipiteet ja vastineet](#) -raportissa. Kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä ja kaupunginhallituksen päätöksestä Kivistön keskustan kaavarungon luonnosaineisto oli nähtävillä syys-lokakuussa 2018. Saadut mielipiteet ja lausunnot sekä niihin annetut vastineet ovat tämän selostuksen liitteenä.

Kaavarunkoluonnoksen aineistosta toteutettiin keväällä 2019 karttapohjainen kysely, jossa mielipiteitä pyydettiin suunnitteluperiaatteista ja Kivistön keskustan kehityksestä yleensä. Kyselystä julkaistiin kaksi raporttia, alustavat tulokset esittänyt [Karttakyselyn tuloksia 10.6.2019](#) sekä laajempi [Karttakyselyn loppuraportti 2019](#).

Kaavarunkoaineistoa on työstetty saatuja mielipiteitä, lausuntoja, kyselyiden tuloksia ja muita palautteita sekä selvitysten tuloksia hyödyntäen. Lisäksi kaavarunkotyössä on jatkettu Kivistön visiotyön yhteydessä käyttöön otettuja erilaisia osallistamisen menetelmiä ja kehitetty uusia.

Kaavarunkotyössä avainasemassa ovatkin olleet eri sidosryhmät ja näiden ryhmien välinen vuorovaikutus. Kaavarungon suunnittelutyötä on edistetty erityisesti kaupungin organisaation läpileikkaavissa ja keskeiset asiantuntijatahot kokoavissa foorumeissa, kuten Kivistön aluetiimissä ja selvitysten ohjausryhmissä. **Uusi Vantaa -organisaatiomuutos** on lisäksi mahdollistanut poikkiorganisatoriset asiantuntijaryhmät, joista *Hiilineutraalit alueet* sekä *Kasvikattolinjaus* työryhmineen ovat linkittyneet osaksi Kivistön keskustan kaavarunkotyötä.

Kaavarunkotyössä on laadittu ja päivitetty selvityksiä, kuten viher- ja virkistyspalveluiden päivitys, Kivistön kaupalliset palvelut ja työpaikat, Kivistön luontotyyppien sekä hulevesien selvitykset. Kaikissa töissä ohjausryhmätyöskentely on koonnut asiantuntijoita ja kaupungin organisaation edustajia laajalti, ja mahdollistanut samalla kaavarunkotyön suunnitteluperiaatteiden keskustelun, selkeyttämisen ja haastamisen.

Työpajatyöskentelyä jatkettiin Kivistön maanomistajaillalla 25.10.2018 ([esitys](#) ja [yhteenveto](#)) sekä [taideseminaarissa](#) 22.11.2018. Yleisötilaisuuksia on järjestetty 14.11.2018, 6.3.2019, 18.6.2019 ja 2.10.2019 sekä Kivistön kaupunkisuunnittelun avoimet ovet -tilaisuudet asukastila Rubiinissa 28.11.2019 ja 30.1.2020, jolloin myös kaavarunkoaineisto on ollut tutustuttavissa.

Sittemmin koronapandemian vaikutuksesta on vuorovaikutus siirtynyt pääosin verkkoon. Osallistuvavantaa.fi-sivustolla esitellään niin kaavarunkotyötä kuin käynnissä olevia asemakaavahankkeita. Sivustolle on mahdollista jättää palautetta suoraan tai vastata kyselyyn – myös vapaamuotoisen palautteen antaminen on mahdollista. Kivistön keskustan asemakaavat ovat myös oma vuorovaikutuksen kanavansa: asemakaavasuunnittelussa on ollut mahdollista arvioida ja edelleen täsmentää kaavarunkotyössä kiteytyviä suunnitteluperiaatteita, myös kaavamääräystasolla, eri sidosryhmien kesken. Onkin ollut hedelmällistä edistää eri kaavatasoja rinnakkain.

Keväästä 2020 on Kivistön asemakaavatiimi aloittanut yhteistyön Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) asiantuntijoiden kanssa. Kivistön keskustan kaavarunko ja hulevesiselvitys lähtökohtana on työstetty luontopohjaisten suunnitteluratkaisujen monitavoitekehikkoa. Kehikossa tunnistetaan niin sanotut monihyötyarvot ja niitä mahdollistavat tavoitteet. Ensimmäisessä vaiheessa on muokattu SYKE:n laatimaa kehikkoa Vantaan ja Kivistön käyttöön muun muassa sisällyttämällä resurssiviisauden tiekartan tavoitteita soveltuvien osien mukaan. Tämän jälkeen on tunnistettu Kivistön keskustan kaavarunkotyöstä sopivia esimerkkikohteita, arvioitu niiden suunnitteluvaihtoehtoja ja edelleen soveltuvuutta työpajamateriaaliksi. Karsimistyö on valmistumassa, kaavarungon valmistuessa esittelyyn keväällä 2021. Vuoden 2021 alussa esimerkkikohteista laaditaan tarvittava työpajamateriaali, ja toteutetaan ensin kaupungin sisäinen ja seuraavaksi eri asiantuntijatahoja kokoava työpaja. Tavoitteena on työstää arviointikehikosta ja siihen liittyvästä työpajatyöskentelystä kokonaisuus, jota voidaan hyödyntää Vantaan kaupunkisuunnittelussa laajemminkin, niin asiantuntijoiden, asukkaiden, päättäjien kuin monen muun sidosryhmän kanssa.

Vuorovaikutus ja sen kehittäminen on jatkuvaa, myös kaavarungon osalta.

Toiveita ja kommentteja

Ote Kivistön keskustan kaavarunkoluonnoksen karttakyselyn 2019 tuloksista 03/2020

Kivistön kaupunkisuunnittelun avoimet ovet -tilaisuus järjestettiin asukastila Rubiinissa 28.11.2019, jolloin myös kaavarunkoaineisto on ollut tutustuttavissa. Tilaisuutta mainostettiin mm. Facebookissa.

Suunnitellaan Kivistö - visio ja kaavarunko
Julkaissut: Kivistön Asemakaavayksikkö • 4. marraskuuta 2019 •

Tervetuloa tutustumaan Kivistön ajankohtaisiin kaavatöihin asukastila Rubiinissa torstaina 28.11. klo 14-18 välillä!

Esittelemme käynnissä olevien kaavahankkeiden lisäksi uusia hankkeita ja kerromme, miten voit vaikuttaa näihin toihin.

Tapahtuma on avoin kaikille kaupunkisuunnittelusta kiinnostuneille eikä etukäteisilmoittautumista edellytetä.

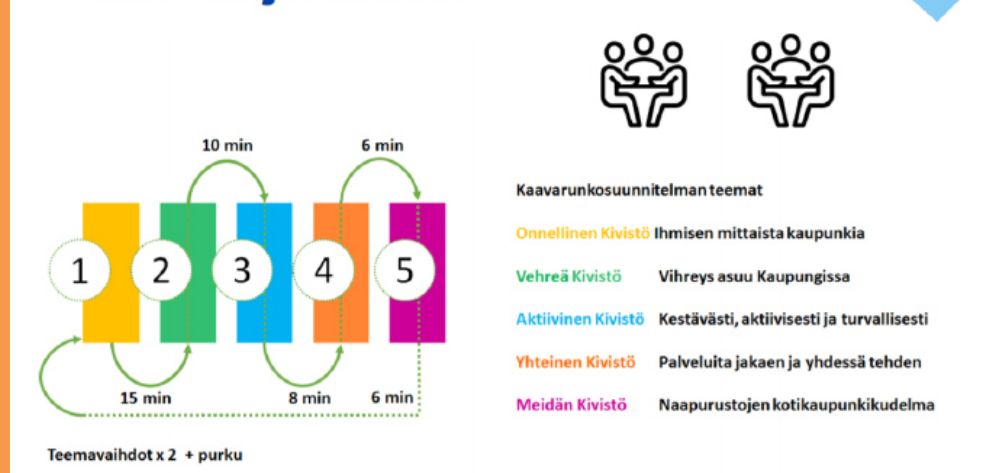
Tervetuloa!

Ajankohtaisiin kaavahankkeisiin voit tutustua osoitteessa:
https://www.vantaa.fi/.../kaav.../asemakaavoitus/kiviston_kaavat

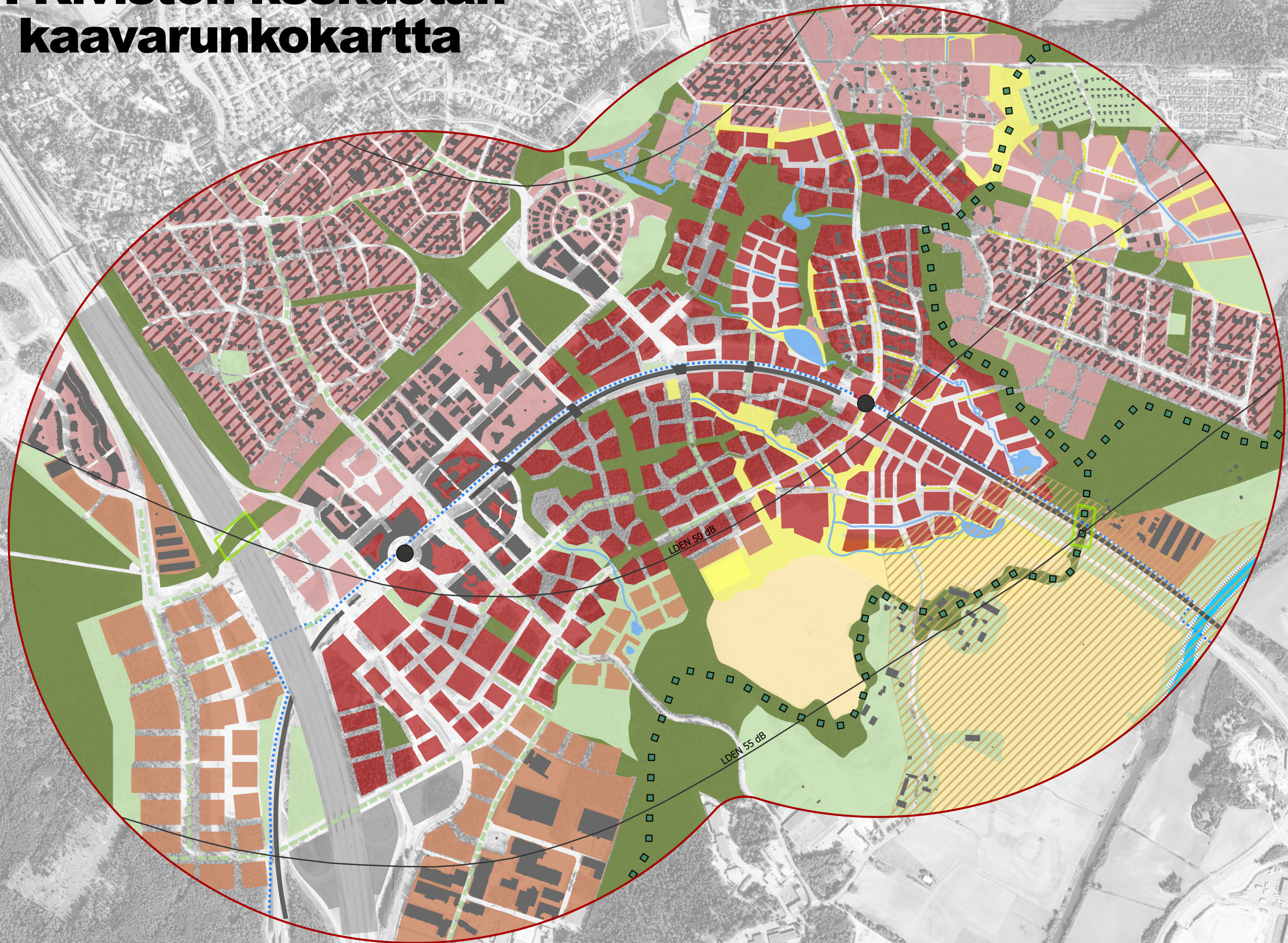
TO: 28.11.2019
Kaupunkisuunnittelun avoimet ovet Kivistössä
Vantaa, Uudenmaan maakunta
58 henkilöä kiinnostunut

Maanomistajaillan
25.10.2018
Teemakeskustelut
kaavarunkoluonnoksesta

Teemat ja vaihdot

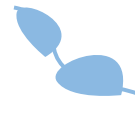
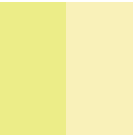
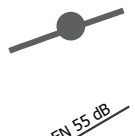

7. Kivistön keskustan kaavarunkokartta

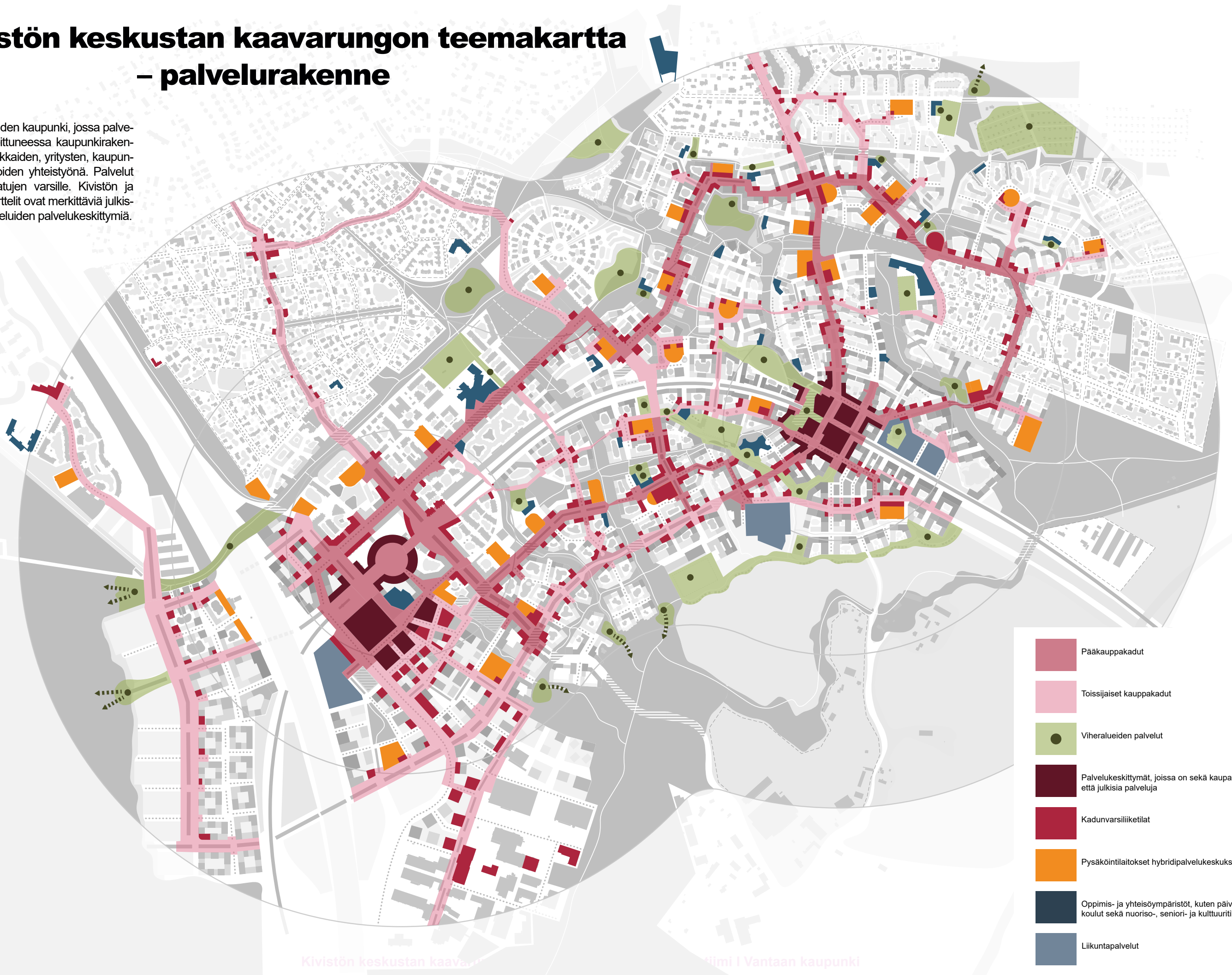
7. Kivistön keskustan kaavarunkokartan merkinnät

Kaavarunko luo vahvan tulevaisuuskuvan Kivistön keskustalle, jossa asuu 45 000 asukasta vuonna 2050. Kaavarunkokartalla esitetään Kivistön keskustan pääasialliset toiminnot ja viherrakenteen verkostot. Kivistön keskusta on tiivis, monimuotoinen ja vaihteleva kahden aseman kaupunkikeskusta, joka tukeutuu Kehäradan Kivistön ja Lapinkylän asemiin. Sekoittunut, pienimittakaavainen, inhimillisen kokoinen kaupunkirakenne perustuu kävelyyyn ja kohtaamispaikkojen syntymiseen kaupunkiympäristössä. Kivistön identiteettimaisemat metsäinen Kivistö ja kulttuurimaiseman Kivistö luovat ainutlaatuiset lähtökohdat Kivistön kaupunkiympäristölle. Kivistön keskustassa on huomioitu mm. hulevesien hallinta, luontoarvot, ekologiset runkoyhteydet ja jatkuvat virkistysyhteydet osana monimuotoista ja vehreää kaupunkiympäristöä.

	Keskustakorttelit Keskustakortteleita kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena tiiviinä kaupunkiympäristönä, jonka lähtökohtana on käveltävyys. Korttelit tukeutuvat joukkoliikenteen runkolinjastoon asemien ja pysäkkien lähikortteleina ja ne ovat pääosin liike- ja toimitilaa, julkisia palveluita sekä asumista. Korttelit ovat yhteispihaisia umpikortteleita, joiden maantasokerrosten tilat liittyvät luontevasti laadukkaaseen, monimuotoiseen ja vehreään kaupunkitilaan. Kaupunkitila jatkuu keskustakortteleiden toiminnallisilla katoilla. Katot ovat rakennuksen kerrosluvusta riippuen aktiivisia tai passiivisia*. Keskustakortteleiden alue on vihertehokas ja jokaisen korttelin viherkerroin on vähintään 1. Korttelit liittyvät laajempaan viherverkostoon vehreiden kaupunkitilojen avulla. Alueen autopsäköinti on keskitetty hybridipalvelulaitoksiin ja lyhytaikaista asiointi- ja vieraspysäköintiä osoitetaan kadunvarsipysäköintinä.		Olemassa olevat puisto- ja viheralueet Alue varataan virkistyskäyttöön. Aluetta ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisenä, hyvin saavutettavana sekä toiminnoiltaan ja luonnonympäristöltään monipuolisena virkistys- ja viheralueena. Ulkoreittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus varmistetaan ja ekosysteempipalvelut turvataan. Alueella sallitaan ulkoilua tai muuta yleistä virkistystoimintaa palveleva rakentaminen. Viheralueiden identiteettimaisemaa tutkitaan jatkosuunnittelussa.
	Asuinvaltaiset keskustakorttelit Asuinvaltaisia keskustakortteleita kehitetään asuntovaltaisena, monipuolisena ja toiminnoiltaan sekoittuneena tehokkaana kaupunkiympäristönä, jonka lähtökohtana on käveltävyys. Kaupunkiympäristö muodostuu ensisijaisesti yhteispihaisista umpikortteleista, joiden maantasokerroksiin sijoitetaan asuinhuoneistojen lisäksi liike- ja toimitiloja sekä julkisia palveluita. Katot ovat toiminnallisia ja rakennuksen kerrosluvusta riippuen aktiivisia tai passiivisia*. Asuinvaltaiset keskustakorttelit tukeutuvat keskustakortteleihin ja muodostavat yhdessä toimivan ja viihtyisän kokonaisuuden. Jokaisen korttelin viherkerroin on vähintään 1. Korttelit liittyvät laajempaan viherverkostoon vehreiden kaupunkitilojen avulla. Alueen autopsäköinti on keskitetty hybridipalvelulaitoksiin ja lyhytaikaista asiointi- ja vieraspysäköintiä osoitetaan kadunvarsipysäköintinä.		Ekologinen runkoyhteys Yhteys turvaa eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisen verkoston jatkuvuus turvataan. Ekologisen runkoyhteyden sijainti on ohjeellinen ja tarkentuu jatkosuunnittelussa. Yhteyden hoidossa, käytössä ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa otetaan huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot, ja varmistetaan, että ekologinen yhteys säilyy tai kehittyy luonnon olosuhteiltaan monipuolisena ja mahdollisimman leveänä.
	Täydennysrakennettavat ja uudistuvat asuinvaltaiset keskustakorttelit Täydennysrakennettavia ja uudistuvia asuinvaltaisia keskustakortteleita kehitetään asuntovaltaisena, monipuolisena ja toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä, jonka lähtökohtana on käveltävyys. Maantasokerroksiin sijoitetaan liike- ja toimitiloja sekä julkisia palveluita. Katot ovat toiminnallisia ja rakennuksen kerrosluvusta riippuen aktiivisia tai passiivisia*. Täydennysrakennettavat ja uudistuvat asuinvaltaiset keskustakorttelit tukeutuvat asuinvaltaisiin keskustakortteihin muodostaen yhtenäisen kokonaisuuden. Pientaloalueilla tehokkuuden muutos suunnitellaan useiden tonttien kokonaisuuksina. Jokaisen korttelin viherkerroin on vähintään 1. Autopsäköinti on ensisijaisesti keskitetty ja lyhytaikaista asiointi- ja vieraspysäköintiä osoitetaan kadunvarsipysäköintinä.		Viheryhteyden kehittämiskohta Ensisijaisesti kehitettävä viheryhteys. Merkinnän kohdalla tulee arvioida mahdollisuudet rakentaa vihersilta ihmisten ja eläinten liikkumista tukevaksi. Yhteyden sijainti tarkentuu jatkosuunnittelussa.
	Työpaikka- ja palveluvaltaiset keskustakorttelit Työpaikka- ja palveluvaltaiset keskustakorttelit varataan monipuolisille työpaikkatoiminnoille, kaupallisille palveluille, julkisille ja yksityisille palvelutoiminnoille, sekä niitä palveleville asuin- ja huoltotiloille. Kortteleissa voi olla ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta tuotantotoimintaa. Katot ovat toiminnallisia ja rakennuksen kerrosluvusta riippuen aktiivisia tai passiivisia*. Toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kaupunkitilojen vehreyteen ja viihtyisyyteen sekä kävelyn priorisointiin kulkumuotona. Jokaisen korttelin viherkerroin on vähintään 1. Autopsäköinti on keskitetty ja lyhytaikaista asiointi- ja vieraspysäköintiä osoitetaan kadunvarsipysäköintinä.		Hulevesien hallinta Ohjeellinen hulevesien pinnallisen hallinnan reitti. Reiteille varataan tilaa niin, että hulevesiä voidaan hallita pääsääntöisesti maan pinnalla esimerkiksi puistossa tai katualueilla. Reitit pohjautuvat hulevesiselvitykseen (<i>Sitowise Oy 6/2020, Kivistön keskusta-alueen hulevesiselvitys</i>), ja tarkentuvat suunnittelun edetessä.
	Metsäinen Kivistö - metsäiset viheralueet Alue varataan virkistyskäyttöön. Aluetta ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisenä, hyvin saavutettavana sekä toiminnoiltaan ja luonnonympäristöltään monipuolisena virkistys- ja viheralueena. Metsäiset viheralueet muodostuvat säilytettävistä metsäalueista. Luontoarvot, kuten liito-oravan elinympäristöt, sekä kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot huomioidaan jatkosuunnittelussa. Viheralueiden kasvillisuudessa ja käytetyissä materiaaleissa näkyy metsäisen Kivistön identiteettimaisema. Alueella varmistetaan ulkoreittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus ja turvataan ekosysteempipalvelut. Alueella sallitaan ulkoilua tai muuta yleistä virkistystoimintaa palveleva rakentaminen. Rakennettavat virkistysreitit toteutetaan mahdollisuuksien mukaan pitkospuina.		Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema <i>Vantaanjokilaakson viljelymaisema on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, joka edustaa eteläisen Uudenmaan pitkään jatkuneen kartanokulttuurin ja maanviljelyksen synnyttämää kulttuurimaisemaa.</i> Arvokas kulttuuriympäristö, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja sekä maisemakuvaa on suojeltava. Rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakenteet, pihapiirit tai puistot sekä maisemallisesti merkittävät kujanteet, pensasaidanteet ja yksittäispuut on säilytettävä. Alueella tapahtuva rakentaminen, ympäristörakentaminen ja ympäristönhoito tulee sopeuttaa alueen maisema- tai kaupunkikuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että sekä rakennusten että ympäristön rakentaminen sijoituksettaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Avoimen maisematilan reunoihin on kiinnitettävä erityistä huomiota.
	Kulttuurimaiseman Kivistö - viljeltävät viheralueet Alue varataan virkistyskäyttöön. Aluetta ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisenä, hyvin saavutettavana sekä toiminnoiltaan ja luonnonympäristöltään monipuolisena virkistys- ja viheralueena. Kulttuurimaiseman Kivistö muodostuu rakennetuista ja viljeltävistä viheralueista; mm. olemassa olevista peltoalueista, siirtolapuutarhoista ja viljelypalstoista. Viheralueiden kasvillisuudessa ja käytetyissä materiaaleissa näkyy kulttuurimaiseman Kivistön identiteettimaisema. Tavoitteena on ”Syötävä Kivistö” ja kasvivalinnoissa suositaan hyötykasveja. Luontoarvot ja kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot huomioidaan jatkosuunnittelussa. Ulkoreittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus varmistetaan ja ekosysteempipalvelut turvataan. Alueella sallitaan pienimuotoista ruuantuotantoa, ulkoilua tai muuta yleistä virkistystoimintaa kuten siirtolapuutarhat ja viljelypalstat.		Kehärata ja asemat Kehärata muodostaa joukkoliikenteen tärkeän runkoyhteyden.
			Lentomeluviivähykkeet Lentomelu huomioidaan kulloinkin voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Kartalla on esitetty voimassa olevan yleiskaavan (Marja-Vantaan osayleiskaava tullut voimaan 9.7.2008) mukaiset melikäyrät.
			Pyöräliikenteen baana Ohjeellinen sijainti pyöräilyn baanalle, joka on pitkämatkaisen pyöräliikenteen nopea runkoyhteys. Baanalle on jatkosuunnittelussa tehtävä riittävä tilavaraus ja se tulee toteuttaa erityisen korkeatasoisena.
			Vantaanjoen varren virkistyskäytön kehittämisviivähyke Merkinnällä osoitetaan ensisijaiset virkistyskäyttöön kehitettävät jokien rannat. Rantoja kehitetään siten, että veden äärelle pääsee helposti ja monenlainen ulkoilu ja virkistys on mahdollista. Virkistyskäytön kehittämisen ei saa heikentää niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi Vantaanjoki on liitetty Natura 2000 -verkostoon.
			<i>Kaavarunkokartan selitteiden pohjana on käytetty Vantaan yleiskaavan 2020 merkintöjä ja määräyksiä.</i>

8. Kivistön keskustan kaavarungon teemakartta – palvelurakenne

Kivistö on lähipalveluiden kaupunki, jossa palveluiden verkosto sekoittuneessa kaupunkirakenteessa tuotetaan asukkaiden, yritysten, kaupungin ja muiden toimijoiden yhteistyönä. Palvelut keskittyvät kauppakatuja varsille. Kivistön ja Lapinkylän asemakorttelit ovat merkittäviä julkisten ja yksityisten palveluiden palvelukeskittymiä.

8. Kivistön keskustan kaavarungon teemakartta – viherrakenne

Kivistön keskustan viherrakenne ilmentää metsäistä Kivistöä ja kulttuurimaiseman Kivistöä. Viherrakenteessa on huomioitu mm. hulevesien hallinta, luontoarvot, ekologiset runkoyhteydet ja jatkuvat virkistysyhteydet osana monimuotoista ja vehreää kaupunkiympäristöä.

8. Kivistön keskustan kaavarungon teemakartta – joukkoliikenne

Kivistön keskustassa liikkuminen joukkoliikenteellä on houkuttelevaa. Kehärata on Kivistön liikumisen runko. Kattava joukkoliikennelinjasto sekä syöttää asemia että yhdistää Kivistön keskustan ja suuralueen eri alueita toisiinsa.

8. Kivistön keskustan kaavarungon teemakartta – pyöräily

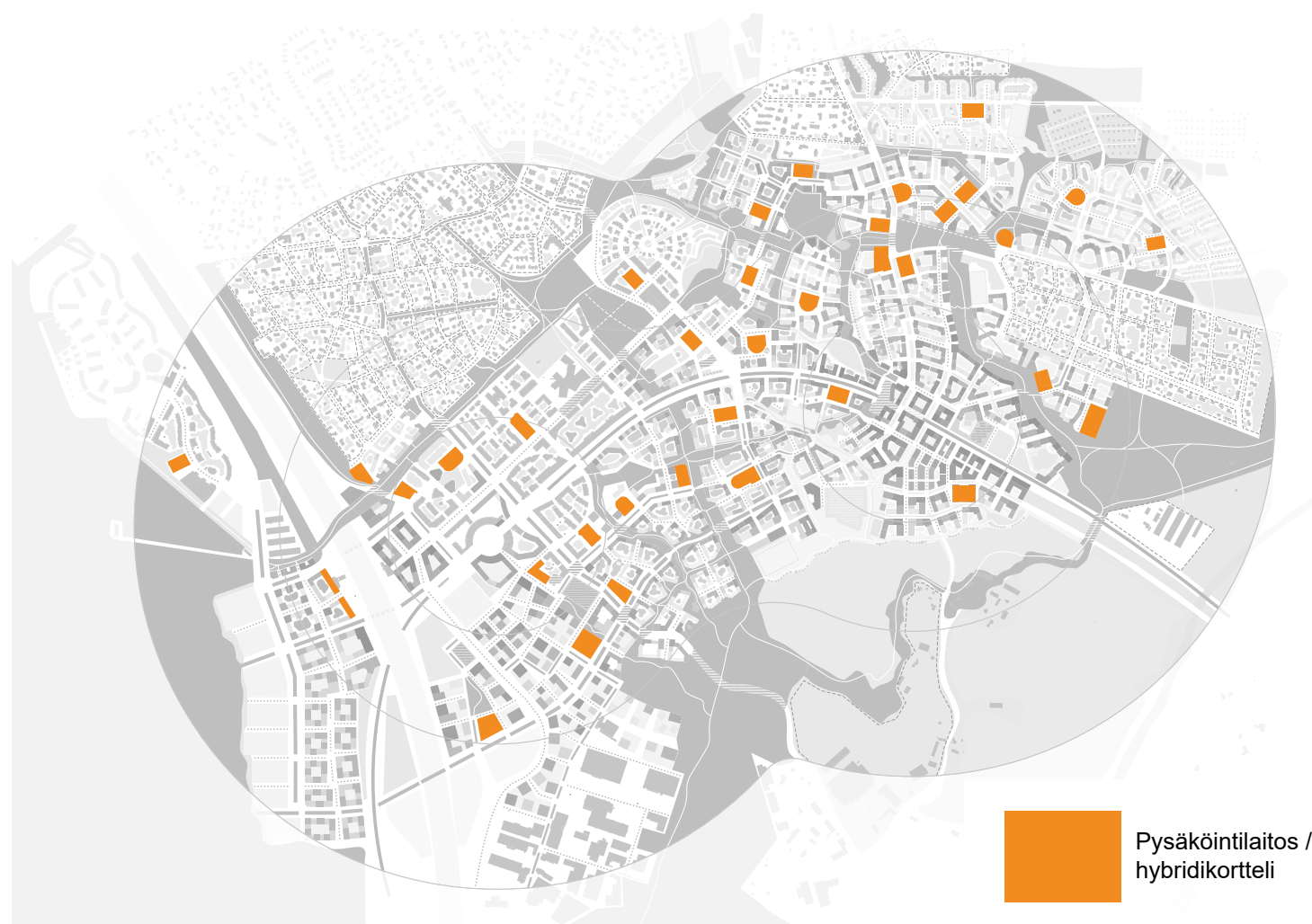
Kivistön keskustassa on sujuvat pyöräily-yhteydet. Kvartsiraitti Kehäradan varressa on pyöräiliikenteen pääyhteys Kivistön ulkopuolelle suuntautuvilla matkoilla. Muut pyöräilyn pääreitit muodostavat kattavan verkoston Kivistön keskustaan.

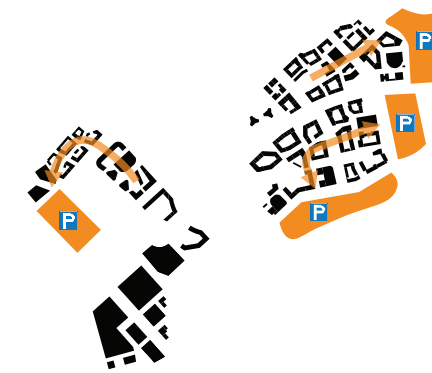
- Pyöräilybaana
- Pääpyöräilyverkosto
- Rautatieasema

8. Kivistön keskustan kaavarungon teemakartta – autoliikenne ja -pysäköinti

Kivistön keskustassa autojen pysäköinti keskitetään pysäköintilaitoksiin. Autoliikenteelle parhaiten soveltuvat kadut vievät hybridipalvelukortteleihin, joihin keskitetty pysäköinti vapauttaa kotikadut tarpeettomalta autoliikenteeltä ja tekee kaduista miellyttävämpiä ja turvallisempia.

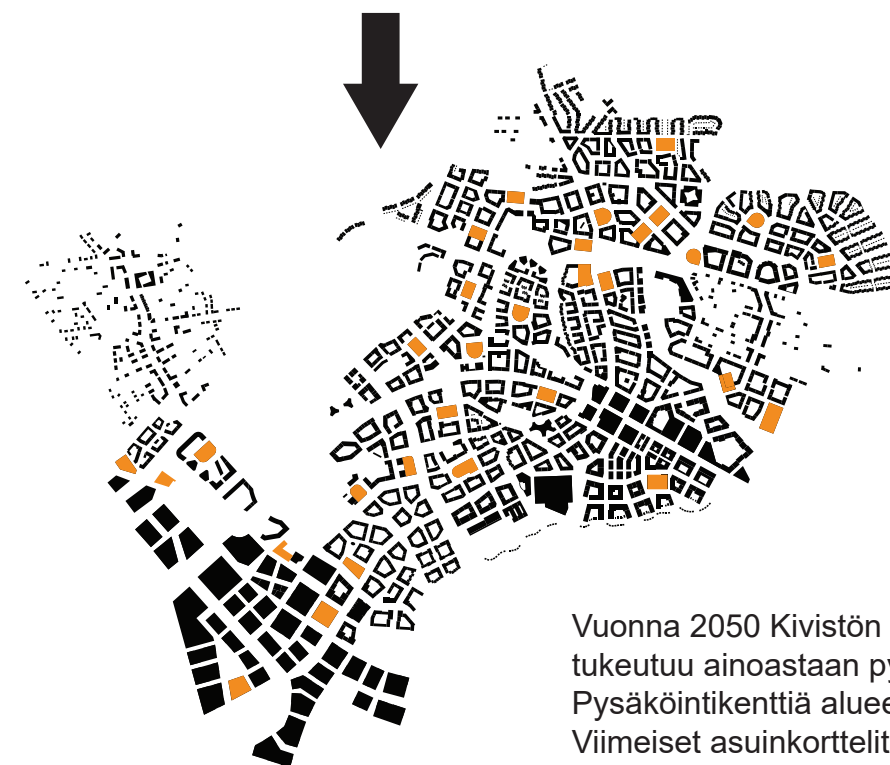
Pysäköinnin vaiheistuskonsepti

Kivistön keskusta rakentuu. Kaikki alueen pysäköintilaitokset eivät ole vielä valmistuneet. Alueen reunoilla tilapäistä maantasopysäköintiä. Pysäköintikenttiä rakennetaan vain tuleville korttelialueille tulevaisuuden viherrakenne huomioiden.

Pysäköintilaitoksia valmistuu lisää. Kaupunkirakenteen sisään jäävät alueet tukeutuvat vain pysäköintilaitoksiin. Alueen reunoilla tilapäistä maantasopysäköintiä. Pysäköintikenttiä rakennetaan vain tuleville korttelialueille tulevaisuuden viherrakenne huomioiden.

Vuonna 2050 Kivistön keskusta on rakentunut ja tukeutuu ainoastaan pysäköintilaitoksiin. Pysäköintikenttiä alueen laitamilla ei enää tarvita. Viimeiset asuinkorttelit ovat rakentuneet tilapäisten pysäköintialuiden päälle.

9. KAAVARUNGON HAVAINNEKUVA

Kartalla esitetään kestävän Kivistön keskustan havainnekuva vuodelle 2050. Kartalla kuvataan tavoitteellista kaupunkiympäristöä; pienimittakaavaista ja vihreää ihmisen kokoista kaupunkia.

Kivistössä jokainen kortteli on hybridi!

Kivistön keskustassa kävelijä on aina ensin!

Kivistössä jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä!

Kivistössä luodaan kestävä elämiselle!

Kivistössä jokaisesta ikkunasta näkyy puu!

Kivistössä voi luontoretkeillä keskustassa!

Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla!

Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla!

Kivistössä jokainen katto on käytössä!

Kivistön keskustassa kaikki korttelit muodostuvat erilaisista rakennuksista!

2 krs
3 krs
4 krs
5 krs
6 krs
7 krs
8 krs
9 krs
10 krs
11+ krs

Kivistö on uusi kaupunki erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien solmukohdassa vaikuttavan maiseman ja perinteikkään pientaloalueen sylissä. Kivistön arvo on jo tunnistettu: saimme SAFA-palkinnon vuonna 2019.

Uuden kaupungin suunnittelu on kuitenkin haastavaa, sillä taito toteuttaa ihmiselle sopivaa, toimivaa ja juurevana välittyvää kaupunkia on harvinaista. Kivistön kaavarungossa ratkaistaan kuntatalouden, kestävän rakenteen ja liikenteen yhtälöitä kuten muissakin kaavarungoissa, mutta samalla etsitään uudenlaista tapaa suunnitella sitä ympäristöä, jota asukas koskee kädellään, katsoo silmillään ja kokee liikkeessään. Tähän vastaa kaavarungon suunnitteluperiaatteet eli Kivistön manifesti.

Kivistön manifesti sisältää ajatuksia, jotka vastaavat ihmisen tarpeisiin kaupunkiympäristössä ja haastaa suunnittelijat ratkaisemaan kaavoissa ja rakennussuunnittelussa. Uskomme että vastaamalla näihin kysymyksiin ja seuraamalla niistä alkavia polkuja syntyy kaupunkia, joka tekee ihmisistä onnellisia.

Kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine
Vantaan kaupunki

10. Kaavarunkotyöhön osallistuneet:

Kivistön keskustan kaavarungon ohjausryhmä

Tarja Laine, kaupunkisuunnittelujohtaja, Kaupunkirakenne ja ympäristö
Ilkka Laine, asemakaavapäällikkö, Asemakaavoitus (04/2019 alkaen)
Anna-Riitta Kujala, aluearkkitehti, Asemakaavoitus
Siivola Mari, yleiskaavapäällikkö, Yleiskaavoitus
Antti Kari, kiinteistöjohtaja, Kiinteistöt ja tilat
Markus Holm, suunnittelupäällikkö, Kadut ja puistot
Heidi Burjam, puistosuunnittelupäällikkö, Kadut ja puistot
Gilbert Koskela, projektijohtaja, Kaupunkiympäristön toimiala
Jose Valanta, elinkeinojohtaja (01/2020 saakka)

Kivistön keskustan kaavarunkotyöryhmä

Anna-Riitta Kujala, aluearkkitehti, Asemakaavoitus
Hertta Ahvenainen, asemakaava-arkkitehti, Asemakaavoitus
Eija Hasu, asemakaava-arkkitehti, Asemakaavoitus
Niina Rinne, asemakaava-arkkitehti, Asemakaavoitus
Veli-Pekka Ristimäki, asemakaava-arkkitehti, Asemakaavoitus
Ville Leppänen, asemakaavasuunnittelija, Asemakaavoitus
Riikka Mattila, kaavatekninen koordinaattori, Asemakaavoitus
Kai Zukale, asemakaavainsinööri, Asemakaavoitus
Elina Ekroos, maisema-arkkitehti, Yleiskaavoitus
Antti Auvinen, suunnitteluinsinööri, Vesihuolto
Marja Kivelä, suunnitteluinsinööri, Vesihuolto
Henri Hyttinen, suunnitteluinsinööri, Vesihuolto
Teemu Vihervaara, liikenneinsinööri, Liikennesuunnittelu
Pirjo Salo, liikenneinsinööri, Liikennesuunnittelu
Sirpa Paavilainen, maisema-arkkitehti, Kadunsuunnittelu
Tina Kristiansson, ympäristösuunnittelija, Ympäristökeskus
Jarmo Honkanen, ympäristösuunnittelija, Ympäristökeskus
Sinikka Rantalainen, ympäristösuunnittelija, Ympäristökeskus
ja muita kaupungin asiantuntijoita vuosina 2017–2021

Kivistön aluetiimin edustajia kuten edellä sekä seuraavilta tahoilta:

Kaupunkiympäristön toimialan yhteiset palvelut, Tietopalvelut, Rakennusvalvonta, Kiinteistöt ja palvelut, Ympäristökeskus, Kadut ja puistot, Elinkeinopalvelut, Taidemuseo, Nuorisopalvelut, Kaupunginmuseo, Kulttuuripalvelut, Liikuntapalvelut, Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut, Kasvatus ja oppiminen, Kivistön putkijäte Oy ja Kivistön pysäköinti Oy

Kivistön keskustan kaavarunkotyön konsultit mm.

- Tietoa Finland Oy, Mallinnukset Kivistön keskustan kaupunkirakenteesta
- WSP Finland Oy, Kivistön keskustan kaavarungon liikenneselvitys
- Gehl Architects ApS, Kivistön keskustan nykytilanteen arviointi
- Realidea Oy, Sitowise Oy, Kivistön keskustan kaupalliset palvelut ja työpaikat -selvitys
- FCG Oy, Vantaan Kivistön lahoaviosammal- ja luontotyyppiselvitys
- FCG Oy, Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvitys ja Vantaan Kivistön seuranta-alueen liito-oravaselvitys
- Sitowise Oy, Kivistön keskusta-alueen hulevesiselvitys
- Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, Kivistön kaavarukoalueen viher- ja virkistysalueiden päivittytyö, tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet
- Ilona Mikkola, Arkkitehdin diplomityö: Lapinkylän lähijunaseisakkeen ympäristön täydennysrakentaminen

Kivistön keskustan kaavarungon sidosryhmät ja yhteistyötahot mm.

- Vantaan kaupunki: Kaupunkisuunnittelulautakunta
- Viranomaiset: HSL, Finavia, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, HSY, Vantaan Energia Oy, Väylävirasto, Uudenmaan ELY-keskus, Uudenmaan liitto
- Paikalliset toimijat: MarjaVerkko ry, alueen asukkaat, maanomistajat, yrittäjät, työntekijät ja muut toimijat

Työtä on laadittu vuodesta 2017 alkaen. Kiitos kaikille työhön osallistuneille!

11. KAAVARUNGOSTA JATKOSUUNNITTELUUN

Kivistön keskustan asemakaavoitus eteneminen

Kaavarunko luo vahvan tulevaisuuskuvan Kivistön keskustalle. Sillä ei kuitenkaan ole yleiskaavan tai asemakaavan kaltaisia oikeusvaikutuksia, vaan yksityiskohdista päätetään edelleen erikseen tarkempien suunnitelmien, kuten asemakaavojen yhteydessä. Kivistön keskustan kaavarunko tulee toimimaan Kivistön keskustan asemakaavoja ohjaavana suunnitteluaineistona. Keskustan asemakaavoitus etenee vaiheittain keskittyen lähivuosina Kivistön ja Lapinkylän asemien välittömään läheisyyteen ja siirtyen vähitellen etäämmälle asemista.

Kartalla on esitetty asemakaavoituksen eteneminen Kivistön keskustassa seuraavien 15 vuoden aikana sekä alueet, joiden kaavoitus on hankelähtöistä ja täydentävää/uudistavaa.

11. Kivistön keskustan asemakaavoituksen mahdollistama asukasluku

2020

Kivistön keskustassa asui vuonna 2020 7850 asukasta.

2030

Kivistön keskustassa asuu 20 000 asukasta.

2040

Kivistön keskustassa asuu 35 000 asukasta.

2050

Vuonna 2050 Kivistön keskustassa asuu jo 45 000 asukasta, eli keskikokoisen suomalaisen kaupungin verran!*

Kartalla on esitetty asemakaavoituksen mahdollistama asukasluvun kasvu Kivistön keskustan kaavarunko alueella nykyhetkestä vuoteen 2035. Hankelähtöisen ja täydentävien ja/tai uudistuvien alueiden asemakaavoituksen mahdollistamaa asukasluvun kasvua ei ole arvioitu. Lisäksi kartalla on esitetty jo asemakaavoitettujen Kivistön kirkon kortteleiden, Puu-Kivistön ja Kivistöntähden (ei lainvoimainen) asemakaavojen mahdollistama asukasluvun kasvu. Laskentaan on käytetty olettamusta, että jokaista asukasta kohden on 45 kerrosalaneliometriä, johon sisältyy asunnon lisäksi mm. kerrosalaneliöitä porrashuoneista ja yhteistiloista.

*45 000 asukasta vuonna 2050 saavutetaan, mikäli Kivistön keskustan asukasluku kasvaa noin 1200 asukkaalla vuodessa.

12. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Kaavarungon vaikutusten arviointi

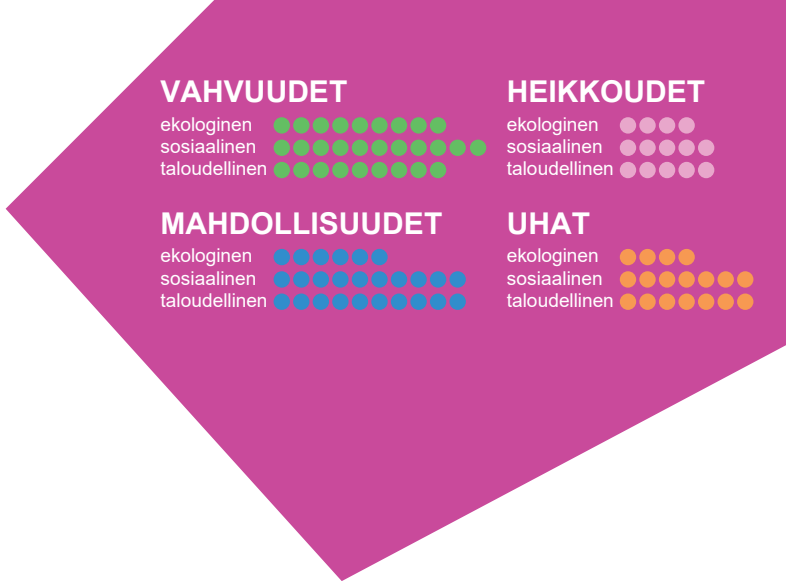
Kivistön keskustan kaavarunkotyössä on tavoitteiden vaikutuksia arvioitu kaavarunkoluonnoksen raportissa, s. 11 – 13. Kaavarunkotyön edetessä on keskitytty luon-
nosvaiheen raportin esittämään vaihtoehtoon VE1, jossa suunnitteluratkaisut perustuvat kahden aseman kaupunkikeskukseen. Alla on vaikutusten arviointi jatkettu
nelikenttäanalyysinä. Analyysi tuo esiin Kivistön keskustan kaavarunkotyön tavoitteiden ja vaikutusten vahvuudet ja heikkoudet, sekä mahdollisuudet ja uhat.

ekologinen	sosiaalinen	taloudellinen	
●●●	●●		Yleiskaava 2020:n mukaisuus
●●	●●		Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttaminen
	●●		Kaupungin maaomaisuuden hyödyntäminen
●●	●●		MAL-asuntotuotantotavoitteiden saavuttaminen
	●●		Asumisen tarjonnan monimuotoistaminen ja lisääminen
	●●		Kehäradan koko potentiaalin hyödyntäminen
	●●		Riittävä asukaspohja Lapinkylän aseman perustamiselle
●●●	●●		Henkilöautoriippuvuuden vähentäminen
●●	●●		Laajemmat luontoalueet säilyvät Kivistön keskustan kaavarungon vaikutusalueella sekä koko suuralueella
●●			Estää rakentamisen levittäytymistä Kivistön suuralueen luontoalueille.
●●			Hulevedet osana kaupunkitilaa edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista ja samalla luo mielenkiintoa kaupunkitilaan sekä kokemuksellisuutta asukkaille.
●●			Virkistyskäyttöisten viheralueiden lisääntyminen
●●			Kattokasvillisuuden ja muun urbaanin luonnon monimuotoisuuden kehittäminen ja tukeminen
●●●			Käveltävä kaupunki tukee fyysistä terveyttä ja henkistä hyvinvointia
	●●		Vastuullisen vantaalaisen valinnanmahdollisuudet lisääntyvät
	●●		Kaupunkinfrastruktuurin taloudellisuus (€ /asukas, € / k-m²)

ekologinen	sosiaalinen	taloudellinen	
●●			Innovatiiviset hankkeet mahdollistavat luontopohjaisten ratkaisujen kehittämistä ja edistämistä: kaupunkiluonnon monimuotoisuus lisääntyy
●●●	●●		Volyymiltään merkittävä uudisrakentaminen edistää energian kulutuksen vähentämisestä. Lisäksi mahdollista tavoitella energiaomavaraisuutta
●●	●●		Vuorovaikutuksen kanavia ja menetelmiä on mahdollista kehittää siten, että mukaan sisällytetään resurssiviisauden tavoitteet. Keskeisiä kestäväen kehityksen ristiriitaisiakin suunnitteluperiaatteta voidaan avata vuorovaikutusmenetelmin eri sidosryhmille.
●●			Suunnitteluperiaatteissa edellytettävä kaupunkiviljely ja muut vastaavat ratkaisut edistävät ruokaomavaraisuutta.
●●	●●		Rakentamisen volyymien kasvaessa myös puurakentamista voidaan lisätä (hiilinielujen lisääminen)
●●	●●		Tiiviillä rakentamisella säästetään laajempia metsäalueita (hiilinielujen säilyttäminen)
	●●		Ennakkoluuloton ja rohkea kaupunkikehitystyö parantaa Kivistön imagoa ja lisää alueen kiinnostavuutta elämisen alueena
	●●		Kivistön keskusta-alueen kiinnostavuus työpaikkojen ja liiketoiminnan alueena lisääntyy laajentaen Vantaan sekä koko pääkaupunkiseudun tarjontaa
	●●		Elävän kaupunkikeskustan kehitystyö mahdollistaa monipuolisia ja innovatiivisia asukastiloja, jotka edelleen tukevat yhteisöllisyyttä sekä asukkaiden ja muiden toimijoiden omaehtoista kehitystyötä.
	●●		Koronapandemian jälkeiset muutokset on mahdollista ottaa huomioon kaupunkikehityksessä laajamittaisesti, kuten uudet toimi- ja työtilatarpeet
	●●		Kävelykaupunki mahdollistaa pienimittakaavaisia palvelu- ja työpaikkakeskittymiä, ja vähentävät näin suurempien ihmismassojen kohtaamisia: tällä voidaan vaikuttaa hidastavasti pandemioiden etenemiseen ja ylläpitää hallitummin sosiaalisia kohtaamisia.
	●●		Kaavarunko esittää vaiheistuksen mutta ei määrää sitä. Tämä mahdollistaa joustavan toiminnan. Kaavarunko tuo esiin Kivistön keskustan mahdollisuudet, joiden kautta arvioituna erilaisia hankkeita on mahdollista kehittää ja viedä eteenpäin.
	●●		Kivistön keskustan pysäköintihaasteisiin on mahdollista tarjota ratkaisuja. Myös autoton asuminen on kävelijän kaupungissa mahdollista. Koska valtaosa Kivistön keskustasta vielä rakentumatta, voidaan kaavamääräyksissä ja rakennushankkeissa ottaa huomioon esimerkiksi sähköautojen määrän lisääntyminen ilman lisäkustannuksia.

ekologinen	sosiaalinen	taloudellinen	
●●			Toistaiseksi rakentamattomia luontoalueita menetetään
●●			Lahokaviosammalen suotuisa suojelutason säilyttäminen Kivistön keskusta-alueella haasteellista
●●●			Kaupunkitasoisesti ei Kivistön koko potentiaalia ole vielä tunnistettu
	●●		Hankevetoisten alueiden kehitystyön aikatauluja vaikea ennakoida tarkemmin, mikä aiheuttaa epätietoisuutta nykyisissä asukkaissa ja toimijoissa
	●●		Lapinkylän aseman toteutusaikataulua ei ole päätetty
●●	●●		Henkilöautoriippuvuus säilyy voimakkaasti kunnes Lapinkylän asema toteutuu
	●●		Asuminen ja työnteon paikat lisääntyvät melualueilla
	●●		Kaupunkimaisen asuntotarjonnan monimuotoisuutta ei tunneta

ekologinen	sosiaalinen	taloudellinen	
●●			Mikäli Kivistön keskustan alueella edellytetään lahokaviosammalen ydinalueiden säilyttämistä jokseenkin koskemattomina, estää se keskusta-alueen kehittymisen. Vastaavasti asuntotuotannon paine kohdentuu toisaalle: on löydettävä uusia, rakentamattomia alueita – uhkana on asuntotuotannon levittäytyminen laajemmille luontoalueille, etäällä joukkoliikenteestä. Ei päästä käyttämään Kehäradan koko potentiaalia.
●●●	●●●		Mitä pidemmälle palveluiden toteuttaminen ja joukkoliikennepainotteisuus siirtyvät, sitä vahvempana säilyy henkilöautoriippuvuus. Jopa alueelle muuttavat, autoriippumatonta arkea tavoittelevat saattavat omaksua autoilun osaksi arkeaan.
●●●			Kaupunkisuunnittelun resurssien riittämättömyys
●●●			Uhkana on, että kunnianhimoiset tavoitteet jäävät vain tavoitteiksi: ei mahdollisuutta toimia TestBed Kivistönä, ei sitoutumista toteutukseen – "business as usual"
	●●		Mikäli kaavarunkoalueen asemakaavoitusta tai asemakaavojen toteutusta ei ole mahdollista edistää siten, että se mahdollistaa kävelykaupungin syntymisen, on vaikea varmistaa palveluiden saatavuus.
	●●		Mikäli Kivistön keskusta-alueen kehitys hidastuu, jatkuu imagon negatiivinen vahvistuminen: Kivistön alueen kiinnostavuus asumisen ja investointien kohteena vähenee.
	●●		Asukkaat ja alueen toimijat kokevat turvallomuutta lisääntyvissä määrin
	●●		Kaavarunko esittää vaiheistuksen mutta ei määrää sitä. Asemakaavoitus etenee vuotuisen kaavoitusohjelman ja mahdollisesti muiden tavoitteiden ohjaamana, eikä siten takaa järjestystä, jolla edistetään palveluiden toteutettavuus ja saavutettavuus.
	●●		Mikäli Kivistön keskustan alueella edellytetään lahokaviosammalen ydinalueiden säilyttämistä jokseenkin koskemattomina, estää se keskusta-alueen kehittymisen, mikä aiheuttaa ongelmia Kivistön putkijätejärjestelmän kehittämiselle, heijastuen myös jo rakennetuille alueille.

13. KAAVATALOUS

Kaupungin talous koostuu menoista ja tuloista:

kaupunkirakenteen toteuttamisesta, käytöstä, ylläpidosta ja toiminnasta. Kaavoitukseen liittyviä välittömiä kuluja syntyy muun muassa maanhankinnoista ja julkisten alueiden ja rakennusten rakentamisen kuluista, tuloja puolestaan tonttien luovutuksista. Vantaan kaupungin tavoitteena on toteuttaa taloudellisesti kestävää maankäytön suunnittelua. Hajautunut kaupunkirakenne on yleisesti kalliimpi ratkaisu kuin tiivis kaupunkirakenne. Kaavoituksen taloudellisuutta on syytä tarkastella kaavataloudellisella arvioinnilla, jotta sitä voidaan käyttää päätöksenteon tukena.

Kokonaistaloudellisesti edullisin ratkaisu ei ole välttämättä alkuinvestoinniltaan halvin. Päätöksiä tehtäessä tulisi tarkastella hankittavan järjestelmän tai palvelun ympäristövaikutuksia ja kustannuksia koko elinkaaren aikana. Esimerkiksi useimmat ilmastotoimet maksavat itsensä takaisin; energiatehokkuustoimet ja energiaomavaraisuus vähentävät sähkön ja lämmityksen kuluja. Kävely ja pyöräily edistävät kansanterveyttä ja vähentävät autoilusta aiheutuvia kustannuksia. Kaavoituksessa luonnon monimuotoisuutta vaalitaan ja turvataan ekosysteemipalveluiden toimivuus. Vihreään infrastruktuuriin panostaminen on myös taloudellisesti järkevää, sillä luonnon tarjoamien palveluiden korvaaminen keinotekoisilla ratkaisuilla olisi sekä teknisesti haastavaa että erittäin kallista.

Budjetoinnissa tarvitaankin monialaista ja kauaskantoisempaa näkökulmaa kuin talousarviokausi.

+ Kivistön keskusta sijaitsee kestävä kasvun vyöhykkeellä.

Lähtökohtaisesti rakentamisen keskittäminen hyvälle saavutettavuus- ja palveluvyöhykkeelle vaikuttaa positiivisesti kaupungin talouteen. Kivistön keskustan kehittämisen potentiaalina on alueen vetovoimaisuus ja mahdollisuus rakentaa koteja 45,000 uudelle asukkaalle, tuoden kaupungille myös kunnallisverotuloja.

+ Merkittäviä kaupungin tuloja saadaan maanomistukseen liittyvistä tuloista. Kivistön keskustasta suunnitellaan kaupunkirakenteeltaan tiiviiksi alueeksi ja tehokas rakentaminen sekä palveluiden ja saavutettavuuden parantaminen johtaa merkittäviin maanmyynti- ja kiinteistöverotuloihin sekä maanarvon nousuun.

+ Kaupunkirakenteen tiivistäminen tehostaa nykyisten palveluiden ja rakenteiden käyttöä. Tiivistäminen parantaa joukkoliikenteen tehokkuutta ja edellyttää suhteellisesti vähemmän kuntatekniikan investointeja.

+ Rakennettavista kaavarunkoalueen maista suurin osa on kaupungin omistamaa, joten maahankinnan kulut ovat minimaaliset.

+ Kaavarunkoalueesta 60 % on asemakaavoittamatonta. Alue voidaan kaavoittaa tiiviiksi ja maksimoida alueen rakennusoikeus ja siten myös myynti- ja maankäyttötulot

+ Suunnittelualue on pääosin rakentamatonta, joten purettavat tai siirrettävät rakenteet eivät kasvata esirakentamisen kuluja. Myöskään melusuojausta ei tarvita, koska se hoidetaan kaupunkirakenteellisilla ratkaisulla.

+ Kivistön keskustan kaavarunkoalueella on suotuisat pohjarakentamisolosuhteet. Alue on maastomuodoiltaan enimmäkseen tasaista ja on mahdollisuus saavuttaa alueellinen massatasapaino (jatkoselvitystyö). Kallioiset, mäkiiset alueet jätetään metsäisiksi viheralueiksi.

+ Puistojen ja virkistysalueiden rakentaminen tuo välittömiä kustannuksia kaupungille. Toisaalta, viherrakenne lisää asukkaiden hyvinvointia ja tuottaa terveysvaikutusten kautta myös taloudellisia hyötyjä. Kivistössä panostetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen, mikä maksaa itsensä takaisin pitkällä aikavälillä.

- Kivistön kaavarunkoalue sijaitsee osittain kovan lentomelun vyöhykkeillä, mikä rajoittaa rakentamista. Ääneneristävyysvaatimusten toteuttaminen voi nostaa rakennuskustannuksia ja lentomelu saattaa laskea raakamaan hintaa. Taloudelliset vaikutukset kohdistuvat pääosin kiinteistöjen omistajille.

Tavoitteenamme on toteuttaa kaavataloudellinen tarkastelu Kivistön keskustan kaavarunkoalueen jatkotyönä. Lisäksi kaavataloudellisuutta tarkastellaan asemakaavakohtaisesti suunnittelun edetessä.

INFRAN ALKUINVESTOINTIKUSTANNUKSET PER ASUKAS

Tarkastelut osoittavat, että väljempien asuinalueiden infran alkuinvestointikustannukset (kadut ja vesihuolto) ovat vähintään kaksin- tai jopa viisinkertaiset suhteutettaessa kustannukset kaava-alueen asukasmääräarvioon. Tarkastelussa ei ole huomioitu elinkaarikustannuksia eli kuinka moninkertaisiksi ylläpito- ja korjauskustannukset muodostuvat per asukas väljempien asuinalueiden osalta verrattuna tiiviiseen kerrostalovaltaiseen rakentamiseen. Tarkastelu on laadittu ainoastaan infran alkuinvestointikustannusten osalta eikä huomioi esim. maanmyyntituloja, jotka perustuvat rakennusoikeuteen ja ovat siten tiiviillä kerrostalovaltaisella alueella moninkertaiset verrattuna väljempään asuinalueisiin.

Väljä pientalovaltainen

6890€

Kuukusentie
(nro 002127)

4865€

YLÄSTÖ 8
(nro 402500)

4562€

Koivuhaan pientalot
(nro 002166)

Tiivis kerrostalovaltainen

2180€

Kivistön kirkon korttelit
(nro 002336)

1240€

Kivistön koulun ympäristö
(nro 231600)

950€

Puu-Kivistö
(nro 231900)

14. KAAVARUNGON JATKOTYÖT

Kaavarunkotyön valmistuttua jatkamme kestävän Kivistön kokonaisvaltaista ja pitkäjänteistä suunnittelua asemakaavoituksen lisäksi eri suunnittelutasoilla. Alla esitellään tällä hetkellä käynnissä olevia tai käynnistytviä töitä ja suunnitelmia, jotka ovat osa kestävän Kivistön keskustan kokonaissuunnittelua.

SYKE-yhteistyö ja monitavoitearviointi

Suomen ympäristökeskus (SYKE) on mukana ATeNaS-hankkeessa, joka tutkii ja edistää luontopohjaisten ratkaisujen integroivaa käyttöä ja siihen liittyviä oppimis- ja vuorovaikutusprosesseja. Hankkeen tavoitteena on analysoida ja kehittää ratkaisuja kestäväan vesien hallintaan sekä veden määrän että laadun näkökulmasta eri osissa kaupunkikennettä; laatia skenaarioita luontopohjaisten ratkaisujen hyödyntämiseen, mallintaa vaikutuksia ja tukea ratkaisujen käytön laajenemista sekä varmistaa vaikutusten jatkuvuus kehittämällä paikallisten päättäjien ja sidosryhmien osaamista yhteisen oppimisprosessin kautta. Hankkeen tavoitteena on myös lisätä tietoa luontopohjaisista ratkaisuista ja niiden yhteiskehittämisestä päätöksentekijöiden, yritysten ja kansalaisten kanssa. Osana tätä työtä SYKE kehittää tapaustutkimuksena yhteistyössä Kivistön asemakaavatiimin kanssa monitavoitearviointikehikkoa Vantaan kaupungin käyttöön. Kehikko auttaa määrittämään maankäytön tavoitteita ja toimenpiteitä, tunnistamaan vaihtoehtoja ja vaikutuksia sekä arvioimaan vaikuttavuutta. Vantaalla kehikkoon on Kivistön keskustan kaavarunkotyössä liitetty resurssiviisauden tavoitteita. Kehikkoa on mahdollista hyödyntää erilaisissa työpajoissa ja kyselyissä, erilaisten sidosryhmien kanssa. Kehitystyö jatkuu ja otetaan osaksi Kivistön asemakaavoitusta, asemakaavojen tavoitteiden, suunnitteluvaihtoehtojen ja vaikutusten arviointia.

Lapinkylän aseman toteutuksen suunnittelu

Kivistön keskustan kaavarunkotyössä osoitetaan, että Lapinkylän aseman ympäristöön on mahdollista kaavoittaa asumista tarvittavalle asukasmäärälle. Lapinkylän asema on osoitettu yleiskaavassa 2020. Vantaan kaupunki neuvottelee Väyläviraston kanssa aseman toteutuksesta ja kustannusten jaosta sekä HSL:n kanssa Kehäradan liikennöinnistä.

Hiilineutraalit alueet -selvitystyö

Vantaan kaupungin tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalisuus vuonna 2030. Toimenpiteet tämän tavoitteen saavuttamiseksi on kirjattu resurssiviisauden tiekarttaan ja siitä johdettuihin toimialakohtaisiin toteuttamissuunnitelmiin. Kaupungin omana työnä tehtävän selvitystyön tavoitteena on määrittellä, miten ja millä keinoin Vantaan kaupunki voi ohjata etenkin maankäytön keinoin hiilineutraalisuuden ja resurssiviisauden tavoitteiden toteutumista ominaispiirteiltään erilaisilla alueilla. Alueista uudisrakentamisen aluetyyppiä edustaa Kivistön keskusta. Selvitystyön työryhmistä jokaisessa on mukana edustaja Kivistön asemakaavatiimistä. Työryhmät ovat: energiajärjestelmä, esi- ja infrarakentaminen, talorakentaminen ja purku, liikennejärjestelmä, hiilinielut, monimuotoisuus ja sopeutuminen sekä yritys- ja asukas-yhteistyö. Selvitystyö tuo valmistuttuaan lisätietoa muun muassa uusiutuvien energiaratkaisujen mahdollisuuksista.

Kasvikatot-linjaustyö

Osana Vantaan kaupungin hiilineutraalisuus vuonna 2030 -tavoitetta laaditaan kaupungilla kasvikattolinjausta. Tämä työ kokoaa yhteen kaupungin toimijoita ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Tavoitteena on, että linjaukseen voidaan nojautua kaavoituksessa ja suunnittelussa sekä edelleen toteutuksessa ja ylläpidossa. Kivistön keskustan kaavarunko ja sen kattomaailma on sisällytetty osaksi työtä, joka jatkuu kevääseen 2021. Linjauksen tuloksia hyödynnetään Kivistön kasvikatto- ja muiden toiminnallisten kattojen suunnittelutyössä.

Puurakentamisen linjaustyö

Vantaan kaupunki on sitoutunut lisäämään puurakentamista. Kesällä 2018 hyväksytyn Vantaan resurssiviisauden tiekartan yhtenä tavoitteena on puurakentamisen edistäminen kaupungissa. Toimenpiteeksi kuluvalle valtuustokaudelle on asetettu puurakentamisen linjausten laatiminen sekä puurakentamisen kaava-alueen pilotointi. Toimenpide tukee kaupungin strategista tavoitetta olla hiilineutraali vuonna 2030. Rakentaminen ja rakennukset tuottavat noin kolmanneksen Suomen kasvihuonekaasupäästöistä. Jotta ilmastotavoitteet pystytään saavuttamaan, on myös rakennussektorin päästöjä vähennettävä. Ympäristöystävällisen puurakentamisen hiilijalanjälki on pieni, mutta myös muita keinoja rakentamisen hiilijalanjäljen laskemiseksi on olemassa ja kehitteillä. Linjausten toimenpiteisiin kuuluu, että kaupunki edistää kilpailuissa ja tontinluovutusehdoissa resurssiviisautta, energiatehokkuutta ja puurakentamista. Linjaustyötä valmistellaan hallinnolliseen käsittelyyn kevään 2021 aikana.

Pysäköinnin mitoitusohjeen tarkistaminen Lapinkylän aseman vaikutusalueella

Lapinkylän kehittyvällä asemanseudulla tarkistetaan pysäköinnin mitoitusohjetta siten, että se vastaa kaavarungossa suunniteltua kehitystavoitetta ja palvelutasoa. Tarkistettavassa pysäköinnin mitoitusohjeessa huomioidaan kannustimet keskitettyihin, nimeämättömiin ja vuorottaiskäyttöisiin pysäköintiratkaisuihin.

Kaavataloudellinen tarkastelu

Kivistön keskustan alueelta laaditaan kaavataloudellinen tarkastelu. Tavoitteena on tutkia Kivistön keskustan kaavarunkoalueen suunnitteluratkaisujen kokonaistaloudellisuutta ja ympäristövaikutuksia koko elinkaaren aikana. Lisäksi kaavataloudellisuutta tarkastellaan asemakaavakohtaisesti suunnittelun edetessä.

Mikroilmaston tarkastelu

Tavoitteena on arvioida kaavarunkoalueen mikroilmastollisia olosuhteita, muun muassa kaupunkitilojen tuulisuutta ja varjoisuutta. Mikroilmastoanalyysin avulla voidaan kokeilla eri vaihtoehtoja rakennusten korkeuden, koon ja sijainnin suhteen ja löytää suunnitteluratkaisuja, joilla saadaan ihmisille miellyttävää kaupunkiympäristöä.

Luontoselvitykset

Asemakaavoituksen yhteydessä Kivistön keskusta-alueen luontoselvityksiä tarkennetaan tarvittaessa. Muun muassa linnusto- ja lepakkoselvitysten päivitys on käynnistymässä.

Infraputki

Kivistön keskustan kaavarunkoalueella tutkitaan mahdollisuutta pilotoida infraputken käyttöä. Infraputki mahdollistaisi monipuolista, vihreää ja tiivistä kaupunkiympäristöä. Infraputki kokoa kaiken maanalaisen infrastruktuurin tilatehokkaasti samaan paikkaan ja tekee huollosta nopeaa, helppoa ja taloudellista. Infraputken kokonaistaloudellisuutta tutkitaan kaavataloudellisen tarkastelun yhteydessä.

Massatasapainoselvitys

Kivistön keskustan kaavarunkoalueella tutkitaan mahdollisuutta massatasapainon toteuttamiseen. Tavoitteena on hallita rakentamisen aikaisia maamassoja resurssiviisaasti esimerkiksi hyödyntämällä maa- ja kiviainesta alueellisesti. Lisäksi pyritään kustannustehokkuuteen ja massatasapainolaskelmia tutkitaan myös osana kaavataloudellista tarkastelua.

Vuorovaikutus ja yhteistyö viranomaisten, maanomistajien ja asukkaiden kanssa

Vuorovaikutusta jatketaan alueen maanomistajien ja asukkaiden sekä alueen toimijoiden kanssa.

KESTÄVÄN KIVISTÖN MANIFESTI 2050

Kestävän kaupungin periaatteet

Osana Kivistön keskustan kaavarunkoa on laadittu Kestävän Kivistön manifesti 2050, jonka kymmenen periaatetta ohjaavat resurssiviisaan kaupungin suunnittelua ja toteutusta havainnollisesti siten, että kävelykaupungin toteutuminen on mahdollista. Jokaisen manifestin periaatteen perustelut ja ratkaisut esitetään havainnollisesti, jotta periaatteita on mahdollista edellyttää noudatettaviksi suunnittelun eri tasoilla, kuten asemakaavoituksessa, liikenne- ja katusuunnittelussa sekä toteutuksessa. Manifestiin sisältyvät jatkosuunnittelun ”tsekkilistat” ovat hyödynnettävissä esimerkiksi asemakaavaselostuksissa tai niiden liiteaineistona, suunnittelun eri tasoilla. Manifesti visioi Kivistön tulevaisuutta pitkälle tulevaisuuteen vuoteen 2050.

Kivistön kestävän kaupungin 10 periaatetta:

1. Kävelijä aina ensin – *Kahden aseman Kivistö*
2. Jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä – *Ihmisen kokoinen Kivistö*
3. Jokainen kortteli on hybridi – *Lähipalveluiden Kivistö*
4. Jokainen kortteli muodostuu erilaisista rakennuksista – *Monimuotoisen kaupunkikuvan Kivistö*
5. Jokainen katto on käytössä – *Uusi kerros Kivistössä*
6. Jokaisesta ikkunasta näkyy puu – *Vehreiden ja aktiivisten kaupunkitilojen Kivistö*
7. Luontoretellä Kivistön keskustassa – *Metsäinen Kivistö*
8. Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla – *Kulttuurimaiseman Kivistö*
9. Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla – *Kivistöläistä elämää vauvasta vaariin*
10. Kivistössä luodaan kestävät puitteet elämiselle – *Kestävä Kivistö*

Streets and their sidewalks, the main public spaces of a city, are its **most vital organs**. Think of a city and what comes to mind? **Its streets**. If a city's streets look interesting, the city looks interesting; if they look dull, the city looks dull.

– Jane Jacobs, 1961

Kävelyn perustuva liikkumisjärjestelmä

No mutta miksi?

Kivistössä liikutaan kestävästi, aktiivisesti ja turvallisesti kahden aseman keskustassa. Kävelyä priorisoidaan kaikkialla ja kaupunkirakenteen mitoitus perustuu käveltävän kaupungin toteuttamiseen. Viherrakenne luo vaihtoehtoisia kävelyreittejä ja täydentää katu- ja aukiosarjojen luomaa liikkumisverkostoa. Kävelykaupunki tuottaa pyöräiltävää kaupunkia. Henkilöautopysäköinti on keskitetty koko keskusta-alueella laitospysäköintijärjestelmään.

1.

Kävelijä aina ensin Kahden aseman Kivistö

Elävää kaupunkia tuottava kriittinen asukasmäärä

No mutta miksi?

Elävä kaupunki on yksi kaupunkisuunnittelun keskeinen tavoite. Sillä pyrimme varmistamaan kaupunkielämän tuottaman hyödyn yksilölle; hyödyn siitä, että ihminen valitsee elämän kaupungissa maaseudun sijaan. Hyvällä suunnittelulla voimme tietoisesti pyrkiä tuottamaan raamit elävälle kaupungille, mahdollistaa elävää kaupunkia, mutta elämän kaupunkiin tuo ihminen. Kaupunkisuunnittelu on välttämätöntä perustaa ihmisen käyttäytymisen ympärille.

Elävä kaupunki syntyy kompaktista kaupunkirakenteesta, sopivasta väestötiheydestä, otollisista kävelyetäisyyksistä sekä fyysisesti ja toiminnallisesti laadukkaista kaupunkitiloista. Elävän kaupungin ytimessä on ihminen, joka kävelee ja pysähtee ja tuo siten elämän kaupunkiin. Siksi meidän tulee keskittyä talojen väliin jääviin tiloihin ja taloihin, joista ihminen liikkuu yhdestä toiseen.

Tehokas kaupunkirakentaminen säästää luontoa rakentamiselta, kun kaupunkirakenne levittäytyy vain suhteellisen pienelle alueelle verrattuna väljempään rakentamiseen. Kävelyn kannustavan kaupungin varmistamiseksi on erityisen tärkeää tuoda vehreys tiiviiseen kaupunkitilaan. Tiiveys on myös toimivan joukkoliikenteen ja Lapinkylän aseman rakentamisen edellytys.

Monipuolisen palvelutarjonnan syntymisen edellytys on, että suuri määrä ihmisiä oleskelee suhteellisen pienellä alueella. Riittävä asukastiheys sekä toimivat kaupunkitilat ja palvelut ovat edellytys luontevalle sosiaaliselle interaktiolle ja positiiviselle sosiaaliselle kontrollille alueella.

→ Minimi asukastiheys 20 000 as/km²

Kävelykaupungin luonteva jatkuvuus

No mutta miksi?

Elävä kaupunki syntyy miellyttävästä ja monipuolisesta kaupunkitilasta, jossa tilat liittyvät toisiinsa suunnitellusti. Me ihmiset koemme herkästi paikkojen epämuokavuustekijät ja epäjatkuvuuden. Silmän korkeuden aistiärsykkeiden tulee olla jatkuvia, koska kävellessämme liikumme tilassa ja paikassa. Jos kahden paikan välillä on yksikin suuri epämuokavuustekijä tai reitin epäjatkuvuus, emme halua viettää siinä aikaa, vaikka paikat itsessään olisivatkin miellyttäviä. Aito kävelykaupunki jatkuu luontevasti korttelista toiseen, läpi naapurustojen ja niiden välillä.

1. Kävelijä aina ensin.

Kahden aseman Kivistön suunnitteluperiaatteet

Resurssiviisas käveltävä kaupunki

Vastuullinen vantaalainen
= kestävä kivistöläinen
on ensisijaisesti kävelijä

Kahteen juna-asemaan tukeutuva keskusta

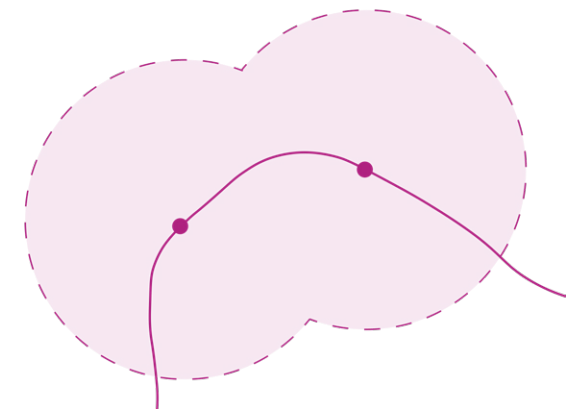
Raideliikenne yhdistää Kivistön muihin pää-
kaupunkiseuden aluekeskuksiin ja mahdollis-
taa autottoman elämäntavan.

Metsäinen Kivistö ja Kulttuurimaiseman Kivistö

Tiivistämällä olemassa olevaa kaupunkirakennetta,
säästämme arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet.
Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan ja Petikon
metsiin pääsee Kivistöstä kävellen. Niiden reitistöä
ja saavutettavuutta vahvistetaan osana Kivistön
virkistysalueverkostoa.

Uudis- ja täydennysrakentaminen 1km säteelle asemista

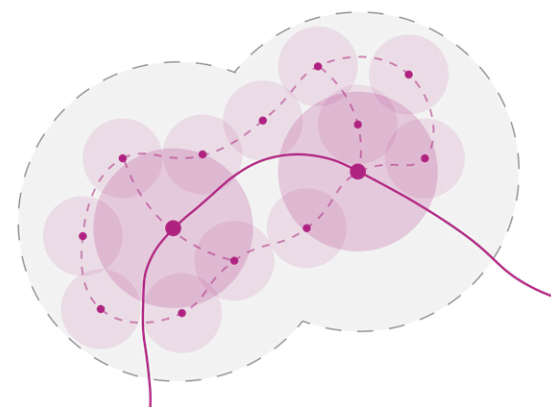
Rakentamalla tiivistä kaupunkia asemien
yhteyteen kaupunkirakennevyöhykkeille
voimme maksimoida julkisten infrastruk-
tuuri-investointien hyödyt.

Skaalautuvat siniviheryhteydet

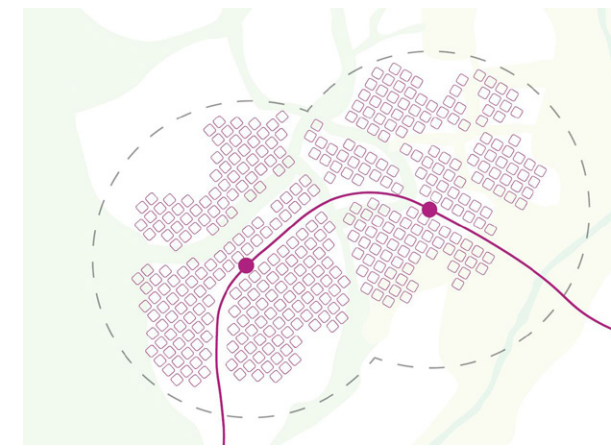
Kivistöläistä kävelijää ilahduttavat pihan, kort-
telin, naapuruston ja koko kaupungin yhdistä-
vät siniviherverkostot.

Vähäpäästöinen joukkoliikenne

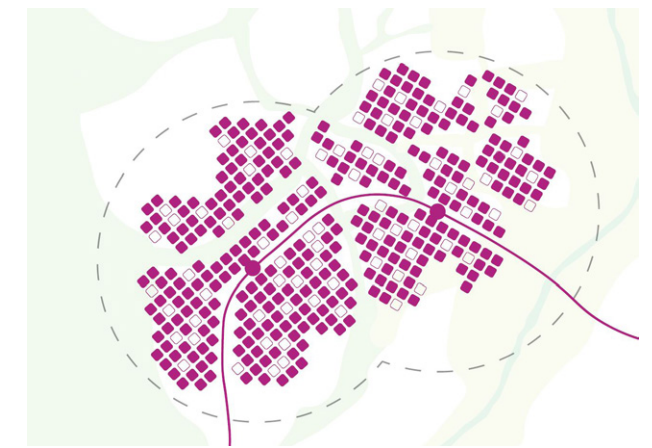
Tiivis kaupunki mahdollistaa tehokkaan ja
vähäpäästöisen joukkoliikenteen sekä sujuvat
matkaketjut ja palveluiden saavutettavuuden.

Pienimittakaavainen kaupunkirakenne

Kivistön keskustan korttelikoko on kävelijäys-
tävällinen. Kävelyreitistöt liittyvät toisiinsa ja
miellyttäviä reittivalintoja on loputtomasti.

Sekoittunut kaupunkirakenne

Kivistön keskustassa asuminen, työ ja va-
paa-aika sekoittuvat. Jokaisessa korttelissa
on useampia toimintoja ja palvelut ovat käve-
lyetäisyydellä kodista.

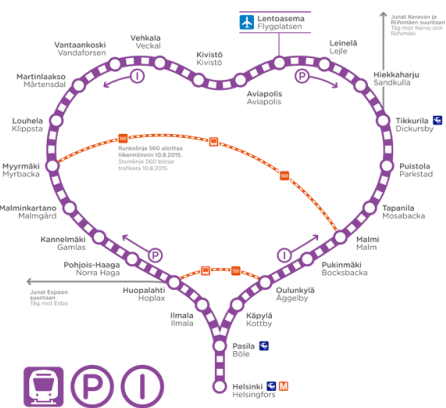
1. Kävelijä aina ensin.

Kahden aseman Kivistö – esimerkkejä joukkoliikenneverkostosta

Joukkoliikenne

Kivistön keskustassa liikkuminen joukkoliikenteellä on houkuttelevaa. Kehärata on Kivistön liikkumisen runko. Kattava joukkoliikennelinjasto sekä syöttää asemia että yhdistää Kivistön keskustan ja suuralueen eri alueita toisiinsa.

Tiiviin kaupunkirakenteen ansiosta joukkoliikenteen vuorovälit voidaan pitää lyhyinä. Sivun kartta esittää vision mahdollisesta tulevaisuuden linjastosta, jossa Kivistön keskustan houkutteleva joukkoliikenteen palvelutaso muodostuu monista suuralueen keskustan ulkopuolelle päättyivistä linjoista, jotka on tahdistettu yhteiseltä osuudeltaan. Tämä luo tiiviin vuorovälin tärkeimmille Kivistön keskustan reittikaduille, ja aikataulua ei tarvitse etukäteen katsella – sen kun kävelee pysäkille.

Lisää vuoroja Keimolanmäkeen (2022)
Linjalle 434 suunnitellaan tiheämpää ruuhka-aikojen liikennettä ja 20 minuutin vuoroväliä päivisin. (lähde: HSL)

Kivistö on seudullisesti merkittävämpi kohde vuosi vuodelta!

Nopeampia matkoja myös silloin, kun junat eivät kulje (2022)

Kivistön linjastosuunnitelmassa 2022 tulee parannuksia Kivistön liikenteeseen. Kiinnostavaa joukkoliikenteeseen tukeutuvan kivistöläisen elämässä on Kivistön yölinjan 431N muutos. Uusi reitti on Elielinaukio–Kuninkaantammi–Vantaanpuisto–Kivistö–Kannisto–Aviapolis–Lentoasema. Tämä tarkoittaa, että linja alkaa kulkea Kuninkaantammen kautta, mutta suoraan Hämeenlinnanväylää Myyrmäen ja Martinlaakson ohitse. Kivistöstä linja jatkaa lentoasemalle. Muutos luo yhteyden Kivistöstä lentoasemalle junien liikennöintiajan ulkopuolella ja nopeuttaa yhteyksiä Helsingin ja Kivistön välillä. Linja tihennetään 30 minuutin vuoroväliä nykyisestä 60 minuutista. (lähde: HSL)

Uutta poikittaisliikennettä:

Kivistö-Tammisto-Itäkeskus! (2022)

Linjaa 616 korvaamaan on tarkoitus jatkaa linjaa 561 Tammistosta Kivistöön. Tämä mahdollistaa tiheän vuorovälin ja laajemmat liikennöintiajat Kivistöstä Tammistoon ja edelleen Itäkeskukseen. Linjan on tarkoitus kulkea 20 minuutin välein arkisin ja lauantaisin. Sunnuntaisin ja hiljaisimpaan aikaan bussi ajaa 30 minuutin välein. Tammistossa on mahdollista vaihtaa Rautatienlinjojen linjoihin. (lähde: HSL)

Uusia katuja bussiliikenteen piiriin myöhemmin tulevaisuudessa

Seuraava suurempi laajennus Kivistön bussiliikenteessä on linjan 434 jatkaminen Keimolanmäestä edelleen kohti tulevaa Lapinkylän asemaa Lumikvartsinkadun uusien pysäkkien kautta. Näin ollen myös radan eteläpuoli saa tiheää bussiliikennettä, jolla on helppo matkustaa asemalle – tai toisella puolella Kivistöä asuvan ystävän tykö.

Rautatieasemat

Kivistön ja Lapinkylän asemat ovat keskustan keskipisteet. Junia Kivistöstä kulkee aamusta iltaan 10 minuutin välein ympäri pääkaupunkiseutua. Pasilaan pääsee 22 minuutissa, Helsingin keskustaan 27 minuutissa ja Tikkurilaan 16 minuutissa. Lentoasemalle matka kestää vain seitsemän minuuttia! Lapinkylän asema on merkitty kaavarungon lisäksi myös yleiskaavaan ja aseman toivotaan toteutuvan 2030-luvulla.

1. Kävelijä aina ensin.

Pyöräily

Kivistön keskustassa liikkuminen pyörällä on houkuttelevaa. Kvartsiraitti Kehäradan varressa on pyöräliikenteen pääyhteys Kivistön ulkopuolelle suuntautuvilla matkoilla. Muut pyöräilyn pääreitit muodostavat kattavan verkoston Kivistön keskustaan. Tämän lisäksi pyöräily on huomioitu kaikilla muillakin kaduilla, mutta pyöräily tapahtuu näillä hieman rauhallisempaan tahtiin, kävelyn ehdoilla.

Pyöräpysäköinnistä edellytetään tiettyjä vähimmäismääriä, joilla varmistetaan riittävät pysäköintimahdollisuudet sekä kortteleissa että julkisissa kaupunkitiloissa.

Kivistöön rakennettiin Kehäradan varteen korkeatasoinen 1,9 kilometrin pituinen pyöräilyväylä Kvartsiraitti jo vuonna 2015. Ja lisää rakennetaan tulevaisuudessa!

Kahden aseman Kivistö – esimerkkejä pyöräilyverkostosta

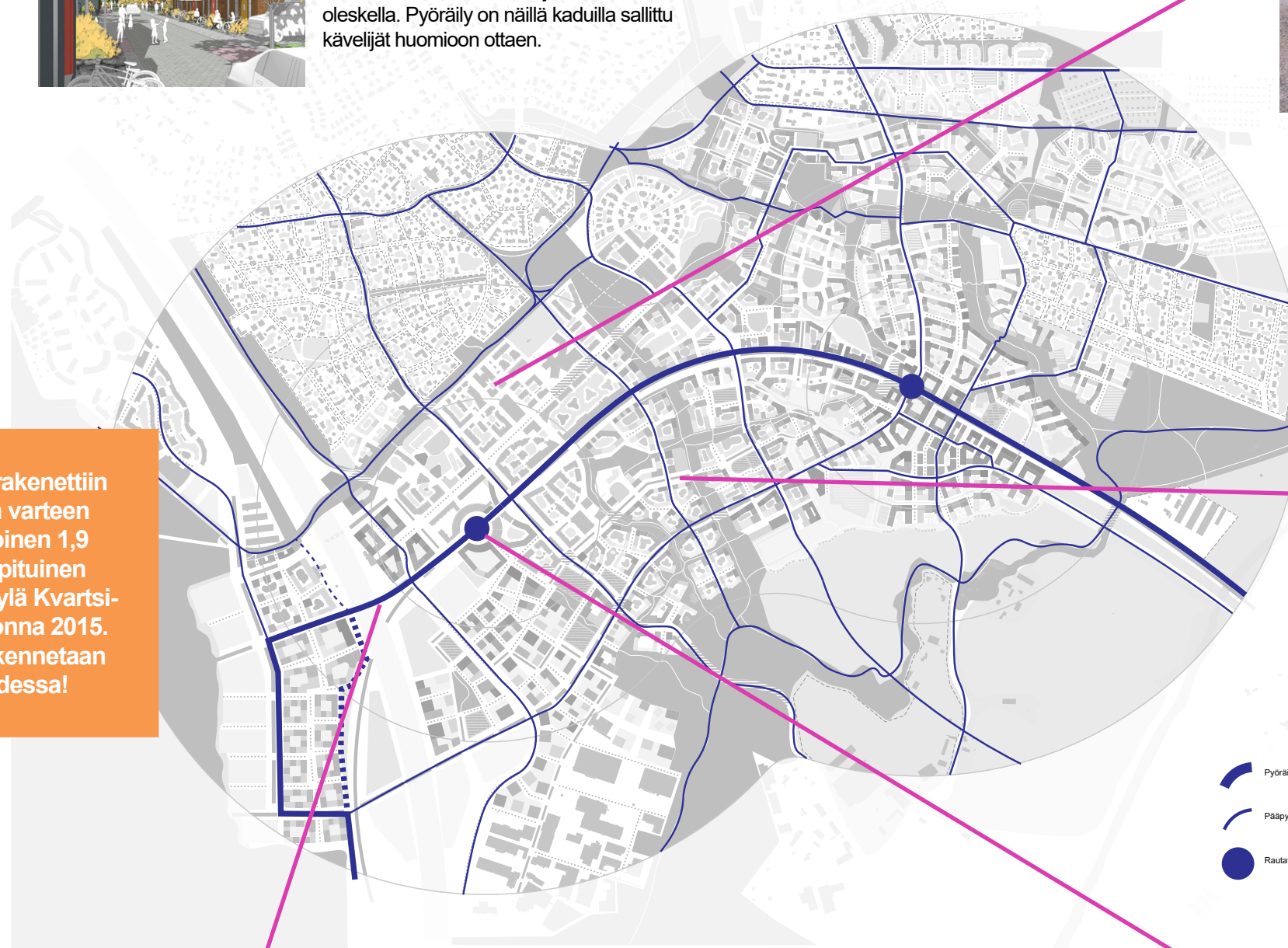
Kivistöläinen pihakatu

Suuri osa tulevaisuuden kivistöläisistä naapurustoista rakentuu pienimittakaavaisten pihakatuja varaan. Nämä kadut ovat asukkaiden omaa valtakuntaa, jossa on mukava oleskella. Pyöräily on näillä kaduilla sallittu kävelijät huomioon ottaen.

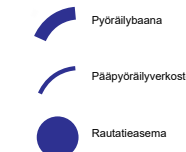
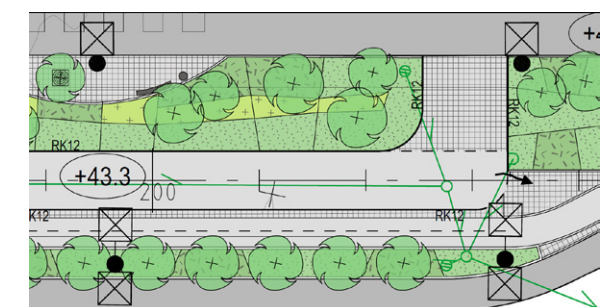
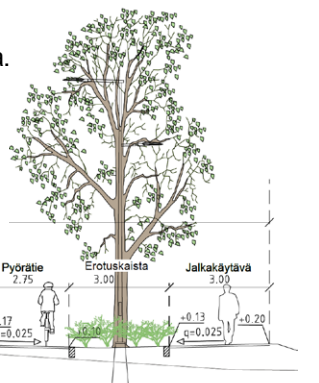
Asuntojen pyöräpysäköinti

Kivistön kaavoissa vaaditaan laadukasta pyöräpysäköintiä. Toteutettava on vähintään 2 paikkaa per asunto, ja näistä suuren osan on oltava säästä suojatussa tilassa.

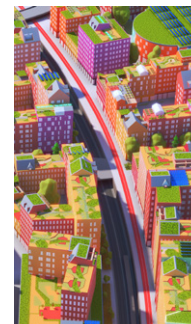
Kivistön puistokadun pyöräkaistat

Kivistön puistokatu on esimerkki laadukkaasta pyöräilyinfrastruktuurista naapurustojen välisellä kadulla. Pyöräilylle on varattu auto- ja kävelyliikenteestä erilliset kaistat, joita pitkin on mukava huristella.

Kvartsiraitti baanana

Kvartsiraitti on Kivistön oma seudullinen baana. Sitä pitkin pääsee näpsäkästi pitkin Kehäradan vartta ympäri pääkaupunkiseutua.

Pyörä + juna

Kivistön asema toimii joukkoliikenteen ja pyöräilyn yhdistävänä hubina: hissillä pääsee laiturille myös pyörällä – ja ei kun junaan! Pyörä ei HSL-alueen junissa vaadi erillistä matkalippua.

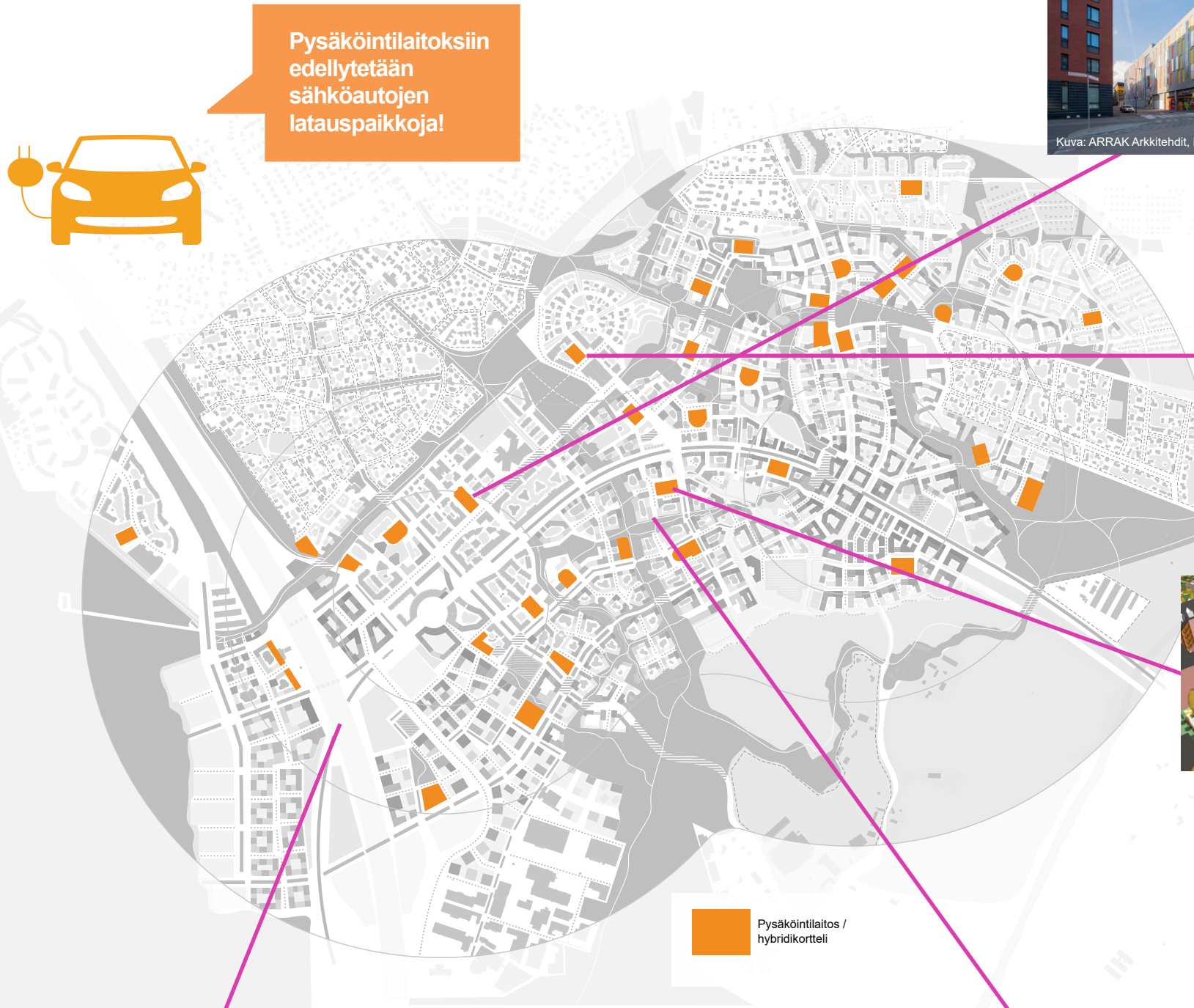
1. Kävelijä aina ensin.

Kahden aseman Kivistö – esimerkkejä autoliikenneverkostosta

Autoliikenne- ja pysäköinti

Kivistön keskustassa autojen pysäköinti keskitetään pysäköintilaitoksiin. Autoliikenteelle parhaiten soveltuvat kadut vievät hybridi-palvelukortteleihin, joihin keskitetty pysäköinti vapauttaa kotikadut tarpeettomalta autoliikenteeltä ja tekee kaduista miellyttävämpiä ja turvallisempia. Lisäksi keskitys poistaa tarpeen betonikansille sisäpihoilla eli korttelipihat voivat olla maavaraisia ja niistä saadaan vehreitä! Autojen kadunvarsipysäköintiä tutkitaan palvelemaan erityisesti lyhytaikaista asiointi-, palvelu- ja vieraspysäköintiä. Tämä tarkoittaa, että autolla ajaminen on lähtökohtaisesti kaikilla kaduilla sallittua – esimerkiksi painavat ostokset voi huoletta tuoda kotioven lähelle – mutta auton säilytys tapahtuu laitoksessa. Näin ollen autojen määrä kotikadulla pienenee murto-osaan totuttuun verrattuna.

Nimeämättömien paikkojen toteutus pysäköintilaitoksessa tai vuorottaispysäköinnin toteuttaminen vähentää autopaikkavaatimusta. Keskitetty pysäköinti mahdollistaa myös muutosjoustavuuden: mikäli pysäköinnin tarve radikaalisti vähenee tulevaisuudessa, voi korttelia hyödyntää muuhun toimintaan, kuin pysäköintiin. Tämä ei kansipihamallissa olisi samalla tavalla mahdollista.

Hämeenlinnanväylä

Vaikka Kivistö on tiivis ja houkuttelee kävellyn, on Hämeenlinnanväylä silti lähellä, ja sinne pääsee autolla helposti. Kivistön sisällä kuitenkin mennään kävelyn ehdoilla.

Kuva: ARRAK Arkkitehdit, kuvaaja Sirpa Laaninen

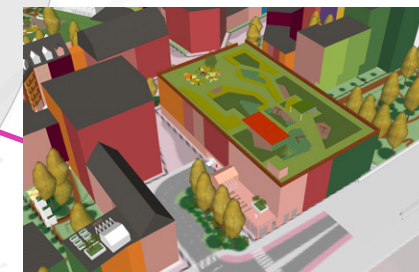
Ruusuparkki

Ruusuparkki on Kivistön ensimmäinen hybridipysäköintilaitos: pohjakerroksessa on päivittäistavarakauppa ja kierrätyshuone. Näin pohjakerroksesta on saatu aktiivinen Ruusukvartsinkatua kohden, ja on helppo unohtaa suurimman osan rakennuksesta olevan pysäköintiä. Tulevissa laitoksissa pyritään vielä monimuotoisempaan toteutukseen.

Rubiiniparkki

Asuntomessualueella sijaitsevassa Rubiiniparkissa on asukastila Rubiini pysäköintilaitoksen alakerrassa.

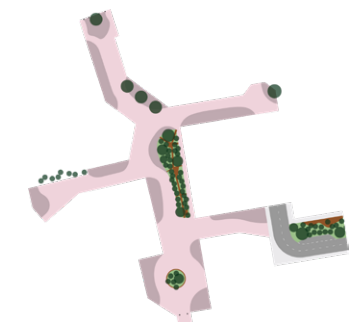
Tulevaisuuden pysäköintilaitos

Lumiparkki on kehitetty versio Ruusuparkista. Tänne tavoitteena on saada entistä enemmän liiketilaa. Lisäksi pohjakerrokseen tavoitellaan vieraspysäköintiä ja liikuntaesteispysäköintiä. Mutta mikä hurmaavinta: katolle on tarkoitus saada suuri naapurustopuisto, jonne portaat vievät suoraan kadulta. Parkkitalosta tuleekin suoranainen naapuruston sydän!

Kivistöläinen pihakatu

Lumikvartsin ja Kivistöntähden pihakaduilla autolla pääsee viemään tavaraa oven eteen, mutta pysäköinti on laitoksissa. Näin minimoidaan autoliikenne ja pysäköinnin tarve kaduilla, ja enemmän tilaa jää esimerkiksi oleskelulle ja vehreydelle.

KESTÄVÄ KIVISTÖ

Kivistön keskusta vuonna 2050

1. Kävelijä aina ensin.

Jatkosuunnittelun tsekkilista

Tärpejä jatkosuunnitteluun!

Pysäköintinormi korkeintaan 1 ap / 130 k-m².

Kävelijän kaupunki ei synny tukemalla autoilua: anna ihmisille (ei autoille) fyysistä tilaa ottaa kaupunki haltuunsa.

Pyri vähentämään pysäköintinormia asemien ja keskeisten joukkoliikennekäytävien välittömässä läheisyydessä ja uudelleenarvioi pysäköintinormia kokonaisuudessaan osana suunnittelua.

Pysäköintilaitos on hybridipalvelukeskittymä. Pysäköintilaitoksen sijainti tulee olla riittävän keskeinen naapurustossa, koska keskeisille liiketiloille tarvitaan ohikulkijoita. Tarkoituksenmukaisin käyttötarkoitus on C! Autojen kadunvarsipysäköinti palvelee ensisijaisesti lyhytaikaista asiointi- ja vieraspysäköintiä.

Kävely on ensisijaisin liikkumisen tapa. Kävely ei tarvitse leveitä ja suoria teitä, vaan mielenkiintoisia tilasarjoja. Kivijalkakerrosten tulee avautua osaksi kaupunkitiloja pääsisääntäytymään ja etupihoin. Asuntokohtaiset varastot sijoitetaan ylempiin kerroksiin ja/tai kellariin.

Edellytä omatoimista pelastautumista kortteleissa. Näin sisäpihoista saadaan vehreämpiä: tikasautojen nostopaikat söisivät paljon tilaa.

Edistä pyöräilyä, kävelyn kiinteää kaveria kaikessa suunnittelussa; määrittele pyöräpysäköinnin vähimmäismäärä ja määrää pyörävarastot maantasokerroksiin. Varastoihin pitää mahtua myös konttipyöriä ja sähköpyörien lataus tulee mahdollistaa.

Varmista miellyttävien ja aktiivisin reunoin varustettujen kävely-yhteyksien jatkuvuus korttelista toiseen ja naapurustosta seuraavaan. Epäjatkuvuuskohta reitistössä syö kävelyhalut.

Tee katualueista liikkumiseen aktiivisia niin, että ne eivät houkuttele autoiluun ja ajonopeudet pysyvät alhaisina. Kävelijä on kivistöläisen kadun kingi, aivan kuten perinteisissä eurooppalaisissa kaupungeissa.

Suurin osa keskustasta on käveltävää, julkista kaupunkitilaa. Siksi panostamme sen pohdiskeluun ja jäsentelyyn!

Tummalla pinkillä esitetyt kotikadut ovat kävelijän katuja, joilla etupuutarhat luovat vehreyttä ja aktiivisuutta. Mielenkiintoiset, usein vaihtuvat tilalliset kokemukset luovat käveltävää kaupunkia!

Vaalea pinkki esittää kauppakatuja, joilla vehreyttä tulee flexzoneista. Etupuutarhojen sijasta näillä kaduilla on leviämistilaa liiketiloille ja muille kivijalan toiminnoille. Kadut ovat selkeämpiä ja auttavat orientoitumaan kaupunkirakenteessa.

Tummempi vihreä havainnollistaa viheralueiden määrän ja merkityksen osana kävelijän reitistöä. Nämä alueet muodostavat vihersuoniston, jota pitkin voi halutessaan kävellä keskustan ulkopuolelle laajoihin identiteettimaisemiin saakka.

Vaaleammalla vihreällä on merkitty laajat kattopinta-alat (esim. pysäköintilaitosten katot), jotka toimivat osana aktiivista kaupunkitilojen sarjaa.

Kivistössä pilotoidaan!

Pysäköinnin vaiheistuskonsepti

Kivistön keskustan asumisen, toimitilojen ja palvelujen pysäköinti ratkaistaan ensisijaisesti keskitetyllä, rakenteellisella pysäköinnillä. Pysäköintilaitokset sijoitetaan keskustakortteleihin niin, että pysäköintitarpeen vähentyessä ne on otettavissa muuhun käyttöön tai korvattavissa muulla rakentamisella. Autopaikkoja edellytetään rakennettavaksi asumisen osalta 1 ap/130 k-m², kuitenkin vähintään 1 ap kolmea asuntoa kohden. Pysäköinnin vaiheistuskonsepti mahdollistaa pysäköinnin ratkaisemisen kestävästi keskeneräisessä keskustassa. Konseptin mukaan mahdollistetaan tilapäistä pysäköintiä kasvavan keskustan niillä reuna-alueilla, jotka on varattu myöhemmässä vaiheessa rakentamiseen. Rakentamisen reuna siirtyy kaavoituksen edetessä etäämmälle. Tämä tuo pysäköintipaikat lähemmäs juuri rakentuneita alueita, ennen kuin lähin pysäköintilaitos on rakentunut tai ennen kuin alueen palvelut ovat kehittyneet riittävästi mahdollistaen autottoman arjen useammille kaupunkilaisille. Tilapäisen pysäköinnin hinnan on tärkeää olla kilpailukykyinen keskustan pysyvän rakenteellisen pysäköinnin kanssa.

**TestBed
Kivistö**

1. Kävelijä aina ensin.

KESTÄVÄ KIVISTÖLÄINEN Hiilikädenjälki

Mistä oma hiili- kädenjälkesi muodostuu?

Me kaikki jätämme jälkemme sinne, missä kuljemme. Se, minkälaisen jäljen jätämme riippuu omista valinnoistamme.

Aikaansaamaamme ilmastovaikutusta voidaan mitata hiilijalanjäljellä ja hiilikädenjäljellä. **Hiilijalanjäljellä** tarkoitetaan ilmastokuormaa, joka syntyy tuotteen, toiminnan tai palvelun aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä. **Hiilikädenjälki** sen sijaan kuvaa positiivisia ympäristövaikutuksia, joita asioiden tekeminen tai käyttäminen saa aikaan.

Hiilikädenjälki tarkoittaa niitä positiivisia ympäristövaikutuksia, joita näiden asioiden käyttäminen saa aikaan verrattuna muihin vastaaviin tuotteisiin, toimintaan tai palveluihin.

Minkälainen jälki syntyy, riippuu muun muassa materiaalien käytöstä, eliniästä ja suorituskyvystä, energian käytöstä, kuljetuksista ja jätteistä.

Jokainen tekemämme päätös on laskettavissa sen mukaan, kuinka paljon siitä aiheutuu kasvihuonekaasupäästöjä. Mitä pienempi hiilijalanjälki on, sen vähemmän se aiheuttaa päästöjä ja mitä suurempi hiilikädenjälki on, sen parempi.

Kuluttajina toimintamme voidaan jakaa suoriin ja epäsuoriin päästöihin. Suoria päästöjä syntyy kun esimerkiksi ajamme autolla. Epäsuoria taas aiheutuu esimerkiksi banaanin ostamisesta, sillä banaani on kasvatettu ja tuotu kaupan hyllylle kaukaa ja energiaa kuluttaen.

Voimme jokainen vaikuttaa aiheuttamiimme kasvihuonekaasupäästöihin paljonkin.

Suurimmat päästöt syntyvät asumisesta, liikkumisesta ja ravinnosta. Ne ovat meille jokaiselle välttämättömiä, mutta niissä on myös paljon valinnanvaraa.

Vaihtamalla vihreään sähköön, asentamalla maalämpöpumpun ja teettämällä kodin energiakartoituksen voimme pienentää hiilijalanjälkeämme ja kasvattaa hiilikädenjälkeämme merkittäväsi. Myös liikkumisellamme paikasta toiseen on suuri vaikutus. Lomalle lähtiessämme lennon vaihtaminen junalomaan on ympäristöystävällinen teko.

Ostamalla kierrätettyjä tuotteita taas kasvatamme hiilikädenjälkeämme verrattuna siihen, että hankkisimme uuden tuotteen. Työmatkapäästömmme vähenevät pitämällä etätyöpäiviä ja korvaamalla autoilua pyöräilyllä tai kävelyllä.

Ravinnosta aiheutuneita päästöjä voimme vähentää esimerkiksi suosimalla lähiruokaa ja korvaamalla osa ruoasta kasvukaudella itse keräämillämme ja pyytämillämme luonnon antimilla, kuten sienillä, marjoilla ja kalalla.

Periaatteessa lähes kaikelle toiminnalle on laskettavissa hiilijalanjälki. Se näkyy lautasella, leivän päällä, sähkölaskussa ja liikenteessä.

2. Jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä.

Ihmisen kokoinen
Kivistö

Inhimillisen kokoiset korttelit No mutta miksi?

Vaihtoehtoiset kävelyreitit alueen halki kannustavat kävelyn mahdollistaen rauhallisempia ja vilkkaampia vaihtoehtoja paikasta a paikkaan b. Lyhyt korttelimitta tuottaa paljon risteyskohtia, joissa ihminen luontaisesti hidastaa, mikä mahdollistaa sosiaalisia kohtaamisia ja parhaimmillaan aitoa kanssakäymistä. Tiheä katuverkko luo turvallisuuden tunnetta. Ihmellisen kokoiset korttelit (60 m x 60 m) lähtökohtana luovat riittävän paljon vaihtoehtoisia reittejä alueen sisälle. Tästä pienempään kokoon meneminen ei ole ongelmallista (vaan ennemminkin positiivista kaupunkirakenteen kannalta), mikäli korttelin rakennukset ja asunnot saa toteutettua järkevästi.

Monimuotoiset umpikorttelit No mutta miksi?

Umpikorttelit luovat enemmän selkeitä rakennusten välisiä tiloja kuin muut korttelityypologiat, jolloin ihmisten välinen luontainen vuorovaikutus on todennäköisempää.

Katutilan tärkeä rooli on olla kohtaamis- ja oleskelutila. Katutilat ovat kaupungin julkinen puoli: se, jossa vuorovaikutus tapahtuu. Umpikorttelin sisäpiha on rauhoitettu kaupungin vihinä, ja siellä korttelin asukkaat voivat vapaasti ja turvassa tehdä pihasta omannäköisensä.

Korttelin ja talon sisäinen käveltävyys

Kun matka kadulle, puistoon ja/tai pihalle on mahdollisimman lyhyt, käytetään niitä myös aktiivisemmin.

Pienemmät inhimillisen kokoiset rakennukset mahdollistavat useampia rakennuttajia alueella sekä uusien rakennuskonseptien pilotointia helpommin.

→ Suurimman osan rakennusoikeudesta tulisi olla kävelen helposti saavutettavaa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Kivistössä suurin osa asunnoista sijaitsee kerroksissa 1–5, kun tarkastellaan koko alueen asunkannan sijoittumista eri kerroksiin. Viidennessä kerroksesta on vielä mahdollista erottaa kadulla liikkuvien ihmisten kasvoniilmeet: inhimillinen suhde kadulle säilyy.

Kaupunkirakenteen orgaanisuus

Kaupunkirakenteen orgaanisuus tarkoittaa, että kaupunkirakenne ei muodosta pelkkiä suorita kulkimia vaan monimuotoisia kaupunkitiloja, joissa on mahdollisuus tavoittaa enemmän valoa eri kellon-aikoina ja muodostua luontaisia säänsuojia (aurinko, tuuli, sade, lumi...).

Monimuotoiset kaupunkitilat (yksityiset pihat, julkiset aukiot, kadut, puistot...) mahdollistavat monipuolista toimintaa kaupungissa.

Kaupunkirakenne tuttavuussuhteiden mahdollistajana

Sekoittuneilla ja ei-sekoittuneilla alueilla on suuri ero kaupunkilaisten ns. pinnallisten kontaktien määrässä, mikä tarkoittaa, että kaupunkisuunnittelulla on vaikutusta ihmisten väliseen kommunikaatioon. Umpikorttelin yhteispiha lisää kontaktin mahdollisuutta ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Yhteispihalla erilaiset ihmiset liikkuvat samassa tilassa mahdollistaen kohtaamisia mitä muuten ei syntyisi.

Sekoittuneen ja avoimen kaupunkiympäristön kannalta on olennaista, että sijoitamme rakennusten kivijalkoihin omasisäänkäyntisiä huoneistoja: liiketiloja, asuntoja ja yhteistiloja.

Sosiaalista kestävyyttä vahvistetaan monipuolisilla palveluilla ja asuntotuotannon monipuolisuutta ohjataan Vantaan kaupungin maa- ja asuntopoliittisten linjausten (Kaupunginvaltuusto 18.6.2018) mukaisesti, sillä tavoitteella, että asukkaille löytyy tarpeita sekä maksukykyä vastaava koti.

No mutta miksi?

Julkisten ja yksityisten kaupunkitilojen inhimillinen mitoitus

Kivistössä haasteena ja mahdollisuutena on olemassa olevan kaupunkirakenteen puute, mikä luo kaupunkisuunnittelijalle suuren vastuun kaupunkitilojen luomisessa. Vanhaan ei voi tukeutua, ja kaupunkilaisilla ei ole ennestään opittuja tapoja oleskella näissä tiloissa.

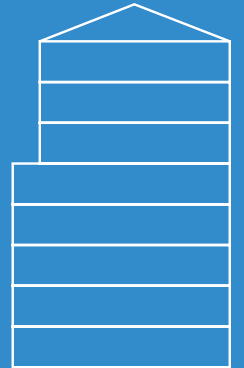
Julkiset ulkotilat ovat kaupunkisuunnittelun keskiössä. Kadut, puistot ja torit ovat kaupungin runkona eivätkä autioita, käyttämättömiä tiloja, jotka vain "jäävät yli" rakennusten väliin, kun rakennuksia suunnitellaan.

Laadukas kaupunkitila on edellytys toimivalle ja aktiivisesti osaa otta-ville kaupunkielämälle. Koska kaupunkitilaa ympäröivät rakennukset ovat yksityisomistuksessa ja sisäpihat ovat varattuja asukkaiden käyttöön, ovat julkiset kaupunkitilat se mikä, tekee kaupungista kaikkien omaisuutta.

Rakennusten mittakaava

Miellyttävän mikroilmaston lähtökohtana on rakennusten inhimillinen mittakaava. Tämä edellyttää, että rakennukset eivät ole liian korkeita, jotta kaupunkirakenne ehkäisee turbulenssia. Rakennukset eivät vedä tuulia alas maahan ja eivät muodosta liian varjoisaa kaupunkia. Erikorkuiset rakennukset ja niiden erilaiset kattomuodot päästävät enemmän valoa kadulle ja vähentävät tuulta kadulla.

→ Edellytämme, että noin kuudennessa kerroksesta ylöspäin kerrokset ovat pääsääntöisesti hieman sisäänvedettyjä. Tämä ehkäisee tuulisuutta maan tasossa ja luo mielenkiintoisemman julkisivun kävelijän näkökulmasta. Lisäksi se vähentää kadun varjoisuutta.

Tilahierarkia julkisen ja yksityisen kaupunkitilan välillä

Umpikorttelilla on useita etuja hajautettuun kaupunkirakenteeseen verrattuna. Erityisimpänä hyötynä voidaan nähdä kaupunkitilojen hierarkia. On tärkeää, että julkiset kaupunkitilat tuntuvat aidosti julkisilta ja yksityiset kaupunkitilat aidosti yksityisiltä.

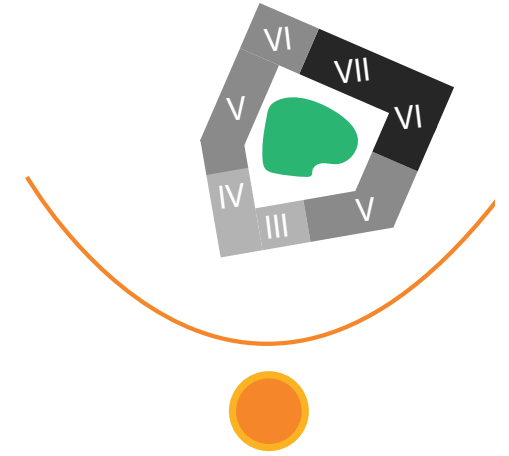
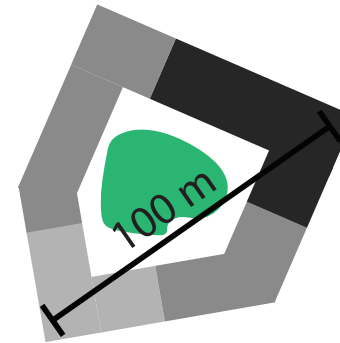
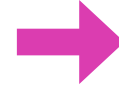
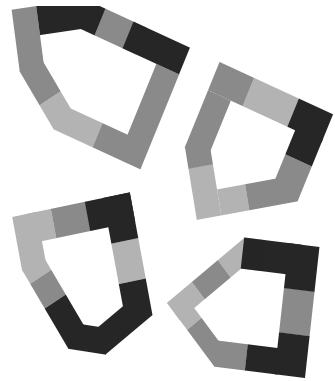
Kaupungissa tärkeää on elävät kaupunkitilat. Ollakseen mahdollisimman toimiva kaupunki, tarvitaan julkisten kaupunkitilojen rinnalle yksityisiä kaupunkitiloja, joissa vilinästä pääsee rauhaan. Umpikortteli mahdollistaa intiimit, yksityiset sisäpihat. Yksityisiin sisäpihoihin liittyy olennaisesti tunne siitä, että on vastuussa tilan ylläpitämisestä ja tilassa tapahtuvista asioista. Tiivistettynä kyse on siitä, että asukas kokee olevansa kuin kotonaan myös pihalla, jolloin pihasta tulee todennäköisesti asukkaidensa näköinen.

Tilojen hierarkia julkisesta yksityiseen on erittäin tärkeää. Rakennuksilla tulee olla selkeä etu- ja takapuoli.

Umpikortteleilla vahvistamme selkeää tilahierarkiaa, jossa umpikortteleiden sisään jäävät pihat ovat yksityisiä kaupunkitiloja ja kortteleiden väleihin jäävät tilat julkisia kaupunkitiloja: aukioita, katuja ja puistoja.

2. Jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä.

Ihmisen kokoinen Kivistö – suunnitteluperiaatteet

RIKOTTU RUUTUKAAVA

Sovitamme umpikorttelirakenteen paikkaan sopivaksi huomioiden mm. maastonmuodot, luontoarvot ja viheralueet sekä olemassa olevan rakennetun ympäristön.

YLLÄTYKSELLISET JA INHIMILLISEN KOKOISET KAUPUNKITILAT

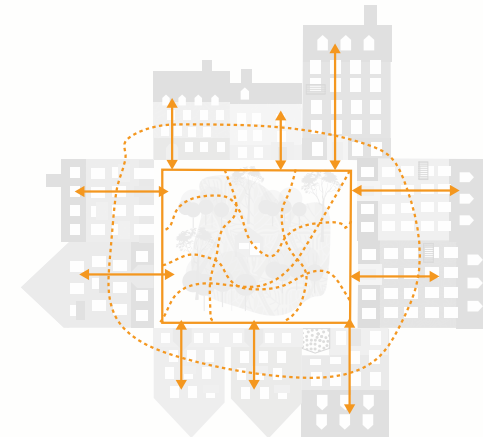
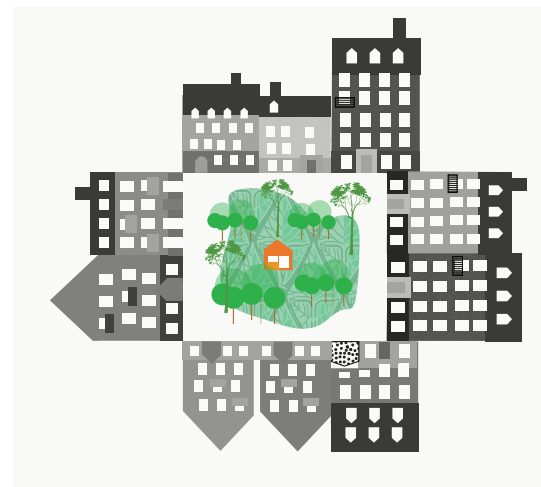
Korttelirakenne muodostaa yllätyksellisiä kaupunkitiloja; lyhyitä näkömälinoja, nurkan takaa avautuvia aukioita, viipyllyn houkuttelevia katutiloja, puutarhoja ja viihtyisiä puistoja.

PIENIMITTAKAAVAISET UMPIKORTTELIT

Kivistön kaupunkirakenne muodostuu umpikortteleista, joiden läpimitta on enintään 100 metriä ja korttelijulkisivun mitta enintään 60 metriä. Pienimittakaavaiset umpikorttelit luovat käveltävää kaupunkiympäristöä.

ILMANSUUNTIEN JA MIKROILMASTON HUOMIOINTI KERROSKORKEUKSISSA

Huomioimme ilmansuunnat kerrosluvuissa, jotta umpikorttelin sisäpihalle saadaan mahdollisimman paljon auringon valoa. Rakennusten kerros-luku on keskimäärin 5. Keskeisimmissä sijainneissa jopa 12 kerrosta, etäimmällä asemista vain 2 kerrosta.

ERILAISET RAKENNUKSET JA KÄYTTÖTARKOITUKSET LUOVAT MONIMUOTOISUUTTA

Koostamme korttelit erilaisista rakennuksista, joilla on eri käyttötarkoitukset. Rakennukset ovat perushahmoltaan yksinkertaisia. Kaupunkikuvan moninaisuus syntyy rakennusten vaihtelevaisuudesta mm. talotyypin, tonttijaon, kerroskorkeuden, värin, materiaalin, kattojen ja toimintojen suhteen.

VEHREÄ YHTEINEN SISÄPIHA

Umpikortteli kätkee sisäänsä koko korttelin yhteisen vehreän sisäpihan, joka ilmentää Kivistön identiteettimaisemia; metsäistä Kivistöä ja/tai Kulttuurimaisen Kivistöä. Jokaisella sisäpihalla toteutetaan vihertehokkuuden tavoitetasoa.

UMPIKORTTELIN KÄVELTÄVYYS

Jokainen kortteli on käveltävä sekä vertikaalisesti että horisontaalisesti. Korttelin voi kävellä ympäri. Jokaisesta porraskäytävästä on käynti pihalle ja kadulle. Umpikortteleissa on yhteinen sisäpiha. Tonttien välisiä aitoja ei ole.

AKTIIVINEN ENSIMMÄINEN KERROS JA ETUPUUTARHAT SEKÄ MONIMUOTOINEN KATTOMAAILMA

Kaikkien rakennusten ensimmäiset kerrokset ovat eläviä ja avoimia. Ensimmäisen kerroksen tiloihin liittyy vehreitä etupuutarhoja pihan ja kadun puolella. Kaikkien rakennusten katot ovat monimuotoisia ja värikkäitä tai ovat käytössä esim. kattopuutarhoina, aurinkovoimaloina tai pelikenttinä.

2. Jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä.

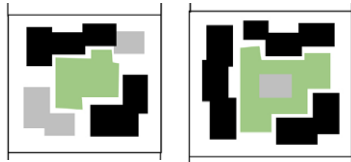
Ihmisen kokoinen Kivistö – esimerkkejä kortteleista

Kivistön keskusta rakentuu erilaisista kortteleista. Osin rakentaminen sijoittuu rakentamattomille alueille, osin rakennettuja alueita täydentämään. Korttelin suunnitteluperiaatteet sovitetaan aina paikkaan sopiviksi ja mm. olemassa oleva rakennuskanta, maastonmuodot ja luonnonolosuhteet huomioidaan. Paikkaan sovittamalla korttelirakenteesta muodostuu orgaaninen kaupunkirakenne.

Kivistöläinen keskustakortteli

Jaspiskujan ja Keimolantien kulmassa sijaitsee yksi Kivistön keskustan ensimmäisistä kortteleista, jossa on yhdistetty kerrostaloasumista ja pientaloasumista sekä liiketiloja. Vehreällä pihalla on kaupunkiviljelyä ja taidetta. Korttelin katot eivät valitettavasti ole toteutuneet monimuotoisina viherkattoina.

Vanhan Kivistön

täydennysrakennettavat korttelit

Vanhassa Kivistössä tutkitaan pientaloalueen täydennysrakentamista erityisesti kilometrin säteellä Kivistön asemasta.

Kivistön kirkon korttelit

Asemakaavoitetuista Kivistön kirkon kortteleista on suunniteltu pienimittakaavaista, monimuotoista ja värikästä kaupunkia.

Puu-Kivistön aloituskorttelit

Puu-Kivistöön on suunnitteilla puurakenteinen naapurusto

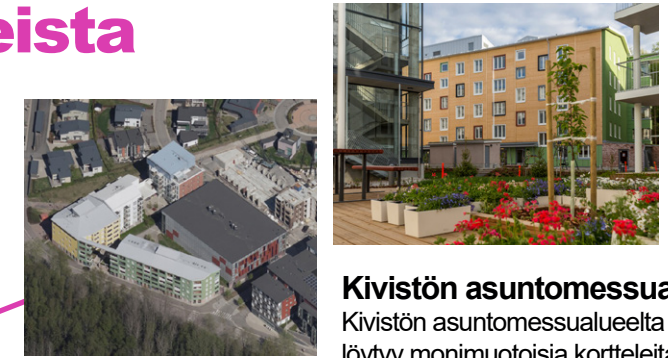
HERCULES-korttelit

Keskustaan, aivan Kivistön aseman läheisyyteen on rakentumassa monimuotoisia, yhteisöllisiä ja värikkäitä keskustakortteleita.

Lumikvarterin keskustakorttelit

Lumikvarterin keskustakortteleihin on suunnitteilla aktiivinen kivijalkakerros, monimuotoisia talotyypppejä ja aktiivisia kattoja.

Kivistön asuntomessualue

Kivistön asuntomessualueelta löytyy monimuotoisia kortteleita; yhdessä korttelissa mm. asuinrakennuksia, pysäköintilaitos ja asukastila.

Kvartsikulman keskustakorttelit

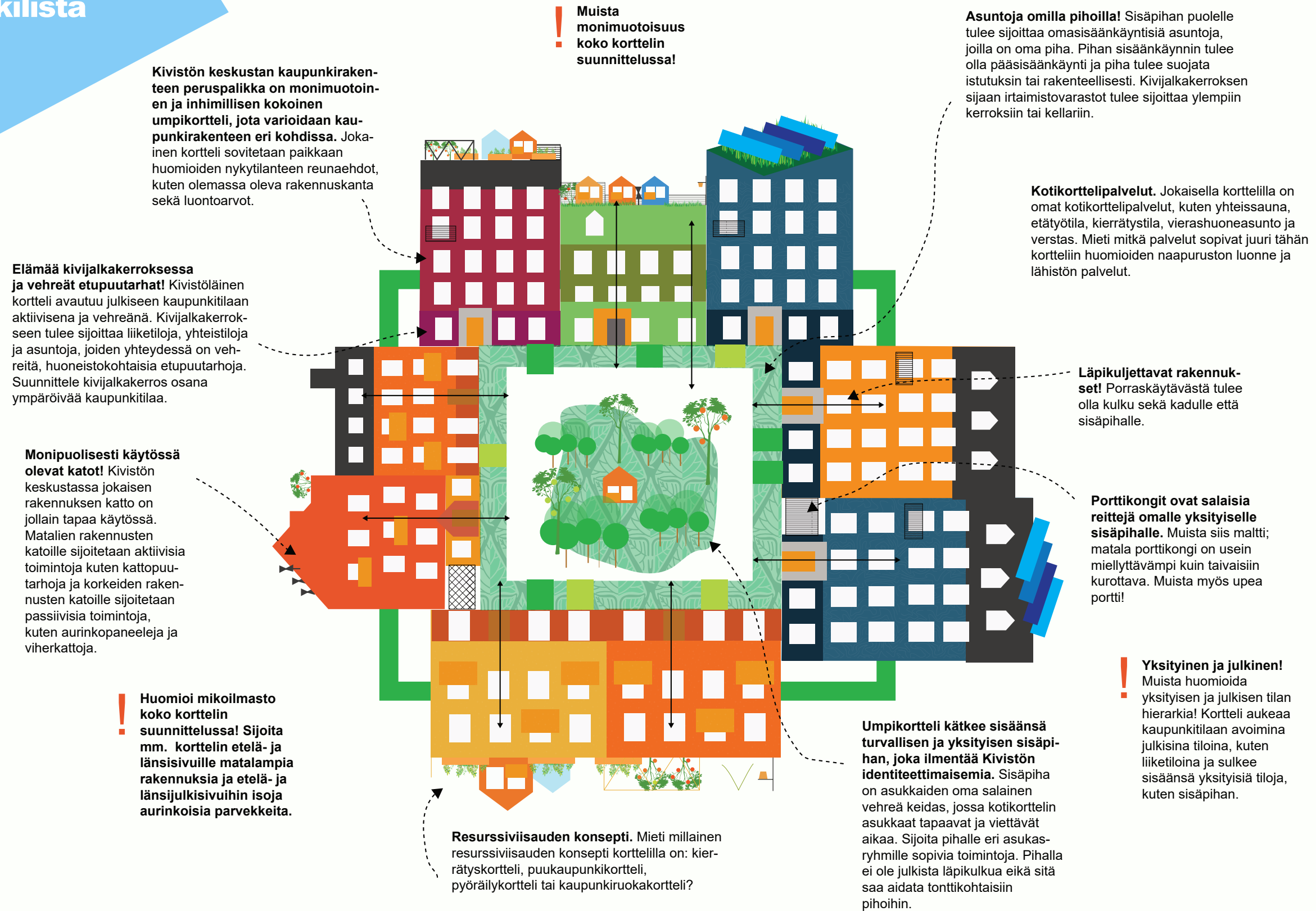
Kvartsikulman alueelle on suunnitteilla kortteli, josta löytyy mm. monimuotoisia asumisratkaisuja, liiketiloja ja ensimmäisen kerroksen asuntoja terassipihoineen.

Lapinkylän aseman täydennysrakennettavat asemakorttelit

Lapinkylän läheisyydessä olevia pientalotonttien täydennysrakentamista tutkitaan tulevaisuudessa.

2. Jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä.

Jatkosuunnittelun tsekkilistä

3.

**Jokainen kortteli
on hybridi.**

Lähipalveluiden Kivistö

No mutta miksi?

Sekoittunut kaupunkirakenne

Palvelujen, asuntojen ja työpaikkojen sekoittuminen luo monipuolista kaupunkia, missä suuri osa matkoista onnistuu kävellen. Kivistö on lähipalveluiden kaupunki, jossa palveluiden verkosto tuotetaan asukkaiden, yritysten, kaupungin ja muiden toimijoiden yhteistyönä. Kivistön ja Lapinkylän asemakorttelit ovat merkittäviä julkisten ja yksityisten palveluiden palvelukeskittyä.

Tärkeää on, että kaikkien palveluiden ja toimintojen pääsisäänkäynnit ovat suoraan kadulta, jotta tilasta tulee kaupunkimainen ja kävelijälle helposti hahmotettava. Kivistön koko keskusta rakentuu tehokkaaksi ja urbaaniksi kävelyä suosivaksi kaupunkiympäristöksi sisältäen paljon monikäyttöistä kivijalkaliiketilaa.

→ Rakennamme keskustamiljöötä, jossa rakennuksen pohjakerros on avonainen kadulle ja kerroskorkeudet mahdollistavat muuntojoustavuuden. Pohjakerroksen vapaa huonekorkeus on pääsääntöisesti vähintään neljä metriä. Muissa kerroksissa vapaa huonekorkeus on vähintään kolme metriä ja sen tulee mahdollistaa käyttötarkoituksen muutokset.

Palvelurakenteen hienorakeisuus

Kivistön keskustassa rakennukset ovat monipuolisia, inhimillisen kokoisia hybridipalvelurakennuksia, joissa yhdistyvät monenlaiset arjen palvelut, kuten vähittäistavarakaupat, päiväkodit, työpaikat ja asuminen. Keskustakortteleissa rakennusten muuntojoustavat pohjakerrokset edesauttavat palvelujen syntymistä kaupunkirakenteeseen, kun esimerkiksi kerroskorkeus mahdollistaa monipuolisesti eri toimintoja.

Tilatarpeet vaihtelevat markkinatilanteesta riippuen. On tärkeää, että talojen perusmitoitukset tukevat monikäyttöisyyttä esimerkiksi niin, että asunnot voivat tarvittaessa muuttua toimitiloiksi ja toisin päin. Tulevaisuudessa voi olla tarpeita tiloille, joita nyt emme osaa edes kuvitella ja siksi rakennusten ja kaupunkirakenteen muuntojoustavuus on erittäin tärkeää.

- Suunnittelemme päiväkodit, koulut ja muut oppimisympäristöt osana hybridikortteleita. Oppimisympäristöjen piha-alueet toimivat päätoimintojen toiminta-aikojen ulkopuolella naapurustojen leikkipaikkoina.
- Suunnittelemme hybridipalvelukeskuksia toiminnallisesti keskeisiin sijainteihin niin, että niihin sijoittuvat autojen ja pyörien pysäköintilaitokset ovat helposti saavutettavissa kävelyn näkökulmasta. Keskitetty pysäköinti mahdollistaa tehokkaan tilankäytön myös tulevaisuudessa, jos autojen pysäköintitarve vähenee.
- Edellytämme hybridipalvelukeskittymän ensimmäiseen kerrokseen sijoitettavaksi kaupallisia ja/tai julkisia palveluita, mikä vahvistaa miellyttävää kävely-ympäristöä korttelin ympärillä. Katolle sijoitettavaksi yhteisöllisyyttä tukevia toimintoja, kuten esim. pelikenttä tai kattopuutarha.

Viheralueiden palvelut osana sekoittunutta kaupunkirakennetta

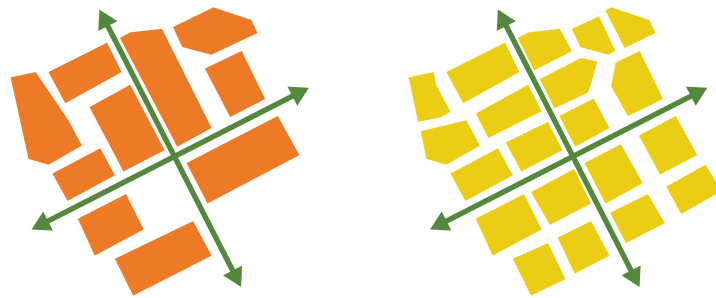
Viheralueiden palvelut nivoutuvat kaupunkirakenteeseen. Puistoalueet ulottuvat viherveston kautta kaikkialle keskustaankin, että lähipuistoon on aina lyhyt matka. Suuremmat puisto- ja metsäalueet sijoittuvat keskustan ulkopuolelle tai reunamille. Urheilupuistotoiminnot levittäytyvät keskustan puisto- ja metsäalueille painottuen keskustan eteläosan lentomeluvyöhykkeelle. Urheilupuistotoiminnot tukevat aktiivista kävelykaupunkia sijoituessaan ympäri keskustaa. Koirapuistot, leikki- ja liikuntapalvelut ovat keskeinen osa aktiivisen, käveltävän kaupunkikeskustan palveluja.

- Mahdollistamme aktiivisen arjen sijoittamalla urheilupuistotoimintoja naapurustoihin niin, että lähiliikuntapaikat ovat helposti saavutettavissa kävelyverkostoon tukeutuen.
- Suunnittelemme koirapuistot osana keskustapalveluiden verkostoa, mikä tarkoittaa tiivistä mitoitusta ja rajattuja käyttöaikoja.
- Hajautamme urheilupuistotoiminnot ympäri keskustaa niin, että kaupunkitasoisesti palvelevat urheilutoiminnot sijoittuvat asemakortteleihin ja ovat siten saavutettavissa keskustassa sujuvasti kävellen tai joukkoliikenteellä.

3. Jokainen kortteli on hybridi.

Lähipalveluiden Kivistö – suunnitteluperiaatteet

KAUPUNKIRAKENTEEN JOUSTAVUUS

Kukaan ei vielä tiedä, miten Kivistön keskustassa eletään vuonna 2050 ja miltä siellä näyttää. Eri tulevaisuusskenaarioihin voidaan kuitenkin varautua suunnittelemalla muuntojoustavaa kaupunkia. Pienet korttelikoot mahdollistavat eri toiminnot tulevaisuudessa. Kortteleita voidaan tarvittaessa yhdistää toisiinsa ja silti säilyttää liikkuvuuden sujuvuus ja käveltyvyys.

KORTTELIN JOUSTAVUUS

Kivistön keskustassa peruskorttelirakenne luo raamit erityyppisille asumismuodoille, työpaikoille, palveluille ja vapaa-ajalle. Korttelikoko soveltuu keskustatoimintojen umpikortteliksi isolla yhteispihalla tai korttelissa voi olla koko korttelin pinta-alan kattava palvelukeskittymä tai pysäköintilaitos.

TOIMINTOJEN SEKOITTUMINEN

Kivistön keskustassa pyritään toimintojen sekoittumiseen. Jokaisen korttelin tulee olla hybridi eli niiden tulee mahdollistaa monia eri toimintoja ja ympärivuorokautista elämää. Korttelissa voi olla esimerkiksi asumista, liike- ja toimitilaa, julkisia ja virkistyspalveluita, energian ja ruoantuotantoa sekä hulevesien hallintaa.

Kivistön keskustassa kannustetaan hybridiyteen!

 + + + 	Liiketilat + asuminen + viherkatto + kasvihuone
 + + + 	Liiketilat + asuminen + toiminnallinen katto + hulevesien viivytys
 + + 	Julkiset palvelut + asuminen + toiminnallinen katto
 + + 	Julkiset palvelut + asuminen + aurinkoenergian tuotanto
 + + + 	Pysäköinti + liiketilat + aurinkoenergian tuotanto + viherkatto

 + + + 	Pysäköinti + julkiset palvelut + liiketilat + toiminnallinen katto
 + + + 	Julkiset palvelut + liiketilat + aurinkoenergian tuotanto + viherkatto
 + + 	Asuminen + aurinkoenergian tuotanto + viherkatto
 + + 	Asuminen + viljelyspalstat + mehiläistarhaus
 + + 	Asuminen + aurinkoenergian tuotanto + hulevesien viivytys

Aurinkokiven palvelukeskus

Samasta korttelista löytyy peruskoulun lisäksi päiväkotia ja neuvola ja näin lapselle tuttu rakennus säilyy kivistö-läislapsien elämässä iän karttuessa. Katolta löytyy jotain ohikulkijalle näkymätöntä: aurinkovoimala.

Ruusuparkki

Kortteli kattaa suuren osan lähikorttelien pysäköintitarpeesta, mutta kadulle näkyvin elementti on kuitenkin ruoka-kauppa, joka on integroitu pohjakerrokseen. Lisäksi korttelissa on alueellinen kierrätyshuone.

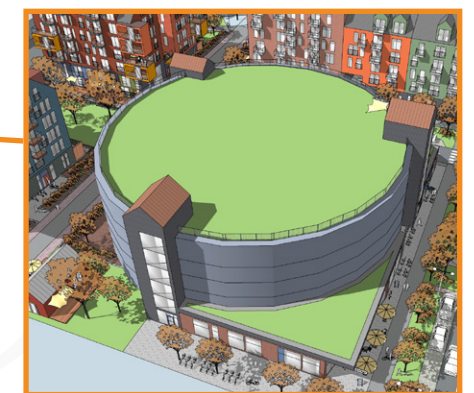
Kivistön palvelukeskittämä

Suurkortteli tarjoaa monipuolisten kaupallisten palvelujen lisäksi myös parasta, mitä kunnalla on tarjota: yläkerrasta löytyvät muun muassa terveyskeskus, kirjasto ja nuorisotila. Aurinkopaneelit katolla tuottavat suuren osan rakennuksen tarvitsemasta energiasta.

3. Jokainen kortteli on hybridi.

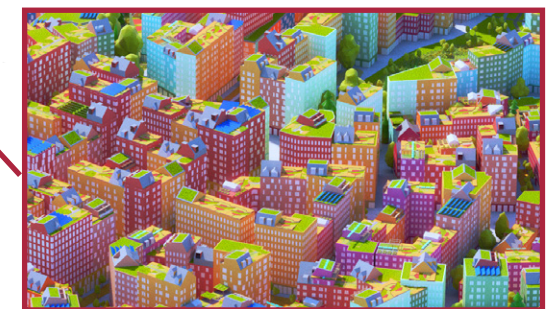
Lähipalveluiden Kivistö - esimerkkejä

- Pääkauppakadut
- Toissijaiset kauppakadut
- Viheralueiden palvelut
- Palvelukeskittymät, joissa on sekä kaupallisia, että julkisia palveluja
- Kadunvarsiliiketilat
- Pysäköintilaitokset hybridipalvelukeskuksina
- Oppimis- ja yhteisöympäristöt, kuten päiväkodit ja koulut sekä nuorisoi-, seniori- ja kulttuuritilat
- Liikuntapalvelut

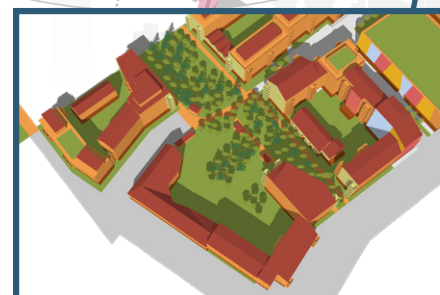
Kvartsikulman pysäköintilaitos

Kivistöläisen pysäköintilaitoksen pohjakerroksessa saattaa olla vaikka kahvila! Pyöreän rakennuksen nurkista löytyy liiketilaa, ja aurinkoisella eteläpuolella on suoranainen aitiopaikka korttelisaunalle. Katto on vihreä ja hallitsee hulevesiä.

Kivistöläinen keskustakortteli

Keskustakorttelit ovat hybridirakentamisen taidonnäytteitä. Pohjakerrosten liiketilojen lisäksi rakennuksesta löytyy yli kymmenen kerrosta asuntoja aivan aseman vieressä. Katolla ja korttelipihaalla on paljon tilaa kaupunkiviljelylle: täydellinen kaupungin ja maaseudun kombinaatio. Ja jos kaupunkielämään kaipaavat vaihtelua, löytyvät Kivistön ulkoilumahdollisuudet kivenheiton päästä.

Lumikvartsin päiväkotikortteli

Keskustapäiväkotia on lähellä kotia ja lapsen jättäminen hoitoon vaikkapa matkalla bussipysäkillä on helppoa. Päiväkotia on integroitu kortteliin kolmikerroksisena rakennuksena, johon on turvallinen sisäänkäynti. Korttelin asuinrakennusten vihreää sisäpihaa voidaan hyödyntää päiväkodin pihan jatkeena. Lisäksi vieressä on metsäleikkipuisto. Päiväkodin oma piha toimii päiväkodin toiminta-aikojen ulkopuolella yleisenä leikkipaikkana.

3. Jokainen kortteli on hybridi.

Jatkosuunnittelun tsekkilista

Pysäköintilaitos on hybridipalvelukortteli, jossa on autopysäköinnin lisäksi monia muita toimintoja! Kivijalkakerroksessa on liike- ja yhteistiloja ja katon julkisesta puistosta pääsee nauttimaan koko naapurusto.

Suunnittele ajo pysäköintilaitokseen mahdollisimman turvallisesti.

Elävä ja avoin kivijalka myös pysäköintilaitoksessa! Suunnittele kivijalkakerroksesta sellainen, että rakennuksen ohi ei tarvitse kiiruhtaa, vaan sen vierellä on ilo kävellä viipyillen. Erotta kivijalkakerros muusta julkisivusta värillä ja/tai materiaalilla sekä erilaisin rakentein. Muista, että rakennuksen kivijalkakerroksen vapaan huonekorkeuden tulee olla vähintään neljä metriä.

Näkyvää yhteisöllistä toimintaa kivijalkakerrokseen! Pyörähuoltotiloja, yhteistilaa, liiketilaa, verstaas tai mitä tahansa tilaa, joka tuo kivijalkaan elämää! Toiminnan tulee näkyä kadulle, siis paljon ikkunoita, jotta ohikulkijakin näkee, mitä täällä puuhataan.

Kulku katolle tulee olla julkinen ja elämyksellinen: vaikkapa värikkäät juoksuportaat! Katolle ja pysäköintikerrokseen tulee olla myös esteetön kulku, selvään se.

Uusiutuvaa energiaa sähköautoille aurinkopaneeleista!

Puisto on nostettu pysäköintilaitoksen katolle! Kaupunkiviljelyä, aurinkovoimaa ja pelikenttiä. Täällä voi pelailla sateellakin ja lapset voivat juoksennella turvallisesti!

Muista! Pysäköintitalon korttelialueen viherkerroin tavoiteluku on 1.

Pysäköintilaitoksen julkisivut on taiteen paikka! Nyt saa revitellä! Suunnittele yhdessä taitelija-arkkitehti-työparina värikkäät ja ilahduttavat julkisivut pysäköintilaitokselle. Värejä tulee käyttää!

Valoisat ja turvalliset pysäköintikerrokset. Suunnittele pysäköintikerroksista sellaisia, että sinne on mukava ja turvallista mennä päivittäin. Ei ankeaa harmautta, vaan värejä, valoa ja iloisuutta!

Sähköautoissa on tulevaisuus! Vähintään 50% pysäköintipaikoista tulee olla varustettu sähköautojen latauspaikoilla ja loput sähköauton latauspaikkavalmiudella.

Muista myös sähköpyörät ja muut pienet sähkökäyttöiset kulkuneuvot! Pysäköintilaitoksen ensimmäiseen kerrokseen pitää varata latauspaikkoja sähkökäyttöiselle pienkulkuneuvolle. Sujuvuutta arkeen!

An isometric illustration of a city block. It features several multi-story buildings with different architectural styles, including brick and modern glass-fronted structures. There are green spaces with trees and grass. People are shown walking on sidewalks, sitting on a bench, and standing in a courtyard. A large pink triangle is overlaid on the left side of the image, containing the text.

4.

Jokainen kortteli muodostuu erilaisista rakennuksista.

**Monimuotoisen
kaupunkikuvan Kivistö**

Käveltävyyttä edistävät rakennukset

Ikkunoiden, ovien, rappukäytävien, eteisten ja porttikongien tiheys, sijainti ja käytettävyys talossa vaikuttavat talon sisäiseen käveltävyyteen. Niiden avulla luodaan mahdollisimman laajoja kävelyverkostoja, jotka jatkuvat rakennusten läpi ja sitovat yhteen julkiset ja yksityiset kaupunkitilat. Käveltävyyttä edistävät rakennukset tukevat kaupunkitilan ja rakennuksen suhdetta ja edesauttavat toimivan ja elävän kaupunkitilan syntymistä. Ovia tulee olla kadulle ja pihalle tiheään. Ovien yhteydessä on tärkeää olla mahdollisimman paljon kuisteja, pihvoja, patioita, pikkurappusia, pikkupihoja ja vastaavia niin, että rakennuksiin käynti on mahdollisimman luonnollista ja kadulla jatkuvasti tapahtuvaa.

- Suunnittelemme kivijalkakerroksen toiminnallisuuden yhdessä kaupunkitilojen kanssa niin, että rakennusten ja niiden välisten tilojen suhde on mahdollisimman toimiva.
- Suosimme rakennuksissa kapeita ja korkeita ikkunoita, jotka mahdollistavat sekä taivaan että katuelämän ja -vihreän näkemisen talon sisältä ja säästää käyttökelpoista tilaa huoneessa.
- Edellytämme, että rappukäytävä on läpikuljettava kadulta ja/tai puistosta sisäpihalle, jotta kontrolloitu siirtyminen julkisesta yksityisempään tilaan mahdollistuu.
- Edellytämme sisäänkäyntejä asuntoihin/liiketiloihin/porraskäytäviin tiheään (vähintään 9–12 sisäänkäyntiä / 60 m).

Taide ja värit osana monimuotoista kaupunkikuvaa

Korkealaatuisen ja monimuotoisen arkkitehtuurin ja kaupunkikuvan varmistamiseksi alueelle halutaan monipuolisesti ja useita suunnittelijoita ja toteuttajia niin rakennusten kuin niiden välisten tilojenkin osalta. Taide on yksi keino varmistaa omaleimainen alueidentiteetti. Taide tuo uusia toimijoita kaupunkikehitykseen ja monimuotoistaa kaupunkikuvaa.

Värien avulla tuemme kaupunkikuvan erityisyyttä ja tunnelmaa esim. puistoa rajaavat talot ovat pääsääntöisesti vihreitä, pohjoiseen avautuvien julkisivujen edellytetään olevan lämpimän sävyisiä keltaisia ja punaisia. Väri tukee yksittäisen rakennuksen identiteettiä ja helpottaa orientoitumista kaupungissa.

- Tuomme taiteen osaksi kaupunkiympäristöä laatimalla jokaiseen naapurustoon taiteen konseptin.
- Edellytämme taidetta suunniteltavaksi ja toteutettavaksi osana kaikkea suunnittelua ja toteutusta.

Inhimillisen korkuiset korttelit

Inhimillisen mittainen kaupunki on korkeintaan viisikerroksinen. Sinne voi nähdä ja kuulla, joten kontakti alas kadulle, pihalle tai puistoon on mahdollinen, lisäksi kävely portaita pitkin on suhteellisen helppoa vielä viidenteen kerrokseen saakka. Toisaalta riittävän asukaspuhjan saavuttamiseksi on tärkeää, että kortteleissa asuu riittävästi asukkaita. Koska nykyään ihmisten asumisväljyys on huomattavasti suurempi kuin sata vuotta sitten, tarvitaan enemmän asuineliömetrejä tuottamaan riittävästi asukkaita aktiivisen kaupungin syntymiseen. Tämän takia tavoiteltavana kerroslukuna pidetään keskimäärin 3–7 kerrosta, mikroilmasto huomioon ottaen. Käytännössä usein esimerkiksi korttelin nurkissa voidaan mikroilmaston kärsimättä korottaa kerroslukua.

Pohjakerros ja ylin kerros ovat erityisiä, ne tulee käsitellä erityisinä ja niihin tulee rakentaa erilaisia tiloja kuin välikerroksiin. Pohjakerroksessa on mahdollista laajentaa kerrosta kohti sisäpihaa tai ympäröiviä kaupunkitiloja ja ylimmän kerroksen suunnittelu on vapaampaa, mikä monipuolistaa tilatarjontaa.

- Suunnittelemme korttelit niin, että rakennusten kerrosluku on keskimäärin 3–7 kerrosta, mutta korkeammat massat ovat mahdollisia, mikäli eivät olennaisesti huononna mikroilmastoa, esimerkiksi korttelin nurkissa tai/ja pohjoislaidoilla.
- Mittaamme mikroilmastoa mm. varjo- ja/tai tuulitutkielmilla.

No mutta miksi?

Monipuolinen ja monimuotoinen kaupunkikuva

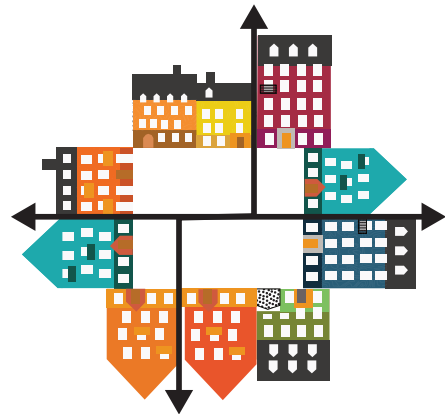
1800-luvulla kaupungit rakentuivat pienille tonteille, mikä loi kaupunkikeihin luontaista arkkitehtuurin monimuotoisuutta. Jokaisessa korttelissa oli useita rakennuttajia ja suunnittelijoita. Nykyaikana sama rakennuttaja rakennuttaa usein kokonaisen korttelin tai jopa useita lähekkäisiä kortteleita. Tämän vuoksi joudumme pohtimaan erityisiä keinoja varmistamaan monimuotoisen kaupunkikuvan toteutumisen. Pienemmät rakennusyksiköt helpottavat pienempien rakennusyhtiöiden pääsyä markkinoille, mikä potentiaalisesti monipuolistaa rakennuskulttuuria.

Korttelin muodostuminen erilaisista rakennuksista luo osaltaan monimuotoista kaupunkikuvaa. Kortteleiden jakaminen mahdollisimman moneen eri kiinteistöön tukee kaupunkikuvan monimuotoisuutta. Erilaiset rakennukset monipuolistavat julkisten kaupunkitilojen lisäksi sisäpihan ilmettä.

4. Jokainen kortteli muodostuu erilaisista rakennuksista.

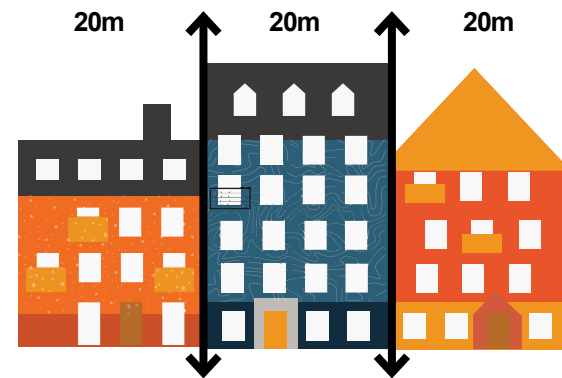
Monimuotoisen kaupunkikuvan Kivistö - suunnitteluperiaatteet

PIENIPIIRTEINEN TONTTIJAKO

Jokainen kortteli jaetaan vähintään neljään eri kiinteistöön. Eri kiinteistöjen omistajat tuottavat erilaisia rakennuksia ja siten syntyy monimuotoista kaupunkikuvaa.

MONIMUOTOISET KORTTELIJULKISIVUT

Jokainen korttelijulkisivu on monimuotoinen. Jokaisessa korttelijulkisivussa on vähintään kaksi eri korkeista rakennusta ja vähintään kaksi eri väristä rakennusta.

RAKENNUSTEN KÄYTTÖTARKOITUS

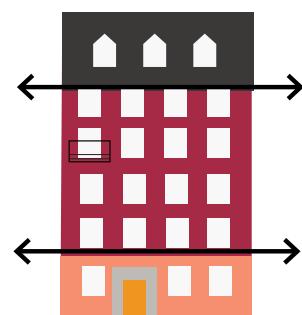
Jokaisessa korttelissa on vähintään kahta eri käyttötarkoitusta. Erilaiset rakennusten käyttötarkoitukset luovat kaupunkikuvaan moninaisuutta.

ERILAISET TALOTYYPIT

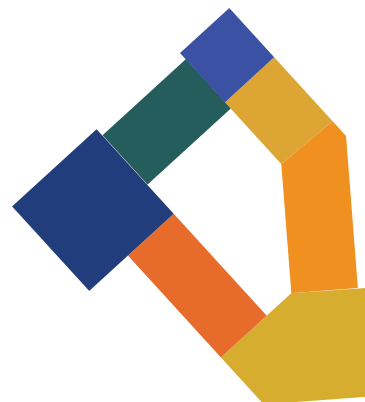
Jokaisessa korttelissa on vähintään kahta eri talotyyppiä. Erilaiset talotyytit monipuolistavat korttelin käyttäjäkuntaa ja tuo korttelin kerroskorkeuksiin ja rakennusmassoihin monipuolisuutta.

RAKENNUKSEN HORISONTAALINEN JAKO

Jokainen rakennus jaetaan vähintään kolmeen eri osaan horisontaalisesti. Rakennuksen kattokerros ja kivijalkakerros ovat rakennuksen muusta väritykses-tä/materiaalista/sommitelusta poikkeavia.

JULKISIVUJEN VÄRITYS

Jokaisessa korttelissa on vähintään kuusi eriväristä julkisivua. Jokaiseen kortteliin laaditaan väritys-suunnitelma, jossa suunnitellaan korttelin värityksen periaatteet

ERILAISET JULKISIVUJEN YKSITYISKOHDAT

Jokaisessa rakennuksessa on ainutlaatuiset yksityiskohdat. Kaupunkikuvan moninaisuutta luodaan myös julkisivujen yksityiskohdilla, kuten esimerkiksi erilaisilla sisäänkäynneillä, erilaisilla parvekkeilla tai katoilla.

MONIMUOTOINEN KAUPUNKIKUVA

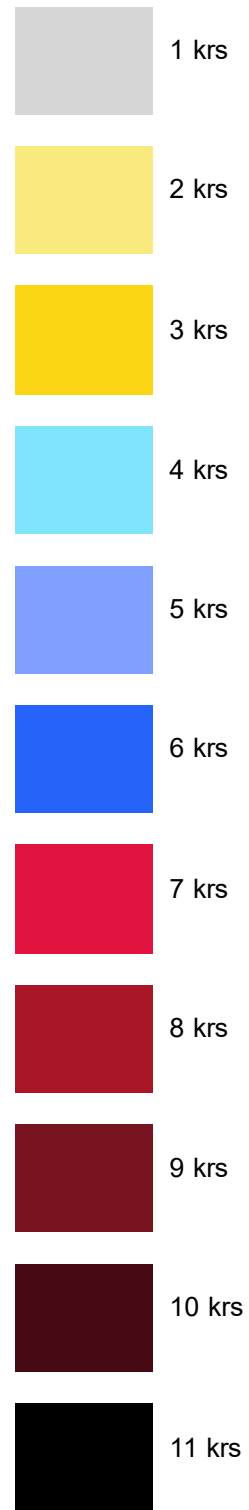

Jokainen rakennus poikkeaa naapuritalosta. Lopputuloksena jokainen rakennus poikkeaa viereisestä rakennuksesta ja Kivistön kaupunkikuvasta muodostuu monimuotoinen naapurustojen kokonaisuus.

4. Jokainen kortteli muodostuu erilaisista rakennuksista.

Monimuotoisen kaupunkikuvan Kivistö – kerroskorkeudet

Kivistön keskusta rakentuu monimuotoisista kortteleista, joissa jokaisessa on erikorkuisia rakennuksia.

Kivistön keskustan kaupunkirakenteen
rakeisuuskartta ja kerroskorkeudet

KESTÄVÄ KIVISTÖ

Kivistön keskusta vuonna 2050

KESTÄVÄ KIVISTÖLÄINEN Kvartsikulman naapurusto

A full-body photograph of a woman with short, curly grey hair. She is wearing a bright orange long-sleeved top and matching orange trousers. Over the top, she has a cardigan with horizontal orange and black stripes. A green crossbody bag is slung over her shoulder. She is holding a black digital camera up to her eye with both hands, appearing to be in the process of taking a picture. She is wearing grey strappy sandals. The background is plain white.

5.

Jokainen katto on käytössä. Uusi kerros Kivistössä

Erityinen maantaso- ja kattokerros

No mutta miksi?

Kivijalkakerros on rakennuksen saavutettavin osa ja sillä on erityinen suhde rakennuksen ulkopuolelle verrattuna muihin kerroksiin, mitä tulee tukea edellyttämällä ja mahdollistamalla erilaisia toimintoja. Ylin kerros on erityinen suhteessa rakennuksen muihin kerroksiin ja sen erityisyyttä tulee tukea edellyttämällä esim. kattomuodon hyödyntämistä katon alaisissa tiloissa.

Monimuotoinen kattomaailma

No mutta miksi?

Rakennusten ylimpiin kerroksiin liittyy vahvasti kattomaailma, joka on näkyvyydellään erityinen osa kaupunkirakennetta. Kivijalkakerros on olennainen kävelävyyden, elävän kaupungin ja sosiaalisen kestävyuden näkökulmasta liittyen vahvasti rakennusten välisiin kaupunkitiloihin. Kattomaailma on lähtökohtaisesti oma erityinen kerrostumansa kaupungissa. Se ei liity lähtökohtaisesti muihin kaupunkitiloihin. Hyvällä suunnittelulla voimme varmistaa kattomaailman osana kaupunkitiloja.

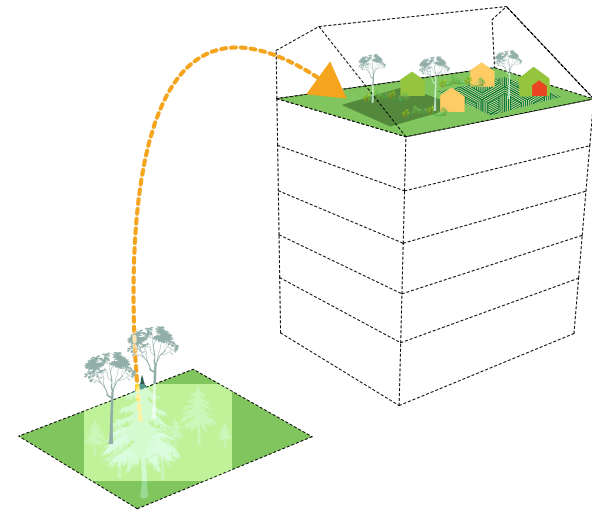
Kattomaailman erityisyys vahvistaa osaltaan monimuotoista kaupunkirakennetta. Kattomaailma voi tukea kaupunkikuvan inhimillistä mittakaavaa, kävelävyyttä, sosiaalista kontrollia, paikan identiteettiä, miellyttävää mikroilmastoa, resurssiviiisautta, elinympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä maksimoida luonnon monimuotoisuutta. Nostamme suunnittelussa kattomaailman omaksi suunnitteluperiaatteekseen varmistaaksemme sen erityisyyden. Kattomaailmassa keskeisenä kattotyypinä ovat viherkatot, joilla on merkittävä vaikutus muun muassa kaupunkitilojen miellyttävän mikroilmaston varmistamisessa, sillä ne viilentävät kaupunkitilaa katukuiluissa korkeiden rakennusten välissä vaikuttaessaan ilmavirtauksiin.

5. Jokainen katto on käytössä.

Uusi kerros Kivistössä – suunnitteluperiaatteet

Tiesitkö?
Viherkatot eristävät rakennusta lämmöltä ja kylmyydeltä. Viherkatot viilentävät myös kaupunkitilaa katukuiluissa korkeiden rakennusten välissä (vaikuttaa ilmavirtauksiin).

Monimuotoisen katon erilaisia käyttötapoja:

Jokaisen rakennuksen peittopinta-alan verran neliöitä korvataan monimuotoisella katolla Kivistössä.

Kivistön keskustassa katotkin ovat monimuotoisia hybridejä, joissa tapahtuu mahdollisimman paljon. Katon käytön tulee olla luonnon monimuotoisuutta lisäävää, ruokaa tuottavaa, toiminnallisuutta lisäävää, energiaa tuottavaa, kattotalojen sijoittamista katolle tai parhaimmillaan yhdistelmä näistä. Katoista muodostuu uusi monimuotoinen kerros kaupunkirakenteeseen.

Katon käytössä tulee huomioida katon korkeus: korkeiden rakennusten katoille passiivista toimintaa ja matalien rakennusten katoille aktiivista toimintaa. Suunnittelussa tulee huomioida kattokerroksen erityisyys ja edellyttää siltä suhdetta kattomaailmaan.

Sijoittamalla katoille toimintoja mahdollistetaan maapinta-alan vapauttaminen toiseen tarkoitukseen. Kivistön keskustassa tämä tarkoittaa esimerkiksi laajemman metsäalueen säilymistä tai uuden asuinkorttelin mahdollistamista Kehäradan aseman läheisyyteen.

Erilaisten katon käyttötapojen yhdistämisen esimerkkejä:

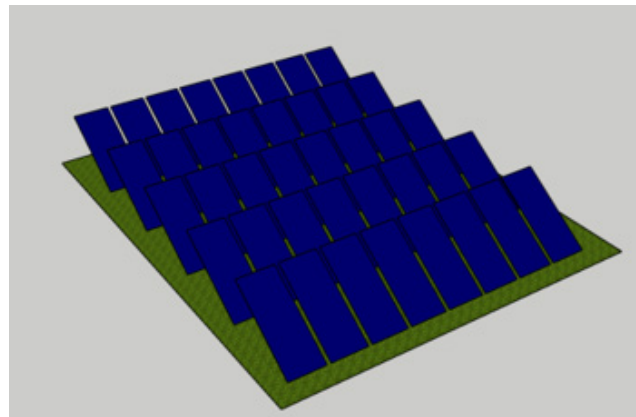

5. Jokainen katto on käytössä.

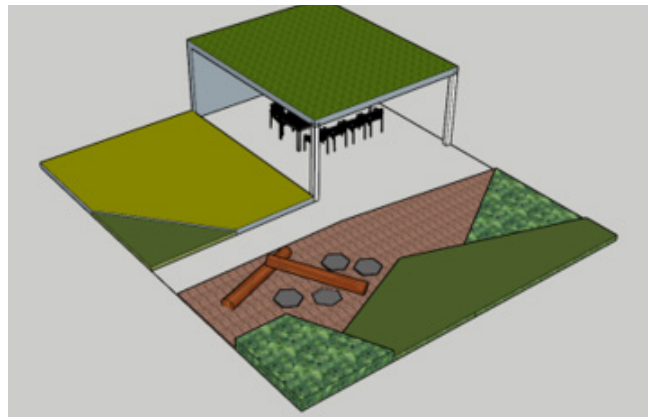
Uusi kerros Kivistössä – asuinrakennusten kattokonsepteja

Erilaisten katon käyttötapojen yhdistämisen esimerkkejä:

Aurinkopaneelit

Viljely ja oleskelu

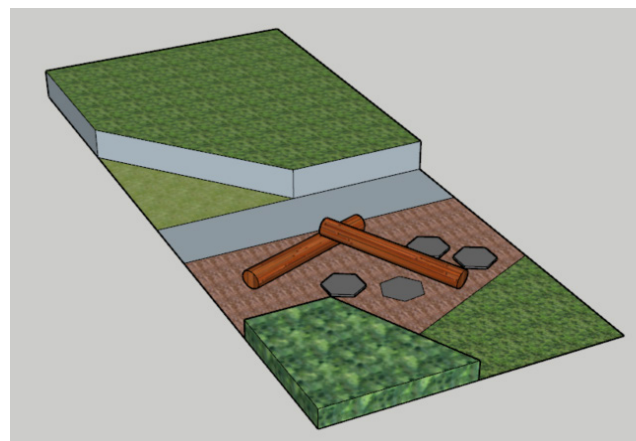
Kasvihuone ja viljely

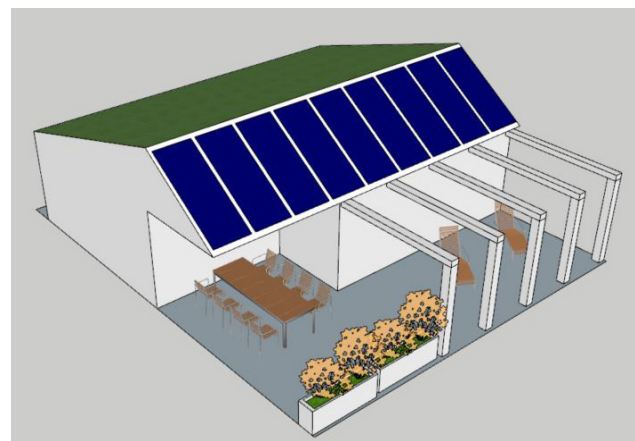
Koirapuisto

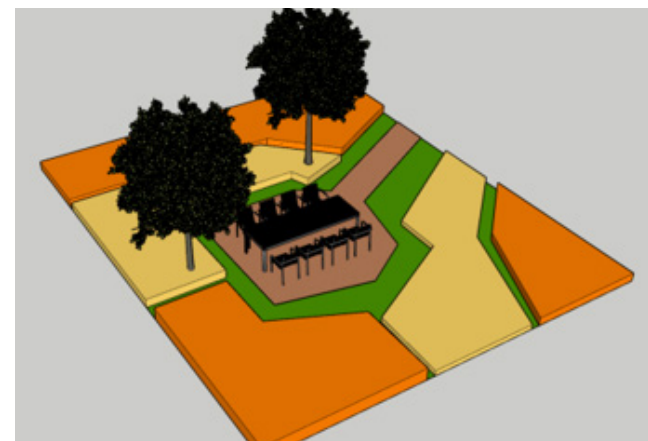
Maksaruohokatto

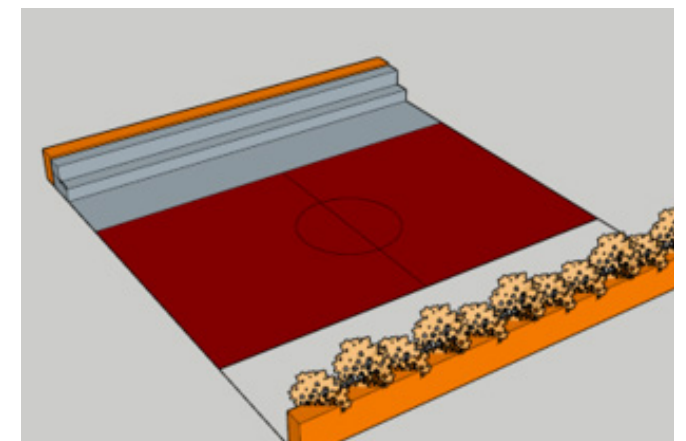
Kattosauna, viherkatto ja aurinkopaneelit

Leikki, viljely ja oleskelu

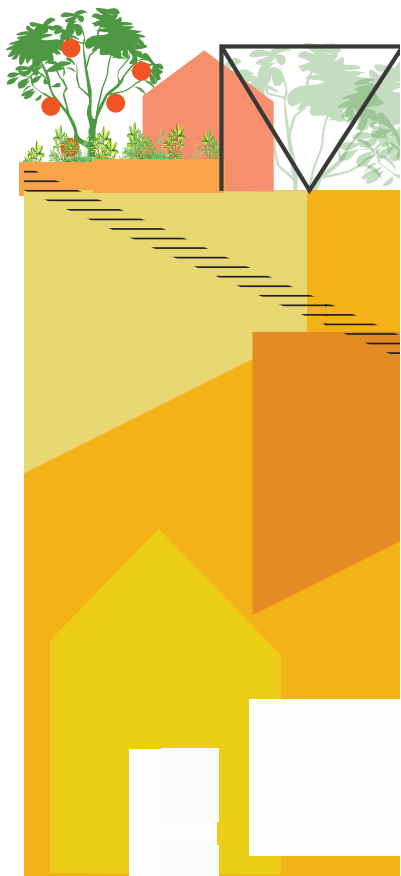
Pelikenttä ja viljely

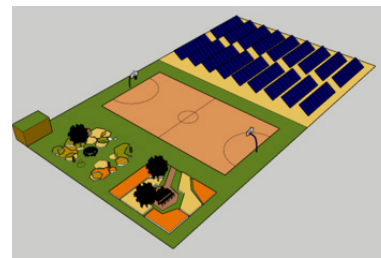
5. Jokainen katto on käytössä.

Uusi kerros Kivistössä – kattokonseptiesimerkkejä

PYSÄKÖINTILAITOKSEN KATTO – PUISTO NOUSEE KATOLLE

Pysäköintilaitosten kattokonseptejä:

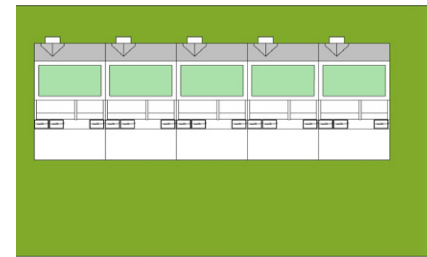
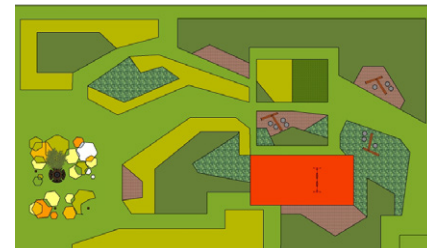
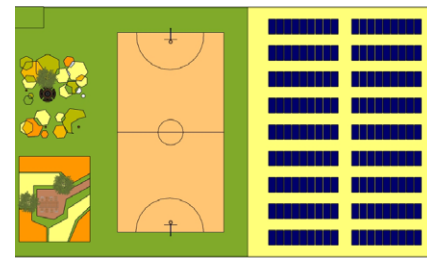
Urheilupuisto ja aurinkovoimala

Koirapuisto ja metsäinen kattopuutarha

Kattotalot ja viherkatto

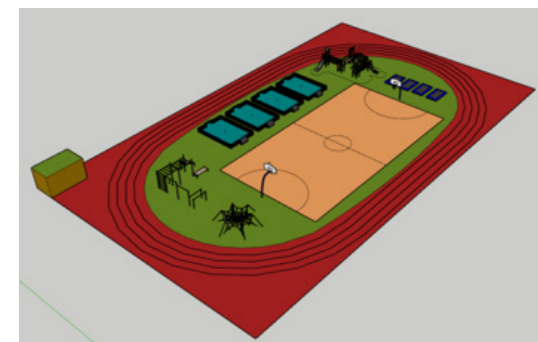
Nostamme Kivistön keskustassa rakennetut puistot katoille, jotta voimme maksimoida maanvaraisten puistoalueiden säilymisen mahdollisimman luonnonmukaisena. Pysäköintilaitokset eivät palvele ainoastaan pysäköintiä vaan ne ovat hybridipalvelukeskittymiä, joissa katot ovat lähtökohtaisesti toiminnallista kaupunkitilaa ja siten julkisessa käytössä. Katoille voidaan sijoittaa esimerkiksi energiantai ruoantuotantoa tai kattojen avulla voidaan lisätä luonnon monimuotoisuutta viherkattojen avulla. Katolle tulee olla luonteva julkinen pääsy sujuvana jatkumona ympäröivästä kaupunkirakenteesta esimerkiksi ulkoportaita pitkin. Lisäksi katolle tulee taata esteetön pääsy hissillä. Pysäköintilaitoksen katon käytön periaatteita käytetään myös esimerkiksi monitoimihallien ja kaupallisten palvelulurakennusten katoilla.

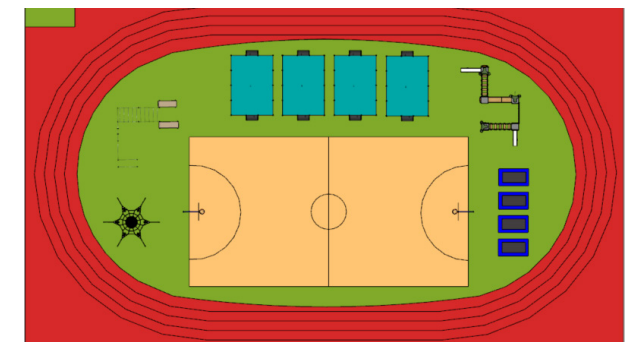
PÄIVÄKODIN TAI KOULUN KATTO – TOIMINNALLINEN KATTOPIIHA

Toteutamme Kivistön keskustassa oppimisympäristöjen toiminnalliset ulkoilupiha ensisijaisesti katoille, jotta voimme maksimoida maavaraisten piha-alueiden säilymisen mahdollisimman luonnonmukaisena ja/tai viljeltävänä. Katolla oleva piha muodostaa monipuolisen ulkoilu ympäristön yhdessä maavaraisten ulkoilupiha kanssa. Kattojen ensisijainen tavoite on lisätä toiminnallisuutta ja luonnon monimuotoisuutta lasten arkiympäristössä. Lisäksi päiväkotien ja koulujen ulkoilupihoille sijoitetaan hyötykasveja tukemaan ympäristökasvatusta. Katot ovat lähtökohtaisesti toiminnallista oppimisympäristöä, osa kaupunkitilaa ja siten julkisessa käytössä primaaritoiminta-aikojen ulkopuolella. Päiväkotien ja koulujen kattopihoille tulee olla sujuva ja turvallinen pääsy luontevana jatkumona ympäröivästä kaupunkirakenteesta esimerkiksi ulkoportaita pitkin. Lisäksi katolle tulee taata esteetön pääsy hissillä.

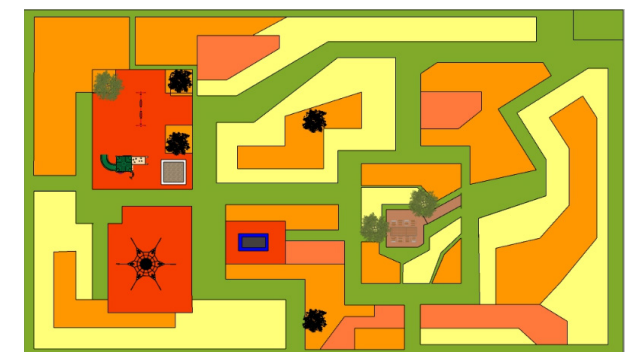
Oppimisympäristöjen kattokonseptejä:

Urheilu- ja leikkipuisto

Vehreä niittypuisto

5. Jokainen katto on käytössä.

Rakennuksen korkeus määrittelee katon toiminnallisuutta! Sijoita yli viisikerroksisten rakennusten katoille pääosin passiivisia toimintoja, kuten aurinkopaneeleja, hulevesien viivystä ja viherkattoja. Sijoita alle viisikerroksisten rakennusten katoille pääosin aktiivisia ja toiminnallisia kattoja, kuten leikkipaikkoja, pelikenttiä, kattopuutarhoja ja yhteisöllistä ruuan tuotantoa.

Sijoita alle viisikerroksisten rakennusten katoille aktiivista toimintaa. Varmista, että katolle on sujuva ja näkyvä käynti, jotta kaikki pääsevät hyödyntämään toiminnallista kattoa. Mieti aktiivinen katto osana ympäröiviä kaupunkitiloja!

Onko korttelin sisäpiha pieni? Sijoita katoille vehreitä ja toiminnallisia kattopuutarhoja monipuolistamaan korttelin yhteisiä ulko-oleskelualueita.

Kivistön sijoittaa lähelle Helsinki-Vantaan lentoasemaa ja nousevat lentokoneet kaartavat Kivistön yli. Voisiko rakennuksen katolla olla vaikka lentokoneiden bongauspaikka!

Onko katto mielenkiintoisen mallinen? Hyödynnä katon muotoa toiminnallisuuden näkökulmasta. Sijoita pyöreälle katolle vaikka pyöreä juoksurata!

Sijoita suotuisaan ilmansuuntaan suuntautuville katoille aurinkopaneeleita, jos rakennus on yli viisikerroksinen. Tällöin paneelit saavat tarvitsemaansa auringonvaloa mahdollisimman paljon, ympäristön puusto ei varjosta paneeleita ja paneelit eivät tuota visuaalista häiriötä ympäristöönsä. Yhdistä aurinkopaneelit harjakattoon, viherkattoon tai hulevesien hallintaan.

Kaivataanko Kivistön keskustassa omakotiasumista? Sijoita kattotaloja rakennuksen katolle tai suunnittele yläpuolelle kerrokseen ullakkoasuntoja, jossa on suuria kattoterasseja. Tämä mahdollistaa omakotitalomaisen asumisen tiiviissä kerrostalokorttelissa.

Muista toimintojen yhdistely! Sijoita jokaiselle katolle mahdollisimman montaa eri toimintoa, kuitenkin vähintään kahta erilaista toimintoa.

Onko katto monien katseiden alla, mutta sinne on hankala päästä? Sijoita katolle visuaalisesti näyttävä ja luonnon monimuotoisuutta lisäävä viherkatto, johon on yhdistetty hulevesien hallintaa. Huomioi riittävä kasvualusta viherkatonle!

Kivistössä pilotoidaan!

Vantaan kasvikkatolinjaukset
Vantaan kaupungilla on käynnissä kasvikkatolinjauksen työstö. Linjauksen yhteydessä tutkitaan erilaisten katon käyttömuotojen vaatimaa mitoista ja rakenteellisia ratkaisuja. Lisäksi linjauksen osana luodaan asemakaavamääräyksiä erilaisille katoille hyödynnettäväksi Vantaan asemakaavoituksessa.

Kivistön keskustan kaavarungon kattokonsepteja käytetään hyödyksi kasvikkatolinjauksessa. Konsepteja jatkokehitetään ja tutkitaan esim. viherkertoimen tavoitetaso täyttymistä erilaisilla katoilla.

Linjauksen aineistoa käytetään hyödyksi Kivistön keskustan asemakaavojen laadinnassa.

**TestBed
Kivistö**

6. Jokaisesta ikkunasta näkyyy puu.

**Vehreiden ja aktiivisten
kaupunkitilojen
Kivistö**

Viipyilyyn houkutteleva kaupunkitila

Viipyilevä ohikulkija kuluttaa pidemmän ajan kulkiessaan paikan ohi. Hän pysähtyy ja katselee ympärilleen.

Tavoitteena on luoda kaupunkitilaa, jossa ihmiset viihtyvät. Erityistä huomiota kiinnitetään rakennusten väliseen tilaan niin, että kaupunkitiloista tulee miellyttäviä oleskella. Kymmenen ihmistä, jotka viipyilevät kadulla viisi minuuttia on yhtä paljon ihmisiä kadulla kuin 50 ihmistä, jotka viipyvät kadulla minuutin. Viihtyisä, viipyilyyn kannustava kaupunki on tästä syystä suuremmalla todennäköisyydellä elävä ja mahdollistaa muun muassa ihmisten spontaanin näkemisen ja ihmissuhteiden luomisen sekä paikallispalvelujen kehittymisen ja monipuolistumisen.

→ Huomioimme suunnittelussa kaupunkitilojen viihtyisyyden, avautuvat näkymät ja pysähtymiseen kannustavan katukalustuksen.

Julkisten ja yksityisten kaupunkitilojen inhimillinen mitoit

Kaupunkitilat eivät saa olla suhteettoman suuria, vaan jokaisella neliömetrillä pitää olla peruste olemassaololleen. Ihmisen pitää voida nähdä tilan reunat tarkasti, jotta tila voi tuntua turvalliselta ja miellyttävältä. Inhimillisen mitoituksen tuottama turvallisuuden tunne vapauttaa ihmisen käyttämään muitakin aisteja; ihminen voi kuulla, haistaa ja koskea ympäristöä vapaasti. Pienten elementtien läsnäolo kaupunkitilassa on tärkeää, jotta mielenkiinto kaupunkitilaan säilyy. Tämä edellyttää, että huoneistot hallitsevat kaistaleen kaupunkitilaa julkisivunsa vierustalta; näin tilaa löytyy tuoleille, polkupyörille tai vaikka ihan vain muutamalle kukkaruukulle.

- Suunnittelemme julkiset kaupunkitilat, katutilat ja aukiot riittävän pienikokoisiksi. Suuntaviivana voidaan pitää, että yhden naapuruston isoimman aukion pisin sivu saa olla enintään noin 60 metriä.
- Suunnittelemme luontevien reittien varsille pieniä aukionmuodostumia: taskuaukioita ja -puistoja. Ei kuitenkaan liian isoja.
- Suunnittelemme kaupunkitilan niin, että pienten elementtien läsnäoloon isoisakin tilakokonaisuuksissa kannustetaan. Huolehdimme, että rakennukseen rajautuva 0,5–2 metriä kaupunkitilasta kuuluu korttelialueeseen, jolloin asukas voi istuttaa ja kalustaa huoneistokohtaisen kaupunkitilan.

Viherverkosto liikkumis- ja virkistysympäristönä

Viherverkosto on aktiivinen liikkumisen ja virkistymisen ympäristö, jossa toimintojen ja palveluiden keskittymänä toimivat myös vehreät ja yhteisölliset julkiset kaupunkitilat eli kaupunkipuistot. Kaupunkipuistot edistävät yhteisöllisyyttä, kannustavat luonnossa oleskeluun ja tarjoavat ekosysteemipalveluja. Erilaisia puistotiloja, aina yksittäisestä pihapuusta ja taskupuistoista suureen urheilupuistoon tarvitaan, jotta arjen joka hetkeen löytyy sopiva tapa viihtyä ja hyötyä kaupunkivihreästä.

Kivistön keskustassa vehreys asuu kaupungissa ja luonto on lähellä laajoilla metsäalueilla ja Vantaanjoen kulttuurimaisemassa. Kivistön keskustan vetovoimatekijänä on vihreä ja monimuotoinen kaupunkiekologisiin verkostoihin perustuva vihersuonisto, joka yhdistää identiteettimaisemat kaupunkiympäristöön.

Varmistamme suunnittelussa identiteettimaisemien jatkumon naapurustojen läpi niin, että kaupunkivihreä on läsnä kaikkialla.

Mikroilmastoon vaikuttavat suunnittelukysymykset

Miellyttävällä mikroilmastolla mahdollistamme toimivat kaupunkitilat ulkona. Suunnittelun keinoin pyrimme pehmentämään säätä, emme kieltämään ilmaston luomia olosuhteita. Voimme vahvistaa kävelyä, pyöräilyä ja oleskelua ja muuta ulkona vietettyä aikaa sekä muun muassa joukko liikenteen käyttöä. Näin esimerkiksi odotus pysäkillä on mukavampaa. Ulkona vietetyn ajan lisääminen lisää keskimääräistä elämän määrää julkisissa ulkotiloissa. Lisäksi rakennukset ovat vähemmän riippuvaisia lämmityksestä ja jäähdytyksestä.

- Edellytämme, että miellyttävä mikroilmasto alkaa heti ulko-ovelta. Tämä tulee huomioida sisäänkäyntien suunnittelussa niin, että sisäänkäynti on katettu ja tuulelta suojattu.
- Maksimoimme aurinkoisten kaupunkitilojen hyödyntämisen. Varmistamme "aurinkoansoja" kaupunkitiloissa: nämä ovat paikkoja, jotka saavat erityisen paljon auringonvaloa ja erityisen hyödyllisiä siten kylminä vuodenaikoina.
- Edellytämme rakennussuunnittelulta hyödyllisiä huoneistokohtaisia aukeamia (esim. ranskalaiset parvekkeet voivat tehdä keksällä koko huoneesta parvekkeen).
- Varmistamme sateensuojia kaupunkitilojen reunamille. Pienet ja suuret sateensuojat, kuten markiisit, erkkerit, arkadit ja katokset tukevat kaupunkielämää.

Pienen mittakaavan identiteetti

Kaupunkitilassa pienilläkin elementeillä on merkitystä. Kukkaruukut, etupihat, penkit ja sisäänkäynnit luovat identiteettiä, mikä lisää paikan tuntemista omaksi. Julkisten kaupunkitilojen reunatilat ovat tärkeitä ja siksi varaamme ne järjestelmällisesti huoneistokohtaisiksi etupihoiksi, johon rajautuvan kivijalkakerroksen huoneisto voi levittäytyä terassina, etupuutarhana tai vaikka vain kukkaruukulla ja penkillä.

- Suunnittelemme julkisten kaupunkitilojen laidoille kiinteistölle kuuluvaa tilaa pihalle tai terassille. Edellytämme, että kiinteistö hyödyntää varatun tilan huoneistokohtaisesti.
- Varmistamme, että tiiviissä keskustassa kaikki tila hyödynnetään. Määritämme tilahierarkian, jonka avulla tunnustetaan kuka vastaa mistäkin tilasta.

Maantasokerroksen aktiivinen liittyminen kaupunkitilaan

Kivijalkakerros on ihmisen silmän korkeudella ja kävellessään talojen välissä ihminen näkee yleensä vain talon kivijalkakerroksen läheltä. Se on keskeinen paikka, jossa rakennuksen ja sen läheisyydessä liikkuvien ihmisten välille muodostuu väistämättä vuorovaikutusta. Toiminnallinen kivijalkakerros hidastaa ohikulkijan vauhtia ja herättää mielenkiinnon kurkistella sisään. Talon materiaalit, värit, ikkunat ja ovet ovat kivijalkakerroksen osalta olennaisimpia ohikulkijalle. Kivijalkakerroksen elementit vaikuttavat siihen missä ihminen valitsee kävellä, istua, seisoa, nauttia, katsella ja kummastella kaupunkia ja sen elämää.

- Edellytämme, että kortteleiden kivijalkakerrokset ovat avointa ja toiminnallista tilaa, esimerkiksi omasisäänkäyntistä liiketilaa tai etupihallisia asuinhuoneistoja, joiden pääsisäänkäynti on suoraan kaupunkitilasta: kadulta, puistosta tai pihalta. Parvekkeenovenomainen ovi ei voi olla asunnon pääovi.
- Edellytämme, että kivijalkakerroksen huoneistoilla on luonteva yhteys ympäröivään kaupunkitilaan oman sisäänkäynnin, ikkunoiden ja pihan ja/tai terassin avulla.
- Edellytämme, että jokaisen kiinteistön kivijalkakerroksessa sijaitsee liiketiloja.
- Edellytämme, että jokaisen korttelin kivijalkakerroksessa sijaitsee vähintään yksi ravintolatoiminnan mahdollistava liikehuoneisto.

Kaupunkivihreä: flexzonet ja etupuutarhat

Kaupunkivihreä suojaa auringolta, melulta, saasteilta ja lisää kaupunkitilojen miellyttävyyttä. Kaupunkivihreä on merkittävä mahdollisuus lisätä kaupunkiympäristön biodiversiteettiä. Toiminnallisesti kaupunkivihreä mahdollistaa kaupunkiviljelyn ja tukee hulevesien paikallista ja luonnonmukaista hallintaa.

- Integroimme kaupunkivihreän kaikkiin kaupunkitiloihin.
- Edellytämme, että asuinhuoneiden ikkunoista voi nähdä puun.

6. Jokaisesta ikkunasta näkyy puu.

Vehreiden ja aktiivisten kaupunkitilojen Kivistö – suunnitteluperiaatteet

KAUPPAKADUT

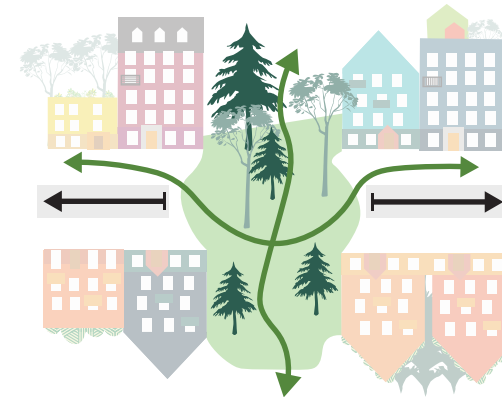
Kivistön keskustan kauppakaduilla on vihreitä vyöhykkeitä, “flexzoneja”, joista muodostuu yhteisöllisiä ja aktiivisia kohtaamispaikkoja sekä toiminnallisia viheralueita kaupunkilaisille. Flexzoneissa on kasvillisuutta, hulevesipainanteita, oleskelutiloja ja pysäköintipaikkoja.

KOTIKADUT

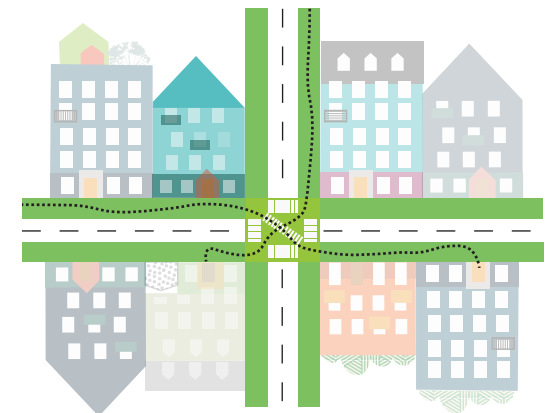
Myös kotikadut ovat aktiivisia ja vehreitä. Huoneistokohtaiset sisäänkäynti- ja etupuutarhat ja yhteistiloihin liittyvät kaupunkitilat mahdollistavat kasvillisuutta ja monenlaista toiminnallisuutta.

VIHER- JA KÄVELY-YHTEYKSIEN JATKUVUUS

Kävely-yhteyksiä, siniviherverkostoja ja ekologisia yhteyksiä priorisoidaan. Yhteydet jatkuvat saumattomasti ja tarvittaessa ajoneuvoliikenteen kustannuksella. Kaikkien kaupungissa kävely on turvallista kaikkialla.

KÄVELIJÄN PRIORISOINTI RISTEYSALUEILLA

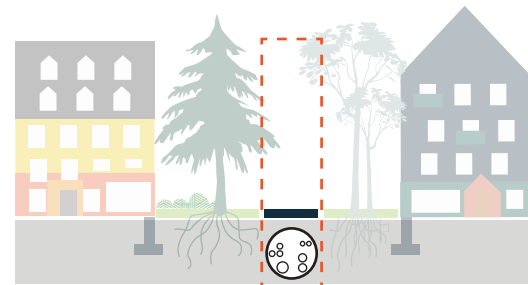
Kävely- ja pyöräily-yhteydet ovat jatkuvia. Kauppakatu- ja risteysalueilla ja muissa tärkeissä saumakohdissa on kavennetut ajoradat, korotetut suojatiet ja diagonaalilylykset. Liikennevalot on ajastettu kävelijän ja pyöräilijän rytmin mukaan.

KAUPUNKITILOJEN MONIMUOTOISUUS

Kivistön keskustassa rakennukset rajaavat kaupunkitiloja. Kaupunkitilojen mittasuhteet ja tunnelmat muuttuvat siten luoden mielekästä ja kiinnostavaa kävely-ympäristöä. Rakennusten maantasokerrosten toiminnot liittyvät luontevasti kaupunkitiloihin. Katutilat suunnitellaan projektoina, ei pelkästään leikkauksina.

PUTKET PUTKEEN!

Kaupunkitilojen suunnittelussa pyritään käytettävän tilan ja katuvihreän maksimointiin. Katutiloista saadaan tiiviitä ja puita voidaan säästää ja uudelleen istuttaa kun Kivistön keskustassa putket ja kaapelit asennetaan keskitetysti infraputkeen. Tämä myös helpottaa ja nopeuttaa huoltotöitä.

DETALJISUUNNITTELU

Käveltävyyttä edistetään kaupunkitilojen detailjisuunnittelulla. Miellyttävään valaistukseen, esteettömyyteen ja katukalusteisiin kiinnitetään erityistä huomiota. Värien ja julkisen taiteen avulla korostetaan paikkojen identiteettejä ja omaleimaisuutta.

VEHREYDEN MAKSIMOINTI JA SKAALAUTUVUUS

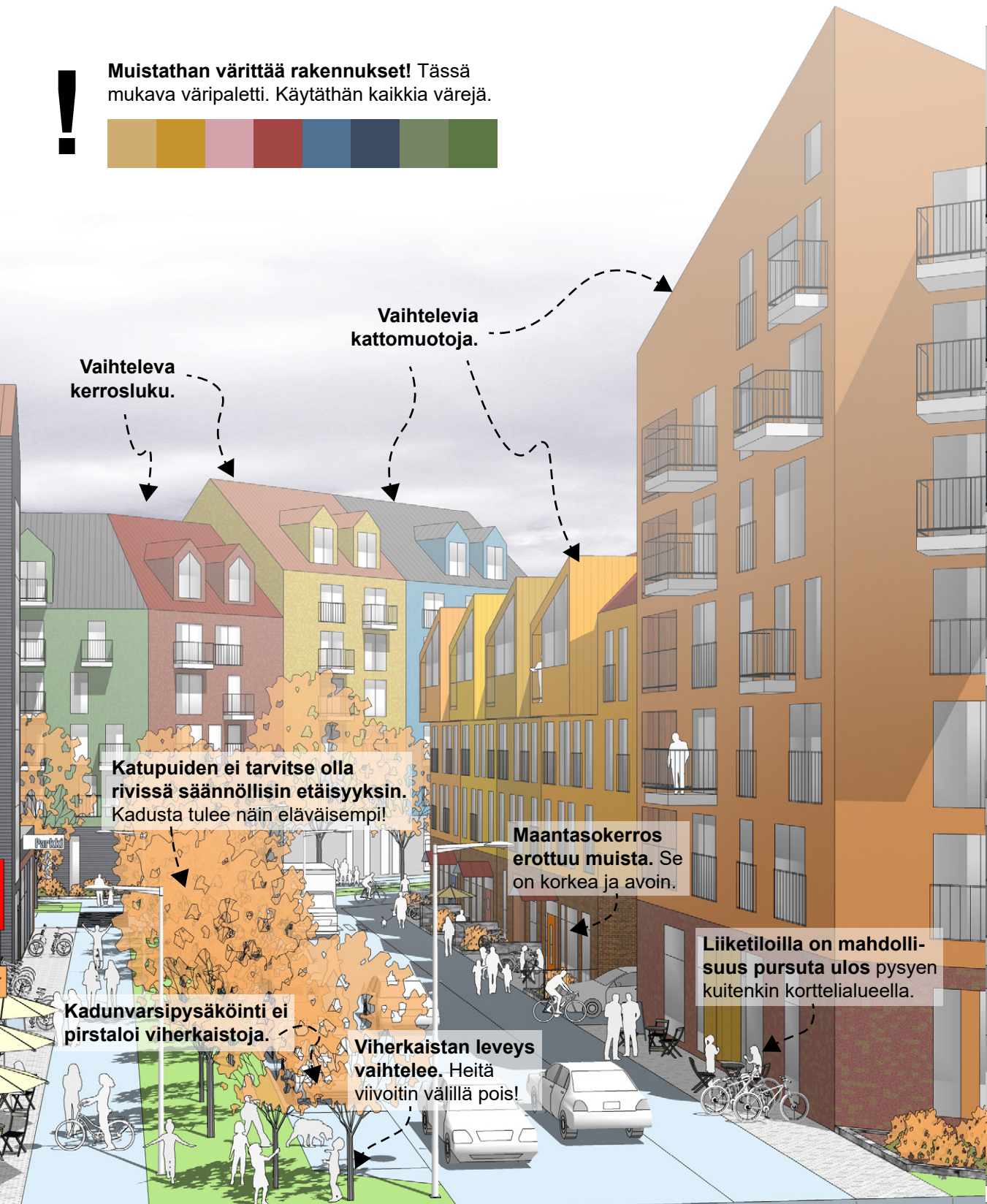
Terassit + etupuutarhat + korttelipiha + viherkatot + viherseinät + katutilojen flexzonet + viljelypalstat + luonnonmukainen hulevesijärjestelmä + puistot + olemassaoleva luonto = Vehreä Kivistö

6. Jokaisesta ikkunasta näkyy puu.

Vehreiden ja aktiivisten kaupunkitilojen Kivistö – esimerkit

Kivistöläinen kauppakatu. Kaikilla liikumismuodoilla on paikkansa. Katutila on kuitenkin jäsennöity jalankulku edellä. Kaikkien kivistöläisten parhaaksi, ei kenenkään kiusaksi.

Kivistöläinen kotikatu. Kaikilla liikumismuodoilla on mahdollista liikkua. Katutila on kuitenkin jäsennöity jalankulku edellä, ja rakenteelliset ratkaisut hidastavat autojen nopeuden turvallisiksi.

6. Jokaisesta ikkunasta näkyy puu.

Jatkosuunnittelun tsekkilista

! Lumelle ei varata erikseen tilaa. Lumisina talvina yksittäisiä kadunvarren pysäköintipaikkoja voidaan käyttää lumitilana. Tästä seuraa, että alueella saattaa olla joinakin vuosina muutaman viikon ajan vähemmän pysäköintipaikkoja kuin normaalisti.

Ylin kerros erottuu selvästi muista.

Ahtaammissa paikoissa voi käyttää pienikasvuisia puulajeja. Kapea- tai pienikasvuiset puulajit voivat sijaita myös vain viiden metrin etäisyydellä seinästä.

Jalankulku ja pyöräily on erotettu toisistaan puurivillä. Pyöräilyn nopeus keskusta-alueella on verrannollisempi autoiluun kuin kävelyyn.

! Katupuiden ei tarvitse olla samaa lajia.

Ulokkeita rytmittämässä kaupunkitilaa. Ne eivät ylitä tontin rajaa.

Maantasokerros on aktiivinen ja erottuu muista. Kuusikerroksisissa ja sitä korkeammissa rakennuksissa voi rakennuksen suhteiden kannalta olla perusteltua, että kaksi alimmaista kerrosta erottuvat ylemmistä. Rakennuksen kivijalkakerros on siis kaksikerroksinen!

Mikä ihmeen infraputki?

Kivistössä pilotoidaan!

Infraputki

Infraputki kokoa kaiken maanalaisen infrastruktuurin kuten vesi- viemäri- ja kaukolämpöputket, sähkö- ja tietoliikennejohdot sekä jopa putkijätejärjestelmän imuputket samaan paikkaan. Infraputki on niin iso, että huolto tapahtuu sen sisällä – ihminen mahtuu huoltamaan putkia, ilman että katua tarvitsee repiä auki. Kun katua ei säännöllisin väliajoin tarvitsekaan avata putkien huollon takia, aukeaa uudenlaisia mahdollisuuksia kadun sisustamisessa: voidaan käyttää kestävämpiä ja arvokkaampia pintamateriaaleja ja kadulle on mahdollista saada enemmän vehreyttä, kun putket eivät enää rajoita kasvillisuuden istuttamista ja juuriston levittäytymistä. Infraputki mahdollistaa myös enemmän rakentamista, kun putkien vaatima tila on huomattavasti pienempi kuin ennen, mikä tekee siitä erityisen mielekkään investoinnin myös taloudellisesta näkökulmasta. Lisäksi huoltoa tekeville työntekijöille putki on huomattava parannus työergonomiaan ja -ympäristöön, ja kii-reelliset huoltotoimet voidaan tehdä nopeasti.

Putkea on helppo käyttää uusissa aluerakentamiskohteissa, kuten Kivistössä. Toimittajan esirakennetut palaset on nopea asentaa maan alle kadunrakennuksen yhteydessä. Elinkaarikutannuksiltaan ratkaisu on halvempi, kuin perinteiset putket maan alla.

**TestBed
Kivistö**

No mutta miksi?

7.

Luontoretellä Kivistön keskustassa. Metsäinen Kivistö

Luonnollinen viherrakenne

Kaavarunko määrittää viherrakenteen volyymin ja katkeamattomuuden. Huomioimme alueen luontoarvot ja sovitamme ne yhteen rakentamisen kanssa. Ensisijaisesti pyrimme varmistamaan kaupunkirakenteen tiiveyden niin, että minimoimme rakentamiselle käytetyn maapinta-alan ja säästämme siten luonnontilaista metsää mahdollisesta heti keskustan ulkopuolella.

- Huomioimme luontoarvot ja sovitamme ne yhteen rakentamisen kanssa.
- Luomme edellytykset metsäisen verkoston yhtenäisyydelle säilyttämällä olemassa olevia metsäalueita mahdollisimman koskemattomana, myös kaupunkirakenteen sisällä.
- Maksimoimme vihreän määrän kaupunkitiloissa osoittamalla hulevesiä ja puita mahdollisimman paljon rakennusten välisiin tiloihin (katualueilla flexzone).

Luonto tiiviissä kaupunkiympäristössä

Luonnolla on merkittäviä terveys- ja hyvinvointihyötyjä. Luonnonmukaisen kaupunkivihreän avulla varmistamme käveltävän ja elävän kaupungin. Kaupunkivihreällä on ääntä vaimentava vaikutus. Kaupunkivihreää vähentää saasteita puhdistamalla ilmaa. Visuaalisia hyötyjä kaupunkivihreästä on mm. yksityisyyden hallinnassa. Kaupunkivihreää voidaan hyödyntää keskeisenä viihtyvyyden ja hyvinvointiin vaikuttavana elementtinä esimerkiksi tuulisuuden hallinnassa, kesäaurion varjostamisessa ja lämpösaarekilmien vähentämisessä.

Merkittävien ekosysteemipalveluiden lisäksi metsäiset alueet toimivat muun muassa hiilinieluinä, liito-oravan elinympäristönä sekä kaupunkilaisten lähivirkistysalueina.

- Suunnittelemme viherrakenteen niin, että luonnontilainen luonto on osa tiivistä kaupunkirakennetta.
- Tuemme alueellista biodiversiteettiä monimuotoisella kaupunkivihreällä kuten viherseinillä, -katoilla, ja kattopuutarhoilla, joissa painotetaan monilajisuutta sekä muilla elementeillä kuten vesiaiheilla, kukkaruukuilla ja istutusaltailla.
- Käytämme vihertehokkuuden menetelmää riittävän vehreyden varmistamiseksi. Vihertehokkuusmenetelmän avulla varmistamme riittävän kaupunkivihreän ja läpäisevän pinta-alan kaupunkitiloissa. Vihertehokkuuden tavoitetaso on korttelialueilla 1 ja katualueiden vihertehokkuuden tavoitetasoa tutkitaan. Pohdimme alueellisen vihertehokkuustavoitteen määrittämisen tarvetta.

7. Luontoretellä Kivistön keskustassa.

Metsäinen Kivistö – suunnitteluperiaatteet

Jokaisella kivistöläisellä on kotimetsä.

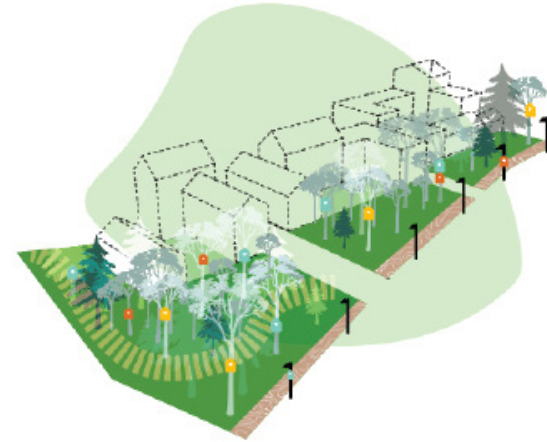
Kompensoimme rakentamisen tieltä kaadettavan puuston istutettavina uusina puina kortteleiden sisäpihoilla, kaduilla ja viheralueilla metsäisen Kivistön identiteettimaisemaa ilmentävissä kaupunkitiloissa. Jokainen istutettava puu on lajiltaan erityinen ja lopputuloksena on Kivistön keskusta-arboretum.

Liito-oravien elinympäristö turvataan kaupunkilaisten metsäisinä viheralueina

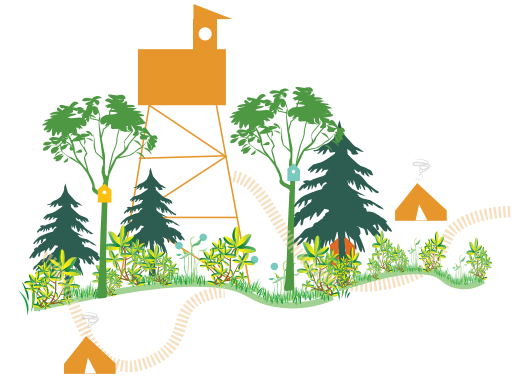
Säilytämme liito-oravien elinympäristöä 11 hehtaaria Kivistön keskustassa. Heikentynyttä elinympäristöä kompensoimme hyppytolpilla ja liito-oravien pöntöillä sekä puuston istutuksilla.

Merkittävät luontoarvot turvataan osana metsäistä Kivistöä

Turvaamme lahokaviosammaleen kasvupaikat mahdollisuuksien mukaan. Säilytetämme arvokkaat luontotyytit kuten tihkupinnat osana viherkennettä. Hyödynnämme kaupunkiluontoa ympäristökasvatukseen.

Kivistön keskustassa koetaan urbaaneja luontoelämyksiä metsäisillä viheralueilla

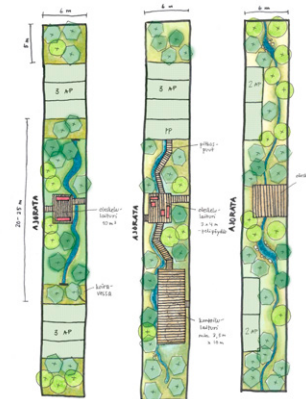
Luomme Kivistön keskustaan mahdollisuuksia kokea luontoelämyksiä tiiviissä kaupunkiympäristössä erilaisin paikoin ja rakentein, kuten pitkospuin, kaupunkilaavuin ja näkötornein.

Jokaisen korttelin sisäpihalla säilytetään vähintään kolme olemassa olevaa puuta.

Kortteleiden, joiden paikalla sijaitsee ennen rakentamista metsää, sisäpihoilla toteutetaan metsäisen Kivistön identiteettimaisemaa ja säilytetään olemassa olevaa puustoa. Vihertehokkuuden tavoitetasoa toteutetaan.

Metsäisen Kivistön identiteettimaisema tuodaan Kivistön keskustan kaupunkitiloihin koettavaksi

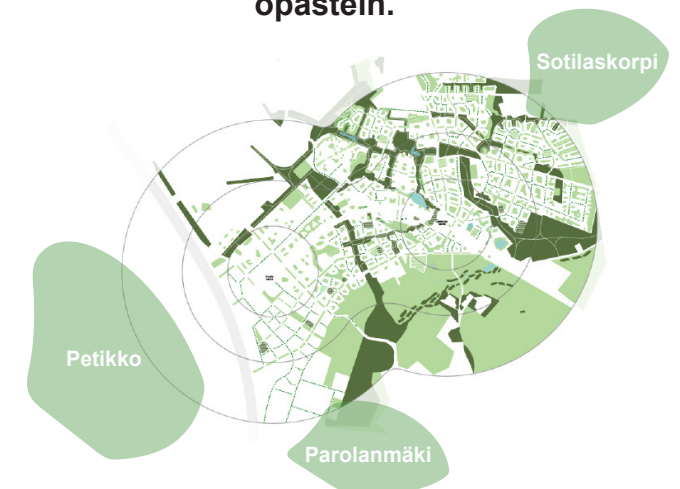
Tuomme metsäisen Kivistön identiteettimaiseman näkyväksi katutilojen flexzoneilla, etupuutarhoissa, viherkatoilla ja taskupuistoissa monilajisin puu-istutuksin ja dynaamisin istutuksin.

Metsäisille viheralueille sijoitetaan ympäristöön sopivia toimintoja

Tuomme metsiin toiminnallisuutta metsälle luontevilla aktiviteeteilla kuten metsäleikkipuisto, arboretum ja kiipeilypuisto, joita lähtökohtaisesti ei aidata ja oppimisympäristöjen ulkoilupihat.

Metsäiset yhteydet laajemmille viheralueille turvataan ja merkitään opastein.

Yhdistämme Kivistön lähiympäristön laajat metsäalueet Kivistön keskustaan puustoisin yhteyksin ja virkistysreitein.

7. Luontoretkellä Kivistön keskustassa.

Metsäinen Kivistö – esimerkkejä

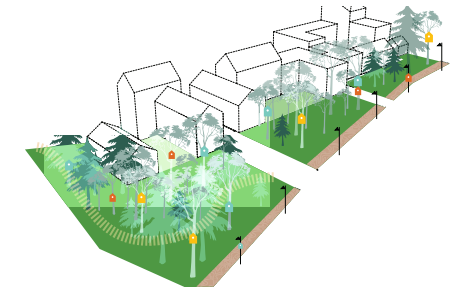
Lippupuiston liito-oravametsä

Kivistön keskustassa on liito-oravien ydinalue, Lippupuisto. Pienellä metsäisellä alueella kokee olevansa kuin satumetsässä kulkiessa poluilla ja tulevaisuudessa myös pitkospuita pitkin metsän siimeksessä.

Murtobackan lähde ja vanha metsä

Alue on todettu luontoselvityksessä arvokkaaksi luontotyyppiä ja siten säilytettävä metsäisen Kivistön helmi! Kaupunkirakenne ja luontoarvot sovitetaan yhteen asemakaavoituksen yhteydessä.

Turkoosipuiston metsäpuutarha

Asemakaavoituksessa oleva Turkoosipuisto on liito-oravan elinympäristöä ja osa laajempaa kulkuyhteysverkostoa. Olemassa oleva puusto säilytetään ja virkistysreitit sovitetaan metsäiseen ympäristöön. Aluskasvillisuudeksi tutkitaan dynaamisia istutuksia.

Ruusumäen näkötorni ja alppiruusupuisto

Ruusumäki on Kivistön keskustan korkein kohta ja se on osa yleiskaavassa määritellyä metsäistä ekologista runkoyhteyttä. Ruusumäelle on hahmoteltu urbaania näköalatornia, josta voisi tarkkailla lintujen lisäksi Kivistön rakentuvaa keskustaa ja nousevia lentokoneita. Nimensä mukaisesti alueelle tutkitaan myös mahdollisuutta sijoittaa Ruusumäen alppiruusupuisto. Suunnitelmat tarkentuvat asemakaavoituksen yhteydessä.

Lumikvartsin metsäleikkipuisto

Lumikvartsin asemakaavassa on suunniteltu päiväkodin yhteyteen metsäleikkipuisto, jossa mahdollistetaan leikki metsäisessä ympäristössä.

Puu-Kivistön arboretum

Puu-Kivistön kaupunkitiloihin on suunniteltu monilajinen puunäyttely. Puunäyttely näkyy alueen julkisilla puistoalueilla sekä asuinkortteleiden ja päiväkodin piha-alueilla. Puunäyttely voi ilmentyä monin eri tavoin, esim. asukkaiden istuttamina nimikkopuina, monilajisena piha-arboretumina korttelipihoilla tai metsäalueiden näyttävänä valaistuksena. Puuston monilajisuudesta on määrätty asemakaavamääräyksiin.

Vihersiltaa pitkin Petikkoon ja yhteydet laajemmille viheralueille

Kivistön keskustan ympärillä on monia laajoja metsäalueita: koillisessa Sotilaskorpi, etelässä Parolanmäki ja lännessä Petikon luontovirkistysalue laavuineen ja hiihtolatuineen. Kivistön keskustasta Petikkoon on kaavailtu vihersiltaa Hämeenlinnanväylän yli, jotta heti asemalta pääsisi vehreälle reitille kohti Petikkoon.

Korukivenkallio

on metsäinen kalliometsikkö Kivistöntähden alueella, jossa puusto ja avokallio on määrätty asemakaavassa säilytettäväksi. Korukivenkallio vahvistaa metsäisen Kivistön identiteettiä!

Lapinkylän metsäiset taskupuistot

Kaupunkirakenteeseen suunnitellaan metsäisiä taskupuistoja, jossa voi istahtaa vaikka laavulle lounaalle. Metsä tuodaan urbaaniin ympäristöön!

KESTÄVÄ KIVISTÖ

Kivistön keskusta vuonna 2050

7. Luontoretellä Kivistön keskustassa.

Jatkosuunnittelun tsekkilista

Muista säilytettävän puuston kartoittaminen asemakaavoituksen yhteydessä. Säilytettäväksi arvioidut puut merkitään asemakaavan säilytettävänä puuna.

Sisäpihoista vehreitä keitaita vihertehokkuuden avulla. Vihertehokkuuden tavoiteluku korttelipihoilla tulee olla vähintään 1.

Toimintojen sijoittaminen metsäisille viheralueille. Sijoita puustoisille viheralueille aktiivisuutta tukevia toimintoja, kuten metsäleikkipuisto tai puuareenat.

Etupuutarhat viheralueiden reunoille! Suositeltava etäisyys rakennuksesta viheralueen reunaan on 6 metriä. Hyödynnä kaistale asuntokohtaisina vehreinä etupuutarhoina.

Yhtenäinen siniviherverkosto Muista kaavarungossa määritelty siniviheryhteydet ja merkitse ne asemakaavassa viher- tai puistoalueiksi. Sijoita kulkureitit viheralueille huomioiden alueen puusto ja luontoarvot.

Uraanit luontoeämykset Sijoita viheralueille mahdollisuuksien mukaan urbaaneihin luontoeämyksiin, kuten pitkospuita, näkötorjeja, nuotiopaikkoja tai kaupunkilaavuja.

Katupuita! Jokainen kivistölinen katu on vehreä. Varmista asemakaavassa vehreys katupuilla, flexzoneilla ja etupuutarhoilla. Kaupunkitilojen vihertehokkuus tulee olla vähintään 1.

Esimerkkikohteena Kvartsijuonen asemakaavan alustava luonnos.

Luontoarvojen turvaaminen asemakaavalla Huomioi asemakaavassa alueen merkittävät luontoarvot ja turvaa niiden säilyminen asemakaavamääräyksin. Mikäli luontoarvot heikentyvät, mieti millä tavoin luontoarvojen heikentymistä voidaan kompensoida.

Metsäristeykset Kohdissa, joissa puustoinen viheryhteys risteää kadun kanssa, kavenna katuluettua ja ajoratoja, jotta vehreys jatkuu visuaalisesti kadun yli katkeamatta.

Kivistössä pilotoidaan!

Kivistön keskustassa pilotoidaan rakentamisen ja luonnon yhteensovittamista monien eri keinoin.

LIITO-ORAVAT

– Liito-oraville hyppytolppia ja pönttöjä parantamaan liito-oravien elinolosuhteita

Asemakaavoituksen yhteydessä huomioidaan liito-oravien elinympäristöt ja turvataan puustoiset yhteydet. Jos asemakaavoitus heikentää liito-oravien elinympäristöä, heikennystä kompensoidaan edellyttämällä asemakaavamääräyksin liito-oravien hyppytolppia ja pönttöjä viher- ja korttelialueille.

Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvitys ja Vantaan Kivistön seuranta-alueen liito-oravaselvitys (FCG Oy 6/2020)

LAHOKAVIOSAMMAL

– Pitkospuit turvaavat metsänpohjan säilymistä

Kivistössä on lahokaviosammaleesiintymiä. Paikoissa, jossa esiintyvät sijoittuvat viheralueille, ne pyritään säilyttämään osana monimuotoista luontoympäristöä. Kasvupaikkojen säilymistä tuetaan sijoittamalla virkistysreiteille pitkospuita, jotta metsänpohja ei kärsi kulutuksesta ja lahokaviosammaleen kasvupaikat säilyvät osana monimuotoista kaupunkiluontoa.

Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvitys (FCG Oy 10/2020)

ARVOKKAAT LUONTOTYYPIT

– Lähteet ja tiikupinnat virkistysalueiden kohokohtina

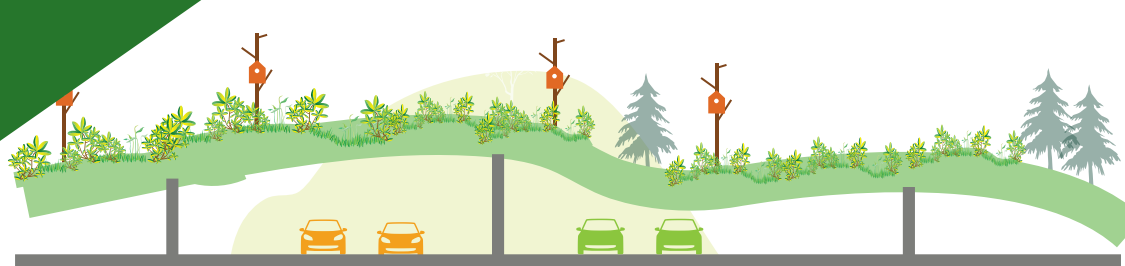
Kivistön keskustassa on arvokkaita luontotyyppinä lähteitä ja tiikupintoja (Piispankylän tiikupinnat ja Murtobackan lähde ja tiikupinta). Nämä arvokkaat luontotyypit säilytetään rakentamattomina alueina ja nostetaan virkistysalueiden kohokohdiksi. Tarkemmassa maankäytön suunnittelussa selvitetään, miten tiikupinnat saadaan kaupunkiympäristössä säilymään esim. pitkospuiden ja muiden kulkua ohjaavien elementein.

Vantaan Kivistön lahokaviosammal- ja luontotyyppiselvitys (FCG Oy 10/2020)

**TestBed
Kivistö**

7. Luontoretkellä Kivistön keskustassa.

KESTÄVÄ KIVISTÖLÄINEN Luonto- elämykset

Vihersilta Hämeenlinnanväylän yli on yks parhaista jutuista! Niin hienoa päästä metsäistä reittiä pitkin Petikon laajoille metsäalueille. Uskon, että tää on kyllä Kivistön keskustalle hieno myyntivaltti, kun Kivistö on portti Petikkoon ja Kehäradan asemalta pääsee suoraan metsään. Voisko enää olla helpompaa?!

“Luonnonmetsiä tulee vaalia. Kun esim. Ruusukvartsinkadun varrelle istutetut puut kasvavat, voisi kaupunki laittaa puihin linnunpönttöjä eri lintulajeille. Näin saataisiin enemmän laulua kaupunkiin.”

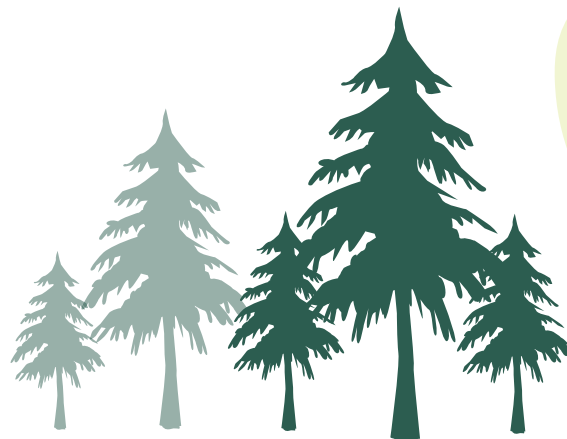
Asukaskommentti, Kivistön keskustan kaavarunkoluonnos, Karttakyselyn 2019 tulokset 03/2020

“Metsää voi myös rakentaa! Italian Milanossa sijaitsee *Bosco Verticale* (suom. pystymetsä) -tornitalopari, jossa talojen julkisivuaiheet muodostuvat noin 20 000 istutetusta puusta ja monivuotisesta kasvista. Kasvilejy on yli 90, jotta uudet lintu- ja hyönteislajit hakeutuisivat kaupunkiin. Kuulostaa kivistöläiselle! Miksei Suomessa metsien maassa voisi kokeilla samaa? Variointimahdollisuuksia on lukemattomia, miten olisi vaikka liito-oravien ydinalue parkkitalon katolla? Ovathan puut ja kasvit tehokkain ja myös kustannustehokkain tapa sitoa hiilidioksidia! *Bosco Verticale*ssa puut ja kasvit parantavat rakennusten sisäilmastoa sekä terassien mikroilmastoa ja kasvillisuus suojaa sisätiloja melutasolta ja liikenteen päästöiltä. Kasvien tarvitsema energia tuotetaan aurinkopaneelilla rakennusten katolla ja vesi suodatetaan rakennusten jätevedestä. Aikamoista!”

“Eläinten kaupunki! Kaupunkiympäristössä on monia eläimiä ja niiden viihtymistä kaupungissa voisi tukea monin eri tavoin. Liito-oravien hyppytolpat on vasta alkua. Tulevaisuudessa kaupunkiympäristössä voitaisiin kiinnittää entistä enemmän huomiota esim. siilien ja pupujen elinolosuhteisiin.”

Kivistössä luonto on läsnä, vaikka ollaan ihan keskustassa. Kivistön keskustassa on hienoja metsäisiä viheralueita muistutuksena siitä, mitä alueella ennen oli. Luontoelämykset ihan keskellä kaupunkia on ehdottomasti Kivistön paras juttu! Oon vähän miettinyt ja mulla on vielä paljon ideoita, miten metsäistä luonnetta saataisiin Kivistöön lisää!

“Urbaanit lintutornit on huippujuttu! Siinä jotenkin pääsee kokemaan sellaista rauhoittumista, kun näkee korkealta kauas. Lintujen lisäksi voi vaikka bongaila nousevia lentokoneita! Laavut ja pitkospuut on toinen hieno juttu Kivistössä. Ei tarvitse mennä kuin kotiovesta ulos, niin pääsee vaikka lounastamaan notskille. Kivistön keskustassa saa kaupungin ja metsät hienoudet samalla, eikä tarvi lähteä erikseen metsään.

“Metsien uudenlaiset ekosysteemit. Oon miettinyt sitä, miten voitais kaupungissa metsien ekosysteemejä tukea siten, että niistä saataisiin entistä monimuotoisempia ja kaupunkiluonnosta entistä virkistävämpää”

8.

Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla.

Kulttuurimaiseman Kivistö

Hulevesiratkaisujen hyödyntäminen biodiversiteetin lisäämiseen

Monipuoliset, luonnonmukaiset hulevesiratkaisut lisäävät viihtyvyyttä kaupunkitiloissa. Vesiaiheiden lisäksi hulevesien pintaviivytyks ja -hallinta monilajistaa kaupunkivihreää ja lisää esimerkiksi hyönteisten elinympäristön kelvollisuutta tiiviissä kaupunkirakenteessa. Hulevesien hallinta syntypaikalla tai sen läheisyydessä edellyttää luonnollista maaperää, minkä vuoksi pyrimme minimoimaan maanalaisen tilan käytön rakennusalojen ulkopuolella.

- Hallitsemme hulevesiä ekologisesti siten, että vesi on visuaalisena ja toiminnallisena elementtinä näkyvissä kaupunkitiloissa: piholla, kaduilla ja puistossa.
- Hyödynnämme umpinaiset sisäpihat mahdollistamaan flooran ja faunan kukoistamisen suojaisessa paikassa. Umpikortteli voimistaa lintujen ja puiden ääniä sisäpihalla, mikä lisää hyvinvointia.
- Keskitämme autopsäköinnin maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin ja voimme kansipihojen sijasta mahdollistaa muun muassa maavaraisen viljelyn ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan sisäpihoilla ja kaikkialla kaupunkitiloissa.

No mutta miksi?

Kaupunkiluonto ja sosiaalinen kontrolli

Miellyttävät kaupunkitilat luontoelementteineen tukevat sosiaalista kontrollia elävässä kaupungissa. Mitä helpompaa luontoelämyksien saaminen on asukkaille, sitä useammin niitä hyödynnetään ja sitä todennäköisempää on esimerkiksi se, että useampi naapuri ottaa osaa pihan hoitoon – tai että lähdetään yhdessä metsäretkelle. Monipuoliset, vehreät ja puutarhamaiset yhteispihat ja puistot mahdollistavat kaupunkiviljelyn, leikin ja oleskelun.

- Kivijalkakerrosten omasisäänkäyntisille huoneistoille tulee rajata huoneistokohtaiset pihat, joihin on käynti kadulta, puistosta tai yhteispihalta.
- Viherrakenteen yhtenä tavoitteena on syötävä Kivistö, joten suosimme kasvivalinnoissa hyötykasveja.
- Suunnittelemme korttelipihoille monimuotoisia viljelymahdollisuuksia ja niitä tukevia rakenteita kuten kasvihuoneet ja monimuotoiset sadepuutarhat.
- Edellytämme, että korttelipihoille laaditaan yhteinen piha- ja hulevesisuunnitelma, jolloin pihan hyötykäyttö voidaan maksimoida.

8. Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla.

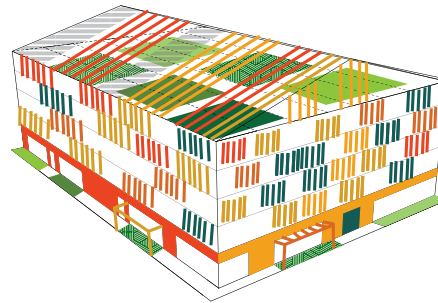
Kulttuurimaiseman Kivistö – suunnitteluperiaatteet

Kivistön suuralue on ruokaomavarainen vuonna 2050.

Tavoittelemme kaikessa uudessa viherrakentamisessa Kivistön ruokaomavaraisuutta. Ruokaomavaraisuuden saavuttamiseksi tarvitaan laskennallisesti viljelysmaata 1 000 m²/asukas. Kivistön suuralueen asukasluku on 55 000 vuonna 2050, jolloin jokaisella on laskennallisesti maapinta-alaa 1 300 m² Kivistön suuralueesta.

Jokaisessa korttelissa on ruoantuotantoa

Ruoantuotantoa ja erilaisia toimintoja yhdistetään ja kehitetään uudenlaisia hybridimalleja, esimerkiksi korttelipihoille ja -katoille sijoitetaan ympärivuotista ruoantuotantoa mahdollistavia kasvihuoneita. Pysäköintilaitoksen katolle sijoitetaan viljelypalstoja ja kasvihuoneita, tai niitä voidaan hyödyntää liikuntatiloina.

Kaikki kaupungin istuttamat puut ja pensaatsat ovat hyötykasveja.

Pitkän aikavälin tavoitteena on, että kaikki kaupungin toimesta istutettavat puut ja pensaatsat Kivistön keskustassa ovat hyötykasveja erityisesti Kulttuurimaiseman Kivistöä ilmentävissä kaupuntiloissa.

Jokaiselle sisäpihalle istutetaan vähintään yksi hedelmäpuu ja kaksi marjapensasta

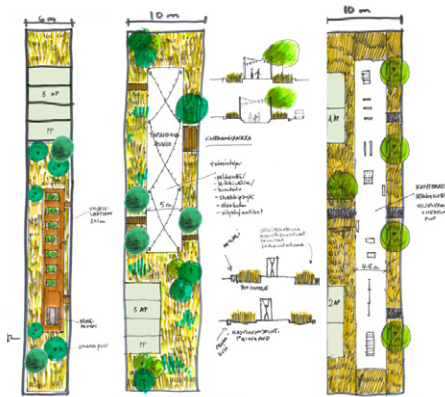
Jokaisella sisäpihoille edellytetään hyötykasvien istuttamista sekä varataan tilaa kaupunkiviljelylle. Vihertehokkuuden tavoitetasoa toteutetaan.

Hulevedet esillä kaupungissa osana viljely-ympäristöjä

Hulevedet ovat esillä siniviherverkoston osana viheralueilla, pihoilla ja katu ympäristöissä. Viljelypalstoja- ja laatikoita sijoitetaan hulevesien viivytyspainanteiden ja uomien yhteyteen ja hulevesiä hyödynnetään osana kastelujärjestelmää.

Vantaanjokilaakson identiteettimaisema tuodaan Kivistön keskustan kaupuntiloihin koettavaksi

Kulttuurimaiseman Kivistö tuodaan näkyväksi katutilojen flexzoneilla, etupuutarhoissa, taskupuistoissa ja viherkatoilla mm. hyötykasvein ja heinäistutuksin.

Kivistön keskustasta luodaan yhteys Vantaanjokilaakson

Yhteyttä Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan kehitetään reitein ja opastein. Kulttuurimaiseman reunavyöhykkeelle sijoitetaan siirtolapuutarha- ja viljelypalstoja. Lapinkylän asemasta suunnitellaan porttia kulttuurimaisemaan.

Päiväkotien ja koulujen pihoista ja katoista hyötykasvikeitaita

Erityisesti lasten ympäristöihin kuten koulujen ja päiväkotien pihoihin ja katoille sijoitetaan hyötykasvimaita, kasvihuoneita ja hedelmäpuita ympäristökasvatuksen vuoksi.

8. Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla.

Kulttuurimaiseman Kivistö – esimerkkejä

Kvartsijuonenpuiston viljelypalstat ja omenpuutarha

Vuonna 2015 toteutetussa Kivistön asuntomessualueella sijaitsevassa Kvartsijuonenpuistossa on viljelypalstoja ja omenapuutarha.

Kvartsijuonen kaupunkiruokakorttelit

Käynnissä olevassa Kvartsijuonen asemakaavatyössä tutkitaan ruoantuotannon mahdollisuuksia tiiviissä kaupunkiympäristössä katutiloissa, rakennusten katoilla, kasvihuoneissa, sisäpihoilla ja sisätiloissa. Myös päiväkodin pihaan edellytetään hyötykasveja tukemaan päiväkodin ympäristökasvatusta.

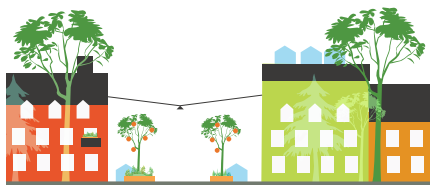
Kaupunkiviljelykorttelit vanhoilla peltoaukeilla

Lapinkylän aseman ympäristössä on useita peltoalueita, jota suunnitellaan rakennettaviksi tulevaisuudessa. Näillä kaikilla korttelialueilla säilytetään muistuma peltojen kulttuurimaisemasta suunnittelemalla kortteleista monipuolisia kaupunkiviljelykortteleita.

Ruoantuotanto kaikkialla kaupunkiympäristössä

Kivistön keskustassa tavoitteena on, että ruoantuotanto näkyy kaikkialla kaupunkiympäristössä. Kaupunkiviljely, hedelmäpuut katupuina, vertikaaliviljely, katto- ja parvekeviljely, mehiläistarhat ja pihakanalat ovat osa Kivistön keskustan kaupunkikuvaa tulevaisuudessa.

Hulevesien ja viljelyn yhdistäminen Murron kaupunkipientaloissa

Murron alueelle on suunnitteilla kaupunkipientaloalue, jossa yhdistetään kaupunkiviljelyä ja hulevesien viivytys osana viljelypihoja.

Lapinniityn ryhmäpuutarha

Jo vuonna 1984 perustettu Kesäheinän Lapinniityn ryhmäpuutarha sijaitsee Kivistön keskustassa. Kaa-varunon myötä ryhmäpuutarhan alue nivoutuu osaksi Kivistön keskustaa.

Lapinkylän asemasta portti Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan

Kivistön keskusta rajautuu Vantaan jokilaakson valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, joka näkyy myös Kivistön keskustassa kulttuurimaiseman Kivistön identiteettimaisemana. Ruoantuotanto Kivistön kaupunkiympäristössä sopii teemallisesti hyvin yhteen Kivistön suuralueen laajojen peltoalueilla tuotettavan ruuan kanssa. Lapinkylän asemalta suunnitellaan virkistysreittejä Vantaanjokilaaksoon kulttuurimaisemaan.

Ruoantuotannon keskus kasvihuoneissa

Kehäradan varressa Ruusumäentiellä sijaitsee kasvihuoneita. Sijainti Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemassa mahdollistaa alueen kehittämisen osana Kivistön ruoantuotannon keskusta. Alueen tulevaisuuden käyttö ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Siirtolapuutarhavyöhyke kulttuurimaiseman reunalla

Kivistön keskusta rajautuu Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan, joka luo koko keskustalle vahvan maisemallisen rajan. Kaupungin ja peltojen reunavyöhykkeelle sijoitetaan siirtolapuutarhoja ja viljelypalstoja monipuolistamaan kivistöläisten mahdollisuuksia tuottaa itse ruokaa ja virkistyä kulttuurimaisemassa.

Lapinkylän asemakorttelit ilmentävät kulttuurimaiseman Kivistöä

Tulevan Lapinkylän aseman ympäristössä näkyy tulevaisuudessa vahvasti kulttuurimaiseman Kivistön identiteettimaisema, muun muassa vehreänä Murron hulevesipuistona, johon on suunnitteilla esimerkiksi viljelypalstoja ja hedelmätarha.

KESTÄVÄ KIVISTÖ

Kivistön keskusta vuonna 2050

8. Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla.

Jatkosuunnittelun tsekkilista

Ruoantuotantoa kaupunkiympäristössä

Mieti kaikessa suunnittelussa miten ruoantuotanto mahdollistetaan kaupunkiympäristössä. Tässä on muutamia esimerkkejä, mutta mahdollisuuksia on lukemattomia!

Kivistössä pilotoidaan!

Kivistössä pilotoidaan ruoantuotantoa kaupunkiympäristössä monin eri keinoin. Lähivuosien pilotteja ovat mm. Kvartsijuonen kaupunkiruokakorttelit, hedelmäpuukorttelit ja CircularHoodFood-hanke.

Kvartsijuonen kaupunkiruokakorttelit tuottavat ruokaa

Käynnissä olevassa Kvartsijuonen asemakaavassa (nro 233000) tutkitaan ruoantuotannon mahdollisuuksia tiiviissä kaupunkiympäristössä ja miten sitä voi ohjata asemakaavoituksen keinoin. Sisäpihoille ja katoille varataan tilaa kaupunkiviljelylle ja pihalle edellytetään hedelmäpuita ja marjapensaita. Kaavassa tutkitaan myös mahdollisuutta sijoittaa kaupunkiviljelyä pysäköintilaitoksen katoille. Muita asemakaavassa määrittäviä ruoantuotannon tapoja voisi olla esim. asukkaiden yhteiset kasvihuoneet, sisätiloissa toteutettu suljettu vesiviljelyjärjestelmä tai vertikaaliviljely.

Hedelmäpuukortteleissa kaduilla kasvaa omenapuita

Kivistöön on suunnitteilla hedelmäpuukortteleita, jossa kaikki istutettavat puut ovat erilaisia hedelmäpuita ja kaikki alueen rakennukset ovat puurakenteisia. Kortteliden yhteistiloissa voidaan ottaa huomioon hedelmien jatkojalostus, esim. varaamalla tilaa mehuasemalle tai yhteiskeittiölle.

CircularHoodFood-hanke kehittää ruoantuotantoa kaupunkiympäristössä

Vantaan kaupunki on mukana CircularHoodFood-hankkeessa, jossa edistetään hiilineutraalin kaupunkiympäristön syntymistä, kiertotalousratkaisuja, ruokaan liittyvän hiilijalanjäljen pienentämistä sekä uuden liiketoiminnan, yhteistyön ja uusien ratkaisujen syntymistä. Kivistön keskustan asemakaavoituksen yhteydessä hyödynnetään hankkeen asiantuntemusta ja etsitään mahdollisia yhteistyömahdollisuuksia.

**TestBed
Kivistö**

8. Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla.

**KESTÄVÄ
KIVISTÖLÄINEN
Kaupunkiruoka-
kulttuuri**

“Mä asun mun lasteni kanssa Kvartsijuonen kaupunkiruokakortteilla. Ihan huikee juttu, että voidaan asua keskustassa ja silti viljellä ruokaa pihoilla ja katoilla. Meillä on myös taloyhtiön yhteissauna, jonka hukkalämpöä hyödynnetään yhteisessä kasvihuoneessa. Ja sit kaikki lähitienoon puut on hyötykasveja, joten omenoita voi syksyllä noukkia mukaan kotimatalla. Mä kyllä sanon, että tää on vasta alkua, tulevaisuudessa ruuan tuotanto voi olla vaikka mitä. Haluatteko kuulla mun visioita?”

Mä oon jo pitkään haaveillut meidän taloyhtiöön sellasta sisätiloihin toteutettavaa suljettua vesiviljelyjärjestelmää. Vois tuottaa ruokaa ympäri vuoden!

Mun tytär on mukana naapuruston kaupunkikanala-hankkeessa. Mä toivon, että tää hanke kehittyy tulevaisuudessa kaupunkimaatilaksi!

Sit tää on mun mielestä mullistavaa hybridiajattelua! Ilmaperunoiden kasvatusta Kivistön uimahallissa! Miksei kukaan oo keksinyt tätä aikaisemmin?

Ja uusi menetelmiä on vaikka kuinka paljon muitakin, kuten ruokasienien viljelyä, mikrolevän tuotantoa, proteiinipitoisten hyönteisten kasvatusta sekä syötävien mikrobien ja soluviljelmien kasvatusta bioreaktoreissa.

9.

Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla.

Kivistöläistä elämää
vauvasta vaariin

Alueidentiteetti

Kivistön keskustalla on vahva identiteetti, joka pohjautuu alueen kulttuurihistoriaan, identiteettimaisemiin ja uusiin alueellisiin identiteetteihin kuten ekologisuuuteen ja taiteeseen. Identiteetti vahvistaa paikan henkeä ja alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden sitoutumista paikkaan. Alueidentiteetti auttaa eriyttämään aluetta omaksi vahvaksi paikakseen.

Kivistön suuralueen visiotyön yhteydessä olemme tunnistaneeet suuralueen viisi aluetyyppeä, joista metsäisen Kivistön ja kulttuurimaiseman Kivistön identiteettimaisemat on otettu Kivistön keskustan kaupunkitilojen ja kaupunkivihreän suunnittelun lähtökohdiksi. Luomme alueelle vahvaa alueidentiteettiä tekemällä identiteettimaisemat näkyviksi kaupunkirakenteessa. Samalla sidomme uuden keskustan ympäröivään maisemaan. Viherverkostot johtavat kävelijän keskustasta sitä ympäröiviin laajoihin identiteettimaisemiin; metsäisen Kivistön Petikkoon ja Sotilaskorpeen sekä Vantaanjokilaaksoon kulttuurimaisemaan.

- Vahvistamme metsäisen Kivistön identiteettiä kaupunkitiloissa muun muassa kasvivalinnoin ja kalustein kuten kaupunkimetsien, laavujen ja nuotiopaikkojen avulla.
- Edistämme Kivistön suuralueen ruokaomavaraisuustavoitetta kulttuurimaiseman Kivistö -teeman alla maksimoimalla hyötykasvien käytön ja viljelyn kaupunkitiloissa.
- Varmistamme taidekaupungin toteutumista edellyttämällä taidetta jokaiselta rakennushankkeelta.

Suuremman mittakaavan identiteetti

Paikan identiteettiä tukee kaupunkirakenteen suurempi skaala eli rakennusten arkkitehtuuri ja julkiset tilat. Erityisesti kaupunkitilat, joissa ihmisten reitit risteävät, tulee erottaa toisistaan, jotta mielenkiinto kaupunkitiloihin ja niiden mahdollistamaan elämään säilyy.

- Varmistamme suunnittelussa risteysien riittävän tiheyden ja viihtyisyyden, sillä risteykset ovat potentiaalisia kohtaamispaikkoja ja houkuttelevia liiketilojen paikkoja.
- Edellytämme arkkitehtuurilta korkeatasoisuutta, vaihtelevuutta, värikkyttä ja leikkisyyttä. Rakennusten ja niiden välisten kaupunkitilojen (puisto-, katu- ja piha-alueiden) tulee olla arkkitehtuuriltaan ja muotoilultaan monimuotoista ja inhimillistä mittaamaailmaa muodostavaa ja tukevaa.

No mutta miksi?

Teemanaapurustot

Teemanaapurustojen avulla haluamme varmistaa, että jokainen voi löytää itselleen sopivan tavan asua, työskennellä ja elää. Naapurustot muodostuvat keskimäärin 5–7 korttelin kokonaisuuksista. Naapuruston mitoitus perustuu ihmisen kokemukseen omasta lähiympäristöstään ja siitä kuinka kaupunkirakennetta koetaan omaksi. Naapurustoista löytyvät kaikki sujuvan arjen peruselementit kuten pikkuaukio naapurustokohtaisille, lähileikkipaikka, hybridipalvelukeskittymä, johon on keskitetty naapuruston autopysäköinti ja palveluja sekä vehreät yhteydet laajemmille virkistysalueille. Naapurustot erityistetään teemoilla, joita voivat olla esimerkiksi valo, maatila, viljely, vesi tai taide.

- Määritämme naapurustolle teeman suunnittelun käynnistyessä.
- Varmistamme, että julkiset tilat toimivat teemanaapuruston identiteetin keskittyminä niin, että esimerkiksi naapurusto, jonka teema on valo, ilmenee kaupunkitilassa erityispiirteenä poiketen muusta kaupunkirakenteesta.

Monipuolinen asuntotarjonta sosiaalisen kestävyysedellytyksenä

Sosiaalisen kestävyysedellytyksenä on, että kaupunki tarjoaa monipuolisia asumismahdollisuuksia. Aito sosiaalinen kestävyys ehkäisee segregatiota ja tukee asumistarpeiden muuttuessa elämän mukaan. On välttämätöntä, että asumisen jatkuminen mahdollistuu esimerkiksi tulotasojen tai perhekoon muuttuessa. Näin varmistetaan sosiaalisten kontaktien jatkuminen läpi elämän. Jos naapurit tuntevat toisensa ainakin pinnallisesti, luo se yhteenkuuluvuutta ja vähentää hällä väliä -asennetta.

- Varmistamme alueen sosiaalista kestävyttä monipuolisilla asuntotyypeillä ja monen hintaisilla asunnoilla, jotka lisäävät erilaisia ihmisiä alueella, mikä lisää eri ihmisryhmien välistä vuorovaikutusta.

”Kadun silmät”

Se, että rakennuksista on mahdollista nähdä kadulle, luo turvallisuutta. Yksinäinen kävelijä ei ole yksin pimeälläkään, mikäli jotain sattuu. ”Kadun silmät” on tunnettu konsepti, joka tukee elävää kaupunkia sekä kaupunkitilojen viihtyisyyttä ja vahvistaa alueen sosiaalista kestävyttä.

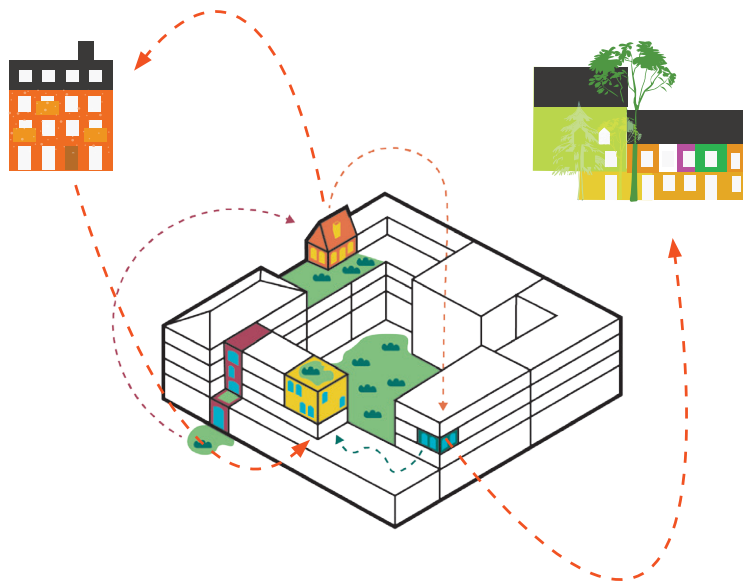
- Edellytämme, että rakennuksista tulee nähdä kadulle; katu ei saa olla ”silmätön”.
- Edellytämme, että kivijalkakerroksen huoneistoilla on oma etupiha. Huoneiston pääsisäänkäynnin tulee olla tämän pihan kautta.

9. Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla.

Kivistöläistä elämää vauvasta vaariin – suunnitteluperiaatteet

Kivistössä värikkyys näkyy kaikilla tasoilla: rakennuksissa, kaupunkitiloissa, taiteessa, identiteetiltään erilaisissa naapurustoissa, sosiaalisessa monimuotoisuudessa, asuntojen vaihtelevissa hallintamuodoissa sekä kulttuurisessa ja ikäluokkien monimuotoisuudessa.

Kivistöläisen elinkaari
vauvasta vaariin

Elämänmittainen Kivistö

Kivistön keskustassa mahdollistetaan elämä vauvasta vaariin. Kivistön keskustan monipuoliset asumismuodot, erikokoiset asunnot ja erilaiset rakennustyytit mahdollistavat asumisen Kivistössä erilaisissa elämäntilanteissa – niin lapsena, nuorena opiskelijana, perheellisenä kuin eläkeläisenäkin. Erilaiset asuntojen hallintamuodot ja eri-ikäinen rakennuskanta tarjoavat asuntoja kaikille tulotasoille. Kivistöstä eri tarvitse muuttaa pois perheen kasvaessa tai tulotason muuttuessa. Kivistön sekoittunut kaupunkirakenne luo mahdollisuuden myös työskennellä ja viettää vapaa-aikaa Kivistössä.

Lapsiystävällinen kaupunki on kaikkien kaupunki

Käveltävä, esteetön ja turvallinen Kivistön keskusta tarjoaa tasavertaisen mahdollisuuden kaikille liikkua kaupungissa. Kivistön kaupunkitila ja palvelut palvelevat kaikkia ja ne ovat kaikkien saavutettavissa. Kaupunkitila tarjoaa penkkejä levähtämiseen tai kuntoiluvälineitä kaikille ikäryhmille.

Naapurustojen Kivistöstä
löytyy koti jokaiselle

Kivistön keskusta on naapurustojen kaupunki

Monimuotoista ja monitasoista kaupunkia, jossa jokainen löytää oman paikkansa asua ja elää. Erilaiset teemanaapurustot luovat edellytykset naapurustoidentiteettien syntymiselle. Teemanaapurustoissa priorisoidaan tekijöitä, jotka vetoavat tiettyihin elämäntyyliin ja -tapoihin. Kun teemanaapurustoja on useita, löytää valtaosa itselleen sopivan asumisen paikan sekä oman, samanhenkisen yhteisön. Samalla naapurustojen monipuolisuus takaa alueellisen sekoittuneisuuden.

Kivistön keskusta koostuu erilaisista naapurustoista, joiden koko on noin 4–7 korttelia. Naapurusto on kooltaan sellainen, jonka asukas voi kokea omaksi kotinaapurustoksi ja joka on usein sopiva asemakaavoitettava aluerajaus. Naapurustosta suunnitellaan tunnelmaltaan ja identiteetiltä ainutlaatuinen mm. arkkitehtuurin, maisema-arkkitehtuurin, taiteen, nimistön, väriyssuunnittelun ja asukasyhteistyön avulla.

Vuodenaikojen Kivistö

Kevät on kylvön aikaa! Kevät on sitä, kun rapataan roudan alta elämää; löydetään palstat ja viljelylaatikot, huumaanntaan hanamista ja etsitään kaupungin parhaat aurinkoansat.

Kesät vietetään viljelypalstalla tai siirtolapuutarhamökissä. Syödään omia perunoita ja nautitaan Vantaanjoen annista. Kesällä tuotetaan myös aurinkoenergiaa, jota varastoidaan talven varalle.

Syksy on satokauden, sienestyksen ja marjastuksen aikaa. On myös mukavaa päästä takaisin kouluun, vaikka rakennuksessa on vietetty aikaa kesälläkin, sillä se tarjoaa niin paljon muitakin toimintoja.

Kivistö on talvikaupunki! Petikon metsiin pääsee loistavia latuyhteyksiä pitkin. Pimeyttä juhliataan kaupunkitilojen ja tunnelmallisten metsäreittien valaistuksella. Kivistön keskustan valotaide ja valokarnevaalit – voi kunpa aina olisi marraskuu! Joulukuussa on Kivistön joulumarkkinat ja suuri joulukuusi saa koristeet.

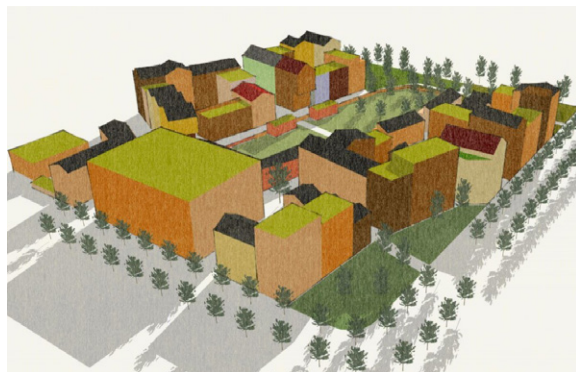
9. Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla.

Kivistöläistä elämää vauvasta vaariin – esimerkkejä

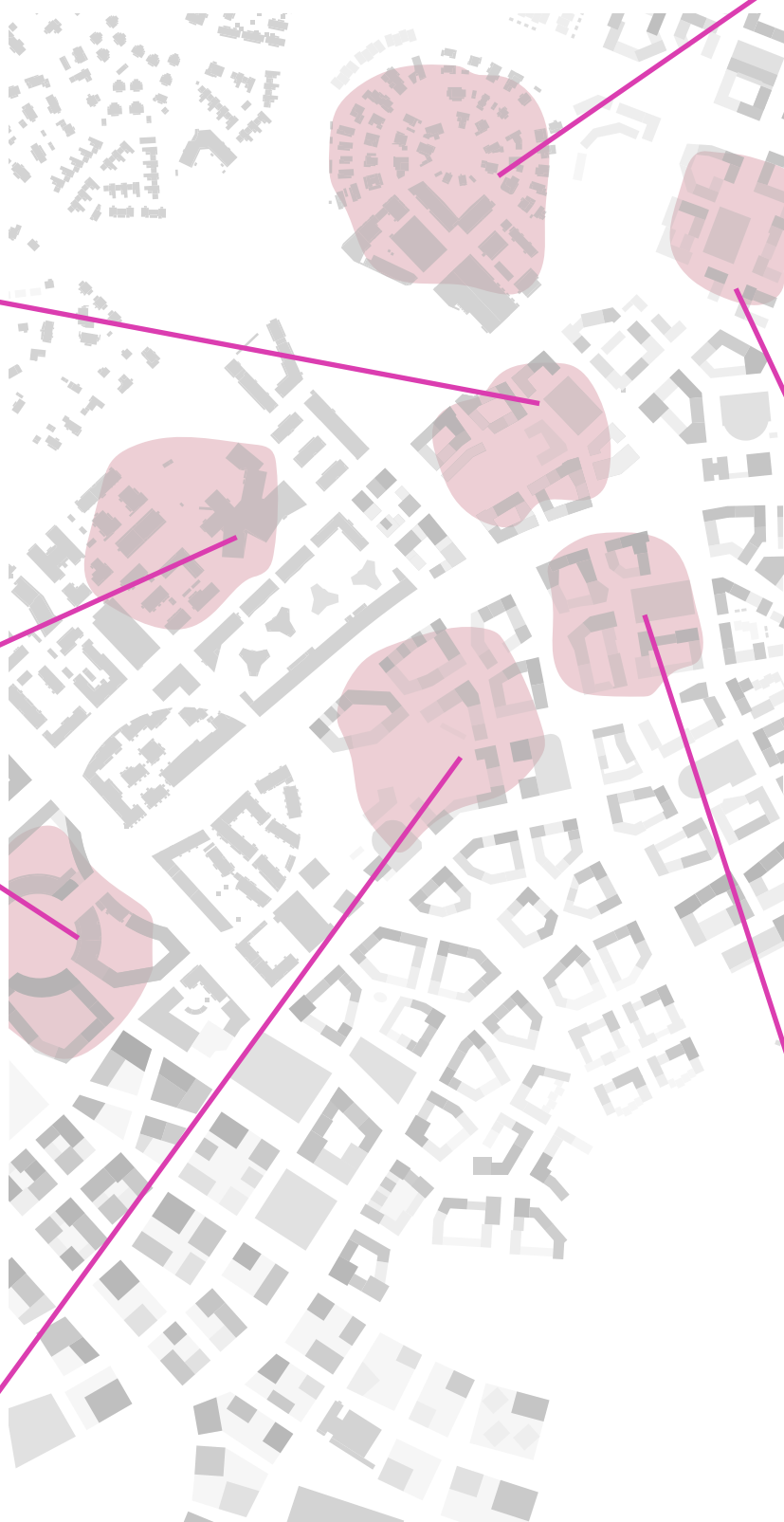

Puu-Kivistön pienimittakaavainen puukaupunkinaapurusto

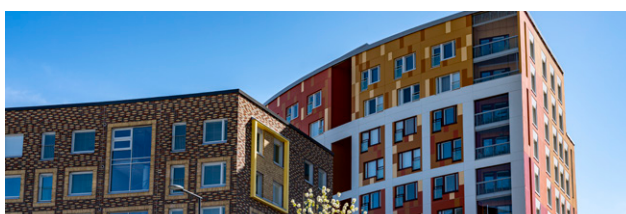
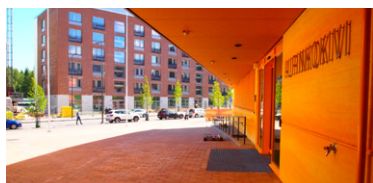
Asemakaavan tavoitteena on ollut luoda lämminhenkinen, urbaani, pienimittakaavainen ja värikäs puutalonaapurusto. Kaikkien rakennusten on edellytetty olevan puurakenteisia. Kaupunkirakenteessa ja kaupunkitiloissa on haettu inspiraatiota Suomen vanhoista puukaupungeista. Puu-Kivistö on nimetty Vantaalla puurakentamisen erityiskohteeksi (Vantaan kaupunginhallitus 5.2.2018), jossa erityisenä tavoitteena on puurakentamisen määrällinen lisääminen ja laadullinen kehittäminen yhteistyössä puualan toimijoiden kesken.

Kivistö on naapurustojen kaupunki. Jokaisessa asemakaavassa luodaan oma teemaltaan ja tunnelmaltaan ainutlaatuinen naapurusto. Tässä osiossa esitellään Kivistöön rakennettuja ja suunniteltuja naapurustoja.

Kivistön asuntomessualue on vehreä, monimuotoinen ja värikäs naapurusto

Kivistön keskusta on toteutunut värikkäitä ja vaihtelevia kortteileita.

Kivistöntähden valonaapurusto

Kivistöntähti on monimuotoinen, metsäistä Kivistöä ilmentävä naapurusto, jossa erityispiirteinä on luontoarvojen ja olemassa olevan puuston säilyttäminen osana korttelirakennetta. Naapuruston taiteen konseptissa on määritelty taiteen teemaksi valo ja kuvattu valon käytön periaatteet.

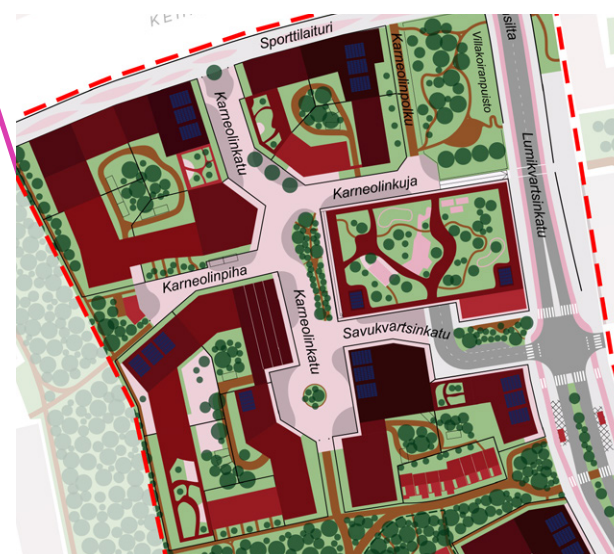
Kvartsijuonen monimuotoiset ja värikkäät kaupunkiruokakorttelit

Suunnitteilla olevassa Kvartsijuonen asemakaavassa tavoitellaan värikästä ja vehreää kaupunkiruokakortteleiden naapurustoa, jossa kaupunkiviljellä pihalla ja hedelmäpuut kukkivat katutiloissa.

Lumikvartsin pienipiirteiset korttelit metsäisen Kivistön identiteettimaisemassa

Lumikvartsin asemakaavassa suunnitellaan monimuotoisia ja vehreitä keskustakortteileita nykyiselle metsäalueelle. Asemakaavan teemana on metsäinen Kivistö ja metsäinen luonne näkyy esimerkiksi metsäisessä koirapuistossa, metsäleikki-puistossa ja puustoisilla flexzoneilla. Kaavassa tutkitaan myös metsäisten toimintojen, kuten kaupunkilavujen ja pitkospuiden sijoittamista säilytettävälle metsäalueelle ja huomioidaan alueen luontoarvot.

9. Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla.

Kivistön taidekaupungin konsepti

Tervetuloa Kivistön taidekaupunkiin! Kivistön keskustassa sekä ulkotilojen taide että yhdessä tehtävä taide kaikissa muodoissaan luovat alueelle kulttuurista identiteettiä ja edistävät asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia. Taidekaupunki muodostuu kolmesta eri kokonaisuudesta; julkisen tilan designista, korttelitaiteesta ja asukkaiden tekemästä taiteesta.

Julkisen tilan design, taiteen paikat ja teemat

Korukivistöstä inspiraationsa saanut julkinen taide ja julkisen tilan design näkyy Kivistön keskustassa taidekivinä ja -valoina, Kehäradan taiteena, sähkökaappeihin sijoitettuina katugalleriana ja julkisina taideteoksina. Tätä kokoelmaa täydennetään kaupungin laajentuessa. Lisäksi luodaan uusia taidekokonaisuuksia tuleville naapurustoille, Tulevaisuudessa taidetta keskitetään taidereiteille, Kivistön ja Lapinkylän asemat toimivat näyttävinä portteina taidekaupunkiin ja taide kytkeytyy entistä enemmän asukkaiden arkiympäristöön esim. leikkittävänä taiteena.

Korttelitaide

Kortteleiden taide muodostaa Kivistöön kokonaisuudessaan monimuotoisen taidekokoelman, joka on koettavissa rakennusten sisätiloissa, sisäpihoilla ja katutiloissa. Taidekokoelmaa täydennetään tulevissa kortteleissa. Jokaiselle uudelle asemakaavalle laaditaan taiteen konsepti asemakaavoitusvaiheessa. Konseptissa määritellään taiteen teemat ja sijainnit ja taiteen suunnittelusta jatkosuunnittelussa vastaa taiteilija-arkkitehti työpari. Kortteleiden taide vahvistaa mm. kotitalon tunnistettavuutta ja tekee siitä asukkailleen erityisen kotikorttelin.

Asukkaiden tekemä taide

Asukkaiden tekemän taiteen nostamista merkittäväksi Kivistön taidekaupungin osatekijäksi tuetaan. Asukkaille luodaan mahdollisuuksia osallistua julkisten designin ja taiteen ideointiin ja tekemiseen. Taide tuodaan lähelle asukkaiden arkea mahdollistamalla erilaiset taiteen tekemisen paikat (esim. harrastetilat, näyttelytilat). Asukkaita innostetaan myös luomaan omaa taidetta kaupunkitilaan, esim. ikkunataideteoksia tai omalle pihalle sijoitettavien taideteoksien.

Taiteen kokemisen verkostot ja tiedottaminen

Kivistön eri taiteen muodoista syntyy kokonaisuus, jota on mahdollista kokea monin eri tavoin. Kivistön taidekaupunkiin luodaan sekä fyysisiä että virtuaalisia verkostoja, jotka opastavat erilaisille taiteen kokemisen poluille. Verkostot voivat olla esim. pysyvä taidelenkki, väliaikaisia opasteita katutilassa, mobiilisovellus taideteoksista, taidekartta tai taidekierros taiteilijan kanssa. Kivistön ja Lapinkylän asemat toimivat infopisteinä taidekaupungin kokemiseen. Taiteesta tiedotetaan ja taidekaupunkia kehitetään monin eri tavoin, esimerkiksi järjestämällä Kivistön taideseminaareja.

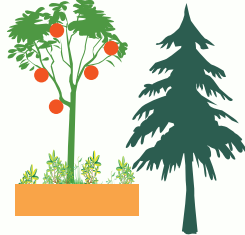
9. Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla.

Jatkosuunnittelun tsekkilistä

Tässä jatkosuunnittelun tsekkilistassa esitellään keinoja luoda monipuolisia teemanaapurustoja Kivistön keskustaan.

Identiteettimaisemien ilmentäminen

Kivistön keskustassa on metsäisen Kivistön ja kulttuurimaiseman Kivistön identiteettimaisemat, jotka vaikuttavat viheralueiden, sisäpihojen, kaupunkitilojen luonteeseen. Kuvaa valittua identiteettimaisemaa visuaalisesti osana suunnitelmaa, jotta identiteettimaiseman tavoite välittyy toteutukseen.

Naapuruston monimuotoisuus

Jokaisessa naapurustossa pyritään luomaan edellytykset mahdollisimman monimuotoiselle naapurustolla, jossa on koteja, palveluita ja työpaikkoja erilaisille ihmisille. Luo kortteliin vaihtelua muun muassa erilaisilla hybridiratkaisuilla, erilaisilla talotyypeillä ja asumisratkaisuilla sekä monimuotoisilla yhteistiloilla.

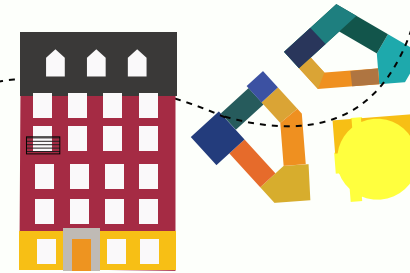
Kaupunkitilan suunnittelu

Kaupunkitilan suunnittelu on teemanaapuruston luonnin perusta. Jokaisella naapurustolla on ainutlaatuinen korttelien sijoittelu, rakennusten massoittelu, risteyskohdat ja julkisten ulkotilojen luonne ja tilallisuus, jonka pohjana on suunnittelualueen nykytila. Teemanaapurustolle määritellään ainutlaatuinen, värikäs ja monimuotoinen arkkitehtuuri (esimerkiksi kattomuodot, rytmitys, parvekkeiden luonne yms.) Lisäksi tarvittaessa laaditaan kaavioita, joissa havainnollistetaan suunnitteluratkaisuja.

Värikäs kaupunkikuva

Jokaiselle naapurustolle laaditaan väriyssuunnitelma. Rakennusten väriyksen taustalla on esimerkiksi teemallinen kokonaisuus tai väritys voi saada innoituksensa esim. alueen nimestöstä. Värisuunnitelmat perustetaan tietyille "väritysperiaatteille" esim. ilmansuunnan ja toiminnallisuuden mukaan. Väriyssuunnitelmaa toteutetaan rakennusten ja julkisen ulkotilan väriyksissä (esimerkiksi julkisivuväritys, katukalustus, puiden syysväri, katukiveys yms.)

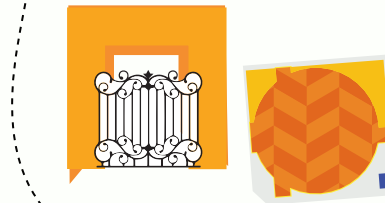
Ainutlaatuinen nimistö

Jokaiselle naapurustolle suunnitellaan paikkaan sopiva nimistö. Kivistössä on nimistöllisinä kokonaisuuksina korukivien ja mineraalien kokonaisuudet Kivistön aseman ympäristössä ja Lappi-aiheinen nimistö Lapinkylän aseman ympäristössä. Lisäksi hyödynnetään paikallista käytössä olevaa nimistöä.

KISSANKULLANKUJA
KATTGULDSGRÄNDEN

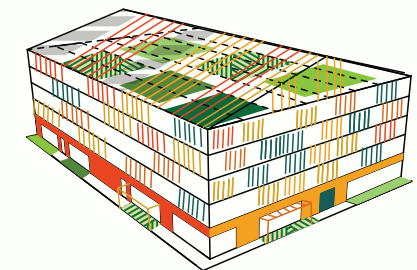
Resurssiviisaus

Jokaiselle naapurustolle laaditaan resurssiviisauden konsepti, jossa painotetaan eri resurssiviisauden teemoja (esimerkiksi puurakenteiset korttelit tai ruokakorttelit). Resurssiviisauden teemat tuodaan näkyvästi esille, jotta ne pidemmällä aikavälillä vaikuttavat myös asukkaiden toimintaan ja kestävämmän elämäntavan omaksumiseen.

Taiteen konsepti

Jokaiselle naapurustolle laaditaan oma taiteen konsepti, jossa määritellään taiteen teemat ja sijainnit. Kivistön keskustassa sekä ulkotilojen taide että yhdessä tehtävä taide kaikissa muodoissaan luovat alueelle kulttuurista identiteettiä ja edistävät asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia. Taiteen konseptia noudatetaan jatkosuunnittelusta toteutukseen.

9. Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla.

KESTÄVÄ KIVISTÖLÄINEN Lasten Kivistö

LASTEN KAUPUNKI ON KAIKKIEN KAUPUNKII!

Lasten oikeuksien neljä yleisperiaatetta ovat yhdenvertaisuus, lapsen etu, oikeus elämään ja kehittymiseen sekä osallisuus. Kivistössä lapset ja nuoret ovat tasa-arvoisia asukkaita, joilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua kaupungin kehittämiseen. Kivistön suunnittelussa lapset ja nuoret ovat vahvasti mukana.

Kivistö on turvallinen ja puhdas elinympäristö lapsille, nuorille ja ihan jokaiselle! Siellä on paikkoja tavata ystäviä ja leikkiä, niin sisällä kuin ulkona. Käveltävässä kaupungissa on helppoa ja turvallista liikkua paikasta toiseen. Kavereita voi tavata yhteisellä korttelipihalla tai viereisellä leikkipaikalla, ilman että vanhemmat joutuvat kuljettamaan pitkiä matkoja autolla. Harrastukset, päiväkotit- ja koulupaikatkin ovat kävelymatkan päässä. Monipuolisia palveluita tarjoavissa hybridikortteleissa ja julkisissa sisä- ja ulkotiloissa voi kohdata eri-ikäisiä ihmisiä.

Yhteistyön tuloksena syntyi valtavasti värikkäitä piirustuksia ja kirjoituksia. Kaikkien teemojen osalta korostuivat kirkkaat värit ja mielikuvittelliset muodot. Lasten ideoiden pohjalta puistosta löytyy voimakkaita värejä ja muotoja, oppilaiden toivoma ryhmäkeinu ja kiipeilyrata sekä sienihattuisia pylväitä ja dinosauruksen luu.

KVARTSIJUONENPUISTON LEIKKIPAIKKA

Kvartsijuonenpuiston leikkipaikka on sijoitettu entiseen hiekkakuoppaan ja sen maastonmuotoja on hyödynnetty suunnittelussa. Tavoitteena oli luoda edellytykset vetovoimaiselle, kestäväälle ja alueen identiteettiä vahvistavalle puistoalueelle, jossa on huomioitu erityisesti **lasten ja nuorten monipuoliset toimintamahdollisuudet**. Olevaa puustoa ja metsäpohjaa on säilytetty mahdollisimman paljon. Leikkipaikalla on metsäinen tunnelma ja liito-oravienreitit ovat säilyneet.

Kvartsijuonenpuisto oli yksi Lasten ja nuorten Vantaa- osallisuuden toimintaohjelman pilottikohteista. Tavoitteena oli saada lapset ja nuoret tulevaisuuden aktiivisiksi vaikuttajiksi.

Hiekkakuoppien ylätasanteelle on viljelypalstoja!

Kolme keskeistä toiminnallista aluetta: keidas, juoksuhiikkamaa ja seikkailudyyanit!

Seikkailudyyanit muodostuvat vaihtelevista materiaaleista ja muodoista, jotka mahdollistavat monipuolisen liikunnan ja oleskelun erityisesti nuorille.

Juoksuhiikkamaa on hiekka- ja vesileikkien aluetta. Vesileikkivälineiden vesi pumpataan pohjavedestä.

Keidas on eteläisin matala kuoppa, jossa kukkivat ja syötävät kasvit muodostavat vehreän suljetun tilan.

Hiekkakuopat mahdollistavat mielenkiintoisen ja vaihtelevan topografian ja muotoilun sekä erikoislaatuiseen tilalliseen tunnelmaan.

An isometric illustration of a sustainable urban environment. In the foreground, a large magenta triangle contains the text. The background shows a city street with a cyclist on a yellow bike, a pedestrian on a path, and three people practicing yoga on mats in a green space. Buildings, trees, and a utility pole are also visible.

10.

**Kivistössä luodaan
kestävät puitteet
elämiselle.**

Kestävä Kivistö

Turhan energian ja raaka-aineiden kuluttamisen vähentäminen

Turhan energian ja raaka-aineiden kuluttamisen vähentäminen mahdollistaa kustannussäästöjä. Kapearunkoisissa ja matalissa (n. alle kymmenkerroksisissa) rakennuksissa voidaan ilmanvaihto hoitaa painovoimaisesti, mikä edistää rakennuksen terveellisyyttä, turvallisuutta ja vähentää energian kulutusta. Kapearunkoiset rakennukset hyötyvät luonnonvalosta, joka ulottuu rakennuksessa kaikkialle ja luo terveys- ja energiahyötyjä.

Umpikorttelit muodostuvat päädyistä yhdistetyistä rakennuksista, mikä vähentävää paljasta seinäpintaa ja täten rakennuskustannuksia ja pitkällä tähtäimellä vaikuttaa lämmitys- ja jäähdytyskustannuksiin hyödyllisesti.

Matalammat rakennukset vähentävät hissien käytön tarvetta, mikä kannustaa kävelyyn ja elinympäristön terveellisyteen.

- Edellytämme paikallisen uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä. Tavoitteenamme on energiaomavarainen Kivistö.
- Tutkimme painovoimaisen ilmanvaihdon edellyttämistä.
- Suunnittelemme kaupunkirakenteesta keskimäärin matalaa ja tiivistä (3–7 krs) umpikorttelirakennetta, mikä luo enemmän kattopinta-alaa ja mahdollistaa enemmän aurinkopaneeli- ja viherkattoalaa mm. lämpösaarekeilmiön vähentämiseksi. Matalammat rakennusmassat mahdollistavat enemmän valoa pihoilta ja sisään rakennuksiin.
- Suosimme matalampiin ja kapeampiin rakennuksiin perustuvaa kaupunkirakennetta, joka mahdollistaa yksinkertaisemman ja kevyemmän rakenteen rakennuksissa. Esimerkiksi puun käyttö on helpompaa, säästöä syntyy materiaalikuluissa ja on mahdollista käyttää myös esivalmistettuja elementtejä.
- Suosimme puurakentamista, sillä kevyemmät rakennukset vahingoittavat maaperää ja pohjavettä vähemmän.
- Edellytämme rakennusmassoilta kapearunkoisuutta, joka mahdollistaa enemmän luonnonvaloa huoneistoihin ja rappukäytäviin.

Vähämeluinen ja ilmanlaadultaan hyvä kaupunkiympäristö

Melun minimointi ja ilmanlaadun parantaminen tuo terveys- ja viihtyvyshyötyjä. Minimoimalla päästöjä aiheuttava liikenne ja laskemalla päästöjä aiheuttavan liikenteen nopeuksia varmistamme terveellisempää ja turvallisempaa elinympäristöä kaikille.

- Arvioimme liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutuksia suunnittelun yhteydessä varmistaaksemme asuinympäristöjen terveellisyyden.
- Suunnittelemme umpikortteleita, jotka suojaavat sisäpihaa melulta ja pienhiukkasilta.

Keskitetty jätehuolto vähentää roskien kuljettamisen tarvetta ja alueen sisäistä raskasta liikennettä, mikä parantaa ilman laatua vähentämällä päästöjä ja luo turvallisempaa kävely-ympäristöä. Keskitetty jätehuolto mahdollistaa tehokkaamman korttelirakenteen, kun jäteautolla ei tarvitse päästä kaikkialle. Keskitetty jätehuolto kannustaa lajitteluun ja potentiaalisesti mahdollistaa tuotetun jätteen kierrättämisen tuottamien kustannusten todentumisen jätteen tuottajalle.

- Edellytämme, että naapurustot liittyvät Kivistön keskustan keskitetyn alueelliseen jätteiden putkikeräysjärjestelmään.
- Varmistamme, että kortteleihin toteutetaan riittävät alueelliset kierrätysuoneet palvelemaan alueen kiertotaloutta.

10. Kivistössä luodaan kestävät puitteet elämiselle.

Kestävän Kivistön suunnitteluperiaatteet

Kivistön keskustan kaavarungon lähtökohtana on ollut **Vantaan kaupungin resurssiviisauden tavoitteet**. Resurssiviisauden tiekartassa on esitetty toimenpiteitä, joiden avulla päästäisiin kohti asetettuja tavoitteita. Resurssiviisauden tiekartalla edetään neljällä kaistalla; **energiankulutus ja -tuotanto, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen**. Kivistön keskustan kaavarungon teemat toteuttavat Vantaan kaupungin resurssiviisauden tavoitteita, jotka tähtäävät vuoteen 2030. Lisäksi kaavarungon tavoitteita visioidaan kauemmaksi tulevaisuuteen, vuoteen 2050.

Kivistön keskustassa sähkön- ja lämmöntuotanto eivät aiheuta ilmastopäästöjä. Vuonna 2050 Kivistössä tuotetaan enemmän energiaa kuin kulutetaan. Kivistö on **energiapositiivinen!** Kestävät kivistöläiset ovat aktiivisia energian tuottajina ja energiantuotannon toimijoina. Energiaa kulutetaan viisaasti ja rakennukset ovat energiatehokkaita. Käytössä on älykäs lämmönohjausjärjestelmä ja uusiutuvaa energiaa tuotetaan myös pienimuotoisesti.

Selvitämme Kivistön keskustan uusiutuvan energiantuotannon alueellisia mahdollisuuksia muun muassa **aurinkoenergian, maalämmön ja matalaenergiaverkon osalta**. Tutkimme tulevan rakennuskannan tarvitseman energian ja mahdolliset hukkalämmön lähteet ja pyrimme löytämään ratkaisuja energian säästämiseen. Mikäli Kivistön keskustan alueelle tarvitaan ulkopuolelta tuotavaa energiaa, sen tulee olla päästötöntä.

Kivistön keskustan kaupunkirakenne on tiivistä, täydentyvää ja sekoittuvaa. Kivistön keskustassa **liikutaan hiilineutraalisti**, sujuvasti ja kohtuuhintaisesti. Kestävä kivistöläinen kävelee lähipalveluihin ja pidemmät matkat tukeutuvat joukkoliikenteeseen tai osa matkasta sujuu pyöräilyn laatuikäviä pitkin. Pyöräilyä edistäviä palveluita on runsaasti, kuten huoltopisteitä, kaupunkipyöriä ja säilytyspaikkoja konttipyörille ja sähköpotkulaudoille. Kivistöläinen ei tarvitse arjessa yksityisautoa. Yhteiskäyttöisille sähköautoille on varattu paikkoja, sekä helposti saatavilla oleviin latauspisteisiin on panostettu.

Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin on varauduttu ja rankkasateiden aiheuttamaa vesimäärän kasvua hallitaan **luonnonmukaisin hulevesiratkaisu**. Ilmastonmuutosta hillitään runsaalla viherrakentamisella ja vähähiilillä rakentamisella. Runsaat kasvillisuudet tekee mikroilmastosta miellyttävän ympärivuoden. Toteutamme Kivistön keskustassa alueellisen hiilinielulaskennan. Hiilinieluja ja -varastoja pyritään kasvattamaan. Arvokkaita luontokohteita ja olemassa olevaa metsää säilytetään. **Luonnon monimuotoisuutta** kartutetaan rakentamalla uusia ekologisia yhteyksiä ja mahdollistamalla monipuolista elinympäristöä ja ekosysteemipalveluita. Viherrakenne on skaalautuvaa ja helposti kaikkien saavutettavissa. Pihan viheralueet yhdistyvät viherverkostojen pitkin laajoille metsä- ja kulttuurimaisemalueille.

Kivistö on **ruokaomavarainen**. Suur-Kivistön alueella pystytään tulevaisuudessa tuottamaan ruokaa kaikille Kivistön asukkailla. Ruokaa kasvatetaan niin maavaraisesti pihalla ja julkisissa kaupunkitiloissa kuin älyteknologiaa hyödyntävissä kasvihuoneissa ja kerrosviljelylaitoksissa. Kivistössä tuotetaan lähiruokaa ja kausiruokaa.

Kivistössä edistetään **kierotaloutta ja jakamistaloutta** on vakiintunut osa palveluverkkoa. Kivistön julkiset hankinnat ja investoinnit ovat resurssitehokkaita ja vastuullisia. Talonrakentamisessa ja purkamisessa pyritään energia- ja materiaalihyönteeseen ja tavoitellaan A-luokkaa. Myös rakentamisen aikaisia hiilidioksidipäästöjä vähennetään. Tavoitteena on työkoneiden päästöttömyys ja kaiken rakennusjätteen kierrättäminen.

Pyrimme alueelliseen **massatasapainoon**. Paikallista louhetta ja maa-ainesta hyödynnetään alueella, esimerkiksi esirakentamisessa, maaston muotoilussa, katupohjissa ja puistoissa. Infrarakentamista kehitetään monialaisesti ja innovoidaan hybridiratkaisuja. Infraputken avulla vähennämme maatojen tarvetta julkisilla katualueilla.

Resurssiviisaus otetaan lähtökohdaksi suunnittelu- ja tontinluovutuskielipäätöksiin. Konseptimme asemakaavoituksessa resurssiviisautta yhteistyössä yritysten ja asukkaiden kanssa. Mahdollistamme yrityksille hiilineutraalin toimintaympäristön.

Kivistöläisten elämäntapa on kestävä ja perustuu hyvään luontosuhteeseen. Resurssiviisaalla Vantaalla osallisuus ja yhteisöllisyys ovat osa **ympäristövastuullista arkea**. Kaupunki ja kivistöläiset yritykset ja yhteisöt kantavat ympäristövastuunsa esimerkillisesti. Kestävä kivistöläinen vähentää aktiivisesti hiilijalanjälkeään ja pyrkii hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mennessä. Kivistöläinen keskittyy myös myönteisiin päästövaikutuksiin ja tuottaa **hiilikädenjälkeä** tulevaisuudessa järjestelmällisesti.

Kehitämme kaupunkina erilaisia yhteisvastuullisia ympäristöstä huolehtimisen tapoja ja tukee kivistöläisten osallisuutta esimerkiksi asukastilojen avulla. Tuemme **ympäristösertifikaattien**, kuten Ekokompassin käyttöönottoa. Kestävät kivistöläiset perustavat taloyhtiöklubeja ja tekevät kaupungin ja yritysten kanssa yhteistyötä saavuttaakseen hiilikädenjäljen.

Asukas-yhteistyössä ilmasto- ja resurssiviisautavoitteiden saavuttamiseksi kaupunkina tehtävänä on myös kestävä elämäntavan mahdollistaminen, neuvonta ja opastus sekä mahdollinen tuki erilaisten hankkeiden ja yhteishankintojen kautta. Vantaan kaupunki kasvattaa **ekososiaalisesti sivistyneitä** vantaalaisia ja edistää hyvän luontosuhteen syntymistä ja kehittymistä vauvasta vaariin.

KESTÄVÄ KIVISTÖ

Kivistön keskusta vuonna 2050

10. Kivistössä luodaan kestävät puitteet elämiselle.

Kestävän Kivistön esimerkit

Opaali

Luonnonvaratasapainoinen kerrostalo: rakennuksen hiilijalanjälkeä on pienennetty käyttämällä kierrätettyjä, uusio- ja muita ympäristöystävällisiä materiaaleja. Opaalissa on kevennetty runkoratkaisu eli vähemmän betonia! Piharakennusten seinissä on käytetty hamppubetonia.

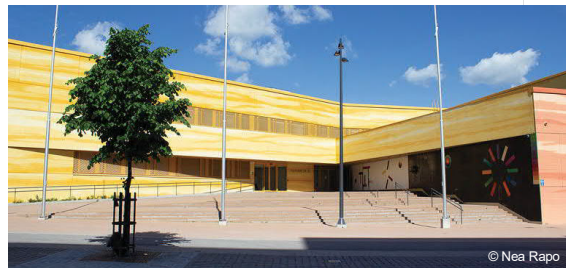
PuuMERA

Euroopan suurin passiivipuukerrostalo: talon hiilijalanjälki on alle puolet keskimääräisestä tasosta, mikä johtuu pienestä ostoenergian kulutuksesta, uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisestä ja materiaalivalinnoista.

Kvartsijuonenpuisto ja viljelypalstat

Entiseen soranottokuoppaan on rakennettu toimintapuisto, jossa mm. vesileikkipaikka ja hiekkadyynit! Puiston laidalla on vuokrattavia viljelypalstoja sekä asukkaiden omenapuutarha.

Aurinkokiven palvelukeskus

Resursseja säästävä monikäyttörakennus, jossa tuotetaan energiaa katolla olevilla aurinkopaneeleilla

Liiterin jakamistalouspalvelut

Kivistön Safiiriaukiolle sijoitetusta Liiteri-kontista alueen asukkaat voivat vuokrata käyttöönsä laadukkaat kodintarvikkeet, sähkötyövälineet, puhdistus- ja siivouslaitteet kätevästi 24/7. Kodintarvikkeiden lisäksi Liiteristä voi saada käyttöönsä sähköavusteisen polkupyörän.

Hybridipysäköintilaitokset

Rubiiniparkin alakerrassa on Kivistön yhteinen kokoontumispaikka Asukastila Rubiini.

Ruusuparkki on kuusikerroksinen pysäköintitalo, jossa on aputiloja ja lähikaupan myymälä samassa rakennuksessa.

Puu-Kivistö

Puurakentamisen erityiskohde, jossa erityisenä tavoitteena on puurakentamisen määrällinen lisääminen ja laadullinen kehittäminen yhteistyössä puualan toimijoiden kesken.

Murronpuiston hulevesiallas

Kivistössä hulevedet käsitellään paikallisesti ja kestävästi. Keskustan hulevesien viivytystä varten on rakennettu Murronpuiston viivytysallas. Käynnissä on altaan monikäyttöisyyttä ja luonnonmonimuotoisuutta lisäävä pilottihanke Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa.

Keskitetty jätteen keräysjärjestelmä ja koonta-asema

Putkijätejärjestelmä kannustaa asukkaita jätteen lajitteluun ja kierrätykseen. Se on hygieeninen, helppokäyttöinen ja turvallinen. Jätteen putkikeräysjärjestelmä alentaa energiakustannuksia ja sen ympäristövaikutukset ovat pienemmät verrattuna perinteiseen jätteen keräykseen. Putkijätejärjestelmän myötä jäteautojen liikenne meluineen ja pakokaasuineen asuinalueelta poistuu, mikä parantaa liikenneturvallisuutta. Putkijätejärjestelmän alueella pihoiille ei myöskään tarvita erillisiä jätekatoksia tai -astioita.

10. Kivistössä luodaan kestävät puitteet elämiselle.

Jatkosuunnittelun tsekkilista

- ☐ Huomioithan uusiutuvan energian hyödyntämiseen tarkoitetut laitteet suunnittelussa osana rakennusten arkkitehtuuria ja pohdi niiden vaikutuksia kaupunkikuvaan.

Kivistö on energiapositiivinen

- ☐ Huoneistokohtainen, reaaliaikainen energiankulutus näkyväksi! Älä unohda sähköpyörien ja -autojen latausmahdollisuutta taloyhtiöissä ja pysäköintilaitoksissa.

☐ Hyödynnä passiivinen aurinkoenergia!

Suunnittele kapearunkoisia rakennuksia, mieti lämpöhukkaa pohjoisjulkisivuilla ja auringon säteilyä hyödyntämistä eteläjulkisivuilla. Muista kuitenkin välttää kesäistä yllilämpöä ja jäähdytyksen tarvetta muun muassa varjostavilla rakenteilla tai kasvillisuudella. Pyri vähentämään rakennuksen valaistustarvetta ja tee myös porrashuoneista luonnonvaloisia.

☐ Muista KEKO-laskuri ja energiatehokkuusluku!

☐ Suunnittele rakennuksista ja tiloista muuntojoustavia ja optimoi tilankäyttö

Mieti uudentyypisiä yhteistiloja, jotka tukevat resurssiviisautta. Voisiko korttelissa olla verstaas huonekalujen korjaamiseen?

- ☐ Pohdi, miten ruokaa voitaisiin tuottaa kortteleissa. Voisiko asukkailla olla yhteisiä kasvihuoneita ja viljelyspalstoja, kerrostalon sisätiloissa vesiviljelyjärjestelmä ja pihoilla hedelmäpuita ja marjapensaita? Entäpä ruokasienien viljelyä, mikrolevän tuotantoa, proteiinipitoisten hyönteisten kasvatusta sekä syötävien mikrobien ja soluviljelmien kasvatusta bioreaktoreissa? Tulevaisuudessa pysäköintilaitokset ovat myös ruoantuotantolaitoksia!

☐ Muista viherkerroin!

Vihreää ei voi olla liikaa: suunnittele viherkattoja, kaupunkiviljelyä, viherhuoneita, dynaamisia istutuksia ja syötäviä puita!

☐ Suunnittelethan jokaisen rakennuksen energiatehokkaaksi!

Tavoittele uusiutuvan energian tuottamista ja hyödyntämistä kortteli- tai tonttikohtaisesti. Suunnittele kiinteistön tekniset järjestelmät siten, että paikallisen uusiutuvan energiantuotanto ja hyödyntäminen mahdollistetaan joko rakennusvaiheessa tai myöhemmin kiinteistön elinkaaren aikana.

☐ Hyödynnä keräimille soveltuvat kattopinnat energian tuotantoon.

Suuntaa kattojen lappeita etelään päin sopivassa kallistuskulmassa ja vältä varjostuksia katoilla. Edellytetä resurssi- ja energiatehokkuutta suunnittelukilpailuissa ja tontinluovutusehdoissa.

- ☐ Hulevedet näkyville? Suunnittele ensisijaisesti hulevesien viivytys korttelikohtaisesti ja mieti, voisiko luontopohjainen hulevesijärjestelmä olla osa näkyvää siniviherverkostoa.

Kivistö on käveltävä ja vihreä

- ☐ Kiinnitä erityistä huomiota pyöräilyn sujuvuuteen rakennus- ja korttelitasolla. Suunnittele erityyppisille pyörille toimivat esteettömät säilytys- ja huoltotilat, sekä pihalla katoksissa että rakennuksen sisällä. Tutki korttelin yhteiskäyttöisten konttipyörien, sähköpyörien, -potkulautojen ja -autojen mahdollistaminen.

- ☐ Kiinnitä erityistä huomiota kierrätykseen julkisissa rakennuksissa. Voisiko esimerkiksi päiväkodeissa teemana olla kierrätyskasvatus?

Kestävä kivistöläinen

- ☐ Mikä on sinun hiilijalanjälkesi? Entä hiilikädenjälkesi?!

- ☐ Mahdollistaako suunnitelma asukkaiden oman ilmastoviisautensa toiminnan? Onko tilaa pihakirppiksille, kierrätyshuoneille ja jakamistaloutta tukeviin palveluihin? Voisiko asuntokohtaiset saunat korvata laadukkaalla pihasaunalla? Kuka äänestää taloyhtiön oman pizzauunin, kanalan tai vierasmajan puolesta?

☐ Muistathan massatasapainon!

Kivistö on omavarainen

Kivistössä pilotoidaan!

Alueellinen pilotointi: Energiapositiivinen Kivistö 2050

Pilotoidaan yhteistyössä plusenergialue

Pilotoidaan kaava-alueen ympäristösertifikointia (käytämme jo kaavoituksessa KEKO-työkalua ja olemme pilotoineet OnePlanetLiving-konseptia)

Yhteistyö Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa: Hulevesiratkaisujen monitavoitearviointi sekä muiden monitavoitearviointityökalujen kehittäminen

CircularHoodFood-hanke

Yhteinen pöytä-verkosto

CIRCulT-hanke kiertotalouden edistämiseen

Koonta-aseman biojätteen hyödyntäminen energiantuotannossa paikallisesti

Putket putkeen!

**TestBed
Kivistö**

KIVISTÖN KESKUSTAN KAAVARUNKO

Kivistön keskustan kaavarungon tiedotuskanavat

Kaavarungon virallinen nettisivu:
www.vantaa.fi/kiviston_visio_ja_kaavarunko
Facebook:
www.facebook.com/suunnitellaankivisto

Kivistön keskustan kaavarunkoluonnoksesta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden vastineet

021600 • Kivistön keskustan kaavarunko • 9.3.2021 • liite

Kivistön keskustan kaavarunkoluonnos oli nähtävillä MRA 30 §:n nojalla 4.9. – 3.10.2018.
Lausuntoja saatiin 3 kpl ja mielipiteitä 7 kpl.

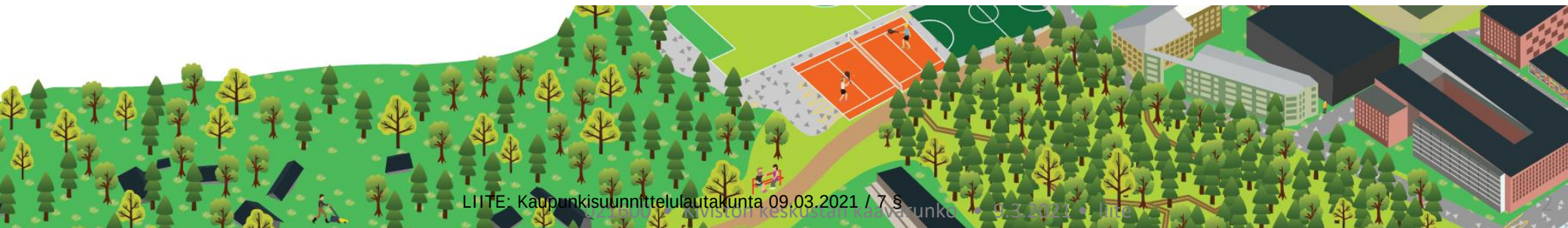
Saapuneet lausunnot (3 kpl)

- Uudenmaan ELY-keskus 1.10.2018
- Suomen luonnonsuojeluliitto SLL Uudenmaan piiri ja SLL Vantaa 2.10.2018
- Finavia 5.10.2018 (*)

Saapuneet mielipiteet (7 kpl)

- Kiinteistö Oy Keimolan radioasema 3.10.2018
- Yksityishenkilöitä ja toimijoita 6 kpl

(*) lausuntopyyntö jäänyt toimittamatta, myönnetty lisäaika

Lausunto Vantaan Kivistön keskustan kaavarunkoluonnoksesta 021600

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Kivistön keskustan kaavarunkoluonnoksesta 3.10.2018 mennessä.

Kaavarunkoluonnosta on laadittu vahvassa vuorovaikutuksessa eri osapuolien kanssa. Kaavarunkoluonnoksen raportissa on visualisoitu onnistuneesti eri teemat ja suunnitteluperiaatteet sekä kaavoituksen ja rakentamisen vaiheistus. Kaavarunko antaa hyvän pohjan yleiskaavan ja asemakaavojen laadintaan. Kaavarungon ratkaisut näyttävät tukevan ilmastomuutoksen hillintää. Jatkotyössä tulee kiinnittää huomiota vaikutusten arviointiin tämän asian suhteen, koska työ toimii virallisten kaavatasojen välissä. Kaavarunkotyössä on mahdollista kehittää laajemmalla alueella sovellettavia kaavamääräyksiä. LuontoKivistön keskustassa pitää varmistaa liito-oravien kulkuyhteyksien säilyminen sekä varmistaa lahokaviosammaleen esiintymät. Luontovaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota näihin lajeihin. Luontovaikutusten arvioinnissa on lisäksi hyvä avata rakennetun ympäristön väliin jäävien kapeiden viheralueiden toimivuutta ja minimivaatimuksia tästä näkökulmasta.

Liikenne

Kivistön kaavarungon liikkumisverkoston suunnitteluperiaatteet ovat hyviä. Niillä tähdätään kestävien liikkumismuotojen edistämiseen, painotetaan kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä ja tähdätään joukkoliikennepalvelujen toteutumiseen etupainotteisesti. Kaavarungon kaupunkirakenteen ja liikkumisverkoston lähtökohtana on Kehäradan kahteen asemaan perustuva kaksinapainen rakenne. Näistä Kivistön asema on olemassa oleva ja Lapinkylän asema toistaiseksi rakentumaton asema. Suurin haaste kaavarungon mukaisen kaupunkirakenteen ja liikkumisverkoston rakentumiselle on, toteutuuko Lapinkylän asema tulevaisuudessa. Lapinkylän aseman toteuttamisesta ja toteuttamisen aikataulusta seudullisena liikennehankkeena päätetään käynnissä olevassa MAL 2019 –työssä.

Kaavarunkoehdotuksen laadinnan vaiheessa Lapinkylän aseman toteuttamismahdollisuuksista pitäisi olla saatavilla tämänhetkistä tarkempaa tietoa, joten silloin voidaan arvioida tämänhetkistä paremmin kaavarungossa esitetyn kaupunkirakenne- ja liikkumisverkostoratkaisun eteenpäin viemisen edellytyksiä. Kaavarunkotyössä on tarkasteltu myös pelkkään Kivistön asemaan tukeutuvan kaupunkirakennevaihtoehdon VE 0+ toteuttamista. Siinä asukas- ja työpaikkamäärät ovat kahden aseman vaihtoehtoa maltillisemmat.

Liikenne-ennusteiden mukaan katuverkko toimii vuoden 2040 ennustetilanteessa sekä tehokkaamman että maltillisemmän kasvun vaihtoehdossa, tehokkaamman kasvun vaihtoehdossa kohtuullisesti. Riipiläntietä (nykyinen yhdystie 11455) käsitellään osana katuverkkoa ja se on syytä osoittaa asemakaavoja laadittaessa kaduksi ja siirtää Vantaan kaupungin kunnossapitoon kadunpitöpäätöksellä siltä osin kuin sitä ei ole vielä tehty. Klaukkalan suunnan joukkoliikenneyhteyden toteuttamismahdollisuuksia tulisi käsitellä kaavarunkoaineistossa. Liikkumisverkoston karttaesityksessä tai erillisessä karttaesityksessä tulisi kuvata, miten Klaukkalan suunnan joukkoliikenneyhteys toteutetaan Kivistön alueella sekä lähitulevaisuudessa että pidemmällä aikataulilla.

Uudenmaan ELY-keskus 1.10.2018

Lausunto (2/2)

(...)

Hämeenlinnanväylän (valtatie 3) varrella sijaitsee nykyisin Keimolan raskaan liikenteen palvelualue. Sen toiminnan jatkumisesta on sopimus 10 vuodeksi eteenpäin. Raskaan liikenteen palvelualueelle olisi tarvetta myös 10 vuoden jälkeen, sillä palvelualueista on suuri pula Helsingin seudulla ja kyseinen sijainti on raskaan liikenteen näkökulmasta erinomainen. Myös alueen sijainti yli Lden 55 dB:n lentomelukäyrän alueella tekee siitä soveltuvan tämän tyyppiselle toiminnolle, joka ei ole herkkä melulle. Uudenmaan ELY-keskus esittää, että kaavarungossa varauduttaisiin raskaan liikenteen palvelualueeseen myös 10 vuoden ajanjakson jälkeen. Palvelualueutta on ELY-keskuksen puolesta mahdollista laajentaa sen nykyisen sijainnin länsipuolelle Hämeenlinnanväylän länsipuolella. Tämä mahdollistaisi sekä Hämeenlinnanväylän eteläisten ramppien toteuttamisen että palvelualueen toiminnan jatkumisen. Palvelualueen toiminnan jatkuminen ei siten olisi este ramppien toteuttamiselle.

Meluntorjunta

Kaavarungon vaihtoehtojen vertailussa olisi hyvä olla mukana asukkaiden määrät ja melulle herkkät toiminnot eri lentomelualueilla (LDEN 55-60 dB ja LDEN 50-55 dB). Vertailussa olisi otettava huomioon myös enimmäisäänitasot. Asumista tai muita melulle herkkiä toimintoja ei pitäisi sijoittaa useiden melulähteiden vaikutusalueelle. Merkittävä osa kaavarungossa esitetyistä lähivirkistysalueista sijoittuu melualueelle. Lentomelualueelle LDEN 55-60 dB sallittu täydennysrakentaminen tarkoittaa yksittäisten rakennusten rakentamista, ei uusien alueiden rakentamista. Onnellisen Kivistön tavoitteen näkökulmasta kaavarunkotyössä pitää olla tavoitteena asukkaiden ja melulle herkkien toimintojen vähentäminen kovan lentomelun alueilta eikä niiden kasvattaminen.

Kulttuuriympäristö

Kaavarunkovaiheessa on syytä huomioida myös maankäytön vaikutus kulttuuriympäristöihin ja alueen mahdollisiin suojelutavoitteisiin, jotka konkretisoituvat asemakaavoituksessa. Mainittuun liittyen alueelta on tarpeellista laatia kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöselvitys, jotta tulevan maankäytön vaikutus kulttuuriympäristöön ja maisemaan voidaan arvioida.

Vastine Uudenmaan ELY-keskus lausuntoon

Kaavarunkotyössä on jatkettu luontoarvojen selvitystyötä ja tulosten huomioon ottamista osana sini- ja viherverkoston sekä kaupunkitilallisten tavoitteiden ratkaisuja ja minimivaatimuksia, esimerkkinä liito-oravayhteydet osana viherrakennetta. Lahokaviosammalen suotuisan suojelutason säilymistä on selvitetty koko kaupungin laajuisesti (Manninen, O. & Nieminen, M., 2020). Keskeiset selvitykset on esitetty kaavarunkoselostuksen sivulla 9 ja liiteaineistoina. Selvitysten tuoma tieto on vahvasti osana Kestävän Kivistön manifesti 2050 -kokonaisuutta, joka linjaa keskeiset suunnittelutavoitteet ja -periaatteet. Osana kaavarunkotyötä on laadittu käynnissä olevissa asemakaavatoissa määräyksiä, joilla määrätään keskeiset vaatimukset tiivistävälle keskustarakentamiselle. Asemakaavatyö ja määräysten kehittäminen on jatkuva prosessi, jolle kaavarunkotyö luo selkeän raamin. Kaavarungossa on arvioitu vaikutuksia luonnosvaiheessa ja jatkuva-aikaisesti työn edetessä. Vaikutusten arvioinnin kehittämistyötä jatketaan osana kaavarunkotyön jatkovaiheita, esimerkkinä Suomen ympäristökeskuksen kanssa kehitettävä luontopohjaisten ratkaisujen monitavoitteiden arviointikehikko. Kaavarungossa 9.3.2021 on vaikutusten arviointi laadittu SWOT-nelikenttäänalyysinä.

Kaavarunkotyössä on hyödynnetty Vantaan kaupungin yleiskaava 2020 -prosessissa laadittuja linjauksia ja selvityksiä, myös liikenteen osalta. Yleiskaava-aineistossa todetaan Klaukkalan radan osalta, että radan toteutuminen saattaa realisoitua vasta yleiskaavan (ja Kivistön keskustan kaavarungon) tavoitevuoden 2050 jälkeen. Kaavarunkotyössä ei näin ollen ole nähty edellytyksiä arvioida Klaukkalan suunnan joukkoliikenneyhteyksien toteutumista. Kokonaisuudessa on muutoinkin tiedostettu liikenteellisten ratkaisujen polkuriippuvuus. Lapinkylän asema-alue on sisällytetty MAL 2019 maankäytön ensisijaisiin kehittämisvyöhykkeisiin, mutta aseman toteutumisen tarkempaa tietoa ei ole. Siten myös tarkemmat liikenteelliset linjaukset jäävät myöhemmäksi. On lisäksi huomattava, että kaavarunko ei asiakirjana ole oikeusvaikutteinen. Työssä on näin ollen keskitytty suunnitteluperiaatteisiin ja varauduttu tarkempien suunnitelmien edellyttämiin lisäselvityksiin ja selvitysten päivityksiin, myös liikenteen osalta. Keskeisenä kaavarunkotyön esiintuomana periaatteena on kävelyyn perustuvan liikkumisen tukeminen.

Kaavarunkotyössä on tarkasteltu lentomelualueita lainvoimaisten Vantaan yleiskaavan ja Marja-Vantaan osayleiskaavan sekä Vantaan yleiskaavaehdotuksen 2020 mukaan. Kaavarungossa on tunnistettu tarve edetä vaiheittain. Kaavarunkotyössä on etsitty ja tutkittu suunnitteluperiaatteita, joilla mahdollistetaan Lapinkylän aseman edellyttämä väestöpohja ja samalla elinympäristö, joka tarjoaa elämänlaatua ”24/7”, eli asuminen, työ, harrasteet, palvelut sekä muut elämänlaatua tuottavat tekijät olisivat saavutettavissa omalta alueelta. Kaavarunko tähtää visiovuoteen 2050. Ensimmäisen vuosikymmenen aikana asemakaavoitus keskittyy asemien välittömään läheisyyteen, ensisijaisesti lentomeluvyöhykkeelle 3 (Lden 50-55 dB), osin vyöhykkeelle 2 (Lden 55-60 dB). Asuminen ja työpaikat tulevat jonkin verran lisääntymään melualueilla. Asemakaavoituksessa määrätään melutorjunnan keinoista vähintään kulloinkin voimassa olevien säädösten sekä yleiskaavamääräysten mukaan. Kaavarunkotyössä erityistä huomiota on kiinnitetty viher- ja virkistysverkostoon, tavoitteena miellyttävät ja houkuttelevat siirtymät meluttomille tai vähämeluisille laajemmille viher- ja virkistysalueille, sekä monimuotoisiin oleskelualueisiin, joista osa on katettuja, myös katoilla.

Kaavarunkotyön edetessä yksityiskohtaisia kulttuuriympäristön selvitystavoitteita ei ole tunnistettu. Maisemarakenne ja maisemakuva kulttuuriympäristöineen on selvitetty osana viher- ja virkistyspalveluiden päivitystyötä. Lisäksi kaavarunkotyössä on hyödynnetty yleiskaava 2020 -työssä laadittuja selvityksiä sekä oikeusvaikutteista Liitekarttaa 1: arvokas kulttuuriympäristö. Tarkemmat selvitykset laaditaan aina tarvittaessa asemakaavoituksen yhteydessä.

SLL Uudenmaan piiri ja SLL Vantaa 2.10.2018

lausunto

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys on jo aikaisemmassa vaiheessa (6.11.2017) yhdessä "emojärjestönsä" Uudenmaan piirin kanssa antanut mielipiteen kaavarungon osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Tehdyt luontoselvitykset

Kaavarunkoluonnoksen raportissa (20.8.2018) on sivulla 4 listattu hankealuetta koskevat luontoselvitykset. Pääosaa tehdyistä selvityksistä ei löydy kaava-aineistoista eikä muualta kaupungin nettisivuilta. Menettelytapa on erikoinen. Vuoden 2016 laaja ja laadukas liito-oravaselvitys muodostaa ansiokkaan poikkeuksen, jota vasten muut puuttuvat aineistot vain korostuvat. Esitämme kaupungille siirtymistä monen muun kaupungin normaalikäytäntöön eli siihen, että kaupunki kokoaa tehdyt luontoselvitykset kaupungin internet-sivuille siten, että ne ovat osallisten tutustuttavina. Tämä mahdollistaa myös selvitysten riittävyyden ja ajantasaisuuden arvioinnin. Kivistön alueen osalta on ilmiselvää, että maankäytön suunnittelun pohjana toimivat luontoselvitykset ovat osin puutteellisia ja osin vanhentuneita. Suurimmat puutteet liittyvät biotooppitason tietoon eli alueelta ei missään vaiheessa ole selvitetty muun muassa biodiversiteetille keskeisten tärkeiden puustoltaan luonnontilaisen kaltaisten ja/tai lahoppuustoisten kangas- ja lehtometsien olemassaoloa. Tällaisia kohteita on viime vuosina paikallistettu luontojärjestöjen toimesta mm. Puu-Kivistön asemakaava-alueelta. Lajistopuolella suurimmat puutteet liittyvät lahoppuulajiston kannalta erityisen merkittävien metsien selvittämättä jättämiseen. Vantaan vuonna 2017 rahoittama lahokaviosammalselvitys on osaltaan tuottanut merkittävää uutta tietoa lahokaviosammalen ja muiden lahoppuulajien kannalta tärkeitä alueista. On kuitenkin selvää, että vain osa kaavarunkoalueen lahokaviosammalpotentiaaleista metsistä on ollut selvityksen kohteena. Uudistamme edelleen OAS-vaiheessa esittämämme lisäselvitysten tekoesityksen.

Kaavarungon maankäyttöratkaisuihin

Kaavarungossa esitetään rakentamista eräille luonnoltaan erityisen arvokkaille alueille. Näistä tärkein on radan ja Tikkurilantien välissä sijaitseva (Puu-Kivistön eteläpuolinen) vanhan metsän alue (mm. Kivistön Tähtien kaava-alue). Esitämme kaavarungon muuttamista tätä aluetta säilyttävämmäksi.

Lisäksi huomionarvoista on se, että hankealueen lounaisosassa esitetty rakentaminen (työpaikka-alue) ulottuu vajaan sadan metrin verran luonnonsuojellisesti arvokkaan lahoppuustoisen metsäalueen päälle. Kyseinen metsäalue on todettu myös liito-oraville soveliaaksi. Esitämme, että eteläisin osa kaavarunkoluonnoksen Y-alueesta poistetaan.

Muuta

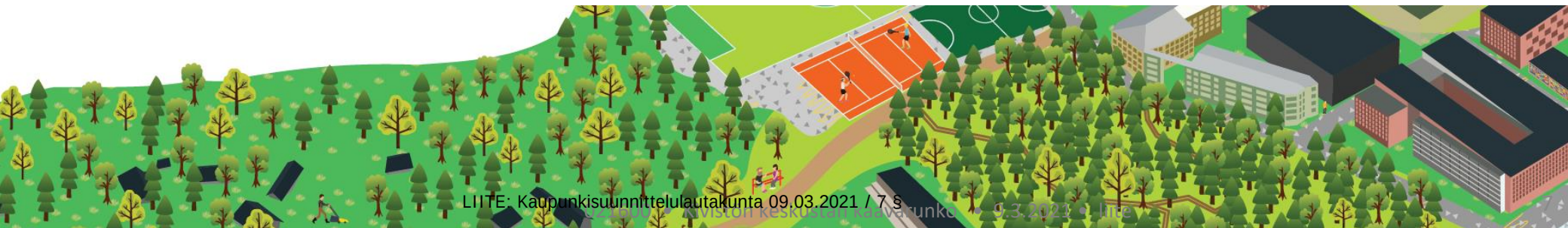
Tuemme, että kaavarungon jatkotyöstössä pidetään mukana myös yhden aseman vaihtoehto (VEO+).

Vastine SLL Uudenmaan piiri ja SLL Vantaa lausuntoon

Kivistön asemakaavatiimi on ottanut Suomen luonnonsuojeluliiton antamien lausuntojen ja muistutusten ansiosta käytännöksi liittää kuhunkin kaava-aineistoon liittyvät luontoselvitykset. Osana kaavarunkotyötä sekä asemakaavahankkeita on Kivistön keskustan luontoselvityksiä päivitetty ja laajennettu. Ajantasaiset selvitykset ovat kaavarunkotyön liitteenä.

Luontoselvitysten tuottamaa tietoa on käytetty aktiivisesti kaavarunkotyössä. Kivistön keskusta-alue vastaa osaltaan merkittävästä osasta Vantaan asukasmäärän lisääntymisen mahdollistavasta asuntorakentamisesta. Kutakin asemakaavahanketta arvioidaan paikallisesti ja alueellisesti. Tässä vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon niin ekologiset, sosiaaliset kuin taloudelliset ulottuvuudet. Tavoitteena on löytää kokonaisuuden kannalta kestävin ratkaisu. Tästä esimerkkinä Kivistöntähden kaava-alue, jonka asemakaavan selostuksessa asiaa käsitellään laajasti.

Kaavarunkotyössä on tutkittu koko kaavarunkoalueen maankäyttöratkaisut. Kaavarunkoluonnosaineisto esittää vaihtoehdon 0+. Vantaan kaupungin yleiskaavaehdotus 2020 esittää maankäytön perusteeksi kahden aseman Kivistön, jota ratkaisua Kivistön keskustan kaavarunkotyö on selvittänyt suunnitteluperiaatteiden muodossa. Kaavarunko vaikutusten arviointia luonnosvaiheen vertailun osalta on täydennetty kaavarunko Visio 2050 tavoitteiden ja vaikutusten nelikenttäarvioinnilla (SWOT). Arviointi tunnistaa ratkaisun heikkoudet, kuten vaikutuksen alueen luontoarvoihin, mutta osoittaa alueellisesti tarkasteltuna kahden aseman tiiviin yhdyskuntarakenteen laajempia luontoalueita säästäväksi ja urbaanin luonnon monimuotoisuutta kehittäväksi tavoitteeksi, mahdollistaen hiilineutraalisuus 2030 tavoitteen saavuttamista.

Finavia kiittää Vantaan kaupunkia Kivistön kaavarungon lausunnon antamiseen myönnetystä lisäajasta ja lausuu seuraavaa.

Kivistön keskustan kaavarunko tarkastelee sekä Kivistön nykyisen juna-aseman että Lapinkylän mahdollisesti tulevan juna-aseman lähialueita. Kivistön ja Lapinkylän alueella on nykyisin 3 900 + 600 asukasta eli yhteensä 4 500 asukasta. Tämän lisäksi jo asemakaavoitetuilla alueilla on varaus 4 500 asukkaan lisäykseen Kivistön aseman lähellä. Kivistön keskustan kaavarunkoluonnoksessa on esitetty kaksi vaihtoehtoista kaavaratkaisua. Vaihtoehto 0+ on nykyisten suunnitelmien mukainen, mutta osittain tarkennettu vertailukohta vaihtoehdolle 1. Se perustuu nykyiseen asemakaavaan ja Marja-Vantaan keskustan nykyistä asemakaavoitusta tehokkaampiin asemakaavoihin. Vaihtoehdossa 0+ tuleva asutus tukeutuu nykyiseen Kivistön asemaan. Vaihtoehdossa 0+ kilometrin säteellä asemasta sijaitsevan asutuksen määrä kasvaa nykyisestä 12 000 asukkaalla, jolloin Kivistön alueen asukasmääräksi tulisi 16 500 asukasta. Vaihtoehto 1 perustuu kahden aseman, Kivistön ja Lapinkylän, palvelukykyyn. Kilometrin säteellä asemista asukasmäärän lisäys on 19 000-36 000 uutta asukasta. Tässä mallissa Kivistön asukasmäärä kasvaisi nykyisen ja jo asemakaavoitetun asukasmäärän (9 000 asukasta) lisäksi 4 000 asukkaalla. Lapinkylän asemaan tukeutuvien alueiden asukasmäärä kasvaisi nykyisestä 600 asukkaasta 16 000-32 000 asukkaan alueeksi, jolloin Kivistön ja Lapinkylän asukkaiden yhteismäärä olisi noin 28 000-45 000 asukasta. Samalla Kehäradan asemaan tukeutuva työpaikkarakentamisen määrä kaksinkolminkertaistuu jo kaavoitetusta (nyk. noin 300 000 k-m²).

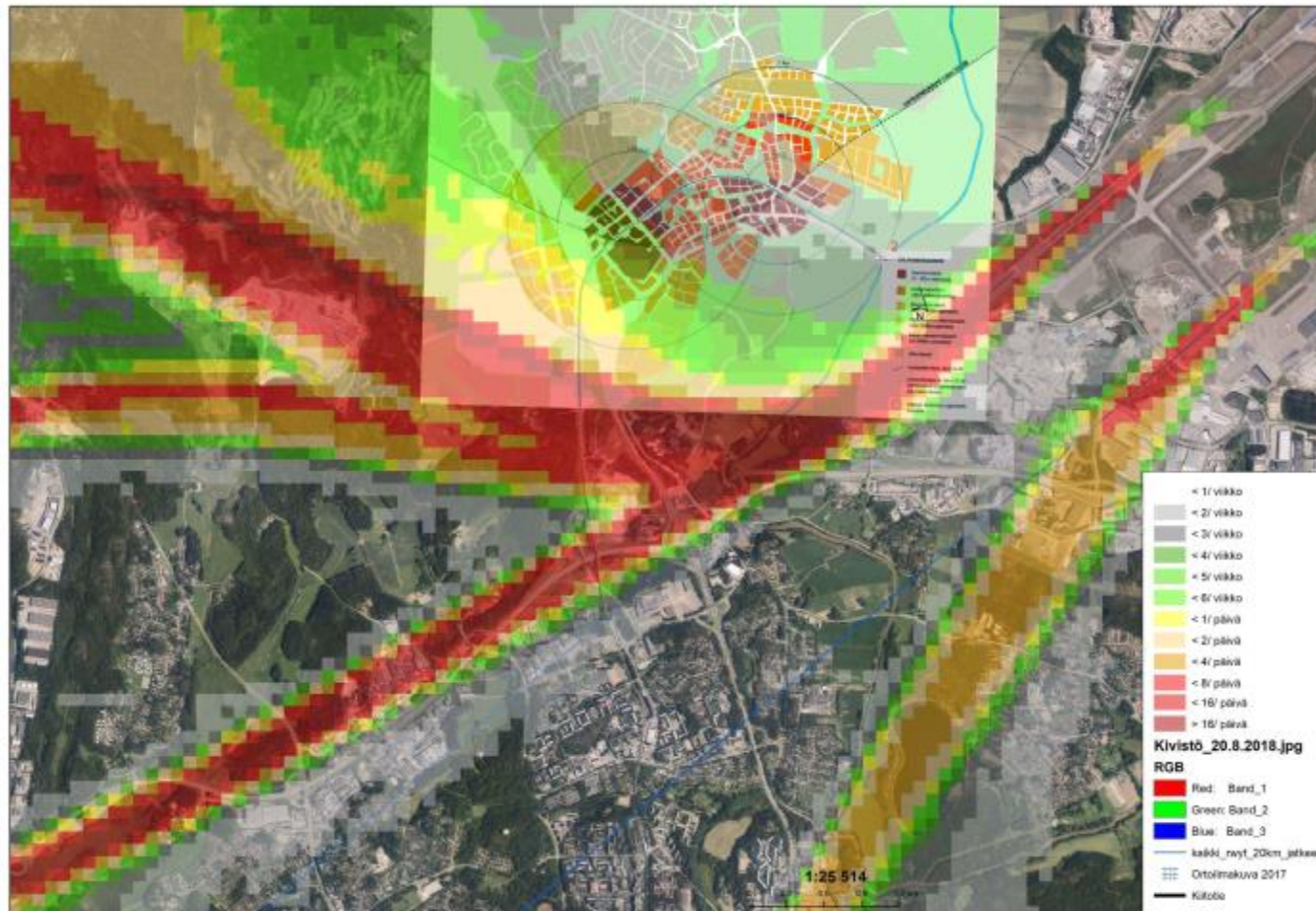
Kivistön keskustan kaavarungossa tarkasteltu alue sijaitsee hyvin lähellä lentoasemaa; kaavarunkotyön keskiössä oleva Kivistön asema sijaitsee noin 2 km etäisyydellä Helsinki-Vantaan lentoaseman ensisijaisen lentoonlähtökiitotien 22R jättöpäältä ja noin 2 km etäisyydellä kiitotien jatkeelta sivuun ja Lapinkylän asema vastaavasti noin 0,5 km etäisyydellä kiitotien päästä ja 1,6 km etäisyydellä kiitotieltä sivuun. Lentoonlähtevien koneiden reitit suuntautuvat Kivistön sivuitse länteen tai kaartuen luoteeseen ja pohjoiseen. Pohjoiseen ja Itä-Suomeen matkaavista koneista potkurikoneet kaartavat pohjoiseen osittain Kivistön yli antaen tilaa takana lähteville nopeammille suihkukoneille, jotka lentävät Kivistön alueen sivuuttaen. Alueen sijainnin ja tyypillisen tuulitilanteen vuoksi vuoden päivistä keskimäärin noin kolme neljästä on sellaisia, että tärkein lentoonlähtökiitotie on 22R ja lentokoneet nousevat Kivistön ja Lapinkylän alueen sivuitse. Muina päivinä koneet vastaavasti laskeutuvat samalle kiitotielle lännen suunnasta. 22R on Helsinki-Vantaan lentoaseman ensisijainen ja tärkein lentoonlähtökiitotie päiväaikana ja ympäristöluvan mukaisesti ensisijainen lentoonlähtökiitotie yöllä aina säätilanteen salliessa. Näiden seikkojen vuoksi lentokoneita ja niiden aiheuttamaa melua havaitaan alueella usein, läpi vuorokauden ja päivittäin, sekä nykyisin että tulevaisuudessa. Kaavarunkotyössä vaihtoehtoa 1 perustellaan kaupungin teknis-taloudellisilla näkökohdilla ja alueelle saatavilla palveluilla. Vaihtoehdolla 1 alueen asukasmäärät kasvavat merkittävästi, joka voi enimmillään kymmenkertaistaa Kivistön ja Lapinkylän alueiden nykyisen asukasmäärän. Finavia katsoo, että näin merkittävä asukasmäärän lisäys lentoaseman tärkeimmän lentoonlähtöreitin välittömään läheisyyteen lisää riskiä siitä, että lentoaseman kehittäminen vaikeutuu. Finavian kokemuksen mukaan uusilla muuttavilla asukkailla ei aina ole riittävästi tietoa alueensa ominaispiirteistä. Yllätyksenä ilmenevä laskeutuvien tai lentoonlähtevien koneiden reittien sijainti tai lentokoneiden aiheuttama melu saattaa konkretisoitua vaatimuksina muuttaa tai rajoittaa lentoaseman toimintaa, vaikka toimintatapa on ollut pitkään vakiintunut. Finavia edellyttää kaavoittajalta jatkotoimia siihen, että alueen tulevat asukkaat ja käyttäjät voivat jo alueelle saapuessaan tai sinne sijoittumista harkitessaan saada käsityksen siitä, että alue sijaitsee hyvin lähellä lentoasemaa, ja että lentotoiminta on havaittavissa ja kuultavissa alueella kiinteänä osana asukkaiden jokapäiväistä arkea. Kaavarunkoaineistoon on nähtävästi merkitty Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun vanhan verhoikäyrän mukaiset Lden60 ja 55 dB käyrät.

Kaupunkirakenteen teemakartassa on esitetty, että lentomelukäyrän 55 dB eteläpuolelle ei sijoiteta uusia asumisen alueita. Kaavarungon lähtökohdissa on todettu, että lentomelukäyrien 55–60 dB väliselle alueelle voidaan sijoittaa asumisen täydennysrakentamista ja ei-meluherkkiä kaupunkirakenteen toimintoja. Kaupunkirakenteen vaihtoehtoja esittävisissä kuvissa on esitetty täydennysrakentamisalueita Kivistön keskustakortteleiden eteläpuolelle nykyiselle Piispankylän työpaikka-alueelle ja Kivistön keskustan pohjoispuolelle. Eteläpuolen alueet sijaitsevat Lden 55–60 dB välisellä alueella ja osittain yli 60 dB alueella. Edellä todetun perusteella Finavia muistuttaa, että melu-alueella sijaitsevalle täydennysrakentamisalueelle ei tule sallia asukkaiden määrää lisäävää asuinrakentamista. Finavia vaatii, että kaavarunkoon ja kaikkiin Kivistön alueelle laadittaviin kaavoihin merkitään Helsinki-Vantaan lentoaseman uuden verhokäyrän mukaiset lentokonemelun verhokäyrät.

Finavia pitää tärkeänä, että uuden verhokäyrän Lden 55 dB ylittävälle alueelle ei sijoiteta uutta asuinrakentamista. Finavia katsoo, että alueen jatkosuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueelle soveltuvien ääneneristävyysvaatimusten asettamiseen. Liitteessä 1 on esitetty ilmakuvan pohjalla Kivistön ja Martinlaakson-Vantaanlaakson nykyisen ja suunnitellun asutuksen alueet sekä Lapinkylän vaihtoehdon 1 mukainen laajeneminen. Kuvaan on myös merkitty nykyisten lentoreittien ns. lentoreittitiheysesitys. Karttakuva hyvin osoittaa, että lentoreittien säätämiseksi melun vähentämiseksi samanaikaisesti sekä Martinlaaksossa että Kivistössä ei käytännössä ole enää tilaa. Melunhallinnassa Finavian on otettava huomioon sekä vanha että uusi asutus. Mikäli lentokonemelu herättää Kivistössä tai Lapinkylässä kiusaantumista, Finavialla ei juuri enää ole mahdollisuuksia melun hallintaan tällä alueella. Kivistön-Lapinkylän alueen tulevaisuuden melun yksityiskohtaiseen laskennalliseen ennustamiseen vaikuttavat kiitotien 22R lentoonlähtöjen määrä ja sen painottuminen eri vuorokauden ajoille, sekä tulevaisuuden ilma-alusten meluominaisuudet. Lähellä kiitotietä myös lentoyhtiöiden omaksumat lentoonlähtömenetelmät, joihin Finavia voi vaikuttaa vain välillisesti, vaikuttavat melun leviämiseen. Navigointiteknologian tuleva kehittyminen voi osaltaan vaikuttaa myös lentoreittien suunnittelunjoustavuuteen sekä reittien käytännön toteutumiseen.

Finavia katsoo, että kaavan laatimisessa tulee huomioida Finavian näkökohdat uuden verhokäyrän mukaisesta lentokonemelualueesta ja siitä, että Lden 55 dB ylittävälle lentokonemelualueelle ei tule osoittaa uuden asutuksen sijoittamista. Tämän lisäksi kaavassa tulisi osoittaa elementtejä, joiden perusteella alueen tulevat asukkaat ja käyttäjät voivat ennakoida lentokonemelun jatkuvaa havaittavuutta alueella. Finavia on huolissaan kaikissa kunnissa tapahtuvista maankäytön tiivistämishankkeista, joissa lentokonemelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä tai lentoreittien alla sijaitsevia kohteita kaavoitetaan asutuksen sijoittamiseksi. Finavian käsityksen mukaan paine lisätä maankäyttöä asumiseen kehäradan varrella on suuri. Finavian kannalta asutuksen lisääminen lentoreittien läheisyyteen lisää kuitenkin riskiä, että yhä useampi asukas kokee melun aiheuttamaa kiusallisuutta ja alkaa esittämään vaatimuksia lentoaseman toiminnan muuttamisesta tai rajoittamisesta.

Finavia ei saanut erillistä lausuntopyyntöä tästä kaavarunkoluonnoksesta, Finavia toivoo kaupungin jatkavan aiemmin hyvin toiminutta lausuntotapapyyntötapaansa Finavian suuntaan.

Vastine Finavia Oyj lausuntoon

Kivistön keskustan kaavarunko 2050 osoittaa tavoitetilan, jossa Kivistön suuralueella asuisi 55 000 asukasta ja näistä 45 000 keskustassa vain kilometrin säteellä asemista. Kivistön keskustan kaavarunkotyö perustuu tarpeelle vastata pääkaupunkiseudun asukasmäärän voimakkaaseen kasvuun, kaupungistumisen megatrendiin sekä vähähiilisyiden ja edelleen hiilineutraaliuden tavoitteeseen. Keskeisenä keinona on rakentamisen keskittäminen aseman seuduille.

Kaavarungot eivät ole oikeusvaikutteisia suunnitelmia, päinvastoin kuin yleiskaavat ja asemakaavat ovat. Kivistön keskustan kaavarunko esittää tavoitetilan vuodelle 2050. Vantaan yleiskaavaehdotus 2020 sisältää uudet lentomelun verhoikäyrät ja kaavamääräykset ympäristöhäiriöiden hallitsemiseksi. Asemakaavoituksessa otetaan huomioon kulloinkin voimassa oleva yleiskaava. Näin ollen on katsottu riittäväksi, että kulloinkin voimassa olevat lentomelun verhoikäyrät sisällytetään oikeusvaikutteisiin asiakirjoihin, kuten yleiskaavaan ja asemakaavaan. Kivistön keskustan kaavarunko esittää vastaavasti suunnitteluperiaatteet, joita asemakaavoituksessa hyödynnetään.

Kivistön keskustan kaavarungossa on huomioitu lentoliikenteen vaikutus asumiseen niin sanotusti positiivisten mahdollisuuksien kautta: keskustan kattomaailma tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden lentokoneiden tarkkailuun kuten Ruusumäkeen hahmoteltu näköalatasanne. Lisäksi asemakaavatasolla asemakaavamääräykset asettavat vaatimustason melusuojuukselle. Asemakaavatasoisessa suunnittelussa kiinnitetään huomiota myös kattomaailmaan, mm. äänimaailmaan vaikuttavien kasvikkatojen vaatimus kaavamääräyksin. Tähän liittyen Vantaan kaupunki valmistelee kasvikkatolinjauksia, jossa tutkitaan kasvikkatojen mahdollisuuksia sekä myös vaikutuksia, kuten kasvikkatojen vaikutus lintujen käyttäytymiseen. Tämä on tärkeä osatekijä suhteessa lentoliikenteen turvallisuuteen.

Kaavarunkotyössä tunnistetaan myös asukkaiden viherympäristöjen erilaiset arvostukset: kortteli- ja kattopihojen lisäksi asukkaille on varmistettava pääsy laajoille, meluttomimmille luontoalueille.

Kivistön asemakaavatiimi tulee jatkossa lähettämään kaavahankkeista lausuntopyynnöt.

Kiinteistö Oy Keimolan radioasema 3.10.2018

Kaavarunkoalueella osittain sijaitsevien kiinteistöjen [xxx] ja [xxx] omistajana lausumme mielipiteenämme seuraavaa: Keimolanportin länsipuolella omistamamme alueen mukaan ottaminen suunnitteluun ja alueen määrittäminen Kivistön asemaan tukeutuvaksi työpaikka-alueeksi, jossa kaavoitus ja rakentaminen tapahtuvat hankelähtöisesti (kaavarunkoraportin sivu 26) on oikea lähtökohta alueemme tulevalle asemakaavoittamiselle. Kaavarungolla ei siten tule määrittää korttelin rakennetta sitovasti liian pienipiirteiseksi, mikä poliisi ristiriidassa edellä todetun lähtökohdan kanssa. Kaavarungossa on esitetty kaupunkirakennetta Keimolanmäentien / Radioasemantien länsipuolella sijaitsevalle Marja-Vantaan osayleiskaavan mukaiselle toimitila-alueelle ainoastaan alueen itäosaan. Toisaalta mm. kaavarungon viherrakenteen teemakartassa on esitetty virkistysyhteyksiä ym. osayleiskaavan mukaisen toimitila-alueen muihinkin osiin. Kaavarungon ja osayleiskaavan keskinäinen suhde ja kaupunkirakenteelle jatkuminen osayleiskaavan toimitila-alueen länsiosiin jää epäselväksi. Lentomelualueella sijaitsevan toimitila-alueen osalta jää myös kaavarungon sivulla 24 esitetyllä naapurustojen teemakartalla tavoiteltava ohjausvaikutus epäselväksi. Esitämme, että omistamallamme maa-alueella sijaitsevat Marja-Vantaan osayleiskaavan mukaiset korttelialueet sisällytetään kokonaisuudessaan laadittavaan kaavarunkoon. Marja-Vantaan osayleiskaavassa alueemme pohjoisosaan suunniteltujen A1/m ja A2/m -alueiden asuntorakentamista emme pidä lentomelun vuoksi todennäköisenä pitkälläkään aikataulilla. Esitämme, että kaavarunkotyön yhteydessä kyseiset alueet liitetään osaksi toimitila-alueita ja viheryhteydet suunnitellaan kulkemaan alueen pohjoispuolitse.

Vastine Kiinteistö Oy Keimolan radioasema

Lausunnonantajan kiinteistöille kohdentuu yleiskaavaehdotuksessa mm. KM, TT ja TY-aluevaraukset mutta myös viheryhteystarve. Tämä yhteystarve näkyy kaavarunkoaineistossa.

Kivistön keskustan kaavarungon manifesti 2050 listaa keskustan kehitykselle keskeiset tavoitteet, kuten hybridikorttelit. Koska alueiden tarkempi suunnittelu tapahtuu kulloinkin voimassa olevan yleiskaavan mukaan, ei kaavarunkoon ole nähty mielekkääksi rajata toimitila-alueita tarkemmin.

Henkilö A 24.9.2018

Länsipuolella oleva metsä halutaan säilyttää ja Murronpuisto säilyttää

Vastine A

Mielipiteen lausuja viitannee Murtokujan länsipuoleiseen metsään. Kivistön keskustan kaavarunko esittää tavoitetilan vuodelle 2050. Tavoitetilan toteutumisen edellytyksenä on Lapinkylän aseman toteutuminen, mikä edellyttää riittävää väestöpohjaa. Myös kattavien palveluiden saaminen Kivistön keskusta-alueelle edellyttää riittävää väestöpohjaa.

Vantaan valtuustostrategia 2018-2021 sekä edelleen yleiskaava 2020 painottavat Vantaan kasvun keskittymistä asemanseutuihin. Tällä tavoin säästetään laajoja metsä- ja peltoalueita rakentamiselta ja edistetään joukkoliikenteen käyttöä. Painotus edellyttää kerrostalovaltaisuutta asemanseuduilta, myös Lapinkylässä. Kivistön keskustan kaavarunkotyö esittää keskusta-alueen kehityksen vaiheittaisena: pientaloalueiden täydentyminen tai asteittainen muuttuminen tapahtuu pitkän ajanjakson aikana. Keskeisenä tavoitteena on myös monipuolinen kaupunkiluonto, ja Lapinkylän alueella Murronpuisto ja hulevesiallas ovat keskeisessä asemassa. Näiden tarkempi suunnittelu tapahtuu asemakaavoituksessa. Kaavarunkotyö osoittaa pitkän aikavälin tavoitetilan, jotta muutoksiin on mahdollista valmistautua tulevien vuosikymmenien aikana. Tähän kehitykseen liitetään aktiivinen vuorovaikutus asukkaiden kanssa tulevien vuosien aikana.

Henkilö B 29.9.2018

Erittäin hyvä suunnitelma lapsiystävällisen ja luonnonkauniin Lapinkylän kehittämiseksi. Lapinkylästä ovat kulkuyhteydet ja palvelut aina olleet jossakin muualla, aikaisemmin Tikkurilassa, sitten Myyrmäessä. Lapinkylä tarvitsee aseman, kauppoja ja kivijalkakahviloita ja ennen kaikkea viihtyisiä asuntoja reilusti, vain 20 km Helsingin keskustasta!

Vastine B

Kivistön keskustan kaavarunkotyö pyrkii vastaamaan juuri näihin toiveisiin. Vaikka kaavarunkotyö itsessään ei takaa palveluiden saamista alueelle, luo se vahvan tahtotilan, jota tarkemmalla maankäytön suunnittelulla kuten asemakaavoituksella, voidaan toteuttaa.

Kaavarunkotyöllä tuodaan näkyväksi Kivistön potentiaali, eri sidosryhmille. Kaavarunkotyön prosessin jatkuminen myös tulevina vuosina on oleellinen osa tätä potentiaalin toteuttamista.

Henkilö C 28.9.2018

Kivistön kahden aseman idea on hyvä. Aseman sijainti voisi olla enemmän lentokentälle päin, ns. peltoalueella, jossa on tilaa ympärillä. Tiiviin rakentamisen voisi hoitaa radan viereen alueille, missä ei ole mitään tällä hetkellä ja jättää nykyiset asuinalueet rauhaan. Esimerkiksi en näe mitään järkeä siinä, että nykyisen Murtotien päähän tulisi kerrostaloja ja palveluja. Alue on ns. vanhaa rauhallista kivistön aluetta, jota tulee kunnioittaa. Älkää pilatko vanhoja asuinalueita!! Jättäkää paljon viheralueita, jotta onnellinen Kivistö-vehreä ja aktiivinen kotikaupunki idea voisi toteutua. Esimerkiksi, nyt radan toisella puolella olevaan metsään, voisi tehdä lenkkipolun ja jättäkää metsää ympärille. Nykyinen kivistön asema on liian tiiviisti rakennettu. Asukkaat näkevät toistensa asuntoihin sisälle. Uudet asukkaat kaipaavat myös lenkkimaastoja ja luulivat pääsevänsä Kivistöön, jossa olisi metsiä tallella ja lenkkipolkuja metsissä. Tiedän monen, joka on nykyiseen kivistöön pettynyt. Alueesta saa hienon, kun rakentaa alueille, jossa ei ole mitään, vanhoja asuinalueita ei saa pilata ja rakentaa fiksusti, niin että jätetään myös vehreyttä ympärille.

Vastine C

Kivistön keskustan kaavarunko esittää tavoitetilän vuodelle 2050. Tavoitetilän edellytyksenä on Lapinkylän aseman toteutuminen, mikä edellyttää riittävää väestöpohjaa. Myös kattavien palveluiden saaminen Kivistön keskusta-alueelle edellyttää riittävää väestöpohjaa. Vantaan valtuustostrategia 2018-2021 sekä edelleen yleiskaava 2020 painottavat Vantaan kasvun keskittymistä asemanseutuihin. Kivistön keskustan kaavarunkotyössä on tunnistettu vyöhykkeisyys: lähimpänä asemaa ja joukkoliikenteen runkolinjoja sijaitsevat alueet ovat toteutukseltaan tiiveimmät. Aseman sijainti keskellä tiiveintä yhdyskuntarakennetta edistää kävelypainotteista liikkumista. Sijaintia on tarkasteltu myös raideliikenteen toimivuuden ja aseman toteutettavuuden osalta, ja myös tässä tarkastelussa sijainti Riipiläntien kupeessa on ollut otollinen.

Kaikessa suunnittelussa otetaan huomioon reunaehdot, kuten asukkaiden tarve lähivirkistysalueisiin sekä etäämmällä sijaitseviin laajempiin viheralueisiin. Kivistön keskustan kaavarunko 2050 manifesti korostaa vehreyden merkitystä, niin ikkunanäkyminä, korttelipihoina kuin vehreänä katutiloina, jotka johdattavat lähipuistoihin ja edelleen etäämmällä sijaitseville virkistysalueille. Myös kävely-ympäristöä korostetaan, joten esimerkiksi lenkkipolut ovat keskeinen osa tulevaisuuden Kivistöä.

Henkilö D 29.9.2018 (1/3)

Mielipiteeni koskee lähinnä Murtobacka tilan alueita ja jonkun verran koko Murron aluetta. Kivistön keskustan kaavarunko laatimisessa ei ole huomioitu Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymää Murron yleissuunnitelmaa. Maanomistajien kanssa on tehty yhteistyötä 15 vuotta Murron alueen kehittämiseksi. Yhteistyössä ja yhteistyöstä laadittiin alueelle Murron yleissuunnitelma, joka otti huomioon alueen erityispiirteitä. Kivistön keskustan kaavarungossa nämä erityispiirteet ja tehty yhteistyömaanomistajien kanssa on jätetty osittain huomioimatta.

Haluan jälleen kerran kertoa Murtopakankujan historiasta ja tämän hetkisestä tilanteesta. Murtopakankuja on aiemmin ollut yksityistie, jota pitkin on kuljettu vain Murtobacka tilan rakennuksille ja puutarhalle. Tie on ollut osa piha-aluetta eikä sitä ole alunperin rakennettu yhdystieksi tai suuremmalle liikennevirralle. Tästä johtuen jotkut tilan talot ovat lähellä tien reunaa koska tie on ollut osa pihaa. (...)

Henkilö D 29.9.2018 (2/3)

(...) Murtopakankujan alla oleva maa ei ole Vantaan kaupungin omaisuutta vaan on yksityisen omistuksessa ja kuuluu Murtobacka nimiseen tilaan. Murtopakankuja oli ainoa maa-alue joka Murtobacka tilasta kaavoitettiin Kivistö 2 asemakaavaan. Tässä yhteydessä maanomistajaa johdettiin harhaan kertomalla että kyseinen tie halutaan yhdistää Kanniston kouluun vieväksi mutta tälle tielle tulee vain huoltoajoa koululle eli maitoautoa yms. Tämän Vantaan kaupungin virkamiehen kanssa käydyn keskustelun johdosta kaavasta ei aikoinaan tehty huomautusta koska oltiin siinä uskossa että tiellä todella liikkuu vain huoltoajoa ja liikennevirta on vähäistä.

Kun Kanniston koulun suunnitelmia esitettiin yleisötilaisuudessa, maanomistajalle tuli täytenä yllätyksenä se, että tien päähän rakennettavan päiväkodin saattoliikenne kulkisi Murtopakankujan kautta. Asiasta päätettiin olla riitelemättä, jotta Vantaan kaupungin kanssa voidaan tehdä hyvää yhteistyötä Murtobackan kehittämisen kanssa ja tiehen liittyvät ongelmat voidaan ratkoa yhteistyössä myöhemmässä vaiheessa kun koko aluetta kehitetään eteenpäin. Nämä edellä olevat asiat on kerrottu Murron alueen kehittämistä ja kaavoitusta tehneille viranomaisille useaan kertaan.

Murtopakankujan tämän hetkinen tilanne on se, että omakotitalotontit sijaitsevat kiinni Murtopakankujassa ja tie on kapea. Kanniston koulun ja päiväkodin takia ajoneuvomäärä kapealla tonttitiellä on melkoista. Tietä pitkin kävelevät ja pyörilevät Kanniston koulun koululaiset ja ajavat autolla kiireiset vanhemmat, jotka vievät aamulla ja iltapäivällä lapset kouluun tai hoitoon 100 paikkaiseen päiväkotiin. Tie on pitkä ja suora - autojen vauhti nousee ja tielle asetettu 30 km/h nopeusrajoitus ei suurimmalla osalla ajoneuvoista tule noudatetuksi. Tämä tekee tiestä vaarallisen. Tälle kapealle tonttitielle ei mahdu kevyenliikenteenväylää. Tai sitten kevyenliikenteen väylä pitää rakentaa omakotitalojen sisäänkäyntien eteen. Kivistön keskustan kaavarungossa on esitetty, että tietä pitkin tulee kulkemaan myös bussireitti ja kulku alueen uusille tonteille. Tielle ei mahdu kahta linja-autoa vastakkain tai rinnakkain. Jos tietä levennetään tie leventyy omakotitalojen sisäänkäyntien eteen.

Jotta omakotitalojen piha-alueet ja koululaisten liikkuminen kouluun saadaan turvallisesti on maanomistaja useaan otteeseen pyytänyt, että autojen kulku tietä pitkin ainakin osittain katkaistaan viimeistään asemakaava vaiheessa. Tällöin yhteistyö kaupungin kanssa on ollut molemminpuolista ja hyvässä hengessä on edistetty tilannetta, jossa autojen kulku Kanniston kouluun ja päiväkotiin Murtopakankujaa pitkin osittain lopetetaan ja kulku päiväkodille esitetään uutta reittiä pitkin. Tämä ratkaisu on esitetty Murron alueen yleissuunnitelmassa.

Murron alueesta laadittu Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymä yleissuunnitelma on Murtopakankujan osalta ollut edellä mainituista syistä täysin erilainen kuin Kivistön keskustan kaavarungossa esitetyt ratkaisut. Tilanne on kaavarungossa itse asiassa muutettu täysin päinvastaiseksi ja Murtopakankujalle on osoitettu entistä enemmän liikennettä. Onkin täysin pöyristyttävää että kaavarungossa ei ole otettu millään tasolla huomioon Vantaan kaupungin ja maanomistajan yhteistyössä laatimaa suunnitelmaa Murtopakankujan osuudelta. Mielestäni bussireittiä ei voi sijoittaa Murtopakankujalle koska bussit eivät mahdu ajamaan tietä pitkin ja liikennettä Murtopakankujalla tulee rajoittaa alueen erityispiirteiden ja koululaisten turvallisuuden takia. (...)

Henkilö D 29.9.2018 (3/3)

(...)

Täysin uutena asiana Kivistön keskustan kaavarungossa verrattuna Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymään Murron yleissuunnitelmaan on Murtobacka tilan alueelle esitetty pysäköintilaitos, jonne myöskin ajetaan Murtopakankujaa pitkin. Laitos sijaitsee alueella johon aiemmin piti tulla kaksi-kolmekerroista pientalorakentamista, rivitaloa jne. Nyt tämän alueen keskelle on suunniteltupysäköintilaitos, jonne kuljetaan kapea tonttitietä pitkin tai omakotitalojen sisääntulojen eteen levennettävää tietä pitkin. Tällä hetkellä ajatellun pysäköintilaitoksen vieressä on myös omakotitaloja. Huoli on esimerkiksi pysäköintitalon korkeudesta ja sitä kautta muuttuvista varjo-olosuhteista omakotitalotonteilla. Mielestäni pysäköintilaitos on arvelluttavassa paikassa ja ainakin sinne kulku ei pitäisi missään nimessä mennä pitkin Murtopakankujaa.

Vantaan kaupungin ja maanomistajien yhteisissä tapaamisissa on keskusteltu myös liito-oravista. Tapaamisissa on puhuttu yhden tärkeän liito-orava keskittymän sijaitsevan Kivistön alueelle nousevan kauppakeskuksen tontilla. Tältä tontilta suuri liito-orava esiintymä ”hädettiin” kaatamalla metsä kerralla sileäksi. Esitin huolen siitä, että Murron alue tulee olemaan viimeisiä paikkoja johon jää liito-oravia koska muut liito-orava keskittymät kaavoitetaan ja rakennetaan aiemmin ja mahtaisiko myöhemmin enää olla mahdollista toimia Murron alueella kuten kauppakeskuksen tontilla eli häätää liito-oravat pois alueelta. Siksi kysyin kaavoituksen virkamiehiltä voidaanko Murron alueelta liito-oravat häätää samoin kuin kauppakeskuksen alta ja vastaus oli että liito-oravat kyllä löytävät reitin pois alueelta tai että voidaan. Esitin kysymyksen koska pelkäsin, että yhdenvertaisuus ei Murron alueen osalla enää tapahdukaan ja alueelle tehdäänkin liito-orava puistoja sen sijaan että liito-orava-alueita kehitetään asuntorakentamista varten kuten muita alueen liito-orava paikkoja kuten esim kauppakeskuksen aluetta. Nyt sitten Kivistön keskustan kaavarungossa liito-oravien ehdoilla edetään, joten näin ollen yhdenvertaisuus tässä asiassa ei tule toteutumaan. En sano ettäkö luontoarvojen vaaliminen ei olisi tärkeää mutta tämä oli räikeää vääryys ja hyvin epäreilua. Kaikkien pitäisi pelata samoilla säännöillä.

Vielä yhtenä huomioitavana asiana on kaavoituksen aikataulu. Se on epäreilu. Murtobackan alueen kehittämiseksi ja rakentamisen edistämiseksi on tehty paljon työtä jo 15 vuoden ajan. Vantaan kaupungille on toimitettu yhteistyön aikana erilaisia kalliita suunnitelmia ja luonnoksia. On olemassa kaikki valmiusasuntorakentamisen rakennuttamisen käynnistämiseksi heti kun asemakaava astuu voimaan. Tämä valmius on ollut jo kymmenen vuotta. On kohtuutonta, että alueelle jonne rakentaminen voi käynnistyä heti, ei laadita asemakaavaa asian edistämiseksi. Murtobackan ja Murron alue yhdistyy kolmelta sivulta jo rakennettuihin alueisiin, joten alue ei ole keskellä peltoa kuten esim Lapinkylän aseman alue on. Alueella on jo infraakin olemassa. Murron alueelle oli Vantaan kaupungin hallituksen hyväksymässä Murron yleissuunnitelmassa tulossa esim omakotitalotontteja joista on Kivistön suuralueella huutava pula. Omakotitalotontit ja rivitalotontit sopivat jatkumoksi Kivistö 2 kaavan ilmeeseen. Hämmästys on suuri että alue jossa edistys tapahtuisi nopeasti joutuu odottamaan ? verran vuosia ennen kuin alue asemakaavoitetaan. Mikä tässä on idea? Kaupunki kuitenkin saa puolet kaavoittamistaan kerrosneliöistä, joten taloudellisesti tässä ei voi olla ongelmaa. Vielä eniten ihmetyttää että viranomaiset ovat tästäkin olleet tietoisia jo 15 vuotta mutta NYT alue halutaan asemakaavoittaa viimeisenä. Mielestäni alue pitäisi ottaa asemakaavoitukseen mahdollisimman nopeasti ensimmäisten alueiden joukossa koska maanomistajat ovat aktiivisesti pyrkineet kehittämään asiaa ja Murron alueen yleissuunnitelmakin on jo hyväksytty Kaupunginhallituksessa. Ja myös siksi että Murron alue jo ollut Vantaan kaupungin asemakaavoitustyölistalla. Minulle sanottiin että alueen kaavoitusta ei voi aloittaa koska suuret linjat Lapinkylän aseman ympärillä eivät ole selvillä. No nyt ne ovat, joten asemakaavoitukselle ei ole mitään estettä.

Kivistön keskustan kaavarunko esittää tavoitetilän vuodelle 2050, ja voi poiketa siten huomattavasti nykyisestä tilanteesta. Tavoitetilän edellytyksenä on Lapinkylän aseman toteutuminen, mikä edellyttää riittävää väestöpohjaa. Myös kattavien palveluiden saaminen Kivistön keskusta-alueelle edellyttää riittävää väestöpohjaa.

Vantaan valtuustostrategia 2018-2021 sekä edelleen yleiskaava 2020 painottavat Vantaan kasvun keskittymistä asemanseutuihin. Tällä tavoin säästämme laajoja metsä- ja peltoalueita rakentamiselta ja edistämme joukkoliikenteen käyttöä.

Kivistön keskustan kaavarunkoluonnoksessa vyöhykkeisyys on ollut keskeinen suunnitteluperiaate. Sittemmin kävelykaupunkiperiaatteen myötä on todettu, että lähes kaikki kaavarunkoalueen asumispainotteiset alueet tarjoavat monipuolista asumista. Vaikka kaavarungossa on näin ollen luovuttu kaupunkirakennevyöhykkeistä, eroavat kaavarunkoalueella pientalopainotteiset ja kerrostalopainotteiset alueet toisistaan. Kaavarungon painotuksessa näkyy Murtopakankujan alueella pienimittakaavaisuus.

Kaavarunkotyössä suunnittelutyö on edennyt luonnosvaiheen jälkeen, ja esimerkiksi autopysäköintiä palvelevat hybridirakennukset on pyritty sijoittamaan siten, että ne palvelisivat ennemmin kuin haittaisivat asukkaita. Kivistön keskustan kaavarungon tavoitteena on luoda puitteet kestäväään asumiseen, sekä liikkumiseen ensisijaisesti ilman henkilöautoja. Tämän toivotaan heijastuvan myös tulevaisuuden liikennöintimääriin ja lisäävän liikenneturvallisuutta kaikilla alueilla.

Kaikessa suunnittelussa otetaan huomioon reunaehdot, kuten lainsäädäntö. Liito-orava on luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu. Poikkeuksen tähän voi myöntää ELY-keskus painavasta syystä - Kivistön kauppakeskus on aikanaan tällainen ollut. Kivistön keskustan kaavarunkotyön yhteydessä luontotietoja päivitetään ja liito-oravien yhteystarpeet sekä ydinalueet huomioidaan myös kaikessa tarkemmassa suunnittelussa, kuten asemakaavoituksessa.

On ymmärrettävää, että asukkaiden ja kiinteistön omistajien näkökulmasta kaupungin toiminta Murron yleissuunnitelman osalta näyttäytyy epäjohdonmukaisena. Yleissuunnitelma on tehty ajankohtana, jolloin Lapinkylän asemavarauksen merkitystä ei vielä täysin tunnistettu eikä myöskään osattu ennakoida kaupungistumisen vaatimuksia. Sittemmin kaupungin maapoliittiset linjaukset ovat muuttuneet painottamaan kaupungin omistaman maan kaavoitusta ja asemanseutujen kehittämistä.

Henkilö F, G / Yritys Y 4.10.2018

Henkilö G katsoo että määräalan [xxx] alue tulee kaavoituksessa osoittaa kokonaisuudessaan asuinrakentamiseen. Määräalan alueelle ei tule myöskään osoittaa tie- tai virkistysaluetta tai muuta yleiseen käyttöön tulevan aluetta. Määräalan alue ei sijaitse lentomelualueella, eikä asuinrakentaminen estä virkistysalueiden mm. Sotilaskorven käyttöä. Asuinrakentaminen muodostaa myös yhtenäisen kokonaisuuden alueella sijaitsevan jo olemassa olevan rakentamisen kanssa. Henkilö G omistaa kiinteistöstä [xxx] määräalan.

Henkilö F katsoo, että kiinteistön [xxx] alue ja siihen mahdollisesti myöhemmin liitettävä (F) omistama määräala tulee kaavoituksessa osoittaa kokonaisuudessaan asuinrakentamiseen. Kiinteistön alueelle ei tule myöskään osoittaa tie- tai virkistysaluetta tai muuta yleiseen käyttöön tulevaa aluetta. Kiinteistö ei sijaitse lentomelualueella, eikä asuinrakentaminen estä virkistysalueiden mm. Sotilaskorven käyttöä. Asuinrakentaminen muodostaa myös yhtenäisen kokonaisuuden alueella sijaitsevan jo olemassa olevan rakentamisen kanssa.

Yritys Y katsoo, että yhtiön omistaman kiinteistön [xxx] alueen tulee kaavoituksessa osoittaa kokonaisuudessaan asuinrakentamiseen. Kiinteistön alueelle ei tule myöskään osoittaa tie- tai virkistysaluetta tai muuta yleiseen käyttöön tulevaa aluetta. Kiinteistö ei sijaitse lentomelualueella, eikä asuinrakentaminen estä virkistysalueiden mm. Sotilaskorven käyttöä. Asuinrakentaminen muodostaa myös yhtenäisen kokonaisuuden alueella sijaitsevan jo olemassa olevan rakentamisen kanssa.

Vastine F,G/ Y

Mielipiteen jättäjän kiinteistöt sijaitsevat kaavarunkoalueen rajauksen ulkopuolella. Yleiskaavaehdotuksessa kiinteistöt ovat pääosin AP-alueella.

Henkilö H 4.10.2018

Olen nyt perehtynyt Kivistön keskustan uuteen kaavarunkosuunnitelmaan (kaavan nro 021600) ja alueen asukkaana sain myös kutsun maanomistajien iltaan lokakuun loppupuolella. Ennen iltaa en voi tietenkään olla varma olenko tulkinnut kaavasuunnitelmia oikein, mutta tämän hetkisen ymmärrykseni mukaan Lapinkylän mahdollisen aseman seutu olisi tarkoitus rakentaa täyteen korkeita kerrostaloja? Tämä on sinänsä ymmärrettävää yleisesti, mutta näin Murtotien asukkaana hieman hämmensi kohta, jossa Murtotien alun pienet tyhjät metsäpläntit oli myös tarkoitus muuttaa kerrostaloiksi? Alueen on kuitenkin todettu olevan pientaloaluetta ja tuollainen kerrostalo rikkoisi alueen yleisvaikutelman ja dynaamisuuden pahasti. Lisäksi ainakin toinen metsäosuus on merkitty liito-oravien liikkumisalueeksi, mutta en sitten tiedä miten olennaista se on enää. Kaavasuunnitelmassa hyvältä vaikutti idea rakentaa kehäradan eteläpuolinen osa mahdollisimman täyteen, koska sillä alueella ei ole mitään omaa identiteettiä vielä, eikä myöskään olemassa olevia asukkaita ihan vieressä. (...)

Henkilö H 4.10.2018

(...)

Ymmärrän myös sen, että näiden pienten metsäplänttien halutaan ilmeisesti pääsevän ns. hyötykäyttöön, mutta kohtuullista olisi rakentaa Murtotien alkuun pari- tai rivitaloja tai ihan maksimissaan joku ehkä kaksikerroksinen luhtitalo tai vastaava. Kerrostalo toisi myös aivan kohtuutonta autoliikennettä Murtotielle, sillä noin pienelle tontille ei varmasti autopaikkoja olisi varaa juurikaan jättää. Miten estettäisiin mahdollisten kerrostaloasukkaiden tai heidän vieraiden edestakaisin ajelu ja parkkeeraus Murtotiellä? Murtotiellä ei ole jalkakäytävää, koska sitä ei ole vähäisen liikenteen vuoksi tarvittu, joten tie muuttuisi etenkin monille lapsiperheille vaaralliseksi kerrostalo(je)n asukkaiden ja vieraiden aiheuttamalla autoliikenteellä. Ehkäpä on ajateltu, että jos kerrostalo on noin lähellä asemaa, niin kukaan siellä asuva tai heidän vieraansa ei käytä autoa, mutta ainakin tämän hetkinen Kivistön keskusta parkkiongelmineen on todistanut aivan muuta. Eli tästä tulisi valitettavasti todellinen ongelma.

Lisäksi toivoisin, että vaikka onkin varmasti suuri paine saada mahdollisimman paljon asuntoja mahdollisen Lapinkylän aseman lähelle, niin luonto onnistutaa pitämään mukana kuvioissa, eikä tehdä pelkkää betonikylää ”väkisin”. Sillä luonnonläheisyys oli kaikissa vastanneissa ikäryhmissä korkealla ”Kivistö vuonna 2027” - adjektiiveissa ja sitä moni täällä asuva toivoo ja arvostaa. Se on myös syy miksi me tänne muutimme ja mikä saa meidät toivottavasti myös jatkossa jäämään alueelle.

Vastine H

Kivistön keskustan kaavarunko esittää tavoitetilan vuodelle 2050, ja poikkeaa siten huomattavasti nykyisestä tilanteesta. Vantaan valtuustostrategia 2018-2021 sekä edelleen yleiskaava 2020 painottavat Vantaan kasvun keskittymistä asemanseutuihin. Näin vastaamme mahdollisimman kestävästi Vantaan kasvupaineisiin, edistämme joukkoliikenteen käyttöä sekä säästämme laajoja metsä- ja peltoalueita rakentamiselta.

Kaavarungon esittämän tavoitetilan toteutumisen edellytyksenä on Lapinkylän aseman toteutuminen sekä kattavien palveluiden saaminen Kivistön keskusta-alueelle. Nämä tavoitteet edellyttävät riittävää väestöpohjaa sekä siten kerrostalovaltaisuutta asemien alueilla, myös Lapinkylässä. Kyse on vuosikymmenten aikana tapahtuvasta kehityksestä ja esimerkiksi Lapinkylän aseman toteuttamisen ajankohtaa ei vielä ole päätetty.

Kaikessa suunnittelussa otetaan huomioon reunaehdot, sekä esimerkiksi pysäköinnin tarve. Kaavarungon asukasmääräarvio 45 000 asukasta kilometrin säteellä asemista mahdollistaa kattavan joukkoliikenteen, mikä osaltaan vähentää henkilöautoriippuvuutta ja pysäköintitarpeita tulevien vuosikymmenten aikana.

Kivistön keskusta kehittyy vaiheittaisesti: pientaloalueiden täydentyminen tai asteittainen muuttuminen tapahtuu pitkän ajanjakson aikana. Kaavarunkotyö osoittaa pitkän aikavälin tavoitetilan, jotta muutoksiin on mahdollista valmistautua tulevien vuosikymmenien aikana. Tähän kehitykseen liitetään aktiivinen vuorovaikutus asukkaiden kanssa tulevien vuosien aikana.

Oikaisuvaatimus suunnittelutarveratkaisuun 12.1.2021 § 16 / Mosapakantie 7 / TLA

VD/1082/10.03.00.02/2021

TLA/MSI/KZU/VIK

Esitetään hylättäväksi oikaisuvaatimus yleiskaavapäällikön suunnittelutarveratkaisuun 12.1.2021 § 16, jolla evättiin lupa yksiasuntoisen, kaksikerroksisen 200 k-m²:n suuruisen omakotitalon ja 50 k-m² talousrakennuksen rakentamiselle kiinteistölle 92-406-3-20 osoitteessa Mosapakantie 7 Keimolan kaupunginosassa.

Vantaan kaupungin yleiskaavapäällikön suunnittelutarveratkaisulla 12.1.2021 § 16, lupatunnus LP-092-2020-06580, on hylätty kiinteistön omistajan (jäljempänä "Hakija") hakemus suunnittelutarveratkaisusta yksiasuntoisen, kaksikerroksisen 200 k-m²:n suuruisen omakotitalon ja 50 k-m²:n talousrakennuksen rakentamiselle kiinteistöllä 92-406-3-20 osoitteessa Mosapakantie 7, 01750 Vantaa.

Hakemuksessa on esitetty omakotitalon rakentamista tulipalossa tuhoutuneen asuinrakennuksen tilalle.

Hakija on vaatinut oikaisua päätökseen 26.2.2021 allekirjoitetulla kirjelmällään. Vaatimuksessa esitetään, että Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta muuttaisi 12.1.2021 annettua suunnittelutarveratkaisua siten, että haettu lupa myönnetään ja siten turvataan tilan arvon säilyminen.

Hakija pyytää ottamaan huomioon muun muassa seuraavia seikkoja oikaisuvaatimusta käsiteltäessä: Tarkennuksena esitetään, että haettu lupa kohdistuu kantatilalle 406-3-20, oikaisuvaatimuksen asemapiirroksessa esitettyyn Talo 1. Rintamamiestalo, jonka tilalle lupaa haetaan, on virheellisesti suunnittelutarveratkaisussa merkitty vapaa-ajan asunnoksi. Rintamamiestalo oli rakennettu 1966 ja on ollut omistajan asuntona 29.5.2017 saakka. Rintamamiestalo oli tyhjiillään reilun vuoden ennen kuin se tuhoutui tulipalossa 2018. Rakennuspaikaksi haetusta tilasta on lohkaistu 7050 m² määräala 406-3-317, jolle on myönnetty 7.6.2019 suunnittelutarveratkaisu myös vuonna 2018 tuhoutuneen omakotitalon tilalle (oikaisuvaatimuksen asemapiirros Talo 2). Molemmat talot tulevat sijaitsemaan samassa pihapiirissä, jossa tulipalossa tuhoutuneet talot ovat aikaisemmin olleet. Tämä suunnittelutarveratkaisu ei heikennä alueen kaavoittamista tulevaisuudessa. Tilalle on hyvä tieyhteys ja tilalle on sähköliittymä. Tilan kautta kulkee Vestran Vesiosuuskunnan vesi- ja viemärijohto.

Muina perusteluina hakija esittää oikaisuvaatimukselle, että eräänä perusteluna suunnittelutarveratkaisun epäämiseksi on päätöksessä esitetty yleiskaavaehdotuksessa suunnitellun ekologisen käytävän sijoittuminen tilan alueelle. Kuitenkin tälle samalle pihapiirille, jossa vuonna 2018 palaneet talot sijaitsivat ja jolle uusi haettu rakentaminen kohdistuu, on jo 7.6.2019 myönnetty suunnittelutarveratkaisu 200 k-m² suuruiselle omakotitalolle vanhan omakotitalon tilalle. Hakija ihmettelee, miten toinen rakennus vuonna 1966 valmistuneen ja 2018 palaneen rakennuksen tilalle voisi olla haitaksi eliölajien turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Aikaisemmin yleiskaavan kuulemisessa hakija on esittänyt ekologisen käytävän siirtämistä itärajalta länsirajalle, jolloin se olisi Natura-alueen suorana jatkona. Lopuksi hakija toteaa vielä, että alue on yleiskaavassa M-aluetta, jossa sallitaan 5–20 hehtaarin tiloilla kolme asuntoa sekä niiden tarpeisiin talousrakennukset.

Yleiskaavapäällikkö toteaa, että suunnittelutarveratkaisussa on tiedostettu hakemuksen koskevan vuonna 1966 valmistuneen ja vuonna 2018 tuhoutuneen asuinrakennuksen (oikaisuvaatimuksen asemapiirroksen Talo 1, palanut rintamamiestalo) korvaamista uudella omakotitalolla. Vantaan rakennus- ja huoneistorekisterissä talo on käyttötarkoitukseltaan erillinen vapaa-ajan asunto.

Hakija on jo kertaalleen vuonna 2019 hakenut suunnittelutarveratkaisua vapaa-ajan asunnon korvaamiseksi omakotitalolla. Vantaan kaupunki ei myöntänyt haettua lupaa ja kaupunkisuunnittelulautakunta hylkäsi päätöksestä jätetyn oikaisuvaatimuksen 21.4.2020. Aikaisemman suunnittelutarveratkaisun käsittelyn yhteydessä on maastokäynnillä kesällä 2018 todettu vapaa-ajan asunnon olleen osittain tuhoutunut ja purkukuntoinen jo ennen lopullista tuhoutumista tulipalossa syksyllä 2018.

Nyt oikaisuvaatimuksen alaisena olevassa päätöksessä on todettu kaavoitustilanne, jossa rakennuspaikaksi haetun tilan kohdalle on yleiskaavaehdotuksessa esitetty ekologinen runkoyhteys, jonka on tarkoitus turvata eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisen runkoyhteyden sijoittumista tilan alueelle ei ole syynä suunnittelutarveratkaisun epäämiselle, koska runkoyhteys voidaan perustaa muuallekin kuten oikaisuvaatimuksessa esitetään.

Vantaan yleiskaavassa 2007 ja kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaavassa rakennuspaikaksi haettu tila on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta M. Yleiskaavamääräysten mukaisesti alueella sallitaan asuntojen rakentaminen vain tilalla harjoitettavaan maatilatalouteen liittyvinä.

Päätöstä on perusteltu siten, että yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla sallitaan vain tilalla harjoitettavaan maatilatalouteen liittyvää rakentamista. Haettu rakentaminen ei ole sitä. Kun lisäksi verrataan rakennushankkeen rakennuksen ja tuhoutuneen vapaa-ajan asunnon mahdollistamaa asumista, rakennushankkeessa ei ole kysymys sellaisesta korvaavasta rakentamisesta, jonka perusteella edellytykset myönteiselle suunnittelutarveratkaisulle olisivat olemassa. Yleiskaavan rakentamista koskevista määräyksistä ei ole tehty poikkeamisia, koska silloin menetettäisiin yleiskaavan ohjausvaikutus ja vaarannetaan eri maanomistajien yhdenvertainen kohtelu. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n 1 momentissa tarkoitettua haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty mitään sellaista, minkä vuoksi päätöksen mukaista ratkaisua tulisi muuttaa. Näin ollen kaupunkisuunnittelujohtaja esittää, että oikaisuvaatimus tulisi edellä mainituilla perusteilla hylätä.

MRL 142 §:n mukaisesti päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) esittelyosassa mainituilla perusteilla hylätä oikaisuvaatimus yleiskaavapäällikön suunnittelutarveratkaisuun 12.1.2021 § 16,
- b) tarkastaa pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa, ja
- c) antaa päätös julkipanon jälkeen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- oikaisuvaatimus 26.1.2021

-
- oikaisuvaatimuksen liitekartta
 - yleiskaavapäällikön suunnittelutarveratkaisu 12.1.2021 § 16, lupatunnus LP-092-2020-06580
 - Rakennus- ja huoneistorekisteriote

Täytäntöönpano: kaupunkirakenne ja ympäristö

Muutoksenhakuohje: 6. Valitus poikkeamispäätökseen ja suunnittelutarveratkaisua koskevassa asiassa

Lisätiedot:

yleiskaavapäällikkö Mari Siivola, puh. 040 336 0159

asemakaavainsinööri Kai Zukale, puh. 050 3124546

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

26.1.2021

Vantaan kaupunki
Kirjaamo
PL 1100
01030 Vantaan kaupunki
kirjaamo@vantaa.fi

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta

OIKAISUVAATIMUS SUUNNITTELUTARVERATKAISUPÄÄTÖKSEEN 12.1.2021

Lupatunnus 92-092-2020-06580
Kiinteistötunnus 92-406-3-20
Kiinteistötunnus Mosapakantie 7
Hakija

Kohteliaimmin pyydämme ottamaan huomioon seuraavat seikat oikaisuvaatimusta ja suunnittelutarveratkaisua käsitellessä.

1. Tarkennuksena, että haettu lupa kohdistuu kantatilalle 406-3-20, asemapiirros Talo 1.
2. Rintamamiestalo, jonka tilalle lupaa haetaan, on virheellisesti suunnittelutarveratkaisuasikirjassa merkitty vapaa-ajanasunnoksi.
3. Rintamamiestalo oli rakennettu 1966 ja se on ollut omistajansa asuntona ja kotina 29.5.2017 saakka. Omistaja joutui muuttamaan.
4. Rintamamiestalo oli tyhjiään reilun vuoden ennen kuin se tuhoutui tulipalossa 2018.
5. Kantatilasta on lohkaistu 7.050 m² määräala 92-406-3-17, asemapiirros Talo 2. Tälle lohkaistulle tilalle kohdistuu tarveharkintalupa, joka on myönnetty 7.6.2019 vuonna 1920 valmistuneen ja vuonna 2018 tulipalossa tuhoutuneen omakotitalon tilalle.
6. Molemmat talot (asemapiirroksessa Talo 1 ja Talo 2) tulevat sijaitsemaan samassa pihapiirissa, jossa vuosina 1920 ja 1966 valmistuneet ja vuonna 2018 tulipalossa tuhoutuneet talot ovat aikaisemminkin olleet.
7. Tämä suunnittelutarveratkaisu ei heikennä alueen kaavoittamista tulevaisuudessa.
8. Tilalle on hyvä tieyhteys.
9. Tilalla on sähköliittymä.
10. Tilan kautta kulkee Vestran Vesiosuuskunnan vesi- ja viemärijohto.

26.1.2021

Muita perusteluja

Lainaus päätöksestä 12.1.2021:

”Vantaalle laaditaan parhaillaan uutta yleiskaavaa. Viimeisessä yleiskaavaehdotuksessa alue on edelleen maa- ja metsätalousvaltaista M aluetta ja samoilla rakentamista koskevilla määräyksillä. Lisäyksenä voimassa olevan yleiskaavan määräyksiin on tulossa määräys ulkoilureittien ja ekologinen runkoyhteys, jonka on tarkoitus turvata eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Yleiskaavaehdotus on tarkoitus hyväksyä tammikuussa 2021.”

Eräänä perusteluna tarveharkintaluvan epäämiselle on päätöksessä esitetty yleiskaavaehdotuksessa suunnitellun ekologisen käytävän sijoittuminen tilan alueelle. Ekologisen käytävän tarkoituksena on turvata eliölajien ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen. Kuitenkin tälle samalle pihapiirille, jossa vuonna 2018 palaneet talot sijaitsivat ja jolle uusi haettu tarveharkintalupa kohdentuu, on jo 7.6.2019 myönnetty suunnittelutarveratkaisu 200 k-m² suuruiselle omakotitalolle vuonna 1920 rakennetun tilalle.

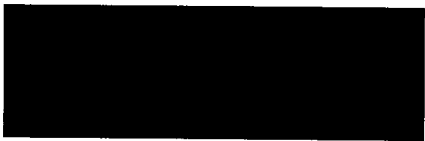
Miten siis toinen uusi rakennus vuonna 1966 rakennetun ja 2018 palaneen rakennuksen tilalle voisi olla haitaksi eliölajien turvaamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi? Mahdollisen haitan ehkäisemiseksi olemmekin esittäneet jo aiemmin yleiskaavakuulemisessa ekologisen käytävän siirtämistä itärajalta länsirajalle, jolloin se olisi Natura-alueen suorana jatkona. Tämä ekologisen käytävän sijoittaminen tilan itärajalle on huomioitu jo alueesta muodostetussa kiinteistössä 406-3-317.

Uudessa yleiskaavamääräyksessä ehdotettu ulkoilureitti on tervetullut ja sopii kulkemaan viiden hehtaarin tilan kautta useasta paikasta.

Alue on yleiskaavassa merkitty M alueeksi, jossa sallitaan 5 – 20 ha:n tiloilla kolme asuntoa sekä niiden tarpeisiin talousrakennukset.

Edellä olevan perusteella esitämme, että Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta muuttaisi 12.1.2021 annettua suunnittelutarveratkaisu-päätöstä siten, että haettu lupa myönnetään ja siten turvataan tilan arvon säilyminen.

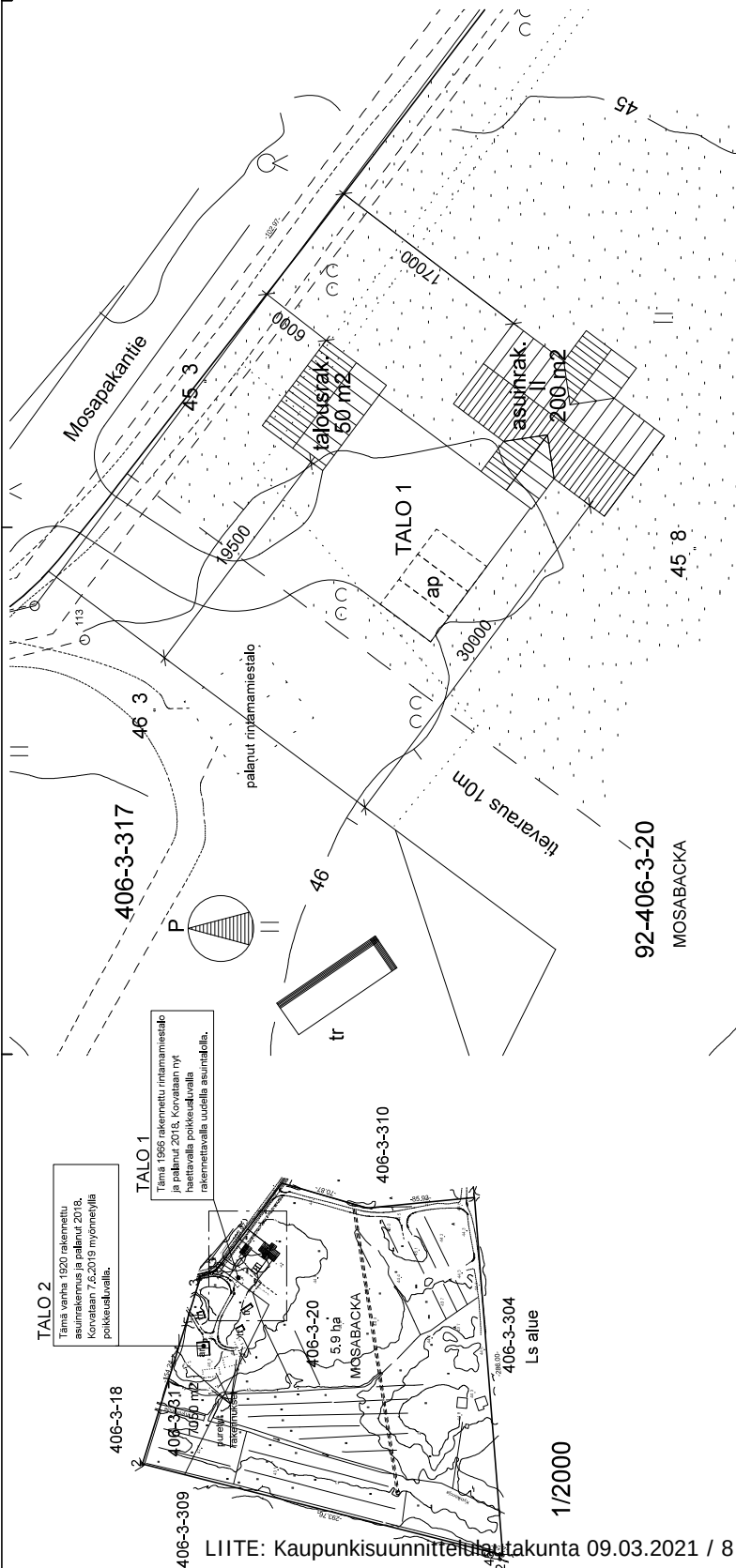
Kohteliaimmin

rakennusarkkitehti

Arkkitehtuuritoimisto Seppo Kokko Oy

TALO 2

TALO 1

[illegible]

Lupatunnus LP-092-2020-06580
Kiinteistötunnus 92-406-3-20
Kiinteistön osoite Mosapakantie 7
Hakija

Toimenpide

Yksiasuntoisen, kaksikerroksisen 200 k-m²:n suuruisen omakotitalon ja 50 k-m² suuruisen talousrakennuksen rakentaminen tulipalossa tuhoutuneen asuinrakennuksen tilalle.

Naapurien kuuleminen

Naapurien kuulemiselle ei ole tarvetta.

Lähtökohtatiedot

Rakennuspaikaksi haettu tila 406-3-20 on yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaista aluetta M. Yleiskaavan määräyksissä alue varataan maa- ja metsätalouteen. Alueella sallitaan tilalla harjoitettavaan maatilatalouteen liittyvää rakentamista 6.6.1983 mukaisilla tiloilla siten, että 5-20 hehtaarin tiloilla sallitaan kolme asuntoa. Asuntojen yhteyteen tai maatalouden tarpeisiin saa rakentaa talousrakennuksia. Rakentaminen on ensisijaisesti sijoitettava tilakeskuksen yhteyteen tai siirrettävä AT- tai A4-alueille.

Vantaalle laaditaan parhaillaan uutta yleiskaavaa. Viimeisimmässä yleiskaavaehdotuksessa alue on edelleen maa- ja metsätalousvaltaista aluetta M samoilla rakentamista koskevilla määräyksillä. Lisäyksenä voimassa olevan yleiskaavan määräyksiin on tulossa määräys ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuuden turvaamisesta. Haetun rakennuspaikan kohdalle on osoitettu ekologinen runkoyhteys, jonka on tarkoitus turvata eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Yleiskaavaehdotus on tarkoitus hyväksyä tammikuussa 2021.

Alueella ei ole asemakaavaa eikä sen laatiminen ole vireillä. Kaupungin rakennusjärjestyksen 28 §:n mukaisesti alue on maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n mukaista suunnittelutarvealuetta.

Vuonna 1933 rekisteröidyn tilan 406-3-20 (6.6.1983 mukainen tila) pinta-ala on noin 5,9 hehtaaria. Sillä sijainneet vuonna 1920 valmistunut noin 105 k-m²:n omakotitalo, vuonna 1966 valmistunut 36 k-m²:n suuruinen vapaa-ajan asunto ja pihapiirissä olleet talousrakennukset ovat tuhoutuneet tulipaloissa syksyllä 2018.

Tuhoutuneen vuonna 1920 valmistuneen omakotitalon tilalle on 7.6.2019 myönnetty suunnittelutarveratkaisu korvaavalle 200 k-m²:n suuruisen omakotitalon rakentamiselle tilasta erotettavalle määräalalle. Määräalasta on vuonna 2020 muodostettu 7050 m² kiinteistö 406-3-317, jolle suunnittelutarveratkaisussa myönnetty rakennusoikeus nyt kohdistuu. Suunnittelutarveratkaisun voimassaolo päättyy 11.6.2021. Rakennuslupaa ei ole haettu. Lainhuutotodistuksen mukaan hakija ei ole enää kiinteistön 406-3-317 omistaja.

Hakija on vuonna 2019 hakenut suunnittelutarveratkaisua toisen yksiasuntoisen 200 k-m²:n suuruisen omakotitalon rakentamiselle vuonna 1966 valmistuneen ja vuonna 2018 tuhoutuneen vapaa-ajan asunnon paikalle. Haettu rakentaminen evättiin 27.1.2020 tehdyllä päätöksellä, koska maatilalla harjoitettavaan maatilatalouteen liittyvälle rakentamiselle eikä jo ennen lopullista tulipalossa tuhoutumista purkukuntoisena ja pitkään asumattomana olleen vapaa-ajan asunnon korvaamiselle ollut edellytyksiä. Hakijan jättämä oikaisuvaatimus hylättiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 21.4.2020.

Nyt hakemuksessa on esitetty omakotitalon ja talousrakennuksen rakentamista palaneen asuinrakennuksen tilalle. Hakemuksessa ja siihen liitettyssä asemapiirroksessa on epäselvyyksiä siitä, mikä rakennus on tarkoitus korvata. Hakemuksen käsittelyssä oletetaan, että hakemuksessa haetaan uudestaan vuonna 1966 valmistuneen ja 2018 tulipalossa tuhoutuneen vapaa-ajan asunnon korvaamista. Hakemuksessa ei ole esitetty mitään sellaista, jonka takia aikaisempaa päätöstä olisi syytä muuttaa ja rakentaminen tulisi samojen perustelujen mukaisesti evätä. Vapaa-ajan asunto oli osittain tuhoutunut ja purkukuntoinen jo ennen lopullista tuhoutumista tulipalossa (maastokäynti kesällä 2018). Lisäksi rakennus oli ollut pitkään asumaton. Tilalla ei ole harjoitettu maatilataloutta pitkään aikaan eikä hakemuksessa ole esitetty rakentamisen liittyvän tulevaan maatilatalouteen. Vuonna 1920 valmistuneen ja vuonna 2018 tulipalossa tuhoutuneen omakotitalon tilalle on jo edellä mainitulla suunnittelutarveratkaisulla myönnetty korvaavaa rakentamista, joka kohdistuu nykyisin eri kiinteistölle eikä omakotitalon korvaamista siten voida tässä yhteydessä käsitellä eikä

	muutenkaan toiselle omakotitalolle myöntää.
	12.1.2021
Valmistelija	Asemakaavainsinööri Kai Zukale
Päätätjää	Yleiskaavapäällikkö Mari Siivola
	Vantaan kaupunki Kaupunkirakenne ja ympäristö
Päätös	Evätty
	Vantaan kaupunki ei myönnä haettua lupaa.
Päätöksen perustelut	Yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla sallitaan vain tilalla harjoitettavaan maatilatalouteen liittyvää rakentamista. Haettu rakentaminen ei ole sitä. Kun lisäksi verrataan rakennushankkeen rakennuksen ja tuhoutuneen vapaa-ajan asunnon mahdollistamaa asumista, rakennushankkeessa ei ole kysymys sellaisesta korvaavasta rakentamisesta, jonka perusteella edellytykset myönteiselle suunnittelutarveratkaisulle olisivat olemassa. Yleiskaavan rakentamista koskevista määräyksistä ei ole tehty poikkeamisia, koska silloin menetettäisiin yleiskaavan ohjausvaikutus ja vaarannetaan eri maanomistajien yhdenvertainen kohtelu. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n 1 momentissa tarkoitettua haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle.
Sovelletut oikeusohjeet	Maankäyttö- ja rakennuslain 137 §.
Päätöksen antaminen	Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.
Päätöksen julkipanopäivä	13.1.2021
Päätöksen antopäivä	14.1.2021
Oikaisuvaatimus jätettävä	viimeistään 28.1.2021
Lunastus	300 euroa.
Liitteet	Asemapiirros 1 kpl
Tiedoksi	Uudenmaan ELY-keskus

Muutoksenhakuohje**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja tai haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja tai haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- se, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa
- se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- toimialueellaan sellainen rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa

OIKAISUVAATIMUSVIRANOMAINEN

Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saattaa asia Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsiteltäväksi.

OIKAISUVAATIMUSAIKA

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa siitä kun päätös on julkipanon jälkeen annettu. Julkipanopäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastossa ei työskennellä, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

OIKAISUVAATIMUKSEN SISÄLTÖ

Oikaisuvaatimuksessa, joka on osoitettava Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnalle, on ilmoitettava

- päätös johon haetaan muutosta
- päätöspykälä ja päätöspäivä
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutoksia vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja.

OIKAISUVAATIMUKSEN TOIMITTAMINEN

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa seuraavaan osoitteeseen:

Vantaan kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnittelu
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Asematie 7, 01300 Vantaa
Avoimna ma-to 8.15-15, pe 8.15-14
kirjaamo@vantaa.fi

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

19.02.2021

Tunnustiedot	VTJ-PRT:	102670633W						
	Sijaintikiinteistö:	092-406-0003-0020						
	Kylä/kaupunginosa:	Keimola						
	Koordinaatit:	ETRS-GK25 N 6690140 E 25490128						
		KKJ2 P 6690549 I 2545559						
	Valmistunut:	31.12.1966						
Tilatiedot	Tilan nimi:	MOSSABACKA						
	Kiinteistön olotila:	Voimassa						
Rakennuksen osoitteet								
Voimassa oleva	Ensisijainen osoite	Mosapakantie 7, 01750 VANTAA						
Rakennuksen omistajat	Omistajalaji:	Muu yksityinen henkilö tai perikunta						
	Omistusperuste:	Kiinteistön omistajasta tulkittu						
	Omistaja:							
	Osoite:							
Aluejaot	KAUP.OSA	22 Keimola						
	SUURALUE	2 Kivistö						
	Äänestysalue	202						
	Rekisterikartta	9045						
Rakennuksen perustiedot	Käyttötarkoitus:	Erilliset vapaa-ajan asunnot (041)						
	Tilavuus (m³):	81						
	Kerrosala (m²):	36						
	Rakennusoikeudellinen kerrosala (m²):	36						
	Huoneistoala (m²):	36						
	Huoneistojen lkm.:	1						
Huoneistoalaerittely	Asuntotilaa (m²):	36,0						
	Yhteensä (m²):	36,0						
Muut	Verkostot:	sähkö						
	Varusteet:	sähkö						
	Rakennusaine:	Puu						
Huoneistot	<u>Tunnus</u>	<u>H.lkm</u>	<u>Keitt.tyyppi</u>	<u>Ala</u>	<u>WC</u>	<u>Amme/suihku</u>	<u>Sauna</u>	<u>Parveke</u>
	001	2	1	36				

9 §

Tarjouskilpailun järjestäminen asuinkerrostalotontista 13082/2 vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon Vapaalasta / AK

VD/1575/10.00.02.00/2021
AK/JL/MH

Esitetään asuinkerrostalotontin 13082/2 luovuttamista tarjouskilpailulla vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon.

Kiinteistöhallinta ja asuminen on valmistellut kilpailutettavaksi asuinkerrostalotontin 13082/2. Tontti sijaitsee Vapaalassa. Asemakaavassa tontti on merkinnällä AK (asuinkerrostalojen korttelialue). Tontilla on asemakaavanmukaista asuinrakennusoikeutta 1 600 k-m². Lisäksi kohteeseen tulee toteuttaa 40–80 m² liiketilaa. Suurin kerrosluku on kahdeksan (VIII). Ullakolle saa sijoittaa saunaosaston. Pihalle maan tasoon mahtuu 16 autopaikkaa (1 ap / 100 k-m²).

Tarjouskilpailun tarkoituksena on löytää tontille toteuttaja, joka rakentaa tontille vapaarahoitteisia omistusasuntoja. Tontti myydään perustettavalle asunto-osakeyhtiölle. Tarjouskilpailun asuinkerrostalotontin pohjahinnaksi esitetään 550 €/k-m² eli tontin myyntihinta olisi vähintään 880 000 euroa.

Kilpailutontti luovutetaan **kaupunginhallituksen 5.3.2018 § 19** päättämien tuottajamuotoisten asuntotonttien luovutusperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi kilpailuehdoissa huomioidaan kaupungin ympäristötavoitteet ja alueen kaupunkikuvallinen merkitys.

Kaupunki pidättää itselleen oikeuden hyväksyä tai hylätä tehdyt tarjoukset. Ehdollisia tarjouksia ei hyväksytä.

Kaupunkikuva

Rakennuksen tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja julkisivuissa on käytettävä korkealuokkaisia materiaaleja.

Varausmaksu

Tontin varausmaksu on 20.000 euroa. Varausmaksu hyvitetään tontin kauppahinnassa. Jos varaus myöhemmin perutaan, niin varausmaksua ei palauteta. Mikäli hanke viivästyy kaupungista johtumattomista syistä ja tonttivaraukselle myönnetään lisää aikaa, niin kaupunki voi päättää, että varausmaksua tai osaa siitä ei hyvitetä tontin kauppahinnassa.

Autopaikat

Autopaikkojen rakentamisen yhteydessä on rakennettava varaus (kaapeli) sähköauton lataamiseen kaikille autopaikoille.

Asuntojen myyntiä koskeva velvoite

Tontin kauppakirjaan sisällytetään ehto, jossa asuntojen myyntiä rajoitetaan seuraavasti: asuntoja saa myydä kaksi asuntoa yhtä ostajaa kohden. Ostajan tulee olla luonnollinen henkilö.

Asuinrakennusten energialuokka

Asuinrakennuksen tulee olla vähintään A- energialuokkaa.

Asuntojen huoneistotyyppijakauma rakennuksittain

Asuntojen kokonaismäärästä korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä, vähintään 40 % pitää olla kolmioita tai sitä suurempia perheasuntoja (vähintään 4 h + k/kk). Kilpailuun osallistujan tulee sitoutua tähän huoneistotyyppijakaumaan ja se tullaan kirjaamaan myös kauppakirjaan ehdoksi. Ehdon rikkomisesta seuraa sopimussakko. Huoneeksi luetaan vain tilat, joissa on ikkuna suoraan ulos. Kilpailuun osallistujan tulee sitoutua näihin ehtoihin, jotka kirjataan tarkemmin kilpailuohjelmaan ja kauppakirjan sopimusehdoksi.

Kilpailun järjestelystä vastaa Vantaan kaupungin kiinteistöhallinta ja asuminen -palvelualue. Kilpailu järjestetään alkukeväästä 2021.

Tontin myyntihinta

Kaupungilla on oikeus periä tonteista lisäkauppahintaa, mikäli tontille toteutettava rakennusoikeus ylittää kauppahinnan perusteena käytetyn asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden määrän.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 10. luvun 2 §:n 8. kohdan mukaan kaupunkisuunnittelulautakunta päättää asunto- ja erityispalvelutonttien tai niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 300 000 euroa. Saman pykälän kohdan 19 mukaan kaupunkisuunnittelulautakunta päättää kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun lautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 9

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) järjestetään esittelyosan mukainen tarjouskilpailu.
- b) oikeutetaan Kiinteistöhallinta ja asuminen laittamaan tontti 13082/2 jatkuvaan myyntiin, mikäli kilpailussa ei saada yhtään hyväksyttävää tarjousta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- kartta tontista 13082/2 kilpailu

Täytäntöönpano: Kiinteistöhallinta ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Marja Hannikainen, puh. 043 825 5177,
maankäyttöinsinööri Juho Lumme, puh. 043 826 9117
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

TARJOUSKILPAILU

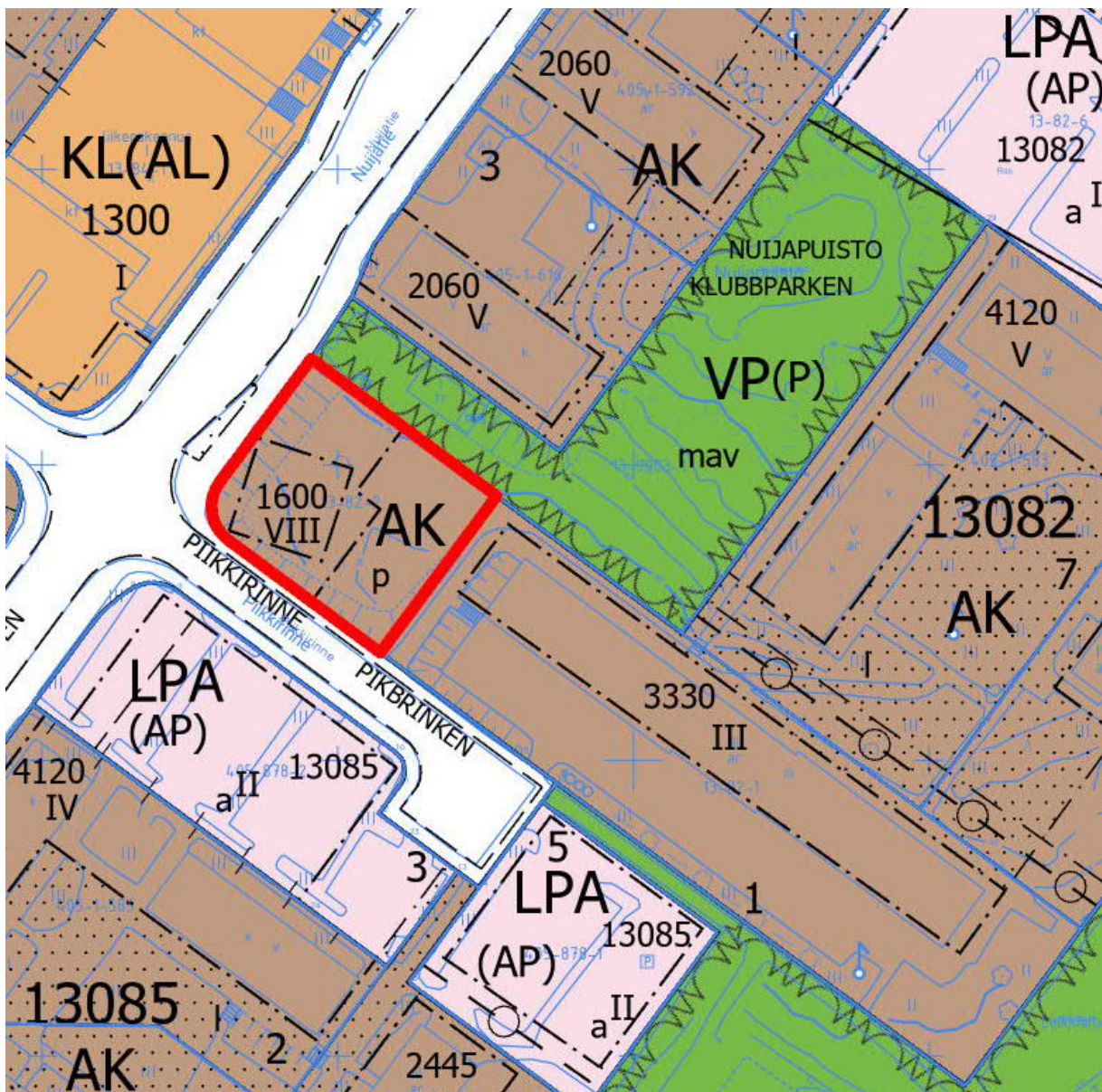
Kaupunginosa: VAPAALA (13)

Kortteli: 13082

Tontti: 2

Pinta-ala 1277 m²

Rakennusoikeus 1600 k-m²

10 § Tarjouskilpailun järjestäminen asuinkerrostalotontista 15531/4 vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon Myyrmäestä / AK

VD/1568/10.00.02.00/2021
AK/JL/MH

Esitetään asuinkerrostalotontin 15531/4 luovuttamista tarjouskilpailulla vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon.

Kiinteistöhallinta ja asuminen on valmistellut kilpailutettavaksi asuinkerrostalotontin 15531/4. Tontti sijaitsee Myyrmäessä. Asemakaavassa tontti on merkinnällä AK (asuinkerrostalojen korttelialue). Tontilla on asemakaavanmukaista asuinrakennusoikeutta 2 600 k-m².

Korutien vesihuollon rakennussuunnittelu on käynnissä ja se saadaan valmiiksi näillä näkyvin keväällä 2021. Jos vesihuolto saadaan rakennettua alkuvuodesta 2022, pääsee tontille rakentamaan kesällä 2022.

Tarjouskilpailun tarkoituksena on löytää tontille toteuttaja, joka rakentaa tontille vapaarahoitteisia omistusasuntoja. Tontti myydään perustettavalle asunto-osakeyhtiölle. Tarjouskilpailun asuinkerrostalotontin pohjahinnaksi esitetään 700 €/k-m² eli tontin myyntihinta olisi vähintään 1 820 000 euroa.

Kilpailutontti luovutetaan **kaupunginhallituksen 5.3.2018 § 19** päättämien tuottajamuotoisten asuntotonttien luovutusperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi kilpailuehdoissa huomioidaan kaupungin ympäristötavoitteet ja alueen kaupunkikuvallinen merkitys.

Kaupunki pidättää itselleen oikeuden hyväksyä tai hylätä tehdyt tarjoukset. Ehdollisia tarjouksia ei hyväksytä.

Kaupunkikuva

Rakennuksen tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja julkisivuissa on käytettävä korkealuokkaisia materiaaleja.

Varausmaksu

Tontin varausmaksu on 50.000 euroa. Varausmaksu hyvitetään tontin kauppahinnassa. Jos varaus myöhemmin perutaan, niin varausmaksua ei palauteta. Mikäli hanke viivästyy kaupungista johtumattomista syistä ja tonttivaraukselle myönnetään lisäaikaa, niin kaupunki voi päättää, että varausmaksua tai osaa siitä ei hyvitetä tontin kauppahinnassa.

Autopaikat

Autopaikkojen rakentamisen yhteydessä on rakennettava varaus (kaapeli) sähköauton lataamiseen kaikille autopaikoille.

Asuntojen myyntiä koskeva velvoite

Tontin kauppakirjaan sisällytetään ehto, jossa asuntojen myyntiä rajoitetaan seuraavasti: asuntoja saa myydä kaksi asuntoa yhtä ostajaa kohden. Ostajan tulee olla luonnollinen henkilö.

Asuinrakennusten energialuokka

Asuinrakennuksen tulee olla vähintään A- energialuokkaa.

Asuntojen huoneistotyyppijakauma rakennuksittain

Asuntojen kokonaismäärästä korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä, vähintään 40 % pitää olla kolmioita tai sitä suurempia perheasuntoja (vähintään 4 h + k/kk). Kilpailuun osallistujan tulee sitoutua tähän huoneistotyyppijakaumaan ja se tullaan kirjaamaan myös kauppakirjaan ehdoksi. Ehdon rikkomisesta seuraa sopimussakko. Huoneeksi luetaan vain tilat, joissa on ikkuna suoraan ulos. Kilpailuun osallistujan tulee sitoutua näihin ehtoihin, jotka kirjataan tarkemmin kilpailuohjelmaan ja kauppakirjan sopimusehdoksi.

Kilpailun järjestelystä vastaa Vantaan kaupungin kiinteistöhallinta ja asuminen -palvelualue. Kilpailu järjestetään vuonna 2021.

Tontin myyntihinta

Kaupungilla on oikeus periä tonteista lisäkauppahintaa, mikäli tontille toteutettava rakennusoikeus ylittää kauppahinnan perusteena käytetyn asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden määrän.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 10. luvun 2 §:n 8. kohdan mukaan kaupunkisuunnittelulautakunta päättää asunto- ja erityispalvelutonttien tai niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 300 000 euroa. Saman pykälän kohdan 19 mukaan kaupunkisuunnittelulautakunta päättää kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun lautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 10

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) järjestetään esittelyosan mukainen tarjouskilpailu.
- b) oikeutetaan Kiinteistöhallinta ja asuminen laittamaan tontti 15531/4 jatkuvaan myyntiin, mikäli kilpailussa ei saada yhtään hyväksyttävää tarjousta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- kartta tontista 15531/4 kilpailu

Täytäntöönpano: Kiinteistöhallinta ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

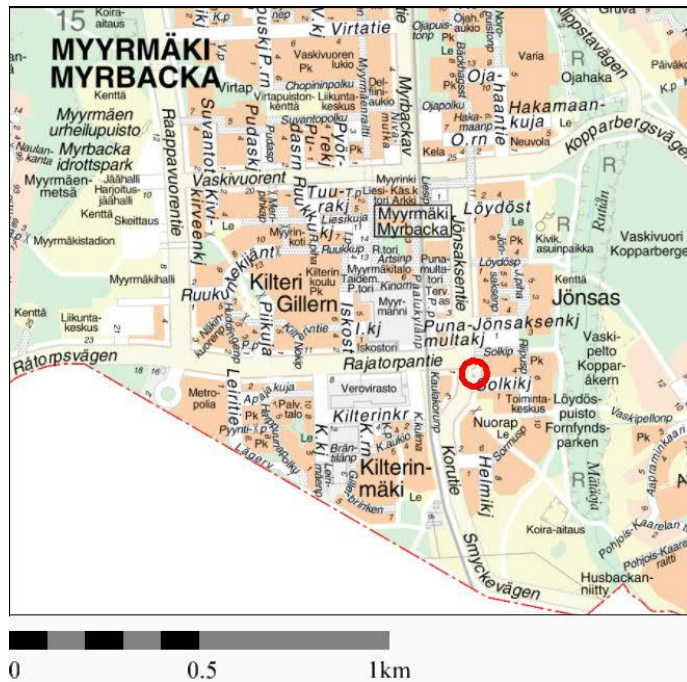
Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Marja Hannikainen, puh. 043 825 5177,

maankäyttöinsinööri Juho Lumme, puh. 043 826 9117

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

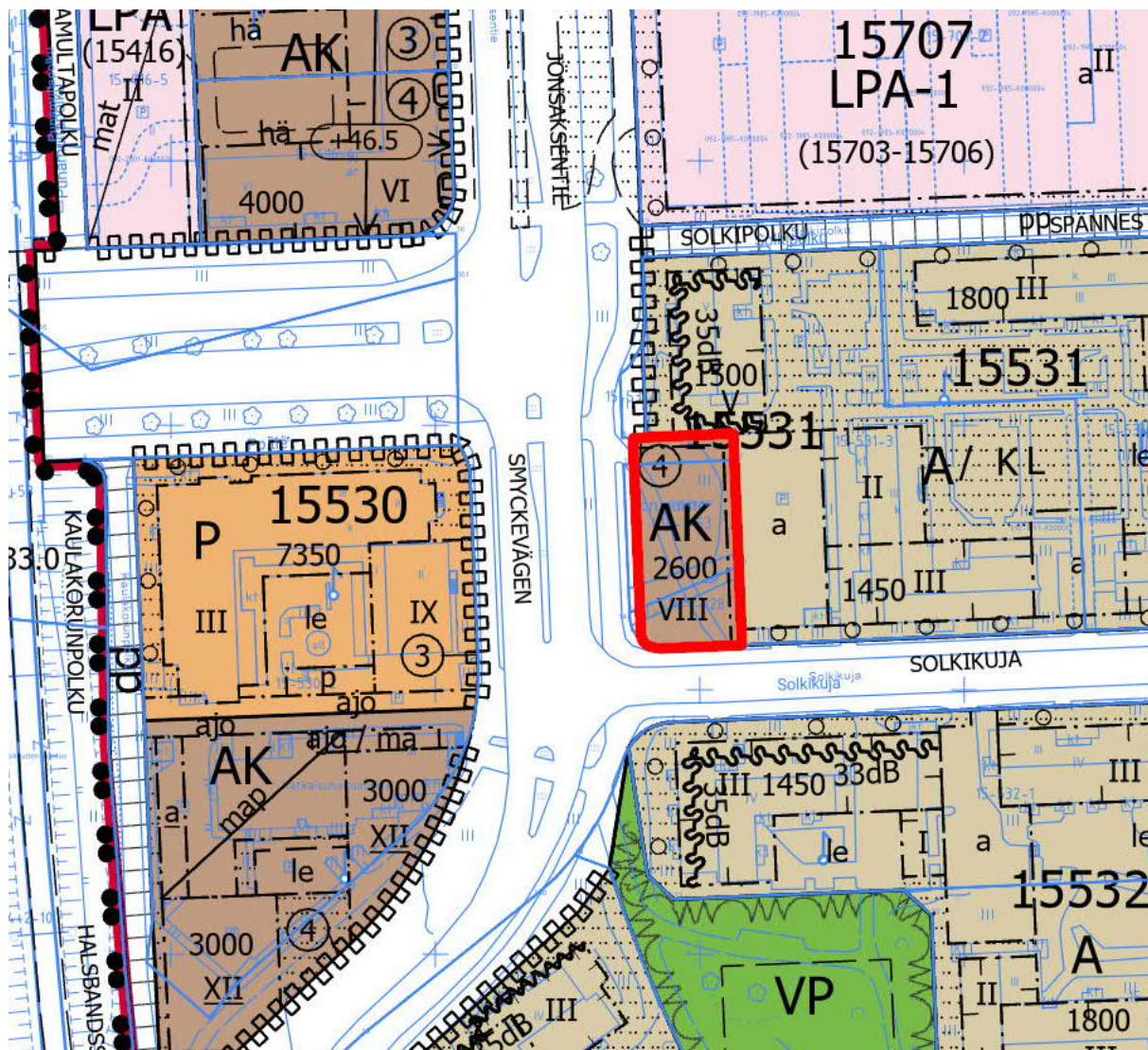

TARJOUSKILPAILU

Kaupunginosa: MYYRMÄKI (15)

Kortteli: 15531

Tuleva tontti: 4

Pinta-ala 758 m²Rakennusoikeus 2600 k-m²

VD/8867/13.01.00/2020

AK/WT/JBa

Vantaan asukasbarometri 2020 -kyselytutkimuksella selvitettiin vantaalaisten tyytyväisyyttä asumiseen, asuinalueisiin, palvelujen saavutettavuuteen ja liikkumiseen. Aukastyytyväisyyden seuranta asukasbarometreilla on yksi Vantaan valtuustokauden 2017–2021 strategian mittareista. Ensimmäinen asukasbarometri -kyselytutkimus toteutettiin vuonna 2018 ja tavoitetasoksi vuodelle 2020 on asetettu, että asukasbarometrin tulos on parantunut.

Asukasbarometri 2020 kysely lähetettiin satunnaisotannalla 2000 vantaalaiselle ja siihen oli mahdollista vastata 2.12.2020 – 3.1.2021 välisenä aikana joko postitse tai internetissä. Kyselyyn oli mahdollista vastata joko suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Vastauksia saatiin yhteensä 611 ja vastausprosentiksi muodostui noin 31. Yhteystietonsa kyselylomakkeen palautuksen yhteydessä jättäneille 597 vastaajalle postitettiin vastauspalkinnoksi yksi elokuvalippu.

Asukasbarometri 2020 tulosten perusteella asukastyytyväisyys on säilynyt keskimäärin hyvällä tasolla ja Vantaa koetaan hyvänä kaupunkina elää ja asua. Erot tyytyväisyydessä eri asukasryhmien ja suuralueiden välillä ovat pieniä. Viihtyvyyttä vantaalaisilla asuinalueilla luovat etenkin sijainti ja liikenneyhteydet, rauhallisuus ja turvallisuus sekä luonnonympäristö. Merkittävimmiksi epäviihtyvyytekijöiksi koetaan vastaavasti palvelujen puute, pysäköintipaikkojen puute sekä sosiaaliset häiriöt ja rauhattomuus. Viihtyvyykokemuksissa on pientä vaihtelua suuralueittain. Tyytyväisyys eri palvelujen saavutettavuuteen vaihtelee suuralueittain, ja vastaajat toivovat monipuolisesti erilaisia palveluja asuinalueilleen. Asumisessaan vastaajat arvostavat etenkin pitkäkestoista asumista samassa asunnossa. Oma asuinalue koetaan pääsääntöisesti maineittaan parempana paikkana asua ja elää. Usea vastaaja kokee myös, että Vantaalta on ollut helppoa löytää juuri itselleen sopiva asunto. Tulevaisuuden toiveet asunnon koon ja talotyyppin osalta vaihtelevat asukasryhmittäin. Selkeä enemmistö vastaajista haluaa asua omistusasunnossa.

Vuosien 2018 ja 2020 asukasbarometritoteutusten välillä asukastyytyväisyys on säilynyt keskimäärin samalla tasolla. Aukastyytyväisyys oli korkealla tasolla jo vuoden 2018 asukasbarometrissa, joten sen säilymistä samalla tasolla voidaan pitää erittäin hyvänä tuloksena. Asukasbarometrissa 2020 annettuja kehittämisideoita ja kommentteja voidaan hyödyntää jatkossa kaupungin palvelujen, toiminnan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä. Jatkossa asukasbarometri kyselytutkimus voidaan toistaa esimerkiksi kerran valtuustokaudessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 11

Kiinteistöjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi Vantaan asukasbarometri 2020 -kyselytutkimuksen raportti.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet:

- Vantaan asukasbarometri 2020 raportti

Täytäntöönpano:

Kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

asumisen erityisasiantuntija Wilma Toljander, puh. 050 302 7542
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN ASUKASBAROMETRI 2020

Sisällysluettelo

1. Alkusanat	3
2. Tutkimuksen toteutus	4
3. Vastaajien taustatiedot	6
4. Asuminen ja asuinalueviihtyvyys	9
4.1 Tyytyväisyys asuntoon, asuinalueeseen ja elämänlaatuun	9
4.2 Tyytyväisyys asunnon ja asuinrakennuksen ominaisuuksiin	11
4.3 Asuinalueen valinta	12
4.4 Asuinalueiden viihtyvyystekijät	13
5. Asumisen arvostukset ja vetovoimatekijät	15
6. Palvelut	17
6.1 Tyytyväisyys palvelujen saavutettavuuteen	17
6.2 Palvelujen tarve	18
7. Liikkuminen	19
7.1 Kuljetavat arjen matkoilla	19
7.2 Joukkoliikennepalvelut	21
8. Virkistys ja ulkoilu	23
8.1 Virkistys- ja ulkoilualueiden saavutettavuus ja tärkeys	23
8.2 Toiveet virkistys- ja ulkoilualueiden parantamiseksi	24
9. Muuttopäätökset ja asumistoiveet	25
9.1 Muuttopäätökset	25
9.2 Asumistoiveet	26
10. Yhteenveto	28
Lähteet	31
Liite 1: Vantaan Asukasbarometri 2020 -kyselylomake	32

Kyselytutkimuksen toteutus ja tutkimusraportin koonti

Jasmin Bayar

(Kiinteistöt ja tilat -palvelualue, kaupunkiympäristön toimiala)

Taitto

Kari Tervo

Raportin kuvat

Sakari Manninen, Seppo Niva, Pertti Raami & Pekka Turtiainen,
Vantaan kaupungin aineistopankki

1. Alkusanat

Vantaan kasvu ja kaupunkirakenteen kehittyminen ovat jatkuneet voimakkaana viime vuosina. Vuonna 2019 Vantaalle valmistui ennätykselliset 5000 uutta asuntoa. Vantaata kehitetään määrätietoisesti hyvien liikenneyhteyksien ja monipuolisten sekä vetovoimaisten yritys- ja asuinalueiden kaupunkina, johon sen asukkaat ovat juurtuneet ja jossa he viihtyvät. Asukkaat ovat keskeisessä roolissa kotikaupunkinsa suunnittelussa ja kehittämisessä.

Vantaan valtuustokauden 2017–2021 strategiassa on määritelty tavoitteeksi kaupunkiympäristön ja asuntojen kansainvälinen kilpailukyky, jonka yhtenä mittarina toimii asukastyytyväisyys asukasbarometrissa. Ensimmäinen asukasbarometri-kyselytutkimus toteutettiin vuonna 2018 ja tavoitetasoksi vuodelle 2021 on asetettu, että asukasbarometrin tulos on parantunut.

Vantaan asukasbarometri 2020 -kyselytutkimuksella selvitettiin nyt toista kertaa vantaalaisten asukkaiden tyytyväisyyttä asumiseen, asuinalueisiin, palveluiden saavutettavuuteen sekä liikkumiseen. Asukasbarometri 2020 tulosten perusteella asukastyytyväisyys on säilynyt keskimäärin hyvällä tasolla ja Vantaa koetaan hyvänä kaupunkina elää ja asua. Vantaalaisilla asuinalueilla viihtyvyyttä luovat erityisesti hyvä sijainti ja liikenneyhteydet, rauhallisuus ja turvallisuus sekä luonnonympäristö.

Me Vantaan kaupunkiympäristön toimialalla olemme erittäin tyytyväisiä, että asukasbarometri 2020 tulosten perusteella Vantaa on onnistunut ylläpitämään asukastyytyväisyyden ja asukkaat viihtyvät Vantaalla. Hyödynnämme asukasbarometrin tuloksia Vantaan palveluiden, toiminnan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa.

Vantaalla 1.3.2021

Hannu Penttilä

Apulaiskaupunginjohtaja
Kaupunkiympäristön toimiala

2. Tutkimuksen toteutus

Vantaan asukasbarometri on kyselytutkimus, joka toteutettiin nyt toista kertaa. Ensimmäinen asukasbarometri toteutettiin vuonna 2018. Tutkimuksissa on käytetty kyselymenetelmänä posti- ja internet-kyselyn yhdistelmää. Kysely rakentui seitsemästä osasta, joita ovat ”Kotitalouden taustatiedot”, ”Asuminen ja asuinalueviihtyvyys”, ”Asumisen arvot ja vetovoimatekijät”, ”Palvelut”, ”Liikkuminen”, ”Virkistys ja ulkoilu” sekä ”Muuttopäätökset ja asumistoiveet”. Asukasbarometrin kyselylomake löytyy raportin liitteestä 1.

Vastaajien tilastollinen satunnaisotanta sisälsi 2000 täysi-ikäistä vantaalaista. Kyselyn vastaajille postitettiin kotiin paperinen kyselylomake ja saatekirje, joka sisälsi linkin sekä henkilökohtaisen salasanan sähköiseen kyselyyn. Paperinen kyselylomake laadittiin suomen ja ruotsinkielisenä versiona. Sähköisessä versiossa kyselyyn oli mahdollista vastata myös englanniksi. Kyselyyn oli mahdollista vastata 2.12.2020-3.1.2021 välisenä aikana. Muistutuskirje postitettiin vielä vastaamattomille henkilöille joulukuussa 2020. Kyselyn toteutuksesta ja vastausten koonnista vastasi KS-Konsultointi. Aineiston käsittelystä, analysoinnista ja säilyttämisestä vastaa Vantaan kaupunki. Vastaajille postitettiin vastauksesta palkinnoksi yksi elokuvalippu.

Kyselyyn saatiin 611 vastausta. Vastaajista 298 vastasi paperilomakkeella ja 313 sähköisellä lomakkeella internetissä. Kyselyn lopulliseksi vastausprosentiksi muodostui 30,6 ja lukemaa voidaan pitää kohtuullisen hyvänä kyselylomaketutkimuksissa.

Kyselyyn on vastattu nimettömänä, joten yksittäistä vastaaja ei voi tunnistaa raportin tuloksista. Asukasbarometri 2020 raportti perustuu täysin kyselystä saatuun aineistoon, eikä tietoja ole yhdistetty rakennusrekisterin tietoihin asuntojen ominaisuuksista. Kyselyn vastauksia on käsitelty ja luokiteltu Excel-taulukkolaskentaohjelmalla sekä SPSS 27 tilasto-ohjelmalla. Vastaajien avokommenteissa ilmaistuja yksittäisiä mielipiteitä ja huomioita on nostettu raporttiin värikkäinä sitaatteina. Kyselyn anonymisoidut tulokset julkaistaan avoimena datana Helsinki Region Infosharen (HRI) verkkopalvelussa kevään 2021 aikana kaupungin toiminnan läpinäkyvyyden edistämiseksi:

https://hri.fi/data/dataset?vocab_geographical_coverage=Vantaa&collections=kyselyaineistot

Vantaan asukasbarometri 2020 - kyselytutkimus:

38 kysymystä

7 aihetta

**Vastausaika
2.12.2020 –
3.1.2021**

Asukasbarometrien ajallinen vertailukelpoisuus

Tavoitteena asukasbarometreissa on säilyttää ajallinen vertailukelpoisuus, mutta tarvittaessa kysely voidaan päivittää vastaamaan kaupungin tietotarpeita. Vuoden 2020 asukasbarometriin on lisätty yhdeksän uutta kysymystä ja päivitetty neljän kysymyksen vastausvaihtoehtoja verrattuna vuoden 2018 asukasbarometriin. Lisäksi kyselystä on jätetty ”Osallistuminen” osio tarpeettomana pois, koska kaupunkikulttuurin toimiala toteutti vuonna 2020 erillisen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin keskittyneen kuntalaiskyselyn. Vuoden 2020 asukasbarometriin haluttiin saada enemmän vastauksia nuorilta vantaalaisilta, joten kyselyn otannassa on painotettu nuorempia ikäluokkia.

Kyselylomakkeelle lisätyt ja päivitettyt kysymykset verrattuna vuoden 2018 asukasbarometriin:

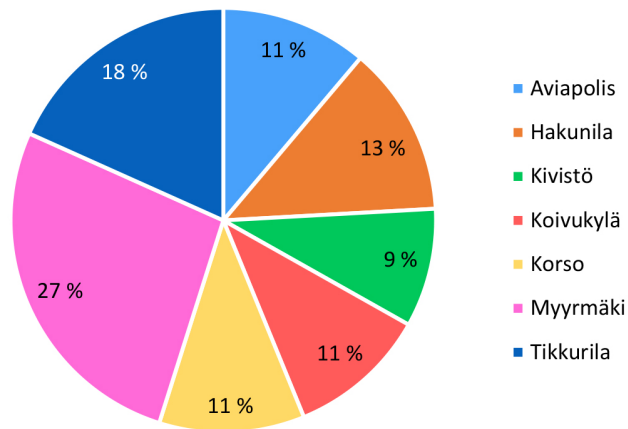
- Kysymys 3: henkilöt kotitaloudessa
- Kysymys 5: asuintalon tyyppi
- Kysymys 6: asunnon koko
- Kysymys 11: vastausvaihtoehto ”Historialliset paikat ja rakennukset”
- Kysymys 14: vastausvaihtoehto ”Asuisin mielelläni historiallisesti arvokkaassa vanhassa rakennuksessa”
- Kysymys 17: auton käytettävyys
- Kysymys 18: pääasiallinen kulkutapa ruokakauppaan
- Kysymys 19: pääasiallinen kulkutapa töihin tai opiskelupaikkaan
- Kysymys 24: vastausvaihtoehtojen päivittäminen
- Kysymys 28: virkistys- ja ulkoilualueiden saavutettavuus asuinalueella
- Kysymys 32: muuttokohde
- Kysymys 34: tekijöiden tärkeys asuinalueen valinnassa
- Kysymys 36: toive tulevaisuuden talotyyppistä

3. Vastaajien taustatiedot

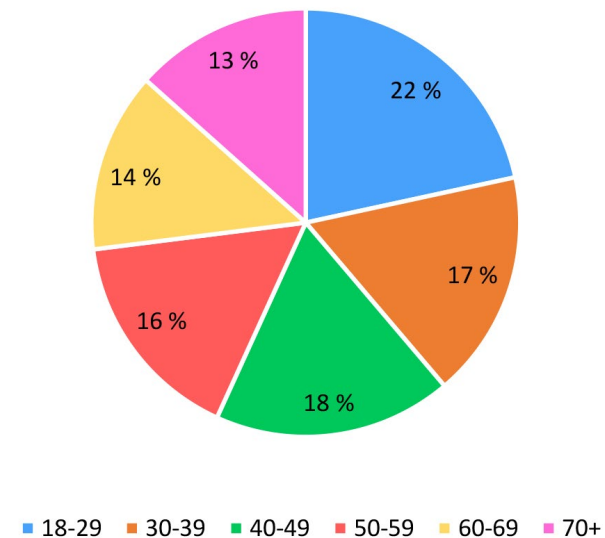
Vastaajien sosiodemografinen tausta

Kysely lähetettiin 2000 täysi-ikäiselle vantaalaiselle. Vastauksia palautui 611 kappaletta eli kyselyn vastausprosentiksi muodostui 30,6. Vastaajista 298 vastasi kyselyyn paperilomakkeella ja 313 sähköisellä lomakkeella internetissä. Vastauksia palautui melko tasaisesti jokaiselta suuralueelta Vantaan suuralueista väestöjakaumaa noudattaen (kuva 1). Aviapoliksen ja Myyrmäen suuralueilta palautui vastauksia parin prosentin verran enemmän kuin mitä alueilla asuvia oli otoksessa ja Korson suuralueelta palautui vastauksia muutaman prosentin vähemmän.

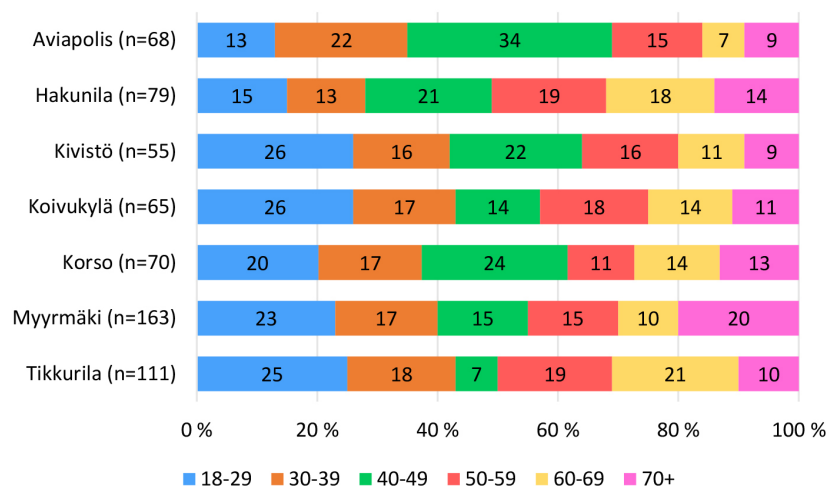
Kuva 1. Vastaajat suuralueittain (n=611)

Kyselyyn vastasi suomeksi 97 prosenttia vastaajista, ruotsiksi kaksi prosenttia sekä englanniksi yksi prosentti. Vastaajista naisia on 52 prosenttia, miehiä 47 prosenttia ja yksi prosentti vastaajista ei halunnut ilmoittaa sukupuoltaan. Ikäluokittain tarkasteltuna nuorin ikäryhmä on hieman yliedustettuna vastaajissa, mutta vastaajien jakautuminen ikäluokittain on tasaisempaa vuoden 2018 asukasbarometrin vastausasteisiin verrattuna otannan ikäluokittaisten painotuksen takia (kuva 2).

Kuva 2. Vastaajat ikäluokittain (n=611)

Vastaajien ikäjakaumassa on eroja suuralueittain, jotka poikkeavat toisistaan ikäprofiileiltaan. Nuorimpia vastaajia on suhteellisesti enemmän Kivistön, Koivukylän ja Tikkurilan suuralueilla (kuva 3). Kyselyn otoksessa käytetty iän painottaminen myös heijastuu vastaajien suuralueittaiseen ikäjakaumaan.

Kuva 3. Vastaajat suuralueittain ikäluokan mukaan (n=611)

Aineistossa painottuvat yhden ja kahden hengen kotitalouksissa asuvat vastaajat. Kotitaloudessaan asuvien henkilöiden lukumäärän (n=595) ilmoittaneista vastaajista yhden hengen kotitaloudessa asuu 24 prosenttia ja kahden hengen kotitaloudessa 38 prosenttia vastaajista. Kolmen tai useamman hengen kotitalouksissa asuu 38 prosenttia vastaajista. Vastaajista 31 prosenttia on ilmoittanut kotitaloudessaan asuvan alle 18-vuotiaita lapsia. Aineistossa lapsiperheitä on suhteellisesti enemmän Aviapoliksen (50 %) ja Kivistön (44 %) suuralueilla ja vähiten Tikkurilan (19 %) suuralueella. Muilla suuralueilla alle 18-vuotiaiden henkilöiden osuus kotitaloudessa vaihtelee 26–33 prosentin välillä.

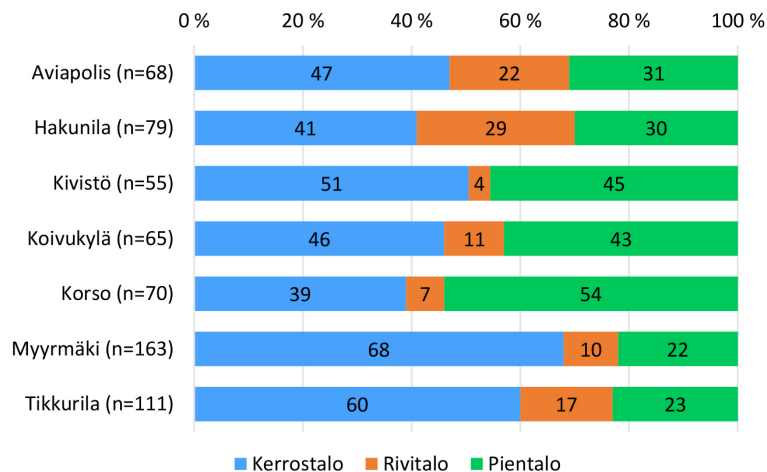

Asummon hallintamuoto ja talotyyppi

Kyselyyn vastanneista 67 prosenttia asuu omistusasunnossa, 28 prosenttia vuokra-asunnossa, 4 prosenttia asumisoikeus- tai osaomistusasunnossa ja yksi prosentti hallintamuodoltaan muunlaisessa asunnossa. Tiedot asuntojen hallintamuodoista ja talotyypeistä perustuvat vastaajien omaan ilmoitukseen eikä rekisteritietoihin.

Vuokralla asuvista vastaajista reilusti yli puolet (59 %) ovat iältään alle 30-vuotiaita. Omistusasuminen on yleisempää vanhemmissa ikäluokissa. Kotitalouden koon mukaan tarkasteltuna yksinasuvista noin puolet asuu omistusasunnossa ja noin puolet vuokra-asunnossa. Kotitalouden koon kasvaessa omistusasunnossa asuvien vastaajien osuus kasvaa ja vuokralla asuvien osuus vähenee.

Talotyypeittäin tarkasteltuna vastaajista 54 prosenttia asuu kerrostalossa, 14 prosenttia rivitalossa ja 32 prosenttia pientalossa. Suuralueittain tarkasteltuna Myyrmäen suuralueella on eniten kerrostalossa asuvia vastaajia (68 %) ja Korson suuralueella eniten (54 %) pientalossa asuvia vastaajia (kuva 4). Rivitalossa asuvia vastaajia (29 %) on puolestaan eniten Hakunilan suuralueella. Vastausten jakautuminen suuralueittain talotyyppin mukaan mukailee melko hyvin Vantaan suuralueiden yleistä asuntokantaa. Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueiden asuntokannassa talotyyppin mukaan painottuvat kerrostalot, kun taas Korson suuralueella on enemmän pientaloja (Tilastokeskus 2019).

Kuva 4. Vastaajat suuralueittain talotyyppin mukaan (n=611)

”Olen ollut tyytyväinen nykyiseen asuinalueeseemme Ylästään, johan tässä 30 vuoden aikana tullut kaikki lapsiperheille tarpeelliset palvelut: tarhat, koulu, kauppakeskus lähelle ja hyvät kulkuyhteydet. Kun rakensimme tänne 34v. sitten, mitään näistä palveluista ei ollut. Nyt on kaikki hyvin.”

Vastaaja, 66

Asumisaika asunnossa ja asuinalueella

Vastaajat ovat asuneet nykyisessä asunnossaan keskimäärin 10 vuotta. Pisimpään nykyisessä asunnossa ovat asuneet yli 60-vuotiaat, talotyyppin mukaan tarkasteltuna pientaloasukkaat sekä hallintamuodon mukaan tarkasteltuna omistusasujat. Omistusasujien keskimääräinen asumisaika nykyisessä asunnossa on 13 vuotta ja vuokra-asujien viisi vuotta. Pientalossa asuvat vastaajat ovat asuneet nykyisessä asunnossaan keskimäärin 14 vuotta, rivitalossa asuvat 12 vuotta ja kerrostalossa asuvat vastaajat keskimäärin 8 vuotta. Suuralueittain tarkasteltuna Aviapoliksen, Kivistön, Korson ja Tikkurilan suuralueiden asunnoissa on asuttu keskimäärin yhdeksän vuotta. Keskimääräinen asumisaika Myyrmäen suuralueen asunnoissa on 10 vuotta, Koivukylän suuralueella 11 vuotta ja Hakunilan suuralueella 14 vuotta.

Nykyisellä asuinalueella vastaajat ovat asuneet keskimäärin 14 vuotta. Ikäluokittain tarkasteltuna asuinalueellaan yli 20 vuotta tai pidempään asuneet ovat 60-vuotiaita ja vanhempia vastaajia. Pisimpään samalla asuinalueella on asuttu peräti yli 70 vuotta. Omistusasujat ovat asuneet asuinalueellaan keskimäärin 10 vuotta pidempään kuin vuokra-asujat. Pientaloasukkaat ovat asuneet nykyisellä asuinalueella keskimäärin viisi vuotta pidempään kuin kerrostaloasukkaat. Suuralueittain tarkasteltuna Hakunilan suuralueella asuvat vastaajat ovat asuneet asuinalueellaan keskimäärin pisimpään, 17 vuotta. Aviapoliksen ja Kivistön suuralueilla on asuttu keskimäärin lyhyin aika asuinalueella.

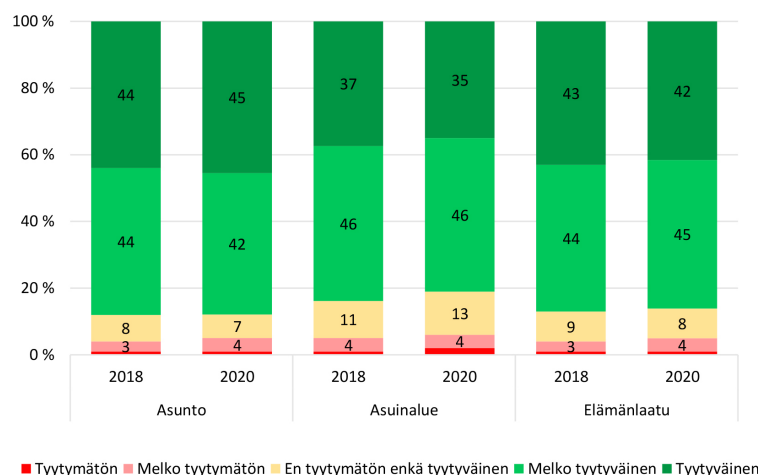
Erot asutuissa vuosissa asunnossa ja asuinalueella selittynevät asuinalueiden sisäisillä muutoilla. Erot suuralueiden välillä selittyvät pääosin asuinalueiden iän perusteella, sillä esimerkiksi uusilla kerrostaloalueilla Kivistössä sekä Leinelässä on ollut luonnollisesti mahdollista asua lyhyemmän aikaa. Uusien asuinalueiden kohdalla todellinen kuva alueiden asumisajoista niin asunnoissa kuin asuinalueillakin selviää vasta pidemmällä aikavälillä.

4. Asuminen ja asuinalueviihtyvyys

4.1 Tyytyväisyys asuntoon, asuinalueeseen ja elämänlaatuun

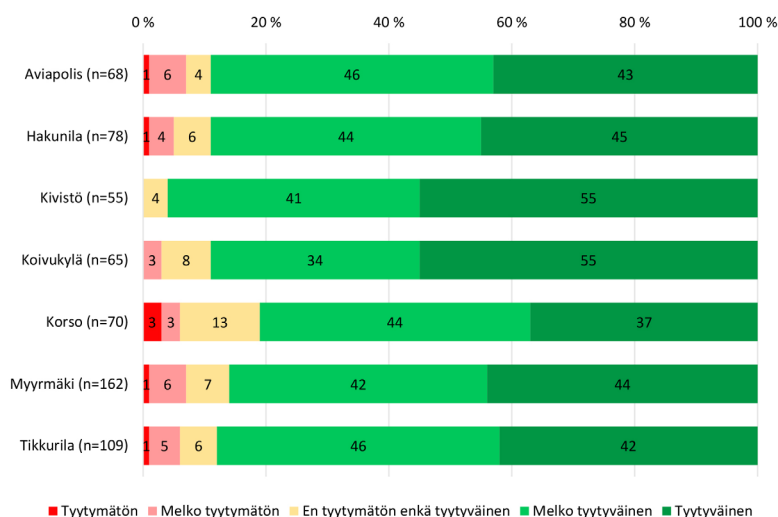
Vastaajat ovat keskimäärin tyytyväisiä nykyiseen asuntoonsa, asuinalueeseensa ja elämänlaatuunsa. Näihin tekijöihin melko tyytyväisten tai tyytyväisten vastaajien osuus on yli 80 prosenttia.

Vastaajista peräti 87 prosenttia on melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä asuntoonsa ja elämänlaatuunsa. Asuinalueeseensa tyytyväisiä vastaajia on 81 prosenttia. Asukastyytyväisyys on pysynyt vuoden 2018 ja 2020 asukasbarometreissa keskimäärin samalla hyvällä tasolla: erot ovat hyvin pieniä tyytyväisyydessä niin nykyiseen asuntoon, asuinalueeseen kuin elämänlaatuun (kuva 5).

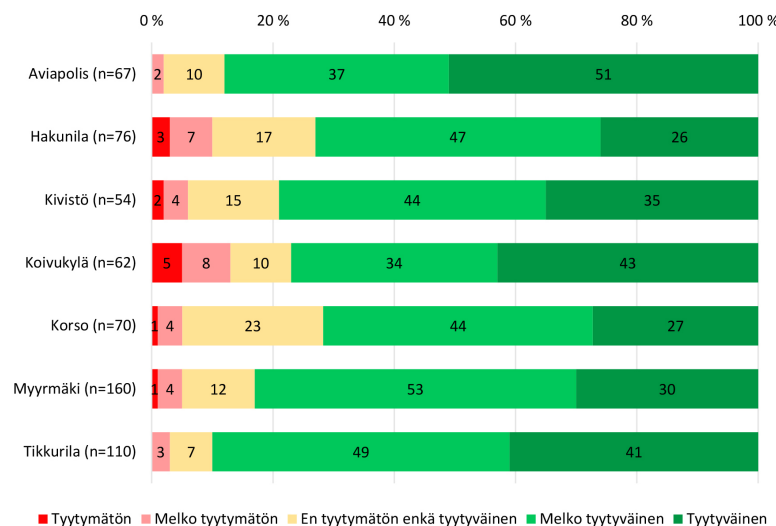
Kuva 5. Tyytyväisyys nykyiseen asuntoon, asuinalueeseen ja elämänlaatuun vuosina 2018 ja 2020

Suuria eroja tyytyväisyydessä nykyiseen asuntoon eri alueiden ja asukasryhmien välillä ei ole. Suuralueittain tarkasteltuna nykyiseen asuntoonsa melko tyytyväisten tai tyytyväisten vastaajien osuus on hieman kasvanut Kivistön suuralueella, jossa vastaava osuus oli vuoden 2018 asukasbarometrissa 86 prosenttia. Aviapoliksen ja Koivukylän suuralueilla vastaavat osuudet ovat myös hieman kasvaneet. Korson suuralueella vastaavasti melko tyytyväisten tai tyytyväisten vastaajien osuus on hieman laskenut vuoden 2018 asukasbarometrin osuudesta, joka oli 90 prosenttia. Myös Myyrmäen suuralueella asuntoonsa melko tyytyväisten tai tyytyväisten vastaajien osuus on hieman laskenut (kuva 6).

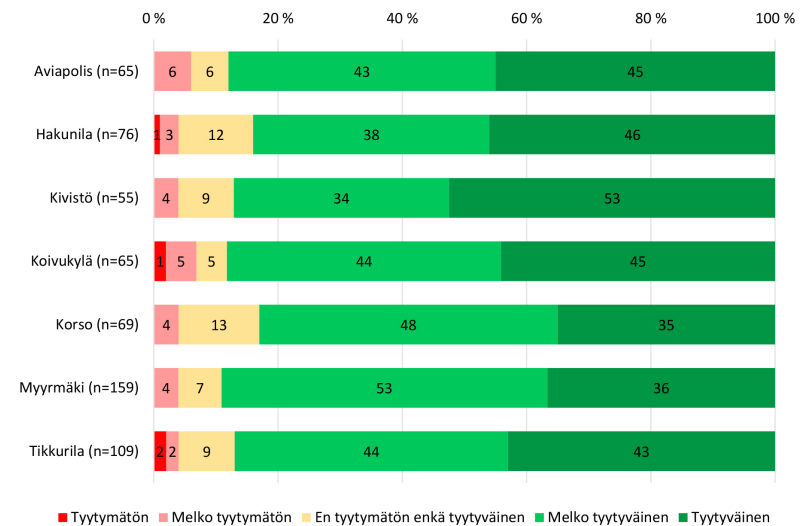
Kuva 6. Tyytyväisyys nykyiseen asuntoon suuralueittain

Vastaajat ovat kaikilla suuralueilla keskimäärin tyytyväisiä asuinalueeseensa (kuva 7). Asuinalueen osalta melko tyytyväisten tai tyytyväisten vastaajien osuus on noussut hieman Tikkurilan suuralueella ja laskenut Korson suuralueella. Vuoden 2018 asukasbarometriin verrattuna tyytyväisyydessä asuinalueeseen on tapahtunut muutoksia eniten Koivukylän ja Korson suuralueilla. Koivukylän suuralueella tyytyväisten vastaajien osuus on kasvanut ja ei tyytymättömien eikä tyytyväisten vastaajien osuus laskenut. Vastaavasti Korson suuralueella ei tyytymättömien eikä tyytyväisten osuus on hieman kasvanut ja tyytyväisten osuus laskenut.

Kuva 7. Tyytyväisyys nykyiseen asuinalueeseen suuralueittain

Elämänlaatuunsa vastaajat ovat pääosin tyytyväisiä. Nykyiseen elämänlaatuunsa melko tyytyväisten tai tyytyväisten vastaajien osuus on yli 80 prosenttia kaikilla suuralueilla (kuva 8). Aviapoliksen ja Hakunilan suuralueilla tyytyväisyys elämänlaatuun on hieman noussut ja Korson suuralueella vastaavasti hieman laskenut vuoden 2018 asukasbarometriin verrattuna.

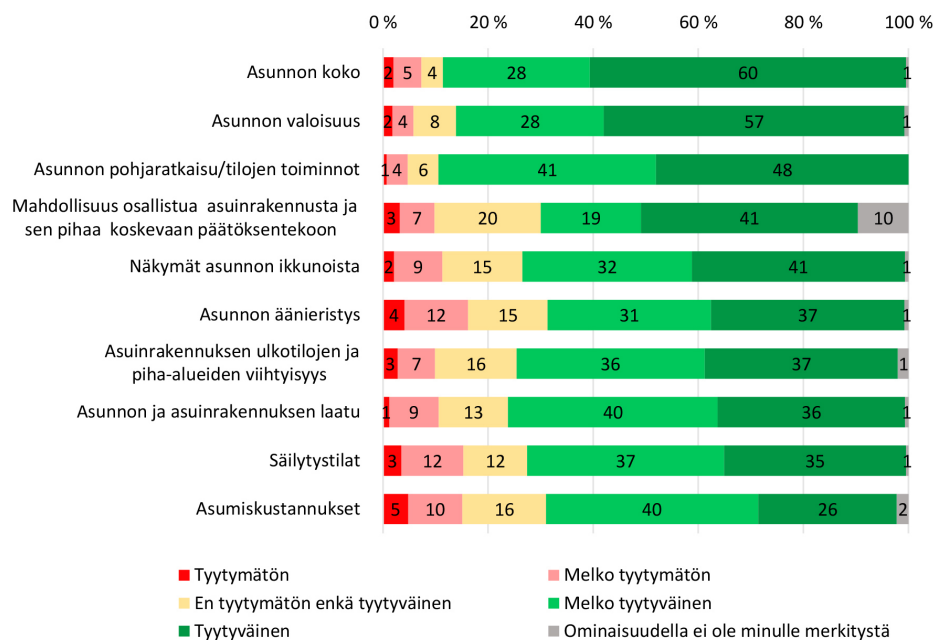
Kuva 8. Tyytyväisyys nykyiseen elämänlaatuun suuralueittain

Ikäluokittain tarkasteltuna tyytyväisyydessä nykyiseen asuntoon, asuinalueeseen ja elämänlaatuun ei ole suuria eroja. Tyytyväisyydessä nykyiseen asuinalueeseen 18–29-vuotiaiden vastaajien melko tyytyväisten tai tyytyväisten osuus (72 %) on hieman muita ikäluokkia alhaisempi, joiden vastaavat osuudet ovat yli 80 prosenttia. Asunnon hallintamuodon mukaan tarkasteltuna omistusasujat ovat kaikkiin tekijöihin hieman tyytyväisempiä. Vuokra-asujat ovat hieman muissa hallintamodoissa asuvia vastaajia tyytymättömpiä nykyiseen asuntoonsa. Talotyypeittäin tarkasteltuna tyytyväisyystekijöiden välillä ei ole kovin suuria eroja: niin kerrostaloissa, rivitaloissa kuin pientaloissa asuvista vastaajista melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä nykyiseen asuntoonsa ja elämänlaatuunsa on yli 80 prosenttia. Kerrostaloasukkaat ovat hieman tyytymättömpiä nykyiseen asuinalueeseensa kuin rivi- ja pientaloasukkaat. Kotitalouden koon mukaan tarkasteltuna yksinasuvat ovat kaikkiin tekijöihin hieman tyytymättömpiä, mutta erot eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

4.2 Tyytyväisyys asunnon ja asuinrakennuksen ominaisuuksiin

Asuntonsa ja asuinrakennuksensa ominaisuuksista vastaajat ovat erityisen tyytyväisiä asuntonsa kokoon, pohjaratkaisuun sekä valoisuuteen. Asunnon ominaisuuksista tyytymättömpiä ollaan äänieristykseen, säilytystiloihin sekä asumiskustannuksiin.

Valtaosa vastaajista (85 %) ovat melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä asuntonsa kokoon, pohjaratkaisuun ja tilojen toimintoihin. Vastaajista 15 prosenttia ovat melko tyytymättömiä tai tyytymättömiä säilytystiloihin ja asumiskustannuksiin sekä 16 prosenttia asunnon äänieristykseen (kuva 9).

Kuva 9. Tyytyväisyys asunnon ja asuinrakennuksen eri tekijöihin (n vähintään=602)

Tyytyväisyydessä asunnon ja asuinrakennuksen eri ominaisuuksiin on hieman vaihtelua suuralueittain, mutta erot eivät ole suuria. Aviapoliksen suuralueella melko tyytyväisten tai tyytyväisten vastaajien osuus asunnon kokoon on hieman alhaisempi. Aviapoliksen suuralueella ollaan myös hieman muiden suuralueiden vastaajia tyytymättömiä mahdollisuuksiin osallistua asuinrakennusta ja sen pihaa koskevaan päätöksentekoon. Koivukylän suuralueella vastaajat ovat tyytyväisimpiä asuntonsa kokoon. Asunnon pohjaratkaisuun tyytyväisimpiä ollaan Kivistön ja Myyrmäen suuralueilla.

Ikäluokittain tarkasteltuna 50-vuotiaat ja vanhemmat vastaajat ovat tyytyväisimpiä asuntonsa kokoon. Melko tyytyväisten tai tyytyväisten osuus näkymiin asunnon ikkunoista on hieman alhaisempi 18–29-vuotiaiden sekä 30–39-vuotiaiden ikäluokissa. Asunnon äänieristykseen ovat hieman tyytymättömiä 30–39-vuotiaat vastaajat ja asunnon säilytystiloihin 40–49-vuotiaat. Nuorimmat ovat hieman muita ikäluokkia tyytymättömiä mahdollisuuksiin osallistua asuinrakennusta ja sen pihaa koskevaan päätöksentekoon: melko tyytyväisten tai tyytyväisten vastaajien osuus on 47 prosenttia. Lapsiperheet ovat tyytyväisimpiä asunnon pohjaratkaisuun ja tyytymättömiä asunnon säilytystiloihin.

Omistusasujat ovat keskimäärin tyytyväisempiä lähes kaikkiin asuntonsa ja asuinrakennuksensa ominaisuuksiin. Vuokra-asujat ovat tyytyväisimpiä asuntonsa pohjaratkaisuun ja valoisuuteen. Asumisoikeusasunnoissa asuvat vastaajat ovat tyytyväisimpiä asuntonsa kokoon. Pientaloasukkaat ovat keskimäärin tyytyväisempiä kaikkiin asuinrakennuksen ominaisuuksiin.

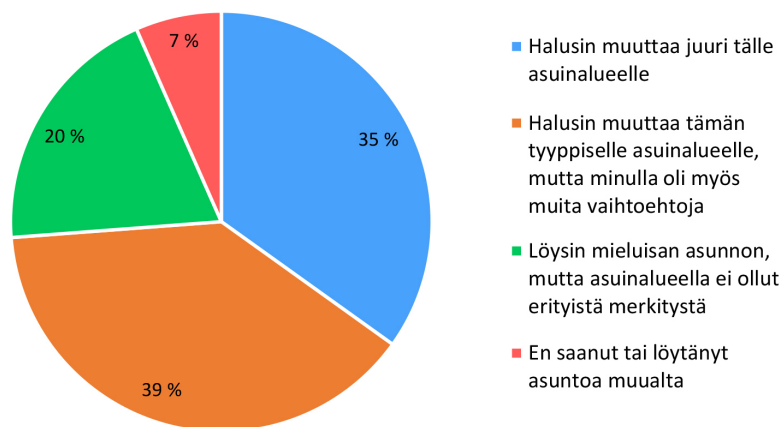
”Asuntojen suunnittelussa olisi hyvä kiinnittää huomiota siihen, että tilat olisivat asukasvihtyisät ja toimivat. Myös ovien ja ikkunoiden tiivistys. Kierrätys saatava järjestettyä kuntoon. Piha-alueille vihreyttä ja tilaa yhdessä olemiseen myös aikuisille, ei unohdeta myöskään lapsia.”

Vastaaja, 65

4.3 Asuinalueen valinta

Valtaosa vastaajista kokee asuvansa toiveitaan vastaavalla asuinalueella. Viidesosa vastaajista on myös löytänyt mieluisan asunnon ilman asuinalueen erityisempää merkitystä valinnassa.

Vastaajille esitettiin neljä eri väittämää asuinalueen valintaan liittyen. Vastaajista 74 prosenttia asuu juuri toiveitaan vastaavalla asuinalueella. Viidesosalle vastaajista asuinalueella ei ollut erityistä merkitystä mieluisan asunnon löydyttyä. Seitsemän prosenttia vastaajista kokee, ettei saanut tai löytänyt asuntoa muualta (kuva 10).

Kuva 10. Asuinalueen valinta (n=602)

Suuralueittain tarkasteltuna Aviapoliksen ja Tikkurilan suuralueilla asuu enemmän vastaajia, jotka ovat halunneet muuttaa juuri kyseisten suuralueiden asuinalueille. Hakunilan ja Korson suuralueilla on hieman enemmän vastaajia, jotka ovat löytäneet mieluisan asunnon eikä asuinalueella ollut erityistä merkitystä. Ikäluokittain tarkasteltuna 50-vuotiaista ja vanhemmista vastaajista keskimäärin suurempi osuus on vastannut

halunneensa muuttaa juuri kyseiselle asuinalueelle ja 18–49-vuotiaista vastaajista keskimäärin suuremmalla osuudella on ollut myös muita vaihtoehtoja asuinalueen valinnassa. Nuorimmista sekä 50–59-vuotiaista vastaajista noin kymmenen prosenttia kokee, ettei saanut tai löytänyt asuntoa muualta, kun muiden ikäluokkien osalta vastaava osuus on 2–5 prosenttia. Lapsiperheistä 84 prosenttia on muuttanut juuri haluamalleen asuinalueelle tai haluamansa tyyppiselle asuinalueelle, vaikka muitakin vaihtoehtoja on ollut.

Asunnon hallintamuodon mukaan tarkasteltuna etenkin asumisoikeus tai osamistusasunnossa asuvat vastaajat ovat muuttaneet juuri haluamalleen asuinalueelle. Omistusasukista 33 prosenttia on muuttanut juuri haluamalleen asuinalueelle ja 44 prosentilla on myös ollut muita asuinaluevaihtoehtoja valintaa tehdessään. Vuokra-asujista 15 prosenttia kokee, ettei saanut tai löytänyt asuntoa muualta. Vastaajat, jotka kokevat, etteivät saaneet tai löytäneet asuntoa muualta ovat myös muita vastaajia tyytymättömiä asuntoonsa, asuinalueeseensa ja elämänlaatuunsa.

Kerrostaloasukkaista 68 prosenttia, rivitaloasukkaista 75 prosenttia ja pientaloasukkaista 80 prosenttia ovat muuttaneet juuri haluamalleen asuinalueelle tai haluamansa tyyppiselle asuinalueelle, vaikka asuinalueen valinnassa on ollut myös muita vaihtoehtoja. Kerrostalossa asuvat ja yksinasuvat vastaajat kokevat hieman muita vastaajia enemmän, ettei asuntoa saanut tai löytynyt muualta. Toisaalta yksinasuvat vastaajat ovat löytäneet mieluisan asunnon ilman asuinalueen erityisempää merkitystä muita kotitalouksia hieman useammin.

”Nykyinen asuinalueeni (Kartanonkoski) on onnistunut asuinalue monilta osin. Luonto ja liikuntamahdollisuudet ovat loistavat. On lähikaupat ja postipalvelut lähellä. Alue on kaunis ja silmä lepää taloja katsellessa.”

Vastaaja, 55

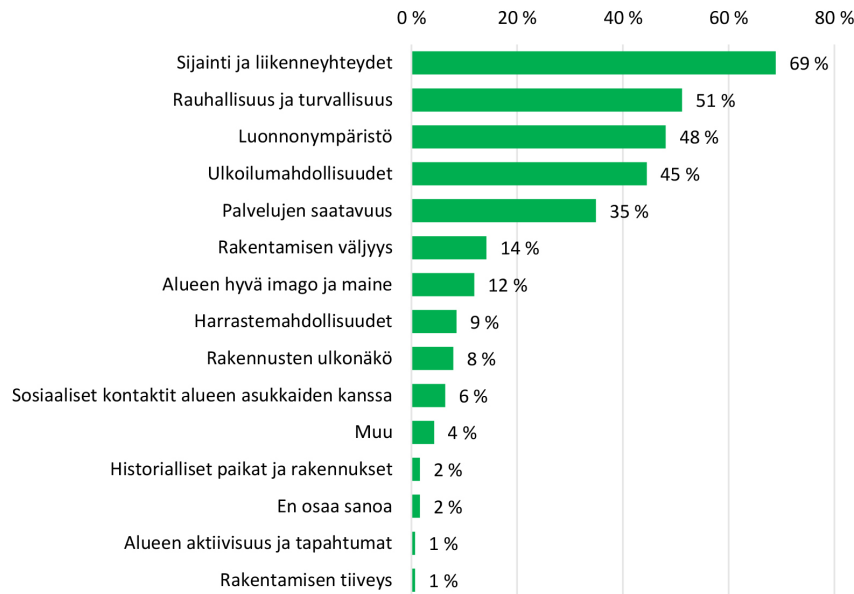
”Vantaa on hyvä paikka asua ja elää.”

Vastaaja, 73

4.4 Asuinalueiden viihtyvyystekijät

Merkittävimmät vantaalaisten asuinalueiden viihtyvyystekijät ovat sijainti ja liikenneyhteydet, rauhallisuus ja turvallisuus sekä luonnonympäristö. Vastaavasti palvelujen ja pysäköintipaikkojen puute sekä sosiaaliset häiriöt koetaan merkittävimiksi epävihtyvyystekijöiksi.

Vastaajat saivat valita itselleen 1–3 tärkeintä viihtyvyystekijää asuinalueellaan. Merkittävimmät viihtyvyystekijät ovat sijainti ja liikenneyhteydet, rauhallisuus ja turvallisuus sekä luonnonympäristö, mitkä ovat samat kuin Suomen Ympäristökeskuksen vuoden 2016 valtakunnallisessa asukasbarometrissa (kuva 11). Viihtyvyystekijät ovat säilyneet myös samana kuin vuoden 2018 Vantaan asukasbarometrissa.

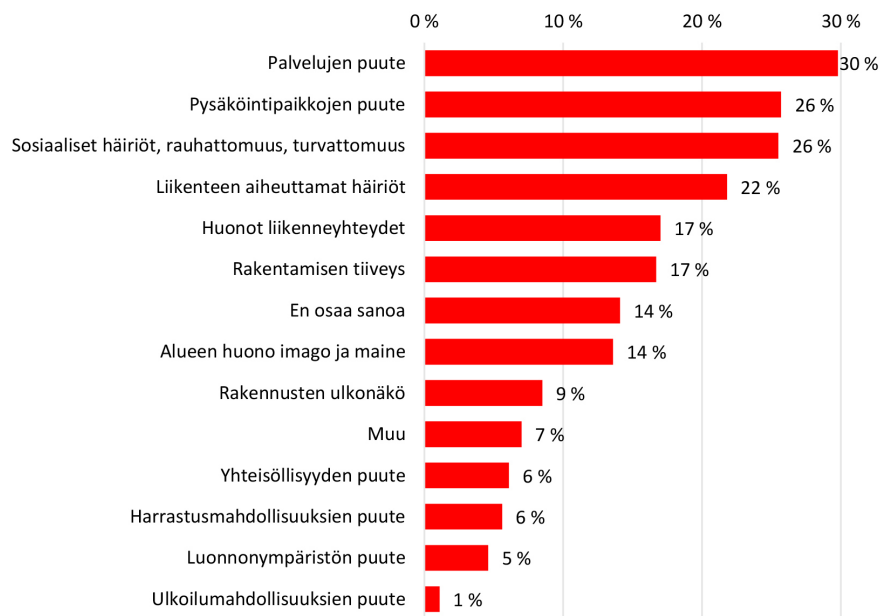
Kuva 11. Merkittävimmät viihtyvyystekijät vantaalaisilla asuinalueilla.
Tekijän maininneiden osuus.

Suuralueittain eniten mainintoja saaneet viihtyvyystekijät vaihtelevat sijainnin, rauhallisuuden ja turvallisuuden, luonnonympäristön, ulkoilumahdollisuuksien sekä palvelujen saatavuuden välillä. Sijainti ja liikenneyhteydet on merkittävin viihtyvyystekijä kaikilla muilla suuralueilla paitsi Kivistössä, jossa rauhallisuus ja turvallisuus koetaan merkittävimäksi. Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla palvelujen saatavuus viihtyvyystekijänä on saanut enemmän mainintoja kuin muilla suuralueilla. Kerrostaloalueilla ylivoimaisesti merkittävin viihtyvyystekijä on sijainti ja liikenneyhteydet. Rivi- ja pientaloalueilla rauhallisuus ja turvallisuus koetaan niin ikään merkittävimäksi.

Viihtyvyysskokemuksissa ei ole kovinkaan suuria eroja asukasryhmittäin. Kaikenikäiset vastaajat kokevat sijainnin merkittävimpana viihtyvyystekijänä. Rauhallisuus ja turvallisuus on saanut toiseksi eniten mainintoja viihtyvyystekijöistä kaikissa ikäluokissa paitsi 70-vuotiailla ja vanhemmilla vastaajilla, joilla luonnonympäristö on saanut toiseksi eniten mainintoja. Kolmanneksi merkittävimpana viihtyvyystekijänä ikäluokittain vaihtelee luonnonympäristö sekä ulkoilumahdollisuudet.

Naiset kokevat sijainnin ja liikenneyhteydet, ulkoilumahdollisuudet sekä luonnonympäristön merkittävimmin viihtyvyystekijöinä asuinalueellaan. Miehet kokevat samojen tekijöiden lisäksi myös rauhallisuuden ja turvallisuuden tärkeänä. Merkittävin viihtyvyystekijä niin yksin, kaksin kuin lapsiperheissäkin asuvilla on sijainti ja liikenneyhteydet. Viihtyvyystekijöiden ”Muu” -vastausvaihtoehdon avokommenteissa mainitut tekijät ovat koulujen ja päiväkotien läheisyys, lyhyt työmatka ja sukulaisten asuminen lähellä.

Merkittävimmät epäviihtyvyystekijät vantaalaisilla asuinalueilla ovat palvelujen ja pysäköintipaikkojen puute sekä sosiaaliset häiriöt ja rauhattomuus. Sosiaaliset häiriöt on noussut pysäköintipaikkojen puutteen kanssa toiseksi eniten mainintoja saaneeksi epäviihtyvyystekijäksi vuodesta 2018 (kuva 12).

Kuva 12. Merkittävimmät epäviihtyvyystekijät vantaalaisilla asuinalueilla. Tekijän maininneiden osuus.

Epäviihtyvyystekijät vaihtelevat hieman suuralueittain ja asukasryhmittäin. Palvelujen puute koetaan merkittävimpänä epäviihtyvyystekijänä Hakunilan, Kivistön ja Koivukylän suuralueilla. Aviapoliksen suuralueella merkittävin epäviihtyvyystekijä on liikenteen aiheuttamat häiriöt. Tikkurilan suuralueella pysäköintipaikkojen puute ja Myyrmäen sekä Korson suuralueilla sosiaaliset häiriöt koetaan merkittävimmiksi epäviihtyvyystekijöiksi.

Hakunilan ja Korson suuralueilla alueen huono imago ja maine nousevat kolmen eniten mainintoja saaneen epäviihtyvyystekijän joukkoon. Kerrostaloalueilla epäviihtyvyyttä aiheuttavat sosiaaliset häiriöt, pysäköintipaikkojen puute ja palvelujen puute. Pysäköintipaikkojen puutteen lisäksi liikenteen aiheuttama melu ja huonot liikenneyhteydet aiheuttavat epäviihtyvyyttä pientaloalueilla.

Naiset kokevat merkittävimmin epäviihtyvyystekijöinä pysäköintipaikkojen puutteen, palvelujen puutteen sekä sosiaaliset häiriöt. Miehet kokevat samojen tekijöiden lisäksi liikenteeseen liittyvien häiriöiden aiheuttavan epäviihtyvyyttä.

Valtaosa vastaajista eri ikäluokissa kokee palvelujen puutteen merkittävimmäksi epäviihtyvyystekijäksi. Sosiaaliset häiriöt ovat 18–29-vuotiailla ja 40–49-vuotiailla vastaajilla eniten mainintoja saanut epäviihtyvyystekijä. Vastaajista 50–59-vuotiaat kokevat pysäköintipaikkojen puutteen merkittävimpänä epäviihtyvyystekijänä asuinalueellaan. Nuorimmat vastaajat kokevat muita ikäluokkia enemmän myös alueen huonon imagon ja maineen epäviihtyvyystekijänä asuinalueellaan. Palvelujen puute, liikenteeseen liittyvät häiriöt sekä huonot liikenneyhteydet ovat eniten mainintoja saaneet epäviihtyvyystekijät lapsiperheillä.

Epäviihtyvyystekijöiden ”Muu” -vastausvaihtoehdon avokommenteissa useamman maininnan saaneet tekijät ovat lentomelu, täydennysrakentaminen sekä huonot liikenneyhteydet. Asuinalueen epäviihtyvyystekijöistä rakentamisen tiiveys nousee myös kyselylomakkeen muissa avokommenteissa esille. Vastaajat kommentoivat lähimetsien ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen tärkeydestä täydennysrakentamiseen liittyen.

”Meillä on lapsia, joten arvostamme rauhallisuutta, turvallisuutta ja luonnonympäristöä. Iso plussa lähellä sijaitsevasta frisbeegolfkentästä, ne ovat maksuton ja mukava koko perheen harrastusmuoto. Lajissa saa liikkua luonnossa.”

Vastaaja, 46

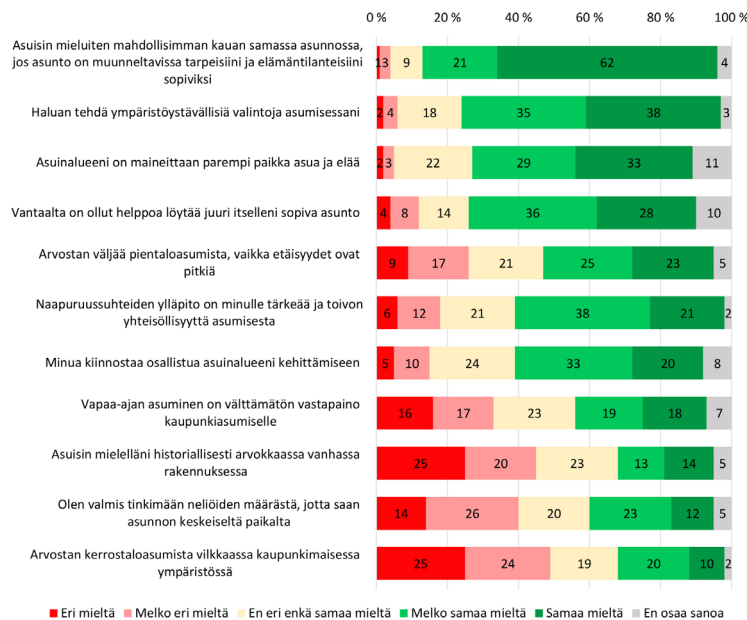
”Tällä hetkellä arveluttaa kiivas rakentaminen Tikkurilassa ja viheralueiden katoaminen kerrostalojen pihoista. Iloa tuovat leikkipuistot ja pienet liikuntapuistot ja yleensä se, että varaa on riittänyt näiden henkireikien kunnossapitoon.”

Vastaaja, 85

5. Asumisen arvostukset ja vetovoimatekijät

Vastaajat arvostavat etenkin pitkäkestoista asumista samassa asunnossa. Monet vastaajat haluavat tehdä ympäristöystävällisiä valintoja asumisessaan ja kokevat asuinalueensa maineittaan parempana paikkana asua ja elää.

Asumisen arvostuksista ja vetovoimatekijöistä esitetyt väittämät kertovat siitä, mitä asukkaat pitävät tärkeänä asumisessaan. Vuoden 2018 asukasbarometrin tavoin vastaajat olivat vahvimmin samaa mieltä väittämän ”Asuisin mieluiten mahdollisimman kauan samassa asunnossa, jos asunto on muunneltavissa tarpeisiini ja elämäntilanteisiini sopiviksi” kanssa [kuva 13].

Kuva 13. Asumisen arvostusten ja vetovoimatekijöiden vastausosuudet (n vähintään=601)

Yli neljän keskiarvoon asteikolla eri mieltä – samaa mieltä ylsivät myös väittämät ”Asuinalueeni on maineittaan parempi paikka asua ja elää”, ”Haluan tehdä ympäristöystävällisiä valintoja asumisessani” sekä ”Vantaalta on ollut helppoa löytää juuri itselleni sopiva asunto” (kuva 14).

Suuralueittain tarkasteltuna vastaajista yli 63 prosenttia on melko samaa mieltä tai samaa mieltä väittämän ”Vantaalta on ollut helppoa löytää juuri itselleni sopiva asunto” kanssa Korson suuraluetta lukuun ottamatta, jossa vastaava osuus on 47 prosenttia. Hakunilan suuralueella vastaajat ovat keskimäärin vähemmän valmiita tinkimään neliöiden määrästä, jotta asunnon saa keskeiseltä paikalta. Väljää pientaloasumista arvostetaan etenkin Kivistön, Koivukylän ja Korson suuralueilla, joissa melko samaa mieltä tai samaa mieltä olevien vastaajien osuus on vähintään 56 prosenttia.

Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla vastaajista suurempi osa arvostaa kerrostaloasumista vilkkaassa kaupunkimaisessa ympäristössä. Kivistön ja Tikkurilan suuralueiden vastaajista kolmannes on melko samaa tai samaa mieltä väittämän ”Asuisin mielelläni historiallisesti arvokkaassa vanhassa rakennuksessa” kanssa. Hakunilan, Koivukylän ja Korson suuralueilta vähintään 70 prosenttia vastaajista kokee asuinalueensa maineittaan parempana paikkana asua ja elää. Aviapoliksen, Hakunilan ja Tikkurilan suuralueen vastaajista yli 60 prosenttia kiinnostaa osallistua asuinalueensa kehittämiseen.

Kerrostaloissa, rivitalossa ja pientalossa asuvista vastaajista vähintään 81 prosenttia asuisi mieluiten mahdollisimman kauan samassa asunnossa, mikäli asunto on muunneltavissa elämäntilanteisiin ja tarpeisiin sopiviksi. Kerrostaloasukkaista hieman suurempi osa on valmis tinkimään neliöiden määrästä saadakseen asunnon keskeiseltä paikalta. Rivi- sekä

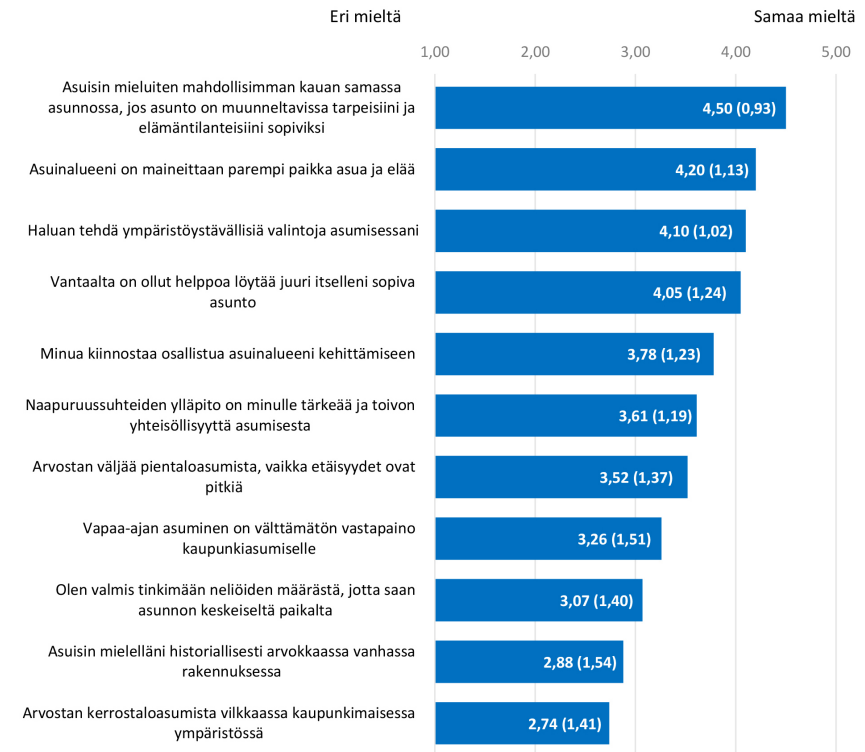
pientaloasukkaat arvostavat vastaavasti väljän pientaloasumisen lisäksi enemmän naapuruussuhteiden ylläpitoa ja asumisen yhteisöllisyyttä kuin kerrostaloasukkaat. Ympäristöystävällisiä valintoja asumisessaan haluaa tehdä vähintään 70 prosenttia niin kerrostaloissa, rivitaloissa kuin pientaloissakin asuvista vastaajista.

Nuorimmista vastaajista lähes puolet ovat valmiita tinkimään neliöiden määrästä saadakseen asunnon keskeiseltä paikalta ja moni nuori vastaaja arvostaa kerrostaloasumista vilkkaassa kaupunkimaisessa ympäristössä. Väljää pientaloasumista arvostavat eniten 30–59-vuotiaat vastaajat. Suurin osa 50-vuotiaista ja vanhemmista vastaajista kokee naapuruussuhteiden ylläpidon tärkeäksi. Yksinasuvista vastaajista suurempi osa on valmis tinkimään neliöiden määrästä saadakseen asunnon keskeiseltä paikalta ja arvostaa kerrostaloasumista. Lähes puolet kahden hengen kotitalouksissa asuvista pitää vapaa-ajan asumista välttämättömänä vastapainona kaupunkiasumiselle.

Lapsiperheistä 67 prosenttia on melko samaa tai samaa mieltä, että Vantaalta on ollut helppoa löytää juuri itselleen sopiva asunto. Lapsiperheiden vastaajat myös asuivat mielellään mahdollisimman kauan samassa asunnossa, mikäli asunto on muunneltavissa tarpeisiin ja elämäntilanteisiin sopiviksi. Lapsiperheistä lähes puolet eivät ole valmiita tinkimään neliöiden määrästä, jotta asunnon saisi keskeiseltä paikalta. Yli puolet lapsiperheiden vastaajista pitää myös naapuruussuhteiden ylläpitoa tärkeänä ja toivoo yhteisöllisyyttä asumisesta.

Asumisen arvostusten ja vetovoimatekijöiden eri väittämien vastausten keskiarvo asettuu lähelle vastausvaihtoehtoa 3 (en eri enkä samaa mieltä) neljän väittämän kohdalla: ”Vapaa-ajan asuminen on välttämättömän vastapaino kaupunkiasumiselle”, ”Olen valmis tinkimään neliöiden määrästä, jotta saan asunnon keskeiseltä paikalta”, ”Asuisin mielelläni historiallisesti arvokkaassa vanhassa rakennuksessa” sekä ”arvostan kerrostaloasumista vilkkaassa kaupunkimaisessa ympäristössä” (kuva 14). Näiden vastausten keskihajonta on melko suurta, mikä kertoo kyseisten

väittämien vastausten poikkeavan toisistaan: osa vastaajista on selvästi samaa mieltä väittämien kanssa ja osa vastaajista selvästi eri mieltä. Vastausten hajonta kertoo vastaajien erilaisista asumispreferensseistä väittämien osalta.

Kuva 14. Vastaajien näkemykset asumisen arvostuksia ja vetovoimatekijöitä koskemiin väittämiin. Palkin sisällä väittämän keskiarvo ja suluissa keskihajonta.

”Vantaa on mainettaan parempi paikka ja Tikkurilan ympäristön lisäkehitys parempaan suuntaan on vain plussaa! Kehärata on ollut ehdottomasti hyvä kehitys.”

Vastaaja, 42

6. Palvelut

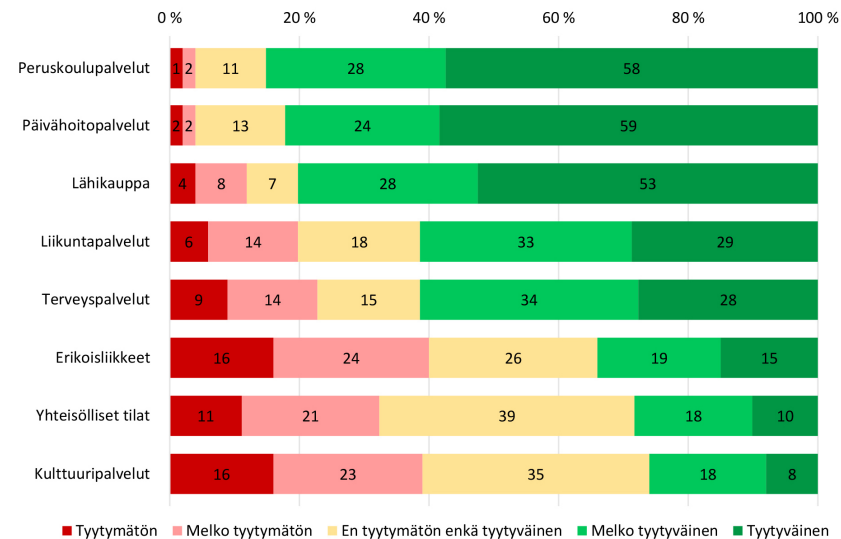
6.1 Tyytyväisyys palvelujen saavutettavuuteen

Palveluista peruskoulujen, päivähoidon ja lähikauppojen saavutettavuuteen omalta asuinalueelta ollaan keskimäärin tyytyväisiä. Vastajat ovat tyytymättömiä erikoisliikkeiden, kulttuuripalvelujen ja yhteisöllisten tilojen saavutettavuuteen.

Eri palvelujen saavutettavuuteen ollaan keskimäärin melko tyytyväisiä. Peruskoulupalvelujen saavutettavuuteen melko tyytyväisiä ja tyytyväisiä vastaajia on 86 prosenttia, päivähoitopalvelujen saavutettavuuteen 83 prosenttia ja lähikaupan saavutettavuuteen 81 prosenttia. Terveyspalvelujen, erikoisliikkeiden, kulttuuripalvelujen ja yhteisöllisten tilojen saavutettavuuteen vastaajat ovat taas hieman tyytymättömiä (kuva 15).

Palvelujen saavutettavuuden kokemuksissa on hieman eroja suuralueittain. Vastajat ovat pääsääntöisesti melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä peruskoulupalvelujen saavutettavuuteen jokaisella suuralueella. Päivähoitopalveluihin tyytyväisimmät vastaajat ovat Aviapoliksen, Koivukylän ja Tikkurilan suuralueilta. Kivistön suuralueella vastaajat ovat huomattavasti tyytymättömiä terveyspalvelujen saavutettavuuteen. Lähikaupan saavutettavuuteen vastaajat ovat keskimäärin tyytyväisiä kaikilla muilla suuralueilla paitsi Kivistön suuralueella. Hakunilan, Korson ja Kivistön suuralueilla vastaajat ovat keskimäärin tyytymättömiä erikoisliikkeiden saavutettavuuteen. Liikuntapalvelujen saavutettavuuteen vastaajat ovat tyytyväisimpiä Aviapoliksen, Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla.

Lapsiperheet ovat tyytyväisiä niin peruskoulupalvelujen, päivähoitopalvelujen kuin lähikaupankin saavutettavuuteen asuinalueeltaan. Vastajista myös yli puolet ovat melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä terveyspalvelujen

Kuva 15. Tyytyväisyys palvelujen saavutettavuuteen asuinalueelta (n vähintään=593)

saavutettavuuteen. Lapsiperheiden vastaajat ovat tyytymättömiä kulttuuripalvelujen ja yhteisöllisten tilojen sekä kohtaamispaikkojen saavutettavuuteen.

”Korsossa on jo varsin hyvät ja kattavat palvelut, enkä toivo niitä lisää. Toivon että palvelut (terveydenhuolto, koulu, kirjasto, ruokakaupat, posti, julkinen liikenne yms.) myös säilytetään alueella.”

Vastaaja, 22

”Ei lisätoiveita. Tammiston alueella on kaikki tarvittavat palvelut.”

Vastaaja, 37

6.2 Palvelujen tarve

Avovastauksien palvelutoiveet ovat hyvin samankaltaisia vuoden 2018 asukasbarometrissa esitettyjen toiveiden kanssa. Kaikilla suuralueilla vastaajat toivovat monipuolisempia kaupallisia palveluja, etenkin lähikauppaa, suurempaa hypermarkettia sekä erikoisliikkeitä. Useamman maininnan saavat myös toiveet kahvilasta ja leipomosta. Myös terveyspalvelut, kulttuuripalvelut ja liikuntapalvelut sekä monipuolisemmat liikuntamahdollisuudet nousevat esille avokommenteissa.

Aviapoliksen suuralueelle toivotaan kohtaamispaikkoja eri ikäisille asukkaille sekä kivijalkaliikkeitä. Hakunilan suuralueelle toivotaan suurempaa ruokakauppaa ja kuntoportaita. Kivistön suuralueelle toivotaan monipuolisesti palveluja sekä erikoisliikkeitä. Koivukylän suuralueelle vastaajat toivovat ruokakauppoja ja monipuolisia liikuntapalveluja. Korson suuralueelle toivotaan kahviloita ja uimahallia. Myyrmäen suuralueella vastaajat toivovat monipuolisia liikuntapalveluja ja ulkokuntosalien parannusta, kahviloita ja ravintoloita sekä asukastiloja. Tikkurilan suuralueelle toivotaan lisää kahviloita ja ravintoloita, liikuntapaikkoja, lähikauppaa sekä enemmän parkkipaikkoja.

”Toiveeni on jo toteutumassa, kun Elmoon aletaan rakentaa uimahallia. Toivottavasti muitakin suunnitelmassa olevia saadaan toteutumaan.”

Vastaaja, 53

”Monipuolisia ja edullisia liikuntapalveluita. Enemmän kulttuuria, tilaa taiteelle, kulttuuri tapahtumia kaikenikäisille esityksiä yms.”

Vastaaja, 20

”Jotain paikkoja, joissa nuoret voi viettää aikaa kavereiden kanssa.”

Vastaaja, 18

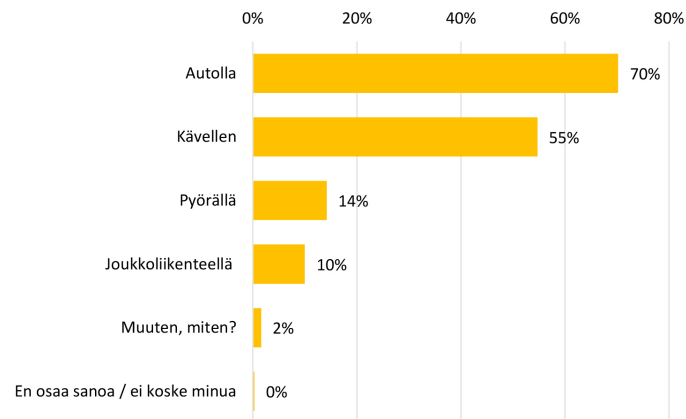

7. Liikkuminen

7.1 Kulutavat arjen matkoilla

Asuinalueet koetaan käveltävyyden kannalta pääsääntöisesti miellyttävinä. Pyöräilykokemuksissa on hieman vaihtelua suuralueittain. Pääasialliset kulkutavat vastaajien arjessa ovat auto, joukkoliikenne ja kävely.

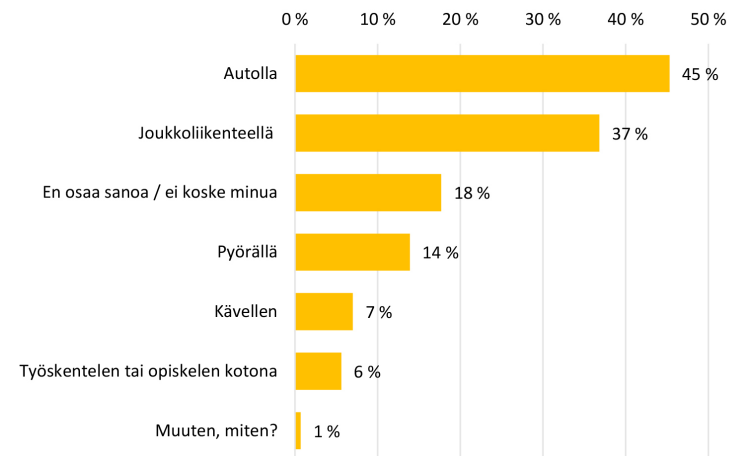
Asukasbarometrissa selvitettiin vuoden 2018 asukasbarometrin kysymysten lisäksi uusina kysymyksinä kotitalouksien auton käytettävyyttä sekä kulkutapoja arjessa. Vastaajista 80 prosentilla on auto säännöllisesti käytettävissään, joko kuskin tai kyytiläisen roolissa. Arkisten palvelujen saavutettavuuden selvittämiseksi vastaajilta kysyttiin heidän pääasiallista kulkutapaansa ruokakauppaan sekä töihin tai opiskelupaikkaan. Vastaajat ovat saaneet valita yhden tai kaksi yleisintä kulkutapaansa eri vaihtoehtoista. Yleisimmät kulkutavat ruokakauppaan ovat autoilu, kävely ja pyöräily (kuva 16).

Kuva 16. Pääasiallinen kulkutapa ruokakauppaan. Tekijän maininneiden osuus.

Auto on selkeästi suosituin kulkumuoto kaikissa ikäluokissa, mutta noin puolet kaikenikäisistä vastaajista on maininnut kävelyn myös pääasiallisena kulkutapanaan ruokakauppaan. Vastaajista 18–29-vuotiailla kävelyn maininneiden osuus pääasiallisena kulkutapana ruokakauppaan on 67 prosenttia. Vastausvaihtoehdon ”Muu” -avokommenteissa muutama vastaaja on kertonut tilaavansa ruokaostokset suoraan kotiin.

Töihin tai opiskelupaikkaan vastaajat kulkevat pääasiallisesti autolla tai joukkoliikenteellä (kuva 17). Suuri osa nuorimmista vastaajista kulkee töihin tai opiskelupaikkaan joukkoliikenteellä. Vanhemmissa ikäluokissa autolla ajaminen yleistyy ja joukkoliikenne on toiseksi eniten mainintoja saanut kulkutapa.

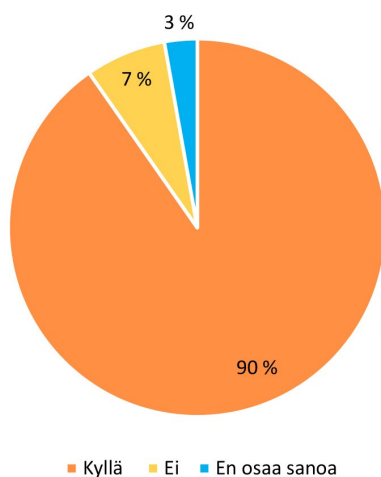

Kuva 17. Pääasiallinen kulkutapa töihin tai opiskelupaikkaan. Tekijän maininneiden osuus.

Kävely- ja pyöräilykokemukset asuinalueilla

Vastaajista valtaosa kokee asuinalueensa käveltävyyden kannalta miellyttävänä (kuva 18). Vastaajista 76 prosenttia kokee myös pyöräilyn miellyttäväksi kulkutavaksi omalla asuinalueellaan. Kaikilla suuralueilla ainakin 84 prosenttia vastaajista kokee kävelyn miellyttäväksi kulkutavaksi asuinalueellaan. Kävelykokemuksissa ei ole suuria eroja ikäluokan mukaan tarkasteltuna. Suuria eroja kävelykokemuksissa ei ole myöskään havaittavissa alueellisesti: niin kerros-, rivi- kuin pientaloalueillakin asuvat vastaajat kokevat kävelyn miellyttäväksi omalla asuinalueellaan.

Pyöräilykokemuksissa on pieniä suuralueittaisia eroja: Hakunilan, Koivukylän ja Tikkurilan suuralueilla vähintään 69 prosenttia vastaajista kokee pyöräilyn miellyttäväksi kulkutavaksi, kun vastaava osuus muilla suuralueilla vaihtelee 76–87 prosentin välillä. Pyöräilykokemusten osuuksien vaihteluun vaikuttaa ”En osaa sanoa” vastanneiden osuus eri suuralueilla – kaikki vastaajat eivät pyöräile ja näin ollen eivät osanneet vastata asuinalueensa pyöräiltävyydestä.

Kuva 18. Onko asuinalueellasi miellyttävä liikkua kävellen? (n=607)

Vastaajien oli mahdollista jättää avokommentteja kävely- ja pyöräilykokemusten parantamiseen liittyen asuinalueellaan. Kommenteissa niin kävelyn kuin pyöräilyn osalta toistuvat samat teemat: kävely- ja pyöräileille toivotaan kunnossapitoa ja talviaikaan hiekoituksen ja auraamisen tehostamista. Kävely- ja pyöräteitä toivotaan lisää sekä opasteita eri reiteille. Kävelyreittien varsille toivotaan lisää istumapaikkoja. Valaistuksen parantamista ja lisäämistä toivotaan useassa avokommentissa koetun turvallisuuden parantamiseksi.

”Lisää kevyenliikenteen väyliä, kävelytielle penkkejä, istumapaikkoja.”

Vastaaja, 51

”Pururatoja enemmän, luontopolkuja lisää sekä rappusija lisää urheilun näkövinkkelistä.”

Vastaaja, 54

”Pyöräkaistojen lisääminen ja parempi merkitseminen. Muuttuneista liikennejärjestelyistä tiedottaminen aktiivisesti muutoksen tapahtuessa, mutta myös sen jälkeen.”

Vastaaja, 27

”Vaikka pyörällä liikkuminen on pääsääntöisesti helppoa ja miellyttävää, toivoisin että kevyenliikenteenväyliä olisi paremmin jaoteltu kävely- ja pyöräliikenteeseen, edes kevyenliikenteenväyliä jakamalla ja merkitsemällä katumerkinnöin.”

Vastaaja, 37

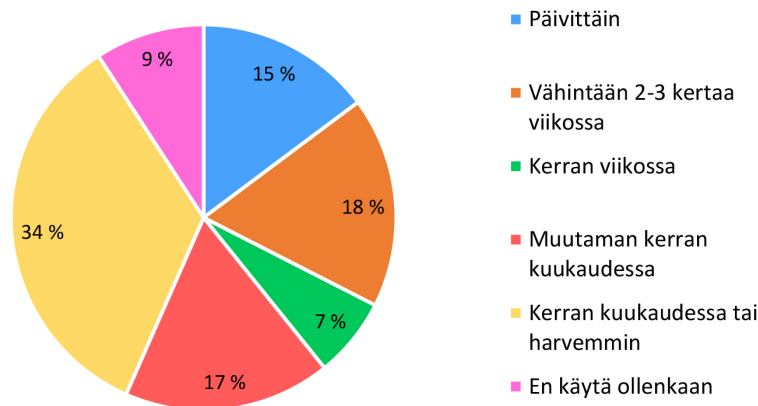
”Vilkkaiden teiden varsille toivoisi myös mahdollisuutta päästä luontopoluille viereisille metsäalueille.”

Vastaaja, 43

7.2 Joukkoliikennepalvelut

Joukkoliikenneyhteyksiin ollaan keskimäärin melko tyytyväisiä. Vastaajien mukaan joukkoliikenteen tulisi olla edullisempaa ja useammin tai nopeammin kulkevaa.

Joukkoliikenteen käytön vastausvaihtoehtoja on lisätty vuoden 2018 asukasbarometriin verrattuna, joten joukkoliikenteen käytön säännöllisyyttä ei ole mahdollista verrata suoraan asukasbarometriin välillä. Reilu kolmasosa vastaajista käyttää joukkoliikennettä päivittäin tai vähintään 2–3 kertaa viikossa (kuva 19).

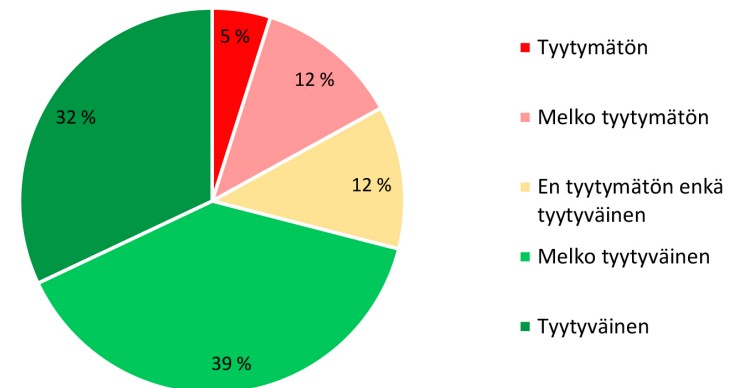

Kuva 19. Joukkoliikennepalvelujen käyttö (n=609)

Suuralueittain tarkasteltuna aktiivisimmat joukkoliikennettä käyttävät vastaajat ovat Hakunilan, Koivukylän ja Tikkurilan suuralueilta. Kerrostaloasukkaat käyttävät rivi- tai pientaloasukkaita aktiivisemmin joukkoliikennepalveluja: 40 prosenttia kerrostalossa asuvista vastaajista käyttää joukkoliikennettä päivittäin tai vähintään 2–3 kertaa viikossa. Rivitaloissa asuvien vastaava osuus on 18 prosenttia ja pientaloissa asuvilla 26 prosenttia.

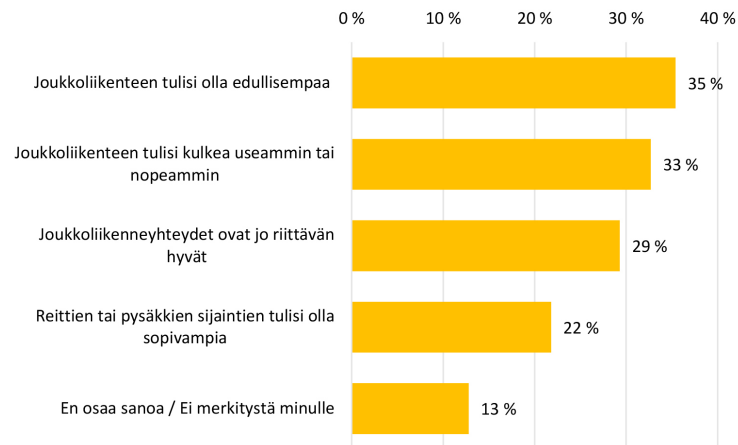
Vastaajista naiset käyttävät joukkoliikennepalveluja miehiä säännöllisemmin. Ikäluokittain tarkasteltuna joukkoliikennettä käyttävät säännöllisimmin nuorimmat vastaajat: yli puolet 18–29-vuotiaista vastaajista käyttää joukkoliikennettä päivittäin tai vähintään 2–3 kertaa viikossa. Vanhemmissa ikäluokissa on enemmän satunnaisesti joukkoliikennettä käyttäviä vastaajia. Lapsiperheistä joukkoliikennepalveluja käyttää säännöllisesti 35 prosenttia ja harvemmin 53 prosenttia vastaajista.

Joukkoliikennepalveluja käyttävistä vastaajista melko tyytyväisten tai tyytyväisten osuus on 71 prosenttia (kuva 20). Tyytyväisyys joukkoliikenneyhteyksiin on säilynyt samalla tasolla kuin vuoden 2018 asukasbarometrissa. Tyytyväisimpiä joukkoliikenneyhteyksiin ollaan Kivistön, Koivukylän, Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla. Nuorimmat vastaajat sekä yli 60-vuotiaat vastaajat ovat tyytyväisimpiä joukkoliikenneyhteyksiin ikäluokittain tarkasteltuna. Lapsiperheet ovat myös keskimäärin melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä. Kerrostaloasukkaat ovat tyytyväisimpiä joukkoliikenneyhteyksiin asuinalueellaan.

Kuva 20. Tyytyväisyys joukkoliikenneyhteyksiin asuinalueilla (n=569)

Vastaajat toivovat joukkoliikenneyhteyksiin parannuksia ja toisaalta pitävät olemassa olevia joukkoliikenneyhteyksiä jo riittävän hyvinä. Joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksista eniten mainintoja saaneet vaihtoehdot ovat joukkoliikenteen edullisuus sekä kulkeminen useammin tai nopeammin (kuva 21).

Kuva 21. Joukkoliikenneyhteyksien kehittämismahdollisuudet.
Tekijän maininneiden osuus.

Vastaajat saivat jättää avokommentteja asuinalueensa liikenteen olosuhteiden kehittämiseksi. Autoilijat kommentoivat, että teiden kuntoa tulisi parantaa ja ylläpitää. Hyvin moni vastaajista toivoo joukkoliikenneyhteyksien parantamista ja vuorovälien tihentämistä kaikkina vuorokauden aikoina. Olemassa olevien joukkoliikenneyhteyksien säilyttämisen lisäksi uusia reittejä toivotaan lisää. Avokommenteissa nousee esille aiempina epävihtyvyyksienä koettu pysäköintipaikkojen puute, sillä moni vastaaja toivoo lisää parkkipaikkoja asuinalueelleen. Yksittäiset kohteet ovat saaneet myös avokommenteissa kehitysehdotuksia. Moni odottaa Vantaan ratikan käyttöönottoa.

8. Virkistys ja ulkoilu

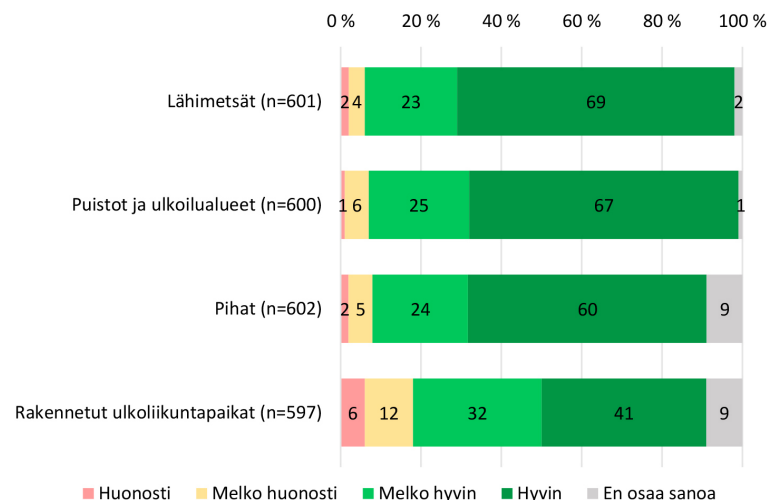
8.1 Virkistys- ja ulkoilualueiden saavutettavuus ja tärkeys

Virkistys- ja ulkoilualueiden saavutettavuus asuinalueelta koetaan keskimäärin hyvänä. Puistot ja ulkoilualueet, lähimetsät sekä pihat koetaan hyvin saavutettaviksi. Erityisen tärkeänä vastaajat pitävät puistojen ja ulkoilualueiden sekä lähimetsien saatavuutta asuinalueeltaan.

Virkistys- ja ulkoilualueiden saatavuuden tärkeyden lisäksi asukasbarometrissa 2020 vastaajilta on kysytty, kuinka kyseiset alueet ovat saavutettavissa nykyiseltä asuinalueelta. Suurin osa vastaajista kokee, että virkistys- ja ulkoilualueet ovat saavutettavissa nykyiseltä asuinalueelta melko hyvin tai hyvin (kuva 22). Rakennetut ulkoliikuntapaikat ovat ainoa vastausvaihtoehto, joka koetaan hieman huonommin saavutettavaksi nykyiseltä asuinalueelta.

Lähimetsien saavutettavuus nykyiseltä asuinalueelta koetaan erityisen hyvänä kaikilla suuralueilla: melko hyvin tai hyvin vastanneiden osuus vaihtelee 81–97 prosentin välillä suuralueittain. Puistot ja ulkoilualueet koetaan hyvin saavutettavina kaikilla suuralueilla. Pihat koetaan hieman huonommin saavutettaviksi Tikkurilan suuralueella.

Aviapoliksen suuralueen vastaajista 90 prosenttia kokee pihat melko hyvin tai hyvin saavutettavaksi nykyiseltä asuinalueeltaan. Rakennettujen ulkoliikuntapaikkojen saavutettavuuden kokemuksissa on hieman vaihtelua suuralueittain: Hakunilan suuralueen asukkaista 80 prosenttia kokee rakennetut ulkoliikuntapaikat melko hyvin tai hyvin saavutettaviksi, kun vastaava osuus Kivistön suuralueella on 61 prosenttia.

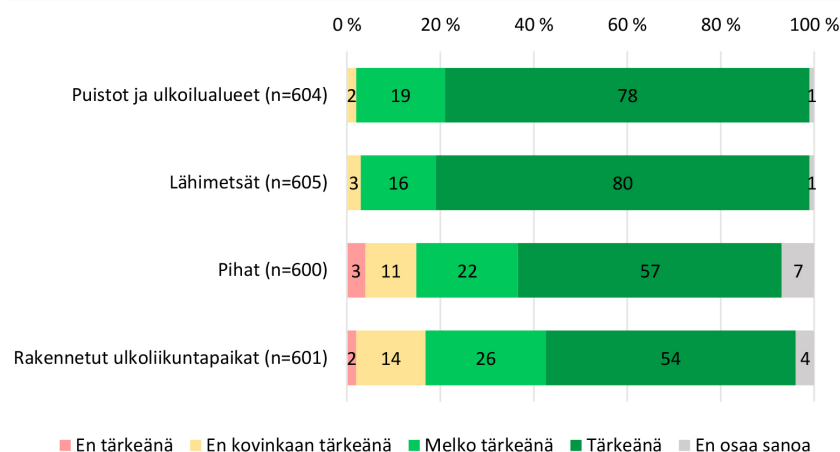
Kuva 22. Virkistys- ja ulkoilualueiden saavutettavuus nykyiseltä asuinalueelta

Ikäluokittain tarkasteltuna lähimetsien sekä puistojen ja ulkoliikuntapaikkojen saavutettavuuteen ei ole suuria eroja. Kaikenikäiset vastaajat kokevat alueiden saavutettavuuden nykyiseltä asuinalueelta olevan keskimäärin erityisen hyvä. Nuorin ikäluokka, 18–29-vuotiaat vastaajat kokevat pihat hieman muita ikäluokkia enemmän huonommin saavutettavaksi nykyiseltä asuinalueeltaan: 77 prosenttia 18–29-vuotiaista vastaajista kokee pihojen saavutettavuuden melko hyvänä tai hyvänä, kun muiden ikäluokkien vastaajissa vastaava osuus vaihtelee 83–89 prosentin välillä. Ikäluokista 70-vuotiaat ja vanhemmat vastaajat kokevat rakennetut ulkoliikuntapaikat hieman huonommin saavutettavaksi nykyiseltä asuinalueeltaan. Lapsiperheet kokevat lähimetsien sekä puistojen ja ulkoilualueiden saavutettavuuden asuinalueeltaan erityisen hyvänä.

Kerrostaloasukkaat kokevat pihojen sekä lähimetsien saavutettavuuden hieman huonompina kuin rivi- ja pientaloasukkaat. Rivitaloasukkaat kokevat puistot ja ulkoilualueet hieman paremmin saavutettavaksi kuin kerrostalo- ja pientaloasukkaat.

Virkistys- ja ulkoilualueiden saavutettavuuden lisäksi vastaajilta kysyttiin näiden alueiden saatavuuden tärkeydestä omalta asuinalueelta. Vastaajista valtaosa kokee eri virkistys- ja ulkoilualueiden saatavuuden asuinalueeltaan hyvin tärkeäksi. Etenkin puistojen ja ulkoilualueiden sekä lähimetsien saatavuus asuinalueilla koetaan hyvin tärkeäksi vuoden 2018 asukasbarometrin tavoin. Vastaajista 17 prosenttia ei koe kovinkaan tärkeänä tai tärkeänä rakennettujen ulkoliikuntapaikkojen saatavuutta asuinalueeltaan (kuva 23).

Suuralueittain tarkasteltuna virkistys- ja ulkoilualueiden saatavuuden tärkeydessä ei ole suuria eroja. Koivukylän ja Tikkurilan suuralueiden vastaajat kokevat pihojen saavutettavuuden asuinalueeltaan hieman vähemmän tärkeäksi kuin muiden suuralueiden vastaajat. Vastaajista 94 prosenttia tai enemmän kokee lähimetsien saatavuuden asuinalueeltaan melko tärkeäksi tai tärkeäksi kaikilla suuralueilla. Noin viidesosa Kivistön, Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueen vastaajista ei pidä rakennettujen ulkoliikuntapaikkojen saatavuutta asuinalueeltaan kovinkaan tärkeänä.

Kuva 23. Virkistys- ja ulkoilualueiden saatavuuden tärkeys asuinalueilla

8.2 Toiveet virkistys- ja ulkoilualueiden parantamiseksi

Vastaajilta kysyttiin avokysymyksellä parannusehdotuksia asuinalueiden virkistys- ja ulkoilualueille. Avovastauksissa nousevat esille suuralueittain hyvin samankaltaiset toiveet. Useampi vastaaja peräänkuuluttaa avokommentissaan vuoden 2018 asukasbarometrin tavoin lähimetsien säilyttämistä. Olemassa olevat ulkoilualueet saavat myös kiitosta ja näille alueille toivotaan ylläpitoa.

Ulkoliikuntapaikkoja ja monipuolisuutta toivotaan lisää sekä kuntopisteiden lisäämistä lenkkipolkujen varrelle. Olemassa oleville reiteille toivotaan myös valaistuksen ja roska-astioiden lisäämistä. Talviurheilulajeista hiihto nostetaan esille muutamassa avokommentissa, ja uusien hiihtolaitusten lisäksi toivotaan olemassa olevien ylläpidon parannusta.

”Kuusijärven ulkoilualue on Vantaan kauneimpia paikkoja. Silta Sipoonkorpeen on hieno.”

Vastaaja, 64

”Asun lähellä kaunista Lammaslampea ja uskon ja toivon että Vantaan kaupunki pitää siitä ja lähialueista hyvää huolta. Koska täällä on mahtavat ulkoilumaastot!”

Vastaaja, 57

”Ulkoliikuntapaikkoja toivoisin lisää, mutta muutoin en ole löytänyt ulkoilualueista moitteen sanaa.”

Vastaaja, 27

”Monipuolisuutta liikunta- ja harrastusmahdollisuuksiin esim. kuntoportaat ja ulkokuntosalit.”

Vastaaja, 25

9. Muuttopäätökset ja asumistoiveet

9.1 Muuttopäätökset

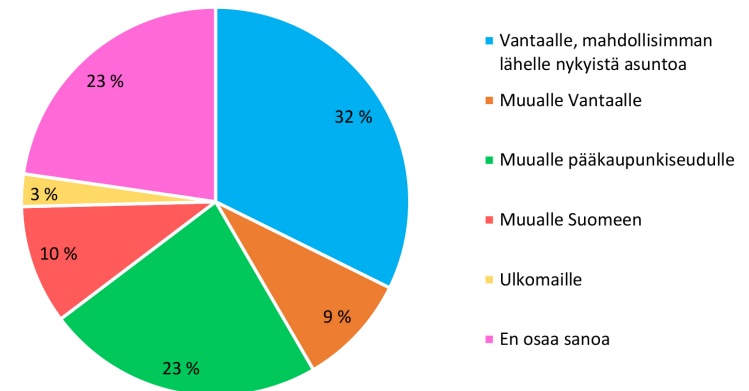
Yli puolet vastaajista kokee asuvansa nykyisessä asunnossaan vielä viiden vuoden kuluttua. Kolmasosa haluaisi muuttaa mahdollisimman lähelle nykyistä asuntoaan, mikäli he olisivat nyt muuttamassa.

Vastaajista 55 prosenttia pitää melko todennäköisenä tai todennäköisenä asuvansa nykyisessä asunnossaan vielä viiden vuoden kuluttua. Suuralueittain tarkasteltuna vastaajat Hakunilan suuralueelta (62 %) sekä Kivistön (60 %) suuralueelta kokevat asuvansa todennäköisimmin nykyisessä asunnossaan vielä viiden vuoden kuluttua. Nuorimmat vastaajat ovat muuttoalttein asukasryhmä: 18–29-vuotiaista vastaajista 69 prosenttia kokee asuvansa melko epätodennäköisesti tai epätodennäköisesti nykyisessä asunnossaan vielä viiden vuoden kuluttua. Lapsiperheistä yli puolet kokee asuvansa nykyisessä asunnossaan melko todennäköisesti tai todennäköisesti.

Vastaajilta kysyttiin muuttokohdetta, mikäli he olisivat nyt muuttamassa. Vastaajista 41 prosenttia muuttaisi Vantaalla: 32 prosenttia mahdollisimman lähelle nykyistä asuntoa ja 9 prosenttia muualle Vantaalle. Vastaajista 10 prosenttia muuttaisi muualle Suomeen ja kolme prosenttia ulkomaille. Vastaajista noin viidesosa ei osaa sanoa muuttokohdetta, mikäli olisivat nyt muuttamassa (kuva 24).

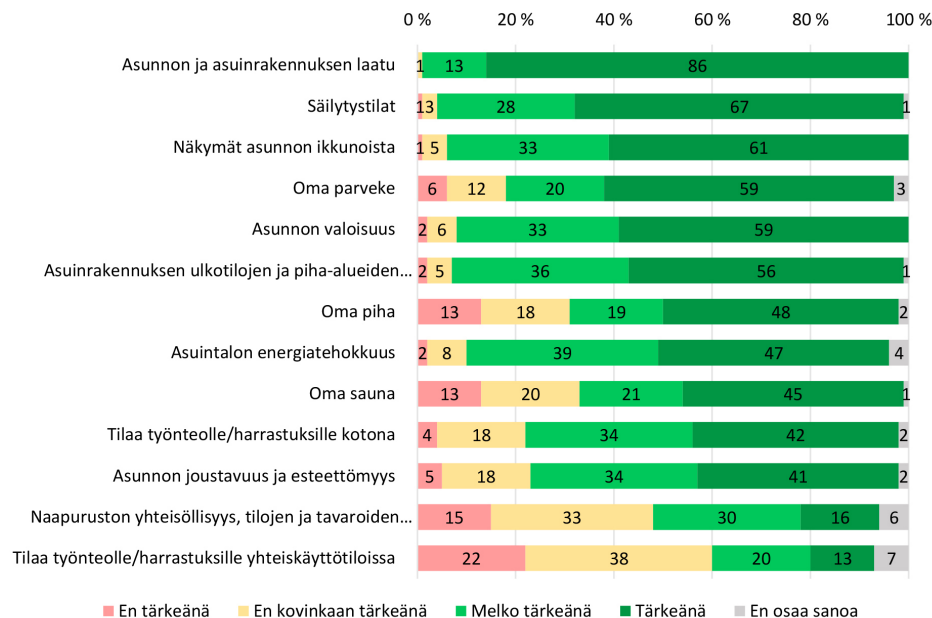
Ikäluokittain tarkasteltuna 30–49-vuotiaista vastaajista yli 40 prosenttia muuttaisi Vantaalla mahdollisimman lähelle nykyistä asuntoa. Nuorimista vastaajista 36 prosenttia muuttaisi muualle pääkaupunkiseudulle, mikä on hieman muiden ikäluokkien vastaavia osuuksia enemmän. Moni vastaaja ei osaa sanoa muuttokohdetta, mikäli he olisivat nyt muutta-

massa. Melko epätodennäköisesti nykyisessä asunnossaan vielä viiden vuoden kuluttua asuvista vastaajista noin kolmasosa muuttaisi Vantaalle mahdollisimman lähelle nykyistä asuntoa ja noin kolmasosa muualle pääkaupunkiseudulle. Mitä enemmän vastaajan kotitaloudessa asuu henkilöitä, sitä suurempi toive on muuttaa mahdollisimman lähelle nykyistä asuntoa.

Kuva 24. Jos olisit nyt muuttamassa, minne seuraavaksi muuttaisit? (n=594)

Muuttotilanteessa asunnon valinnassa valtaosa vastaajista pitää asunnon ja asuinrakennuksen laatua, säilytystiloja sekä näkymiä asunnon ikkunoista hyvin tärkeinä tekijöinä. Oma piha ja oma sauna jakavat mieliteitä tekijöiden tärkeydestä asunnon valinnassa. Osa vastaajista kokee myös, että naapuruston yhteisöllisyys ja tilojen ja tavaroiden jakaminen sekä tilat työnteolle tai harrastuksille yhteiskäyttötiloissa eivät ole kovinakaan tärkeitä tekijöitä asunnon valinnassa muuttotilanteessa (kuva 25).

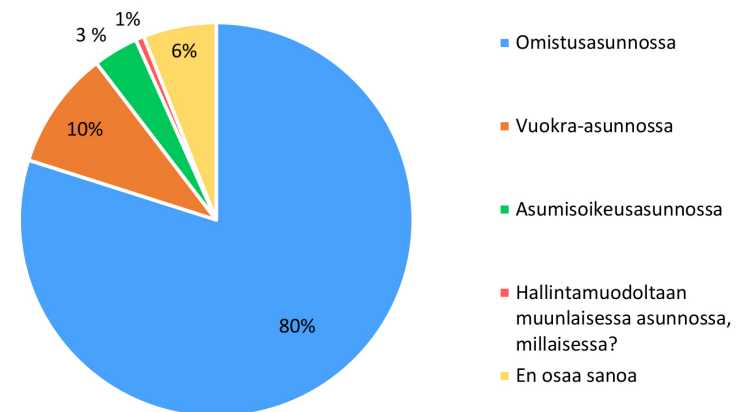

Kuva 25. Asunnon ja asuinrakennuksen ominaisuuksien tärkeys asunnon valinnassa (n vähintään=594)

Asunnon ja asuinrakennuksen ominaisuuksien lisäksi vastaajilta kysyttiin asuinalueen valintaan liittyvien tekijöiden tärkeyttä muuttotilanteessa. Asuinalueen valintaan liittyvät tekijät ovat samat kuin nykyisen asuinalueen merkittävimmät viihtyvyystekijät: rauhallisuus ja turvallisuus, sijainti ja liikenneyhteydet sekä ulkoilumahdollisuudet koetaan tärkeinä tekijöinä asuinalueen valinnassa, mikäli vastaaja olisi nyt muuttamassa. Valtakunnallisen asukasbarometrin mukaan asuinalueen rauhallisuus on suomalaisille yksi tärkeimmistä viihtyvyystekijöistä ja asuinalueen valintatekijöistä: rauhallisuus liittyy sekä meluttomuuteen että sosiaalisten häiriöiden puuttumiseen (Strandell 2017). Sosiaaliset kontaktit alueen asukkaiden kanssa, alueen aktiivisuus ja tapahtumat sekä rakentamisen tiiveys jakavat mielipiteitä tekijöiden tärkeydestä asuinalueen valinnassa muuttotilanteessa.

9.2 Asumistoiveet

Valtaosa vastaajista toivoo omistusasumista tulevaisuudessa: 80 prosenttia haluaisi asua tulevaisuudessa omistusasunnossa, 10 prosenttia vuokra-asunnossa, kolme prosenttia asumisoikeus- tai osaomistusasunnossa ja yksi prosentti hallintamuodoltaan muunlaisessa asunnossa. Kuusi prosenttia vastaajista ei osaa sanoa tulevaisuuden asunnon hallintamuodon toivetta (kuva 26). Vastaajista etenkin 30–49-vuotiaiden ikäluokka toivoo asumista omistusasunnossa. Nuorimmat vastaajat sekä 60–69-vuotiaat vastaajat toivovat myös hieman muita ikäluokkia enemmän asumista vuokra-asunnossa. Omistusasunnossa asuvista vastaajista lähes kaikki toivovat asuvansa omistusasunnossa myös tulevaisuudessa. Vuokra-asunnossa asuvista vastaajista yli puolet toivoo omistusasumista tulevaisuudessa.

Kuva 26. Toiveet asunnon hallintamuodosta (n=598)

Tulevaisuuden talotyyppitoiveissa on hieman vaihtelua. Vastaajista 32 prosenttia haluaisi asua tulevaisuudessa kerrostalossa, 17 prosenttia rivitalossa, kaksi prosenttia paritalossa sekä 41 prosenttia omakotitalossa. Osa vastaajista on valinnut ”Muu, mikä” -vaihtoehdon ja avokommenteissa on mainintoja erillistalosta sekä kerros- tai rivitalosta vaihtoehtona. Seitsemän prosenttia vastaajista ei osaa sanoa tulevaisuuden talotyyppitoivetta. Nuoret sekä 60-vuotiaat ja vanhemmat vastaajat toivovat muita ikäluokkia enemmän kerrostaloasumista. Tulevaisuudessa omakotitalossa haluaisi asua yli puolet 30–49-vuotiaista vastaajista.

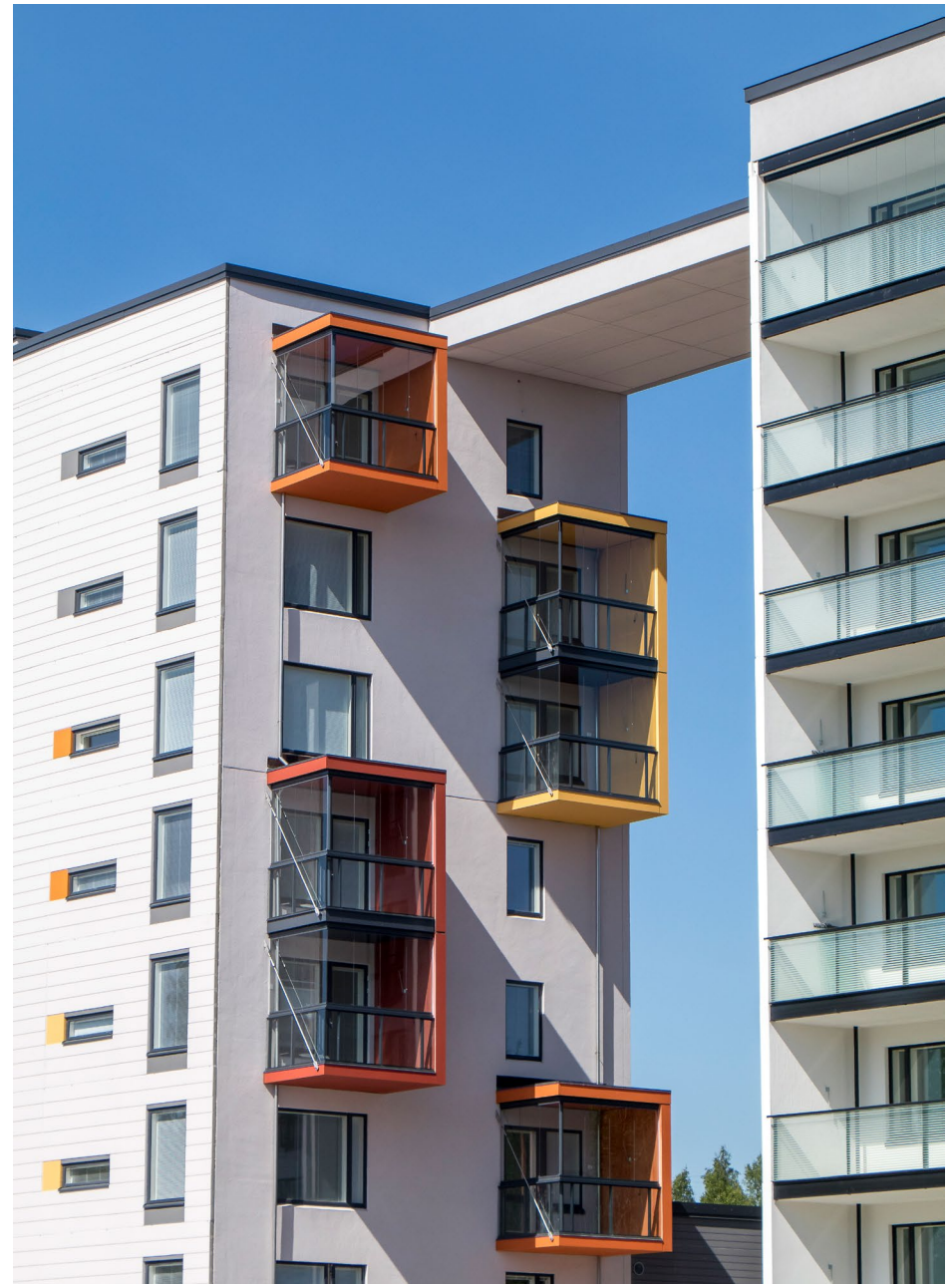
Toiveet tulevaisuuden asunnon koosta verrattuna nykyiseen asuntoon vaihtelevat suuralueittain ja asukasryhmittäin. Vastaajista 42 prosenttia haluaisi asua tulevaisuudessa suunnilleen samankokoisessa asunnossa, 21 prosenttia pienemmässä asunnossa ja 35 suuremmassa asunnossa verrattuna nykyiseen asuntoon. Kolme prosenttia vastaajista ei osannut sanoa toivetta tulevaisuuden asunnon koosta. Aviapoliksen suuralueella asuvista 48 prosenttia toivoo suurempaa asuntoa tulevaisuudessa. Kiviston ja Tikkurilan suuralueilla vastaavat osuudet ovat 38 ja 42 prosenttia. Lapsiperheistä suurempaa asuntoa toivoo 43 prosenttia ja 18–39-vuotiaista vastaajista yli puolet.

”Tulevaisuuden toiveisiin vaikuttavat lasten muutto pois kotoa ja omat ikääntymistä silmällä pitäen tehtävät asuinvalinnat.”

Vastaaja, 50

”Asuinalueena Vantaa (MyyrYork) on todella hyvä paikka, en haluaisi muuttaa pois- lähikoulut, harrastukset ja palvelujen saattavuus ovat tärkeitä sekä moneen muun syyn takia, kuitenkin tulevaisuudessa halutaan hankkia omakoti- tai rivitalo.”

Vastaaja, 31

10. Yhteenveto

Vantaan valtuustokauden 2017–2021 strategiassa on määritelty tavoitteeksi Vantaan kaupunkiympäristöjen ja asuntojen kansainvälinen kilpailukyky, jonka yhtenä mittarina toimii asukastyytyväisyys asukasbarometrissa. Ensimmäinen asukasbarometri toteutettiin vuonna 2018 ja tavoitetasoksi vuodelle 2021 on asetettu, että asukasbarometrin tulos on parantunut. Asukasbarometri 2020 tulosten mukaan vantaalaisten asukkaiden tyytyväisyys niin asuntoon, asuinalueeseen kuin elämänlaatuunkin on säilynyt keskimäärin hyvänä. Asukastyytyväisyys on ollut korkealla tasolla jo vuoden 2018 asukasbarometrissa, joten sen säilymistä samalla tasolla voidaan pitää erittäin hyvänä tuloksena.

Asuminen ja asuinalueviihtyvyys

Vantaalaisille asukkaille on tärkeää olla hyvien kulkuyhteyksien ja palvelujen äärellä. Myös luonnonympäristön halutaan olevan lähellä ja helposti saavutettavissa. Merkittävimmät viihtyvyystekijät vantaalaisilla asuinalueilla ovat sijainti ja hyvät liikenneyhteydet, rauhallisuus ja turvallisuus sekä luonnonympäristö. Viihtyvyystekijät ovat samat kuin vuoden 2018 asukasbarometrissa. Merkittävin epäviihtyvyystekijä vantaalaisilla asuinalueilla on palvelujen puute. Toiseksi eniten mainintoja saanut tekijä on pysäköintipaikkojen puute sekä sosiaaliset häiriöt ja rauhattomuus. Sosiaaliset häiriöt ja rauhattomuus on noussut jaetulle sijalle toiseksi eniten mainintoja saaneeksi epäviihtyvyystekijäksi. Liikenteeseen liittyvät häiriöt on pysynyt kolmanneksi eniten mainintoja saaneena epäviihtyvyystekijänä. Huonot liikenneyhteydet ja rakentamisen tiiveys ovat neljänneksi eniten mainintoja saaneet epäviihtyvyystekijät vantaalaisilla asuinalueilla.

Täydennysrakentaminen nousee esille myös avokommenteissa, joissa vastaajat toivovat lähimetsien ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä. Vantaan valtuustokauden 2017–2021 strategiassa painopistealueena on kaupungin tiivistäminen lähiluontoa vaalien. Kaupunkia kehitetään vahvojen keskusten varaan. Pääosa rakentamisesta sijoittuu tiivistyville keskusta-alueille ja joukkoliikennevyöhykkeille ja kaupungin kattava viherverkko ekologisine käytävineen säilytetään kaupungin kasvaessa. Vantaan maa- ja asuntopoliittisissa linjauksissa linjataan kaupunkisuunnittelussa huomioitavan toiveet lähivirkistysalueista ja asukkaiden helposta yhteydestä lähiluontoon.

Asukkaiden elämänvaiheet määrittelevät asunnolle erilaisia vaatimuksia. Vastaajat ovat asunnon ja asuinrakennuksen ominaisuuksista edelleen tyytyväisimpiä asuntonsa kokoon, valoisuuteen sekä pohjaratkaisuun. Tyytyväisyys kyseisiin ominaisuuksiin on sama kuin vuoden 2018 asukasbarometrissa. Säilytystiloihin, asunnon äänieristykseen sekä asumiskustannuksiin vastaajat eivät ole yhtä tyytyväisiä. Tyytyväisyydessä asunnon ja asuinrakennuksen ominaisuuksiin on pientä vaihtelua suuralueittain ja asukasryhmittäin.

Asumisen arvot ja vetovoimatekijät

Asumisen arvostuksiin ja vetovoimatekijöihin liittyvissä väittämissä oli hajontaa, mikä kertoo asukkaiden erilaisista asumispreferensseistä. Osa vastaajista arvostaa asumista kerrostaloalueilla vilkkaassa kaupunkimaisessa ympäristössä ja osa arvostaa väljää pientaloasumista. Suurin osa vastaajista asuisi mieluiten mahdollisimman kauan samassa asunnossa, mikäli asunto on muunneltavissa asukkaan tarpeisiin ja elämäntilanteisiin sopiviksi. Moni vastaaja kokee asuinalueensa olevan maineittaan parempi paikka asua ja elää sekä haluaa tehdä ympäristöystävällisiä valintoja asumisessaan. Vastaajista reilusti yli puolet kokevat myös, että Vantaalta on ollut helppoa löytää juuri itselleen sopiva asunto.

Avainasemassa monipuolisiin asumispreferensseihin vastaamiselle on sujuva kaupunkisuunnittelu, joka luo mahdollisuudet monipuoliselle asuntotuotannolle ja viihtyisille asuinalueille. Asumiselle vaihtoehtoja tarjoavat Vantaan omaleimaiset ja erilaisia elämäntyyliä suosivat alueet. Kaupungin asuntotuotannon monipuolisuudella turvataan elämäntyylin pituinen asumisura Vantaalla.

Palvelut

Asumistarpeiden lisäksi eri asukasryhmillä on erilaisia palvelutarpeita ja toiveita palveluista asuinalueilleen. Tyytyväisyys peruskoulujen, päivähoitopalvelujen sekä lähikauppojen saavutettavuuteen asuinalueelta on säilynyt keskimäärin samalla tasolla kuin vuoden 2018 asukasbarometrissa. Erikoisliikkeiden, yhteisöllisten tilojen ja kohtaamispaikkojen sekä kulttuuripalvelujen saavutettavuuteen vastaajat ovat hieman tyytymättömämpiä.

Vastaajien avovastauksissa esittämät palvelutoiveet ovat hyvin samankaltaisia vuoden 2018 asukasbarometrissa esitettyjen toiveiden kanssa. Asuinalueille toivotaan monipuolisempia kaupallisia palveluja, etenkin lähikauppaa, suurempaa hypermarkettia sekä erikoisliikkeitä. Useamman maininnan saavat myös toiveet kahviloista ja ravintoloista ajanviettopaikkoina. Toiveet terveyspalveluista, kulttuuripalveluista ja monipuolisista liikuntapalveluista sekä liikuntamahdollisuuksista nousevat esille useammassa avokommenteissa.

Yhteisöllisten oleskelutilojen merkitys ja tarve on tunnistettu myös asukasbarometrin avovastauksissa. Noin kolmannes vastaajista on melko tyytymätön tai tyytymätön yhteisöllisten tilojen ja kohtaamispaikkojen saavutettavuuteen asuinalueeltaan. Palvelutoiveiden avokommenteissa nousi useasti esille toiveet eri ikäisille asukkailla soveltuvista kohtaamispaikoista ja asukastiloista. Toive kohtaamispaikoista kertoo sosiaalisten kontaktien tärkeydestä.

Liikkuminen

Tyytyväisyys joukkoliikenneyhteyksiin on säilynyt keskimäärin hyvänä. Uusina kysymyksinä asukasbarometri 2020 -kyselytutkimuksessa kysyttiin vastaajien auton omistuksesta sekä yleisimmistä kulkutavoista niin ruokakauppaan kuin töihin ja opiskelupaikkaan. Ruokakauppaan kuljetaan pääasiallisesti autolla tai kävellen sekä töihin tai opiskelupaikkaan pääasiallisesti autolla tai joukkoliikenteellä. Vanhempien ikäluokkien vastauksissa autolla ajaminen yleistyy ja joukkoliikenne säilyy toiseksi eniten mainintoja saavana kulkutapana. Vastaajista hieman harvempi käyttää joukkoliikennettä kuin vuoden 2018 asukasbarometrissa. Kysymyksen vastausvaihtoehtojen skaalaus on muutettu, joten kysymysten vastaukset eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Valtaosa vastaajista kokee asuinalueensa kävelyn kannalta miellyttävänä. Pyöräilykokemuksissa on suuralueittaista vaihtelua. Pyöräilykokemusten osuuden vaihteluun vaikuttaa ”En osaa sanoa” -vastaajien osuus eri suuralueilla. Vastaajien oli mahdollista kommentoida niin kävely- ja pyöräilykokemuksiin liittyviä parannusehdotuksia avokommenteissa. Kommenteissa niin kävely- kuin pyöräilykokemusten parantamiseksi toistuvat samat teemat: kävely- ja pyöräileille toivotaan kunnossapidon parannusta kaikkina vuodenaikoina. Vastaajat toivovat lisää kävely- ja pyöräiteitä. Lisäksi eri reiteille toivotaan opastuksien parantamista. Nykyisten kävelyreittien varsille toivotaan myös lisää istumapaikkoja. Valaistuksen parantamista ja lisäämistä toivotaan useassa avokommentissa koetun turvallisuuden parantamiseksi.

Avokommenteissa oli lisäksi mahdollista kommentoida asuinalueen liikenteen olosuhteiden kehittämistä. Asuinalueensa liikenteen olosuhteiden kehittämiseksi vastaajat toivovat joukkoliikenteen tiheämpiä vuorovälejä ja parannuksia kulkureitteihin. Ajonopeuksien rajoittamista liikennevaloilla ja hidastetöyryisillä toivotaan eri alueilla. Moni kommentoi odottavansa Vantaan ratikan käyttöönottoa kulkuyhteyksien sujuvoittamiseksi.

Virkistys ja ulkoilu

Virkistys- ja ulkoilualueiden saatavuus asuinalueelta koetaan hyvin tärkeäksi asukasbarometri 2018 tavoin. Etenkin puistojen ja ulkoilualueiden sekä lähimetsien saatavuus asuinalueilla koetaan hyvin tärkeänä. Virkistys- ja ulkoilualueiden saatavuuden tärkeyden lisäksi vastaajilta kysyttiin kyseisten alueiden saavutettavuutta nykyiseltä asuinalueelta. Vastaajat kokevat lähimetsien sekä puistojen ja ulkoilualueiden saavutettavuuden hyvänä kaikilla suuralueilla.

Muuttopäätökset ja asumistoiveet

Vastaajista yli puolet kokevat asuvansa nykyisessä asunnossaan vielä viiden vuoden kuluttua melko todennäköisesti tai todennäköisesti. Muuttoalttein asukasryhmä ovat 18–29-vuotiaat, joilla asumisuralla eteneminen vaikuttanee todennäköisyyteen asua nykyisessä asunnossa vielä viiden vuoden kuluttua. Vastaajista reilu 40 prosenttia muuttaisi Vantaan sisällä joko mahdollisimman lähelle nykyistä asuntoa tai muualle Vantaalle, mikäli he olisivat nyt muuttamassa. Noin viidesosa vastaajista ei osannut sanoa muuttokohdetta. Asunnon ja asuinrakennuksen ominaisuuksista asunnon valinnassa muuttotilanteessa asunnon ja asuinrakennuksen laatu koettiin tärkeimpänä tekijänä. Tärkeimmäksi tekijäksi asuinalueen valinnassa muuttotilanteessa vastaajat kokevat rauhallisuuden ja turvallisuuden sekä hyvän sijainnin ja liikenneyhteydet. Toiveet tulevaisuuden talotyyppistä sekä asunnon koosta verrattuna nykyiseen asuntoon vaihtelevat asukasryhmittäin. Vastaajista valtaosa haluaisi asua tulevaisuudessa omistusasunnossa.

Loppuyhteenveto

Kysely on toteutettu poikkeuksellisenä vuotena 2020, jonka aikana puhjennut koronapandemia on vaikuttanut elämän eri osa-alueisiin ennenäkemättömällä tavalla. Tämän kyselyn pohjalta ei ole mahdollista tehdä johtopäätöksiä koronapandemian vaikutuksista asukkaiden asumiskokemuksiin ja arkeen. Kaupungin kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että asukastyytyväisyys on pysynyt hyvänä myös poikkeuksellisenä vuotena.

Asukastyytyväisyys on säilynyt keskimäärin hyvänä niin asuntoon, asuinalueeseen kuin elämänlaatuunkin vuosien 2018 ja 2020 asukasbarometrien toteutuksien välillä. Erot tyytyväisyydessä asukasryhmien ja suuralueiden välillä ovat pieniä. Asuntonsa ja asuinrakennuksensa ominaisuuksista vastaajat ovat edelleen tyytyväisimpiä asuntonsa kokoon ja pohjaratkaisuun sekä valoisuuteen. Merkittävimmät viihtyvyystekijät vantaalaisilla asuinalueilla ovat sijainti ja liikenneyhteydet, rauhallisuus ja turvallisuus sekä luonnonympäristö.

Palvelujen ja pysäköintipaikkojen puute sekä sosiaaliset häiriöt koetaan vantaalaisten asuinalueiden merkittävimiksi epävihtyvyystekijöiksi. Vastaajat toivovat parkkipaikkojen ja monipuolisten palvelujen lisäämistä asuinalueilleen. Täydennysrakentamisen osalta toivotaan luonnonympäristön ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä.

Erilaisten asumispreferenssien ja asumistoiveiden kannalta on tärkeää, että kaupungin asuntotuotannon monipuolisuudella turvataan erilaiset asumisvaihtoehdot ja mahdollisuus elämänskaaren pituiseen asumisuraan Vantaalla. Asukasbarometrissa annettuja kehittämisideoita ja kommentteja voidaan hyödyntää kaupungin palvelujen, toiminnan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä.

Lähteet

Strandell, A. (2017). Asukasbarometri 2016 – Kysely kaupunkimaisista asuinympäristöistä. Suomen ympäristökeskus.

Tilastokeskus (2019). Vantaan asunnot talotyyppin ja valmistumisvuoden mukaan 31.12. <http://www.aluesarjat.fi>

Vantaan asukasbarometri 2018. Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan selvitys.
https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/147302_VantaanAsukasbarometri2018-16092019.pdf

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset. Kaupunginvaltuuston hyväksymä 18.6.2018. Vantaan kaupunki.
https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/140106_Vantaan_maa-ja_asuntopoliittiset_linjaukset_18.6.2018_web.pdf

Vantaan valtuustokauden strategia 2018–2021.
https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/136267_Valtuustokauden_strategia_2018-2021.pdf

Liite 1: Vantaan Asukasbarometri 2020 -kyselylomake

A — Posti Oy

Sukunimi Etunimi
Osoite 17 A 6
01450 Vantaa

QR-linkki sähköiseen kyselyyn:

Salasanasi sähköiseen kyselyyn:
Your passcode for the online survey:
225819

Vantaan asukasbarometri 2020

Hyvä vantaalainen, osallistu asukaskyselyyn ja auta rakentamaan parempaa kaupunkiympäristöä

Vantaan kaupunki kerää tällä kyselyllä asukkaiden kokemuksia omasta asumisestaan sekä vantaalaisten asuinalueiden ja -ympäristöjen kehittämisestä. On tärkeää, että asukkaat ovat mukana kaupungin palvelujen, toiminnan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa. Vastaamalla kyselyyn autat kehittämään Vantaasta entistä paremman paikan asua, elää ja liikkua. Kysely on toteutettu ensimmäisen kerran vuonna 2018. Asukastytyvyyden seuranta on yksi Vantaan valtuustokauden strategian mittareista.

Kysely on lähetetty 2 000:lle vantaalaiselle. Vastajien osoitetiedot on saatu väestötietojärjestelmästä. Lisätietoja henkilötietojen käsittelystä Vantaan kaupungilla löytyy osoitteesta www.vantaa.fi hakusanalla "Informointiasiakirjat." Vastajien tietoja käsitellään täysin luottamuksellisesti.

Kyselyn tulokset esitetään Vantaan kaupungin internetsivujen "Tilastot ja tutkimukset" -osiossa keväällä 2021 julkaistavassa tutkimuksessa niin, että yksittäistä vastaajaa ei voi niistä tunnistaa. Avoimuuden ja kaupungin toiminnan läpinäkyvyyden edistämiseksi kyselyn vastaukset julkaistaan myös avoimena datana. Vastauksia muokataan niin, ettei yksittäistä vastaajaa voi tunnistaa. Kyselyn toteuttajana toimii KS-Konsultointi, mutta aineiston käsittelystä, analysoinnista ja säilytyksestä vastaa Vantaan kaupunki.

Kyselyyn vastaaminen

Pyydämme ystävällisesti vastaamaan kyselyyn joko internetissä tai postitse mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään **3.1.2021 mennessä**.

- Sähköinen lomake löytyy osoitteesta: <https://secure.ks-konsultointi.fi/barometri>
Voit vastata sähköiseen kyselyyn tietokoneella, puhelimella tai tabletilla. Pyydämme syöttämään sähköiseen lomakkeeseen salasanasi, joka löytyy tämän sivun yläosasta. Sähköiselle vastauslomakkeelle pääset suoraan myös sivun yläosassa olevalla QR-koodilla.
- Paperisen lomakkeen palautus onnistuu helposti oheisessa palautuskuoressa, jonka postimaksu on maksettu. Voit siis jättää kirjekuoren postilaatikkoon ilman postimerkkiä.

Kaikille kyselyyn kokonaisuudessaan vastanneille postitetaan palkinnoksi yksi Finnkinon elokuvalippu helmikuussa 2021.

Lisätietoja kyselystä antaa asumisen erityisasiantuntija Wilma Toljander (wilma.toljander@vantaa.fi tai 050 302 7542).

Yhteistyöstä kiittäen,

Hannu Penttilä
Apulaiskaupunginjohtaja
Kaupunkiympäristön toimiala

City of Vantaa residential survey 2020

City of Vantaa invites you to participate in this survey on housing and residential environments. If you want to reply in English, you can find the survey and cover letter online at: <https://secure.ks-konsultointi.fi/barometri>
You will find the passcode to the survey and direct QR code mobile device access at the top right of this page.

1

Täytä tähän yhteystietosi ja palauta ne lomakkeen mukana, jotta voimme lähettää vastauspalkinnon.

Nimi: _____

Osoite: _____

Vantaan asukasbarometri 2020

Vastatkaa kysymyksiin **ympyröimällä sopiva vaihtoehto** tai **kirjoittamalla vastaus** sille varattuun tilaan. Merkitkää kunkin kysymyksen kohdalle **vain yksi vaihtoehto**, ellei erikseen toisin mainita.

Kotitalouden taustatiedot

1. Sukupuoli

- Mies
- Nainen
- Muu
- En halua vastata

2. Syntymävuosi

3. Kotitaloudessani asuu _____ aikuista (18-vuotta täytäneitä) ja _____ alaikäistä henkilöä

4. Mikä on asutosi hallintamuoto?

- Omistusasunto
- Vuokra-asunto
- Asumisoikeus tai osuistus
- Muu

5. Mikä on asuintalosi tyyppi?

- Kerrostalo
- Rivitalo
- Paritalo
- Omakotitalo
- Muu, mikä? _____

6. Minkä kokoinen asutosi on? _____ neliömetriä eli _____ huonetta ja keittiö

7. Kuinka monta vuotta olet asunut nykyisessä asunnossasi?

_____ vuotta

8. Kuinka monta vuotta olet asunut nykyisellä asuinalueellasi?

(Asuinalueella tarkoitetaan aluetta, joka sisältää asuinkorttelien lisäksi kävelyetäisyydellä olevat peruspalvelut, puisto- ja virkistysalueet, liikenne- ja kulkuväylät)

_____ vuotta

2

Asuminen ja asuinalueviihtyvyys

9. Kuinka tyytyväinen olet seuraaviin asioihin asunnossasi ja asuinrakennuksessa?

	Tyytymätön	Melko tyytymätön	En tyytymätön enkä tyytyväinen	Melko tyytyväinen	Tyytyväinen	Ominaisuudella ei ole minulle merkitystä
Asunnon koko	1	2	3	4	5	6
Asunnon pohjaratkaisu ja tilojen toiminnot	1	2	3	4	5	6
Asunnon valoisuus	1	2	3	4	5	6
Näkyvät asunnon ikkunoista	1	2	3	4	5	6
Asunnon ja asuinrakennuksen laatu	1	2	3	4	5	6
Asunnon äänieristys	1	2	3	4	5	6
Säilytystilat	1	2	3	4	5	6
Asuinrakennuksen ulkotilojen ja piha-alueiden viihtyisyys	1	2	3	4	5	6
Mahdollisuus osallistua asuinrakennusta ja sen pihaa koskevaan päätöksentekoon	1	2	3	4	5	6
Asumiskustannukset	1	2	3	4	5	6

10. Mikä seuraavista väittämistä kuvaa parhaiten asuinalueen valintaasi?

- Halusin muuttaa juuri tälle asuinalueelle
- Halusin muuttaa tämän tyyppiselle asuinalueelle, mutta minulla oli myös muita vaihtoehtoja
- Löysin mieluisan asunnon, mutta asuinalueella ei ollut erityistä merkitystä
- En saanut tai löytänyt asuntoa muualta

11. Mitkä ovat merkittävimmät viihtyvyystekijät asuinalueellasi? Valitse 1–3 tärkeintä.

1 Luonnonympäristö	8 Alueen aktiivisuus ja tapahtumat
2 Sijainti ja liikenneyhteydet	9 Rakennusten ulkonäkö
3 Palvelujen saatavuus	10 Rakentamisen väliys
4 Harrastusmahdollisuudet	11 Rakentamisen tiiveys
5 Ulkoilumahdollisuudet	12 Historialliset paikat ja rakennukset
6 Rauhallisuus, turvallisuus	13 Alueen hyvä imago ja maine
7 Sosiaaliset kontaktit alueen asukkaiden kanssa/yhteisöllisyys	14 Muu, mikä? _____
	15 En osaa sanoa

12. Mitkä ovat merkittävimmät epävihtyvyystekijät asuinalueellasi? Valitse 1–3 tärkeintä.

1 Sosiaaliset häiriöt, rauhattomuus, turvattomuus	7 Ulkoilumahdollisuuksien puute
2 Liikenteen aiheuttama melu ja/tai turvattomuus	8 Pysäköintipaikkojen puute
3 Luonnonympäristön puute	9 Rakennusten ulkonäkö
4 Huonot liikenneyhteydet	10 Rakentamisen tiiveys
5 Palvelujen puute	11 Alueen huono imago ja maine
6 Harrastusmahdollisuuksien puute	12 Yhteisöllisyyden puute
	13 Muu, mikä? _____
	14 En osaa sanoa

13. Kuinka tyytyväinen olet nykyiseen...

	Tyytymätön	Melko tyytymätön	En tyytymätön enkä tyytyväinen	Melko tyytyväinen	Tyytyväinen
Asuntoosi	1	2	3	4	5
Asuinalueeseesi	1	2	3	4	5
Elämänlaatuusi	1	2	3	4	5

3

Asumisen arvot ja vetovoimatekijät

14. Oletko samaa vai eri mieltä seuraavien väittämien kanssa?

	Eri mieltä	Melko eri mieltä	En eri enkä samaa mieltä	Melko samaa mieltä	Samaa mieltä	En osaa sanoa
Vantaalta on ollut helppoa löytää juuri itselleni sopiva asunto	1	2	3	4	5	6
Asuin mieluiten mahdollisimman kauan samassa asunnossa, jos asunto on muunneltavissa tarpeisiini ja elämäntilanteisiini sopiviksi	1	2	3	4	5	6
Olen valmis tinkimään neliöiden määrästä, jotta saan asunnon keskeiseltä paikalta	1	2	3	4	5	6
Arvostan väljää pientaloasumista, vaikka etäisyydet ovat pitkiä	1	2	3	4	5	6
Arvostan kerrostaloasumista vilkkaassa kaupunkimaisessa ympäristössä	1	2	3	4	5	6
Asuin mielelläni historiallisesti arvokkaassa vanhassa rakennuksessa	1	2	3	4	5	6
Vapaa-ajan asuminen on välttämätön vastapaino kaupunkiasumiselle	1	2	3	4	5	6
Naapuruussuhteiden ylläpito on minulle tärkeää ja toivon yhteisöllisyyttä asumisesta	1	2	3	4	5	6
Haluan tehdä ympäristöstävällisiä valintoja asumisessani	1	2	3	4	5	6
Asuinalueeni on maineittaan parempi paikka asua ja elää	1	2	3	4	5	6
Minua kiinnostaa osallistua asuinalueeni kehittämiseen	1	2	3	4	5	6

Palvelut

15. Miten tyytyväinen olet seuraavien palvelujen saavutettavuuteen asuinalueellasi?

	Tyytymätön	Melko tyytymätön	En tyytymätön enkä tyytyväinen	Melko tyytyväinen	Tyytyväinen	En osaa sanoa/ ei koske minua
Peruskoulupalvelut	1	2	3	4	5	6
Päivähoitopalvelut	1	2	3	4	5	6
Terveyspalvelut	1	2	3	4	5	6
Lähikauppa	1	2	3	4	5	6
Erikoisliikkeet	1	2	3	4	5	6
Kulttuuripalvelut	1	2	3	4	5	6
Liikuntapalvelut	1	2	3	4	5	6
Yhteisölliset tilat ja kohtaamispaikat (esim. asukastilat, nuorisotilat)	1	2	3	4	5	6

16. Mitä palveluita toivoisit asuinalueellesi?

4

Liikkuminen

Huom! Vastaathan tämän Liikkuminen-osion kysymyskohtiin (17–27) normaaliolosuhteiden liikkumisen näkökulmasta ennen korona-aikaa.

17. Onko kotitaloudessasi auto säännöllisesti käytettävissä?

- 1 Kyllä, olen itse pääasiassa kuljettajana
- 2 Kyllä, olen itse pääasiassa kyytiläisenä
- 3 Ei ole

18. Miten liikut pääasiallisesti ruokakauppaan? Valitse 1–2 yleisintä kulkutapaasi.

- 1 Kävelen
- 2 Pyörällä
- 3 Joukkoliikenteellä (juna, linja-auto, metro, raitiovaunu)
- 4 Autolla
- 5 Muuten, miten? _____
- 6 En osaa sanoa/Ei koske minua

19. Miten liikut pääasiallisesti töihin tai opiskelupaikkaan? Valitse 1–2 yleisintä kulkutapaasi.

- 1 Kävelen
- 2 Pyörällä
- 3 Joukkoliikenteellä (juna, linja-auto, metro, raitiovaunu)
- 4 Autolla
- 5 Työskentelen tai opiskelen kotona
- 6 Muuten, miten? _____
- 7 En osaa sanoa/Ei koske minua

20. Onko asuinalueellasi miellyttävä liikkua kävelen?

- 1 Kyllä
- 2 Ei
- 3 En osaa sanoa

21. Jos vastasit edelliseen kysymykseen ei: miten kävelykokemusta voitaisiin parantaa?

22. Onko asuinalueellasi miellyttävä liikkua pyörällä?

- 1 Kyllä
- 2 Ei
- 3 En osaa sanoa

23. Jos vastasit edelliseen kysymykseen ei: miten pyöräilykokemusta voitaisiin parantaa?

5

Huom! Vastaathan tämän Liikkuminen-osion kysymyskohtiin (17–27) normaaliolosuhteiden liikkumisen näkökulmasta ennen korona-aikaa.

24. Käytätkö joukkoliikennepalveluja (juna, linja-auto, metro, raitiovaunu)?

- 1 Päivittäin
- 2 Vähintään 2–3 kertaa viikossa
- 3 Kerran viikossa
- 4 Muutaman kerran kuukaudessa
- 5 Kerran kuukaudessa tai harvemmin
- 6 En käytä ollenkaan

25. Jos käytät joukkoliikennepalveluja: kuinka tyytyväinen olet joukkoliikenneyhteyksiin asuinalueellasi?

- 1 Tyytymätön
- 2 Melko tyytymätön
- 3 En tyytymätön enkä tyytyväinen
- 4 Melko tyytyväinen
- 5 Tyytyväinen

26. Miten joukkoliikenneyhteyksiä asuinalueellasi voitaisiin kehittää? Valitse 1–3 tärkeintä vaihtoehtoa.

- 1 Joukkoliikenteen tulisi olla edullisempaa
- 2 Joukkoliikenteen tulisi kulkea useammin tai nopeammin
- 3 Reittien tai pysäkkien sijaintien tulisi olla sopivampia
- 4 Joukkoliikenneyhteydet ovat jo riittävän hyvät
- 5 En osaa sanoa

27. Miten kehittäisit muuten asuinalueesi liikenteen olosuhteita?

Virkistys ja ulkoilu

28. Miten hyvin seuraavat virkistys- ja ulkoilualueet ovat saavutettavissa asuinalueellasi?

	Huonosti	Melko huonosti	Melko hyvin	Hyvin	En osaa sanoa
Pihat	1	2	3	4	5
Puistot ja ulkoilualueet	1	2	3	4	5
Lähimetsät	1	2	3	4	5
Rakennetut ulkoilukuntapaikat	1	2	3	4	5

29. Miten tärkeänä koet, että seuraavia virkistys- ja ulkoilualueita on saatavilla asuinalueellasi?

	En tärkeänä	En kovinkaan tärkeänä	Melko tärkeänä	Tärkeänä	En osaa sanoa
Pihat	1	2	3	4	5
Puistot ja ulkoilualueet	1	2	3	4	5
Lähimetsät	1	2	3	4	5
Rakennetut ulkoilukuntapaikat	1	2	3	4	5

6

30. Miten asuinalueesi virkistys- ja ulkoilualueita voitaisiin parantaa?

Muuttopäätökset ja asumistavoitteet

31. Kuinka todennäköistä on, että asut nykyisessä asunnossasi vielä viiden vuoden kuluttua?

- 1 Epätodennäköistä
- 2 Melko epätodennäköistä
- 3 Melko todennäköistä
- 4 Todennäköistä
- 5 En osaa sanoa

32. Jos olisit nyt muuttamassa, minne seuraavaksi muuttaisit?

- 1 Vantaalle, mahdollisimman lähelle nykyistä asuntoa
- 2 Muualle Vantaalle
- 3 Muualle pääkaupunkiseudulle
- 4 Muualle Suomeen
- 5 Ulkomaille
- 6 En osaa sanoa

33. Jos olisit nyt muuttamassa, miten tärkeinä pitäisit seuraavia tekijöitä asunnon valinnassa?

Asumiskustannusten, asunnon koon sekä asunnon pohjaratkaisujen oletetaan vaikuttavan valintaan eikä niitä siksi ole vastausvaihtoehtoina.

	<i>En tärkeänä</i>	<i>En kovinkaan tärkeänä</i>	<i>Melko tärkeänä</i>	<i>Tärkeänä</i>	<i>En osaa sanoa</i>
Asunnon valoisuus	1	2	3	4	5
Näkymät asunnon ikkunoista	1	2	3	4	5
Asunnon ja asuinrakennuksen laatu	1	2	3	4	5
Oma sauna	1	2	3	4	5
Oma parveke	1	2	3	4	5
Oma piha	1	2	3	4	5
Säilytystilat	1	2	3	4	5
Asunnon joustavuus ja esteettömyys	1	2	3	4	5
Tilaa työnteolle/harrastuksille kotona	1	2	3	4	5
Tilaa työnteolle/harrastuksille yhteiskäyttötiloissa	1	2	3	4	5
Asuinrakennuksen ulkotilojen ja piha-alueiden viihtyisyys	1	2	3	4	5
Naapuruston yhteisöllisyys, tilojen ja tavaroiden jakaminen	1	2	3	4	5
Asuintalon energiatehokkuus	1	2	3	4	5

7

34. Jos olisit nyt muuttamassa, miten tärkeinä pitäisit seuraavia tekijöitä asuinalueen valinnassa?

	<i>En tärkeänä</i>	<i>En kovinkaan tärkeänä</i>	<i>Melko tärkeänä</i>	<i>Tärkeänä</i>	<i>En osaa sanoa</i>
Luonnonympäristö	1	2	3	4	5
Sijainti ja liikenneyhteydet	1	2	3	4	5
Palvelujen saatavuus	1	2	3	4	5
Harrastusmahdollisuudet	1	2	3	4	5
Ulkoilumahdollisuudet	1	2	3	4	5
Rauhallisuus ja turvallisuus	1	2	3	4	5
Sosiaaliset kontaktit alueen asukkaiden kanssa/yhteisöllisyys	1	2	3	4	5
Alueen aktiivisuus ja tapahtumat	1	2	3	4	5
Rakennusten ulkonäkö	1	2	3	4	5
Rakentamisen väljyys	1	2	3	4	5
Rakentamisen tiiveys	1	2	3	4	5
Alueen hyvä imago ja maine	1	2	3	4	5

35. Millaisessa asunnossa hallintamuodoltaan haluaisit tulevaisuudessa asua?

- 1 Omistusasunnossa
- 2 Vuokra-asunnossa
- 3 Asumisoikeusasunnossa
- 4 Hallintamuodoltaan muunlaisessa asunnossa, millaisessa? _____
- 5 En osaa sanoa

36. Missä seuraavista talotyypeistä haluaisit tulevaisuudessa asua?

- 1 Kerrostalossa
- 2 Rivitalossa
- 3 Paritalossa
- 4 Omakotitalossa
- 5 Muu, mikä? _____
- 6 En osaa sanoa

37. Minkä kokoisessa asunnossa haluaisit tulevaisuudessa asua verrattuna nykyiseen asuntoosi?

- 1 Suunnilleen samankokoisessa asunnossa
- 2 Pienemmässä asunnossa
- 3 Suuremmassa asunnossa
- 4 En osaa sanoa

Sana on vapaa

38. Tähän voit halutessasi kommentoida vapaasti kyselyn teemoihin liittyviä asioita.

Kiitos ajastasi ja vastauksistasi kyselyllymme!

10013 8

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnalta**, eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä

- lainmukaisuusperusteella, eli jos
 - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
 - päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
 - päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

Puhelin: (09) 8392 2184

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo

Kaupunginhallitus

PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankin-talain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely

on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edusta-jansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomais-toiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus poikkeamispäätökseen ja suunnittelutarveratkaisua koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija,
- sellaisen kiinteistön omistaja tai haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- se, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa

Valituksen voi tehdä myös

- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- toimialueellaan sellainen rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen antopäivästä. Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

TÄMÄ PÄÄTÖS ON ANNETTU JULKIPANON JÄLKEEN

_____ KUUN _____ PÄIVÄNÄ 2018, JOLLOIN SEN KATSOTAAN TULLEEN ASIANOMAISTEN TIETOON.